

Atmosfer

Bir Aşk Hikâyesi

**Taylor
Jenkins Reid**

EVELYN HUGO'NUN YEDİ KOCAST'nın çoksatın yazarı

Çeviren:
Aydan Yalçın



Joan Goodwin, kendini bildi bileli yıldızlara tutkundu. Düşünceli ve içine kapanık yapısıyla Joan, Rice Üniversitesi'nde fizik ve astronomi profesörlüğü yaparak ve zeki yeğeni Frances'in teyzesi olarak yaşadığı hayatından son derece memnundu. Ta ki NASA'nın, uzay mekiği programına katılacak ilk kadın biliminsanlarını aradığını bildiren ilanına denk gelene kadar. O andan sonra uzaya giden sayılı insandan biri olmak için yanıp tutuşmaya başladı.

1980 yazında binlerce başvuran arasından seçilen Joan, Houston'daki Johnson Uzay Merkezi'nde eğitime başladı. Ona, birbirinden yetkin adaylardan oluşan sıradışı bir grup eşlik ediyordu: Top Gun pilotu Hank Redmond her durumda sakinliğini koruyabilen biliminsanı John Griffin; kimseyi memnun etmek gibi bir niyeti olmayan görev uzmanı Lydia Danes; kendi sırlarını taşıyan iyi kalpli Donna Fitzgerald; bir motoru onarabilecek, herhangi bir uçağı uçurabilecek yetenekte, çekici ve gizemli havacılık mühendisi Vanessa Ford.

Yeni astronotlar beklenmedik dostluklar kurup ilk uçuşlarına hazırlanırken Joan hiç tahmin etmediği bir tutkuya ve aşka kapı araladı. Bu aydınlanma üzerine Joan, evrendeki yerine dair bildiğini sandığı her şeyi sorgulamaya başladı.

Derken Aralık 1984'te, STS-LR9 görevi sırasında her şey birden altüst oldu...

Sürükleyici olduğu kadar duygusal derinlik de barındıran Atmosfer, karmaşık karakterleriyle okuru geçmişin ikonik zamanlarına ve mekânlarına taşıyan, yıldızların ışığı altında aşkın dönüştürücü gücünü anlatan heyecan dolu bir hikâye.



Good Morning America KİTAP KULÜBÜ SEÇKİSİ

2025 Goodreads Choice Awards Yılın En İyi Tarihi Kurgu Finalisti

TIME Magazine "Yılın En İyi Kitabı" seçkisi

Entertainment Weekly "Yılın En İyi Kitabı" seçkisi

People Magazine "Haftanın Kitabı"

"Soluk kesici, yürek burkan ama bir o kadar da ilham veren bu hikâye, kendi sesini ve gerçek tutkusunu keşfeden kararlı bir genç kadının unutulmaz yolculuğunu anlatıyor." —**Kristin Hannah**

"NASA mı? Uzay araştırma görevleri mi? 80'ler mi? Hepsi bir arada... Yani sevdiğim her şey bu kitapta!" —**Andy Weir**

"Âşık olma hâlini Taylor Jenkins Reid'den daha iyi anlatan, yaşayan bir popüler kurgu yazarı var mı?" —**Daily Mail**

"Yılın en çok okunacak kitabı olmaya aday." —**Sunday Times**

"Uсталıkla yazılmış, bir çırpıda okunan bir hikâye." —**Observer**

"Muhtemelen şimdiye kadarki en sevdiğimiz Taylor Jenkins Reid romanı." —**Cosmopolitan**

"Kadın gücü, tutku ve evrendeki yerimizi çarpıcı bir incelikle anlatan, nefes kesici bir roman." —**Heat**

Atmosfer

Özgün Adı | *Atmosphere*

Taylor Jenkins Reid

Yabancı Yayınları | 549

Yayın Yönetmeni | Görkem Kankavi

Redaksiyon | Zehra Uzun

Düzeltili | Büşra Uyar

Kapak Uygulama ★ Defne Özay

Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık | Hüseyin Aktürk

1. Baskı, Aralık 2025, İstanbul

ISBN: 978-625-6826-65-6

© Taylor Jenkins Reid, 2025

© Yabancı Yayınları, 2025

Türkçe Çeviri © Aydan Yalçın, 2025

Sertifika No: 63989

Bu kitabın yayın hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı ile yapılan anlaşma sonucunda satın alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Yabancı™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.

Osmanağa Mah. General Asım Gündüz Cad. Ünlü Er Tan İş Merkezi

35/1 38 Kadıköy/İstanbul – Tel: (0216) 541 03 26

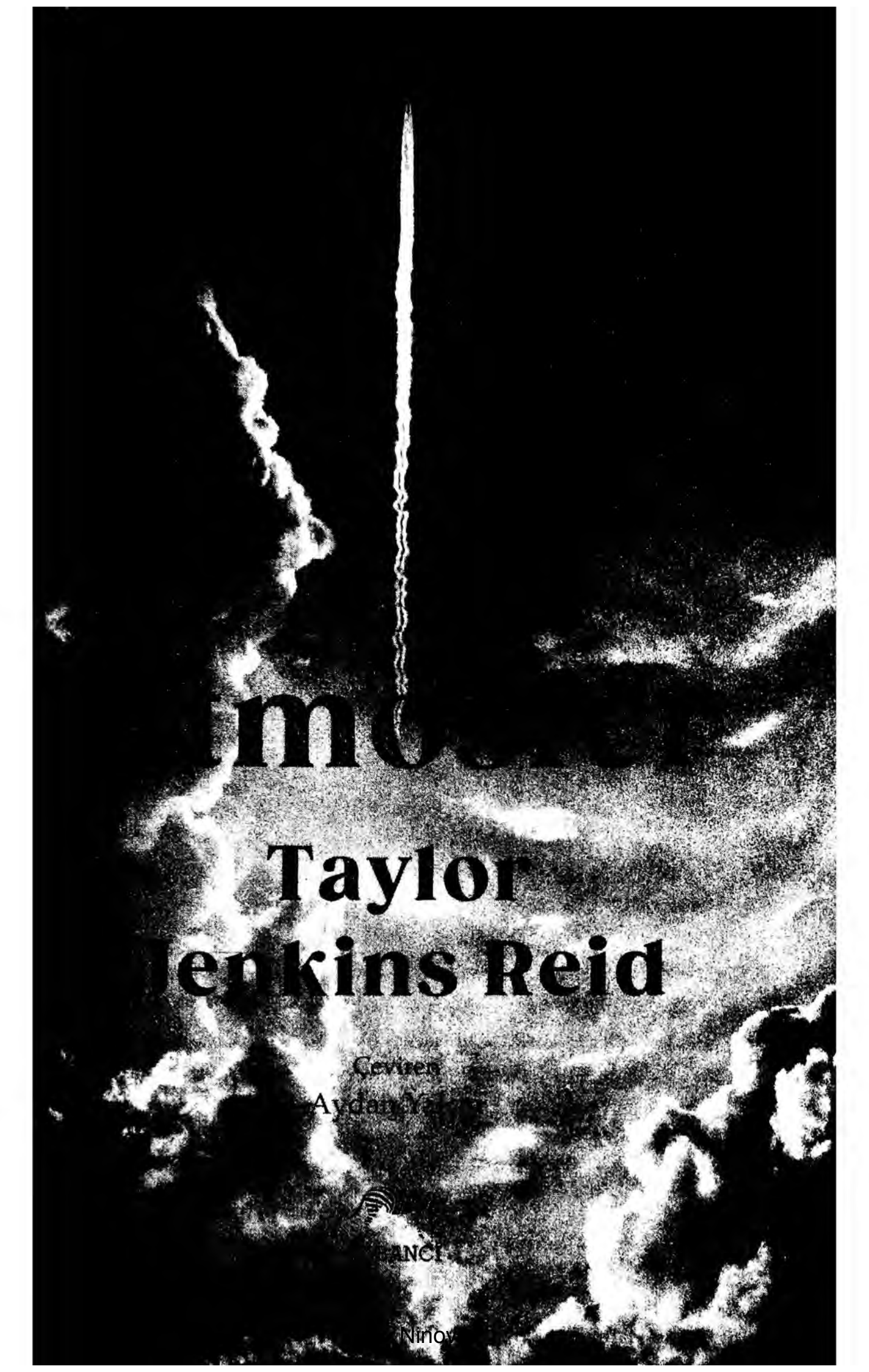
www.ithakiyayinlari.com – info@yabanci yayinlari.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 – denizmatbaamucellit@gmail.com

Sertifika No: 77699



Imortal

Taylor
Jenkins Reid

Çeviren
Aydan Yalçın



YANCI

Niray



NASA'da en uzun süre görev yapan uçuş direktörü ve
Shuttle, Houston kitabının yazarı Paul Dye'a.
Paul, pek çok mürettebatı evlerine güvenle ulaştırdığını
biliyoruz. Sen olmasan bu kitap da olmazdı.

Düzenleme
Ny.ozlem

YAZAR NOTU

Sevgili okur,
Geçen yaz bir gece kızımı yatırdıktan sonra dışarı çıkıp gökyüzüne baktım ve uzakta Venüs'ü gördüm.

Gökteki her yıldızdan daha parlaktı, ağaçların hemen üstünde, alçak bir noktada asılı duruyordu. O sıralar kızım ile birkaç gündür Venüs'ü bulmaya çalışıyorduk. Uykusunu bölmemem gerektiğini bilmeme rağmen usulca odasının kapısını açıp ona, "Dışarı gel," diye fısıldadım.

Arka bahçeye çıktığımızda onu kucağıma aldım. Artık kucakta taşınamayacak kadar büyüdüysen de uyku sersemi olduğundan bir şey demedi. Ona Venüs'ü işaret ettim.

"Ah, işte orada!" dedi. "Görüyorum." Birkaç dakika boyunca kollarımda kızım ile hayran hayran gece göğüne baktık.

Bu romanı yazmadan önce gökyüzüne baktığımda Büyükayı'yı bile seçemezdim. Ama ana karakterim Joan'u tutkulu, coşkulu bir gökbilimci yapmak istedim. Böylece bir uygulama indirdim, bazı kitaplar aldım ve yıldızları araştırmaya başladım. Bir aşk hikâyesi için ilginç bir zemin yaratma çabam, dünyadaki yerimi anlamaya giden yolun başlangıcına dönüştü.

Gece göğünü gözlemlemeye başladığınızda zaman ve mekân göre yolunuzu bulmayı da öğrenmeye başlıyorsunuz. Örneğin, Kuzey yarımkürede Orion'un kemerini görürseniz kış mevsimindesiniz demektir. Kraliçe takımyıldızının Kutupyıldızı'yla

arasındaki mesafeye bakarak saati anlayabilirsiniz. Peki, tüm bu öğrendiklerimin arasmda en sevdiğim ne oldu, biliyor musunuz? Yaz aylarında Altair, Deneb ve Vega yıldızlarını görürseniz onların bir üçgen oluşturduğunu fark edersiniz. O üçgen her zaman güneyi işaret eder. Şayet yolunuzu kaybederseniz o üç yıldızı bularak hangi yöne gideceğinizi çözebilirsiniz.

Kızım la gece dışarı çıktığımızda bu düşünce bana bütün dertlerimi unutturur. Bir nedeni elbette kızım la vakit geçirmenin mutluluğu ve yeni şeyler öğrenmenin heyecanı ama bence içimi rahatlatan asıl şey, o yıldızların *sabit* olduğunu bilmek.

Ne sizin ne de benim yapabileceğim herhangi bir şey onları yerinden oynatır. Onlar bizden çok daha büyük. Ömrümüz boyunca da asla değişmeyecekler. Başarılı ya da başarısız olabiliriz, doğru ya da yanlış yapabiliriz, sevebilir ya da sevdiklerimizi kaybedebiliriz ama Yaz Üçgeni yine de güneye bakmaya devam edecek. İşte, bu yüzden her şeyin bir şekilde yoluna gireceğini biliyorum – bazen imkânsız görünse bile.

Bu hikâyeden keyif almanızı umuyorum. Ama bundan da öte, Joan Goodwin'in sizi bu gece, yıldızlar parlamaya başladıktan sonra dışarı çıkıp *gökyüzüne bakmaya* ikna etmesini umuyorum. Bütün kalbimle Joan'un sizi yeniden merak duymaya ikna etmesini diliyorum.

Taylor Jenkins Reid

29 ARALIK 1984

Joan Goodwin, sabah dokuzdan önce Johnson Uzay Merkezi'ne ulaşmış olmasına rağmen Houston şimdiden bunaltıcı, havasız ve nemliydi. Joan, kampüsün içinden Görev Kontrol binasına doğru yürürken alnının terlediğini hissedebiliyordu. Bunun sıcaktan kaynaklandığının farkındaydı ama tek sebebinin sıcak olmadığını da biliyordu.

Bugünkü görevi, astronot olmanın en sevdiği yanlarından biriydi. Orion Uçuş Ekibi'nin STS-LR9 görevinde –yani *Navigator* mekik aracının üçüncü uçuşunda– CAPCOM'du.

CAPCOM olmak –Görev Kontrol ekibinden mekikteki mürettebatla doğrudan konuşan tek kişi– astronotların görevde olmadıkları zaman üstlendikleri birçok görevden sadece biriydi.

Joan bunu, nadiren katılmayı kabul ettiği partilerde insanlara sık sık açıklamak zorunda kalıyordu. Astronotlar uzaya çıkmak için eğitim alıyorlardı, evet ama aynı zamanda araç tasarlıyor, deneylere katılıyor, yiyecekleri test ediyor, mekikleri hazırlıyor, öğrencilere NASA'nın neler yapabileceğini anlatıyor, Washington'daki siyasetçilere uzay yolculuklarının önemini savunuyor, basınla konuşuyor ve daha pek çok şey yapıyorlardı. Bitmek bilmeyen bir listeydi bu.

Astronot olmak, yalnızca uzaya çıkmak değildi. Astronotları oraya ulaştıran ekibin bir parçası olmaktı.

* Capsule Communicator: Kapsül İletişim Görevlisi. –çn

Ayrıca Joan zaten uzaya çıkmıştı. Evdeki komodininin çekmecesinde her astronotun arzuladığı o ulaşılmaz tılsım vardı: Altın rozet. Bu, dünyayı terk eden seçilmiş birkaç insandan biri olduğunun kanıtıydı.

Üç yüz yirmi kilometre öteden yedi okyanusun göz kamaştırıcı, parlak maviliğini görmüştü. *Gökyüzü mavisi? Kobalt? Ultramarin?* Hiçbiri gördüğü tonu isimlendirecek kadar canlı değildi. Yeryüzünde yaşamış insanların yüzde doksan dokuz virgül dokuzu o maviliği hiç görmemişti. Ama Joan görmüştü.

Ancak şimdi evindeydi, iki ayağı da sağlam zemin üzerine basıyordu ve yapması gereken bir işi vardı.

O sabah elinde sade kahvesiyle Görev Kontrol binasına girdiğinde içi huzur doluydu. Ne kaygılıydı ne dehşete kapılmıştı ne de kederliydi.

Bunların hepsini daha sonra yaşayacaktı.

Joan, tiyatro salonundan geçerek Görev Kontrol odasına girdi. Bir an durup önceki vardiyadaki ekibin, iki görev uzmanını uzay yürüyüşüne hazırlayışını izledi.

Patronu –Orion Uçuşu’nun uçuş direktörü Jack Katowski– aşağıdaydı, bir önceki uçuş direktöründen brifing alıyordu.

Kısa saçları, kırılaşmaya başlayan şakaklarıyla Jack, bilhassa *soğukkanlılığıyla* nam salmış biriydi ki *soğukkanlılığıyla* bilinen bir kurumda bile öne çıkan bir özellikti bu.

Joan’a CAPCOM rolünde her zaman destek vermiş ve birlikte iyi bir ekip olmuşlardı. Joan’un gurur duyduğu şeylerden biri de harika bir ekip oyuncusu olmasıydı.

Özellikle de STS-LR9 ekibiyle çünkü bu ekip neredeyse tamamen Joan’un kendi sınıfından astronotlardan oluşuyordu.

Komutan Steve Hagen eğitmenlerinden biriydi ama ekibin geri kalanı –pilot Hank Redmond ve görev uzmanları John Griffin, Lydia Danes, Vanessa Ford– Joan’un birlikte yetiştiği, eğitim aldığı, bu işi nasıl yapacağını öğrendiği kişilerdi.

Onlar sadece arkadaşları değildi; bazıları ailesi gibiydi. Her biriyle olan karmaşık geçmişi bugün Joan' u tam da ihtiyaç duydukları CAPCOM yapacak şeydi fakat aynı zamanda bu görevi üstlenmesi gereken son kişi olmasının da sebebiydi.

Mekiğin görevi, ABD Donanması'nın yeryüzü gözlem uydusu olan Arch-6'yı fırlatmaktı. Ancak dün, yani uçuşun ikinci gününde, ekip Arch-6'yı devreye sokmaya hazırlanırken yük bölmesinin mandalları açılmamıştı.

Bu sabah Vanessa Ford ve John Griffin uzay yürüyüşüne hazırlanıyorlardı, böylece yük bölmesine girip mandalları elle açabileceklerdi.

Joan, uçuş güvertesindeki ekibine katıldı. Uçuş doktoru Ray Stone'a el salladı, ardından EECOM (elektrik, çevre ve sarf malzemeleri yönetimi) uzmanı olarak da bilinen Greg Ullman'a başıyla selam verdi.

Önceki CAPCOM Isaac Williams, Joan'a telemetri ve zaman çizelgesi hakkında brifing verdi. Ford ve Griff uzay giysilerini giymişti. Prebreathe* süreçleri altı dakika içinde tamamlanacaktı.

Isaac kalkarken Joan güvertede onun yerini aldı.

Jack, uçuş iletişim hattına bağlandı; Joan, Ray, Greg ve Orion Uçuş Ekibi'nin geri kalanı da aynı şekilde. Yirmi kişiden oluşan bu ekip kendi istasyonlarında görev yapıyor, diğer odalardaki destek ekibi de onlara eşlik ediyordu.

Ford ile Griff prebreathe süreçlerini tamamlayıp hava kilidine girdiler ve uzay ortamında çalışmaya hazır olmak için basınç boşaltımının bitmesini beklediler.

Uçuş güvertesi ve orta kabin –astronotların mekikte yaşayıp çalıştıkları yer– Dünya'nın yüzeyindeki atmosferle aynı olacak şekilde basınçlandırılmıştı. Ancak yük bölmesi –uyduların fırlatılmadan önce tutulduğu alan– öyle değildi. Uzayın vakumuna açıktı. Bu da Ford ile Griff uzay giysileri olmadan oraya girirse tüm oksijenin akciğerlerinden ve kan dolaşımlarından çekilece-

* Astronot giysilerini giymeden öncesi azot gazını vücuttan atmak için saf oksijen soluma süreci. –çn

gi, on beş saniye içinde bayılıp iki dakika içinde de ölebileceği anlamına geliyordu.

İnsan bedeni –her ne kadar zeki olsa da– Dünya atmosferine uyum sağlayacak şekilde evrilmişti.

Özetle, insan bedeni uzayda yaşamaya uygun değildi. *Bizi tasarlayan her neyse bunun için tasarlamamıştı.* Ama Joan burnun tam tersini düşünüyordu.

İnsanın zekâsı ve merakı, ısrarı ve direnci, uzun vadeli planlama yetisi ve işbirliği yapabilme kapasitesi onları buraya kadar getirmişti.

Joan’a göre, insan olarak bedenlen uzayla uyumsuz değildik. Aksine tam da orada olmamız gerekiyordu. Galakside evrenin farkına varıp onu anlamaya çalışan bilindik tek zeki yaşam formuyduk.

Erişebildiklerimizin ötesinde ne olduğunu öğrenmeye öyle kararlıydık ki atmosferin dışına roketle çıkmanın bir yolunu bile bulmuştuk. Bu, gösterişçileri cezbedebilecek heyecan verici bir yetenek gibi görünse de aslında en iyi Joan gibiler, yani gerçek meraklılar tarafından başarılabildi.

Uzay araştırmalarında asıl önemli olan aceleciliğe karşı soğukkanlı, fevriliğe karşı tedbirli davranabilmektir. Bu kadar macera dolu bir işin rutinlerinin bu kadar sıkı olması bundan dolayındı. Böylece tüm riskler dikkatle yönetiliyor, hiçbir detay atlanmıyordu. Yani burada gösterişçilere yer yoktu.

İşte, NASA herkesi böyle güvende tutuyordu. Öngörülebilir modeller ve her senaryo için hazırlanmış planlarla.

Hava kilidi basınç boşaltımını tamamladığında Jack, Joan’a onay verdi ve Joan mekik hattına bağlandı.

Şimdi Joan kendi nefesinin ve kalp atışlarının farkındaydı. Görevin büyüklüğünden korkmuyordu –henüz korkmak için mantıklı bir sebep yoktu– ama Vanessa Ford’la her konuştuğunda geriliyordu.

“Navigator, burası Houston,” dedi Joan.

“Houston, sizi duyuyoruz,” dedi Steve Hagen.

Hank Redmond, sert Teksas aksanıyla araya girdi. "Günaydın, Goodwin."

"Bugün heyecan verici bir gün," dedi Lydia Danes.

"Kesinlikle öyle," diye karşılık verdi Joan. "Gündem yoğun, bu yüzden Griff ve Ford, size uzay yürüyüşü için onay verildiğini söylemekten mutluluk duyarım."

"Anlaşıldı," dedi Ford.

"Evet, anlaşıldı, Goodwin," dedi Griff. "Sesini duymak güzel."

Bu, *her şey başlamadan önceki* son kırk beş dakikaydı.

Vanessa Ford'un vücudunda saatlerdir biyomedikal sensörler vardı. Bu sensörler yaşamsal değerlerini uçuş doktoruna iletiyor, o da Vanessa'nın aldığı her nefesi takip ediyordu. Ama elektrotlar vücuduna yerleştirilmeden çok önce bile Vanessa, yerde birilerinin her zaman onu izlediğinin farkındaydı.

Görev Kontrol, mekikte olan her şey biliyordu; her sıcaklık, her koordinat, her düğmenin durumu. Vanessa nereye dönse Houston oradaydı, her şeyi duyuyor ve hissediyordu.

Mürettebattın diğer üyeleri bundan rahatsız görünmese de Vanessa için durum farklıydı. Herkesin kalp atışlarını duyabilmesi –konuştuğunda vücudunun nasıl tepki verdiğini görmele-ri– ona saklanacak bir yer bırakmıyordu.

"Senin sesini duymak da güzel, Griff," dedi Joan. "Güne güzel bir başlangıç oldu."

Joan'un gülümsediğini duyabiliyordu. Sesindeki o tatlı tonlamadan bunu hissediliyordu.

Vanessa yük bölmesine girmek üzere eldivenli ellerini hava kilidinin kapağına koydu. Göğsünde bir titreşim hissetti. Yük bölmesi kapakları zaten açık olduğundan uzayla arasında tek şey bu kapaktı.

Hava kilidi kapağına dair hiçbir veri yoktu. Bu, mekikte kendi sinyalini göndermeyen birkaç şeyden biriydi. Yani Houston'a onu açmak üzere olduklarını bildirmek zorundaydılar.

Vanessa, Griff'e baktı. Bu işi onunla yaptığına memnundu. Onu severdi. Bunda ikisinin de New Englandlı olmasının payı vardı tabii.

"Houston, hava kilidini açıyoruz," dedi Griff.

Vanessa kapağı açmaya başladı. Kalp atışlarını sabit tutmaya çalışıyordu. Beş yıldır bu an için çalışıyordu ve hayatının büyük bir bölümünü bunun hayalini kurarak geçirmişti.

Uzay.

Kapağın ötesinde gördükleri karşısında o da Griff de derin bir nefes aldı.

Pencereden defalarca bakmışlardı ama hiçbir şey onları şimdi karşılarında duran manzaraya hazırlayamamıştı.

Vanessa'nın aklı durmuş gibiydi. Mekikten gelen parlak ışıkların ötesinde her şey simsiyah görünüyordu. Ufuk yoktu, sadece *Navigator*'ın bir ucu ve uzaklardaki Dünya'nın göz kamaştırıcı renkleriyle dolu bir hiçlik.

"Vay canına," dedi Vanessa. Griff'e baktı. O da gördüğü manzarada kaybolmuştu.

Mekiğe tutunan ellerini serbest bıraktı ve kapağın içinden geçerek uzaya ilk adımını attı. Karanlığın içine süzülürken bacaklarının ortama uyum sağladığını hissetti. Gözleri bu yoğunluk karşısında kocaman açıldı, daha önce hiç görmediği türden bir boşluktu bu.

Başını kaldırıp yük bölmesi kapaklarının ötesine baktı ve uzaktaki Dünya'yı gördü. Bulutlar, Kuzey Afrika çöllerinin üzerinde süzülüyordu. Vanessa bir an için durup Hint Okyanusu'na baktı.

Bulutların üzerinde olmayı uzun zamandır seviyordu. Ama bu kadar yüksekte olmak âdeta nefesini kesmişti.

"Aman Tanrım," dedi Griff.

Vanessa ona döndü. İkisi de mekiğe bağlıydı ama Griff biraz uzaklaştı.

Vanessa onu takip ederek doğruca yük bölmesine yöneldi. Manzara muhteşemdi fakat buraya gelmesinin asıl nedeni,

Dünya atmosferinin üç yüz elli kilometre üzerinde bir makineyi tamir etmekten daha çok istediği hiçbir şeyin olmamasıydı.

Yük bölmesine varıp pozisyonlarını aldılar. Dört mandal vardı; uydunun her iki yanında ikişer tane.

“Yavaşça yapalım, Ford,” dedi Griff. “En kısa uzay yürüyüşü rekorunu kırsak fena bozulurum.”

“Bu işlemi ne kadar yavaşlatabiliriz bilmiyorum,” dedi Vanessa. “Alt tarafı birkaç mandal açacağız. Ama dediğin gibi olsun.”

Vanessa, cırcır anahtarını kullanarak kendi tarafındaki mandallardan birini açtı, ardından diğerine geçti. İkinci mandalı da açtıktan sonra Griff’in de kendi tarafındakileri açmasını bekledi.

Griff işini bitirdiğinde içini çekti. “Houston, mandallar serbest bırakıldı. Bu da olağanüstü derecede verimli Vanessa Ford sayesinde oldu.”

“Anlaşıldı, *Navigator*. İyi iş çıkardınız,” dedi Joan. Kısa bir duraklamanın ardından, “*Navigator*, bu giysiler içinde hâlâ saatlerce oksijeniniz var,” diye ekledi. “Bu yüzden olur da tekrar devreye girmeniz gerekirse diye fırlatma sırasında sizi hava kilidinde tutmamız daha iyi.”

“Ayy,” dedi Griff. “Kibarlık ediyorsun.”

“Eh,” dedi Joan. “Size zaafımız var.”

“Bizim de size, Houston,” dedi Griff. “Anlaşıldı. Ford ve ben hava kilidinde kalacağız.”

Havada süzülerek geri döndüler. Griff önce Vanessa’nın geçmesini bekledi, ardından kendi geçti. Kapağı kapatmak üzereydi ki durup Vanessa’ya baktı. Kaşlarını kaldırdı.

Kurallar, kapağın kapatılmasını emreliyordu. Ama açık bırakırlarsa uydunun fırlatılışını izleyebileceklerdi.

Vanessa, Houston’a yalan söylemek istemiyordu. Yine de dudaklarında bir gülümseme belirdi.

Griff de gülümsedi, elini kapaktan çekti ve kapatmadı.

“Houston, hava kilidindeyiz,” dedi.

İkisi de dikkatlerini açık kapağa verdi. Uydunun fırlatılması için yatırma tablasının pozisyon almasını izlediler.

Vanessa, Steve'in, "Houston, uydunun açısı bizim için uygundur," dediğini duydu.

Aklı, görevden önceki son geceye gitti; Cape Canaveral'da karantinadaydılar. Steve bir saatini Helene'le telefonda geçirmişti. Hank buna sinirlenmişti çünkü Donna'yı aramak için bekliyordu. Ama Steve mutfak tezgâhına yaslanarak karısına şakalar yapıp durmuştu. Güldüğünde mavi gözlerinin kenarları kırışıyordu. Vanessa, dinlemesi gerekenden daha fazlasını dinlemişti. Steve'in aynı anda iki farklı kişi olabilmesi ne kadar kolaydı; yerdeki adam ve burada olması gereken komutan. Vanessa içinse bu iki rolü birbirinden ayırmak hep çok zor olmuştu. "Fırlatma için hazır mıyız?"

"Onaylandı, *Navigator*," dedi Joan. "Fırlatma için hazırsınız."

Lydia, uzaktan kol sistemi RMS'i yönetiyordu. Uyduyu o fırlatacaktı.

"Anlaşıldı, Houston," dedi Lydia. "Fırlatma için hazırlanıyorum."

"Anlaşıldı, *Navigator*."

Arch-6'yı yük bölmesine sabitleyen iki patlayıcı kablo vardı. Vanessa ve Griff, plandaki gibi birinin patlatılmasını izlediler.

Ama sonra ikinci kablo öyle bir hızla patladı ki Vanessa hayatında böyle bir şey görmemişti. Simülasyonlarda gördüklerine benzemiyordu. Patlamalar uydunun etrafındaki metal bantları paramparça etti. Parçalar her yöne savruldu.

Vanessa ne olduğunu anlayamadı. Gördüğü tek şey metalin parıltısıydı. Ardından Griff'ten boğuk bir inleme geldi, sanki ciğerlerindeki hava bir anda çekilmiş gibiydi.

Giysisinin bel altında bir yırtık gördü. Bu açıklık birkaç saniye içinde onu öldürecekti. Griff deliği kapatmak için elini giysisine bastırdı.

"İyiyim," dedi Vanessa'ya. İkisi de biliyordu ki Griff'in elini orada tutması şimdilik hayatını kurtarmaya yetiyordu. Ama sesi ince bir fısıltı gibiydi, sanki tüm nefesi tükenmişti.

Sonra bir alarm ötmeye başladı, Vanessa bu sesi tanıyordu ama nereden geldiğini çıkaramıyordu. Ancak Steve, Hank ve

Lydia aynı anda bağırmaya başladığında ikinci bir darbe olduğunu anladı.

Alarm öterken Joan derin bir nefes aldı ve sakince düşünmeye çalıştı. Greg ayağa kalktığında Joan'un yüreği sıkıştı.

"Uçuş, burası EECOM. Negatif dP/dT görüyoruz. Basınç hızla düşüyor."

Jack: "Değer nedir?"

Greg cevap veremedi. Hank'ın sesi duyuldu, sakın ama netti: "Houston, burası *Navigator*. Kabin kaçağımız var. Basınç hızla düşüyor."

"Anlaşıldı, *Navigator*," dedi Joan. Sesi sakindi ama bu bilinçli yaptığı bir şeydi. Jack'e baktı.

Jack kararlı bakışlarla ona döndü. "Onlara bir delik olduğunu söyle. Basınç düşüş hızına bakılırsa bir buçuk santim kadar olabilir. Arka duvarda bir yerde kaplama delinmiş olmalı, muhtemelen orta güvertede ya da uçuş güvertesinde. Görünürde bir şey var mıymış?"

Joan bunu onlara ilette.

"Olumsuz, Houston," dedi Hank. "Herhangi bir delik görmüyoruz."

Jack: "Onlara duvarlardaki dolapları, panel kapaklarını, yerinden oynayan her şeyi öne çekmelerini söyle, kaplamayı ortaya çıkarmak için ne varsa hepsini söksünler!"

"Anlaşıldı," dedi Joan.

Jack devam etti: "Ford ve Griff'i hava kilidinde tut ama mümkün olan en hızlı şekilde basınçlandırmaya başlat. *Navigator*'a söyle oksijen akışını açsınlar, ayrıca sızıntıyı bulana kadar kaçağı beslemesi nitrojen sistemi 1 ve 2'yi devreye soksunlar!"

Joan güncellemeyi ekibe aktardı. Net, sakın, soğukkanlıydı. Biz NASA'yız. Bunun için de bir planımız var.

"Anlaşıldı," dedi Hank, ekip hemen işe koyulurken. "Hallediyoruz."

Greg: "Uçuş, burası EECOM, kaçak konusunda olumlu bir değişim göremiyoruz. Basınç hâlâ düşüyor."

Joan, Steve ve Lydia duvarlardaki her şeyi –kablo katmanlarını, uyku tulumlarını– olabildiğince hızla sökerken oksijen ve nitrojeni besleyenin Hank olduğunu tahmin ediyordu. Yörünge aracının küçücük ortamında öyle çok şey vardı ki, o deliği bulmak için her şeyi yerinden sökmeleri gerekecekti. Geçen her saniye Joan'un moralini bozuyordu.

Jack'e baktı. Ama Jack, Greg'e bakıyordu.

"Uçuş güvertesinin arka tarafında delik falan yok!" dedi Steve.

"Orta güvertedeki dolapları çekiyorum!" diye seslendi Lydia.

Greg, Jack'e baktı ve başını iki yana salladı.

Jack elini konsola sertçe vurdu ve mekanik sistemlerden sorumlu Sean Gutterson'a döndü: "Sende ne var? Onların göremediği ne görüyorsun? Bana bir şey lazım! Saniyelerimiz sayılı!"

Herkes ayaklanmıştı. Joan kendi düşüncelerini bile zor duyuyordu.

Daha önce simülasyonlarda böyle sahnelerden geçmiş, basınç hızla düşerken dengelemek için hiçbir yol bulunamaması durumlarını yaşamıştı.

Yalnızca sızıntının kaynağı bulunduğunda son buluyorlardı.

Ya da mürettebat öldüğünde.

Biz NASA'yız. Bunun için de bir planımız var.

Vanessa kapağı kapadı ve hava kilidi basınçlanmaya başladı.

Ama Griff'e baktığında bilincini kaybetmekte olduğunu gördü. Elini onun elinin altına koyup giysisindeki deliğin üzerine bastırdı ve karnının altına baskı uyguladı.

"Griff, Griff," dedi. Cevap yoktu. "John Griffin, beni duyuyor musun?"

Griff gözlerini kırptığında Vanessa bunu bilinçli yapıp yapmadığını anlayamadı. "Buradayım," dedi ona. "Yanımdayım."

Griff'in bayıldığı ânu tam olarak kestiremiyordu. Bildiği tek

şey, kısa süre sonra Griff'in elinin kaydıyordu; hava kilidi yeniden basınçlanana kadar onu hayatta tutan tek şey kendi eli olacaktı. Giysisinin altında kan belirtisi aradı ama görmedi.

Mürettebatın çabasını, birbirleriyle uyum sağlamaya çalışan seslerini duyabiliyordu. Steve'in sesi onu biraz rahatlatsa da Lydia'nunki giderek yükseliyordu.

En az otuz saniyedir Hank'in sesini duymadığını fark etti.

Saniyeler uzadıkça uzadı. Ve Vanessa'nın içine kötü bir his çörekledi.

Altı yaşındayken annesi ona babasının öldüğünü söylemişti. Vanessa annesinin ne söylediğini hatırlamıyordu, tek hatırladığı, annesinin bir şey söylemeden önce yüzüne bakması ama konuşamamasıydı. O an çok kısa sürmüştü, bir saniyeden fazla değildi ancak Vanessa kötü bir şey olduğunu anlamıştı. Asıl ağır gelen annesinin sözleri değildi, o sözlerden önceki sessizlikti.

Vanessa şimdi o sessizliği düşünüyordu.

Ray ayağa kalktı. "Uçuş, ben doktor. John Griffin'in kalp atış hızı düşüyor."

Joan nefesini yavaşlatmaya çalışıyordu.

"Hank bilincini kaybetti," dedi Lydia ve ardından, "sanırım Steve de kaybetti," diye ekledi.

Jack'in yüzü bembeyaz oldu. Joan'a baktı. "Danes'e odaklanmaya devam et."

"Anlaşıldı, *Navigator*," dedi Joan karşı tarafa. Her kelime ağzında ağırlaşıyordu. "Sizi duyuyoruz."

Jack: "Danes'i sızıntıyı araştırmaya gönder. Ama aynı zamanda N₂'nin sonuna kadar açıldığından emin olmalı. Ford'u hava kilidinde tutun."

"Anlaşıldı," dedi Joan ve tekrar hatta konuştu: "*Navigator*, burası Houston. Danes, sızıntıyı olabildiğince çabuk bulman gerekiyor. N₂'nin yönlendirildiğini görüyoruz ama kabin basıncında artış yok."

“Sanırım ben–” dedi Lydia’nın sesi ve birden kesildi.

“*Navigator? Navigator*, burası Houston, beni duyuyor musun?” dedi Joan. Hiç ses yoktu.

“Lydia Danes, beni duyuyor musun?”

Cevap gelmedi. Joan için bu artık kaçınılmazdı, gerçi birkaç dakika önce olsa bunun imkânsız olduğunu söylerdi. Güvertede üç kişiyi birden kaybetmek, hazırlanabileceğiniz ama asla gerçek olmayacağına inanılan dehşet dolu bir senaryoydu.

Joan öne doğru eğildi. “*Navigator*, burası Houston, cevap verin.”

Ray: “Uçuş, ben doktor. Basmış düşüş hızına bakılırsa Hagen, Redmond ve Danes kesinlikle bilincini kaybetti. Ama patlamanın şiddetine bakılırsa ölmüş olabileceklerini düşünüyorum.”

Joan yaşananların şiddetini beyninde hissetti, boynu gerildi, başı ağırlaştı.

Greg: “Uçuş, burası EECOM – güverte basıncı yükseliyor.”

Jack: “Yükseliyor mu? Yükseliyor dediğinizi teyit edin.”

“Evet, efendim, yükseliyor. PSIA normal seviyelere dönüyor.”

“Danes deliği buldu,” diye mırıldandı Jack.

Joan tekrar mekiğe seslendi. “*Navigator*, burası Houston. Deliği bulup yamaladığınızı teyit edebilir misiniz?”

Ray: “Cevap verebilecek durumda değil.”

“Lydia, cevap ver,” dedi Joan yeniden.

Sessizlik.

Sessizlik.

Sessizlik.

Sonra Vanessa’nın sesi duyuldu.

“Houston,” dedi. “Sanırım geriye sadece ben kaldım.”

Düzenleme

Ny.ozlem

YEDİ YIL ÖNCE

Joan'un kız kardeşi Barbara, bir sabah onu arayıp önceki gece televizyonda gördüğü bir reklamdan bahsetmişti.

"Reklamda şöyle diyordu: İşte sizin NASA'nız."

"Ne?" dedi Joan. Mutfaktaydı, kendine bir fincan kahve dolduruyordu, telefonunu omzuyla kulağı arasında sıkıştırmıştı. Birazdan arabasına geçecekti. O gün Rice Üniversitesi'nde vereceği ilk ders, tüm birinci sınıf öğrencilerine açık olan kozmosa giriş dersi idi. Güneş tacındaki manyetik yapıların analizine odaklanan bir doktora diploması olmasına rağmen bilgisini on sekiz yaşındaki öğrencilere "parsek" in tanımını öğreterek harcıyordu. Ama nazıkçe farklı bir görev isteğini dile getirdiğinde bölüm başkanı ona, "Birinin bunu yapması gerek," demişti. Görünüşe göre o "biri" bölümdeki tek kadın olan Joan'dı.

"İşte sizin NASA'nız derken?" diye sordu Joan.

"Kadın öyle dedi. Hani şu *Star Trek*'teki kadın. Bekle, bir yere yazmıştım. Frances'i yatırmadan hemen önce reklamı gördüm ama bitmeden bir kalem kapmayı başardım. Şöyle diyordu: *İşte sizin NASA'nız, günümüzde Dünya gezegenindeki yaşam kalitesini yükseltmeyi misyon edinen uzay ajansı.*" Bunu söyleyen Nichelle Nichols'tı! Sonunda hatırladım! Astronot alıyorlarmış. Biliminsanlarını. Uzaya çıkmaları için. Özellikle kadınları istediklerini söylediler."

Joan kahvesinin kapağını kapadı. “Kadın biliminsanları mı dediler?”

Joan on iki yaşındayken bir gazetede FLATs’tan –First Lady Astronaut Trainees*– bahsedildiğini okumuştı. Women in Space Program” diye bilinen bu programda, on üç kadın, William Randolph Lovelace II tarafından özel olarak test edilmiş ve eğitilmişti. Lovelace, Mercury astronotlarını seçmeye yardım eden fizikçiydi. Bu işi, kurumun kadın adayların potansiyelini fark etmesini sağlayabileceğini umarak NASA’dan bağımsız olarak kendi başına yapmıştı.

Ama Joan bu programı ilk kez bir makalede okuduğunda, aynı zamanda sonlandırıldığını da öğrenmişti. FLATs, Deniz Kuvvetleri Havacılık Tıp Okulu’ndaki testleri tamamlayabilmek için NASA’nın onayına ihtiyaç duyuyordu. Fakat oraya gitmelerine günler kala NASA’nın onay vermediği bildirilmişti.

Kongrede yapılan bir oturumda birçok kadın ayrımcılığa uğradığını ifade etmiş ancak bu NASA yönetiminin fikrini değiştirmemişti. Hatta John Glenn bile kadınların astronot olarak kabul edilmesini “sosyal düzenimizin bir gerçeği” diye nitelendirmişti.

Joan, yıllarını yıldızlara bakarak geçirse de kendini hiç uzay giysisi içinde hayal etmemişti.

“Kesinlikle *biliminsanı* ve *kadın* dediler,” dedi Barbara.

Joan kahvesini masaya koydu, telefonu omzundan eline aldı. “Gerçekten astronot olabileceğimi mi düşünüyorsun?” diye sordu.

“Yıldızlar üzerine çalışıyorsun. Senden daha iyisini mi bulacaklar?”

“Bilmiyorum. Ben... Gerçekten başvurmam gerektiğini mi düşünüyorsun?” dedi Joan.

Barbara içini çekti. “Ay, boş ver. Bütün tadını kaçırdın,” dedi ve telefonu kapadı.

Çevir sesi duyduğunda Joan telefonu kulağından indirip ya-

* İlk Kadın Astronot Adayları –çn

** Uzayda Kadın Programı –çn

vaşça yuvasına koydu, bir an boyunca elini üzerinde tutarak ahizeye bakakaldı.

İki hafta sonra, Barbara'ya söylemeden bir başvuru formu talep etti.

Formu doldururken yazdıklarına neredeyse bakamıyordu bile: *Ben, bir astronot olacağım, öyle mi?* Ama yine de belgelerin fotokopisini çekirmek için kütüphaneye gitti, sonra hepsini a4 boyutlarında bir zarfa koydu. Zarftakiler Joan'un o âna dek Dünya'da başardığı her şeyin kısa bir özetiydi.

Postaneye gitti ve daha fazla düşünmesine fırsat vermeden zarfı posta kutusuna attı.

O ocak ayında, Joan başka bir dersine gitmek üzere evden çıktığında, apartmanın girişinde bir gazete gördü. Gazeteyi yerden alıp katlama çizgisinin altındaki manşeti okudu:

"NASA 35 YENİ ASTRONOT ADAYINI SEÇTİ, BUNLARIN ALTISI KADIN."

Joan'un boğazı düğümlendi, gözleri yanmaya başladı. Arabasına binip gazeteyi yan koltuğa fırlattı ve direksiyonun başında on yedi dakika boyunca öylece oturdu.

Kariyerinde ilk kez bir derse geç kalıyordu.

Bir yıl sonra, 1979'da Joan dinlenme odasına girerken bölüm başkanı Dr. Siskin'in bir meslektaşına NASA'nın astronot başvurusunu yeniden açtığını söylediğini duydu, üstelik bu sefer özellikle gökbilimci ve astrofizikçi arıyorlardı.

Buzdolabından öğle yemeğini alıyormuş gibi yaptıysa da aslında seçeneklerini tartıyordu. On dakika sonra masasındaydı, yeni bir başvuru formu talep etmek için NASA'ya yazıyordu.

O yıl, yüz yirmi bir aday, yirmişer kişilik gruplar hâlinde Johnson Uzay Merkezi'ne bir haftalık mülakat için davet edildi.

Bu kez aralarında Joan da vardı.

İlk gece Joan, Sheraton Kings Inn'e giriş yapıp odasına yerleşti. Akşamki tanışma toplantısına on dakika erken gitmişti.

İçeri giren üçüncü kişiydi. Ondan önce gelenlerin ikisi de erkekti ve asker gibi görünüyordular. Joan'un hemen arkasından bir kadın daha gelmişti.

Kadının kestane rengi kıvrıkcık saçları, açık kahverengi gözleri vardı; zeytin yeşili gömleğiyle bilhassa dikkat çekici görünüyordu. Boynuna ince bir altın zincir takmıştı.

Kadın, Joan'un birkaç sıra ötesine oturdu. Ne gülümsedi ne de selam verdi. Joan'un onunla bağ kurmak için herhangi bir nedeni yoktu ama en azından artık odadaki tek kadın değildi.

Daha fazla insanın içeri girmesini izledi. Kısa süre sonra aklında onları ayrıştırmaya başladı: Biliminsanları ve askerler. Daha sonra Steve Hagen bunu daha da basitleştirerek, "Astronotlar arasında iki tür vardır: inekler ve askerler," diyecekti. Ama o akşam, Joan zeytin yeşili gömlekli kadını bu kategorilerden birine sokamamıştı.

Önlerden bir adam boğazını temizledi. Hafif kırlaşmış saçları kısa kesilmiş ve yana taranmıştı, bıyıklarıysa kırlaşmaya başlamıştı.

"Ben Astronot Ofisi'nin uçuş direktörü Antonio Lima," dedi. "Hepiniz hoş geldiniz."

Joan etrafına bakınarak Antonio'nun onları nasıl gördüğünü hayal etti. Kimbilir ona ne kadar toy görünüyordular.

"Bugün buradaysanız," dedi Lima, "NASA'ya ve bu ülkeye katkı sağlayabileceğinize inandığımız seçkin birkaç adaydan birisiniz demektir. Önümüzdeki hafta boyunca benzersiz yetenekleriniz değerlendirilecek ve bunların astronotlar birliğine nasıl fayda sağlayabileceğine bakılacak. Astronot adaylarımız –NASA'da bize katılma şansı olan sizler– hem fiziksel hem zihinsel açıdan güçlü hem de önünüzdeki görevin üstesinden gelmeye fazlasıyla hazırlıklı olmalısınız."

O sırada bir adam sessizce içeri girip kapıya en yakın sandalyeye oturdu. Joan saatine baktı. İki dakika geç kalmıştı. Adam işinin bittiğinin farkında olmalıydı.

"Buradasınız," diye devam etti Antonio, "çünkü NASA şim-

diye kadarki en büyük ve en çığır açıcı girişimine başlamak üzere: Uzay mekiği programı. Bugüne kadar yapılan uzay araştırmaları olağanüstüydü. Ele geçirilen nadir bir fırsattı. Ama yakında rutin hâle gelecek.”

Antonio, bir uzay aracının planını gösteren örtüyü kaldırdı. Odadaki herkes öne doğru eğildi. Joan mekiğin kavramına aşındı ama nasıl çalışacağına dair bu kadar ayrıntı öğrenmek kalp atışlarını hızlandırmaya yetmişti.

“Bu mekikler NASA tarihinde yeniden kullanılmak üzere tasarlanmış ilk uzay araçları,” dedi. “Bir mekik filosuyla alçak Dünya yörüngesinde defalarca uçabiliriz. Fırlatmalar aylık, hatta haftalık olacak. Uzaya yük taşıyacağız. Orada deneyler yapacağız. Nihayetinde uzayda kalıcı olarak var olmayı hedefliyoruz; bunların arasında bir uzay istasyonu kurmak ve Mars’a insanlı yolculuklar yapmak da var. Bunların hepsi bugün geliştirmekte olduğumuz mekiklerle mümkün olacak.”

Antonio kürsüdeki işaret çubuğunu aldı.

“Bu yörünge aracı,” dedi, mekiğin gövdesini işaret ederek. “Harici bir yakıt tankı ve her iki yanında birer katı yakıtlı roketle fırlatılacak.” Üstteki diyagramı kaldırıp daha karmaşık bir başka diyagram gösterdi.

“Mekiğin fırlatılmasının ardından harici yakıt tankı ve katı yakıt dolu roketler düşecek. Yörünge aracı alçak Dünya yörüngesine girecek. Mürettebat burayı” –mekiğin burnunu gösterdi– “uçuş güvertesi ve orta güverte olarak kullanacak.”

Uçuş güvertesi ve orta güverte, yörünge aracının geri kalanına kıyasla çok küçüktü. Joan, boyutları zihninde canlandırmaya başladıkça gülümsemesine engel olamadı.

“Mekik yörüngeye oturduğunda ortalama üç yüz yirmi kilometre irtifada, saniyede yaklaşık sekiz kilometre hızla ilerleyerek her doksan dakikada bir Dünya’nın etrafında tur atacaktır. Astronotlar görevlerini tamamladıktan sonra Dünya’ya dönecekler. Önceki NASA programlarının aksine denize iniş yapmayacağız. Bunun yerine, atmosfere başarılı bir şekilde yeniden

giriş yaptıktan sonra mekik –tıpkı bir uçak gibi– uçarak tekerlekleri üzerinde üslerimizden birine inecek.”

Antonio geri çekilerek herkesin anlattıklarını sindirmesine izin verdi. Ardından sözlerine devam etti:

“Şimdiye dek böyle bir uzay aracı görmediğinizi tahmin ediyorum. Mekik tek bir makine değil, üç makine. Fırlatmada roket. Yörüngede uzaygemisi. İnişteyse uçak. İşte bu, bizi uzay araştırmalarında geleceğe taşıyacak şey.”

Joan karnında bir kıpırtı hissetti. Aynı duyguyu, çocukken ailesi onu Joshua Tree’ye götürdüğünde ve ışıldayan Samanyolu şeridini ilk gördüğünde de hissetmişti.

“NASA’daki görevlerimiz risksiz diyemem,” dedi Antonio. “Hayatınızı yöneticilerinizin, mühendislerinizin, araştırmacılarınızın ve birlikte çalıştığınız astronotların ellerine emanet edeceksiniz. Ama eğer seçilirseniz Dünya’yı terk edebilen ve geri döndüğünde bize gezegenimizin uzaydan nasıl göründüğünü anlatabilen bir avuç insandan biri olacaksınız. Bizi geleceğe taşıyacaksınız. Size şunu garanti ediyorum: Bu, NASA tarihinin en büyük teknolojik başarısı ve belki de insanlık tarihinin en büyük girişimi olacak.”

Joan bunun ne kadar büyük bir fırsat olduğunu sindirmeye çalıştı ama o esnada gözleri birkaç sandalye ötedeki kadınla buluştu. Bir an için birbirlerine baktılar.

Bu gerçekten oluyor muydu?

Joan o hafta kalp atış hızı ölçümleri, işitme ve görme testleri, kan tahlilleri ve uçuş doktorlarının yaptığı değerlendirmelerden geçti. Vücudu öyle didik didik incelendi ki bu onu şaşkına çevirdi.

Ama Joan, NASA otoritelerine sunabileceği şeyin tam da ihtiyaç duydukları nitelik olduğunu göstermeye kararlıydı: Kararlı, soğukkanlı bir duruş.

Elektrotlara bağlı hâlde bir koşu bandına çıktı ve hiç yavaşlamadan yaklaşık sekiz kilometre koştu.

“Termostatı kısmamı ister misiniz?” gibi basit bir soruyu bile

karmaşık hâle getiren ciddiyette mülakatlara katıldı. Her soruya sakın ve net bir tavırla yanıt verdi.

Haftanın en sevdiği kısmı, özel bir giysi giydirilerek bir metre çapında beyaz bir kumaş küreye girmesinin istendiği zamandı. Tek hava kaynağı bir oksijen tankıydı. On beş dakika boyunca içeride kalması gerekiyordu. Joan küreye girip o sessiz yalnızlığı hissettiği anda ne amaçladıklarını anladı.

Bu, el becerisi ya da mekanik yetenek testi değildi. Duyusal yoksunluğa ve klostrofobiye dayanamayarak paniğe kapılıp kapılmayacağını görmek istiyorlardı. Joan kendi kendine gülümse-di. Onun için çocuk oyuncağıydı.

Kürenin içinde uyuyakaldı.

İki ay sonra bir akşam dairesindeki telefon çaldı. Joan, Çin yeme-ği yiyordu ve Barbara'ya doğum günü hediyesi olarak vermek üzere Frances'in portresini çiziyordu. Kalemı masaya bırakıp telefona gitti.

Arayan Antonio'ydu. "NASA'nın astronotlar birliğine katıl-mayı hâlâ istiyor musun?" dedi.

Joan tavana baktı ve ses tonunu sakın tutmaya çalıştı. Şu anda hissettiği duygu, filmlerde kadınlara evlenme teklifi edildi-ğinde yüzlerinde beliren ifadeye çok benziyordu. "Evet," dedi. "Kesinlikle evet."

"Joan, kabul ettiğin için çok şanslıyız. 9. Grup'ta bize katı-lacak on altı kişiden biri olacaksın. Bu grupta sekiz aday pilot ve senin gibi sekiz aday görev uzmanı yer alacak. JUM'dayken Vanessa Ford'la tanışma fırsatı bulabildin mi bilmiyorum ama seninle aynı mülakat grubundaydı. O da seçildi ve teklifi kabul etti. O oturumdan finale kalan sadece ikiniz oldunuz."

"Bizim gruptan hiç erkek çıkmadı yani?" diye sordu Joan, sonra bunu ağzından kaçırdığına inanamadı.

Ama Antonio güldü. "Hayır," dedi. "Maalesef yeterince iyi değillerdi."

1980 YAZI

Astronotlar birliğine katılacağını öğrendikten sonraki aylarda Joan üç şey yaptı.

İlk olarak Rice'taki görevinden istifa etti.

Son gününde Fizik ve Astronomi Bölümü'ndekiler ona bir veda partisi düzenledi. Panç kâsesinin yanında Dr. Siskin, alışılmadık derecede açık bir tavırla, "Bunu nasıl başardın?" diye sordu. Joan, "Sanırım şans," dedi, sonra da dediğine pişman oldu.

Joan, Dr. Siskin'in -ve onun gibi pek çok erkeğin- onu hiç dikkatle incelemediğini biliyordu. Buna alışkındı. Sonuçta o Barbara değildi. Giydiği bir elbiseyle herkesi büyülediği ya da zekice bir cevap vererek tüm dikkatleri üzerinde topladığı olmamıştı hiç. Bir keresinde, Joan genç bir kızken, annesi ona ve kız kardeşine her birinin kendi güçlü yanları olduğunu söylemişti. Barbara'nun güçlü yanları gösterişli, Joan'ınkilerse daha saklıydı ama ikisi de kendilerince güçlüydü. Annesi bunu söylediğinde Joan ona sarılmıştı.

Joan kolayca göz ardı edilebilecek biri olduğunu biliyordu. Boyu ortalamaydı, biraz da tıknazdı. Basit giyinirdi. Açık kahverengi saçları omuzlarını biraz geçiyordu ama bazı kadınlar gibi kat kat kestirmemişti. Bunun yerine saçını gevşekçe arkada toplardı. Bazen fotoğraflarına baktığında gülüşünün güzelliğine şaşırırdı; gamzeleri yüzünü daha dost canlısı ve aydınlık gösteriyordu. Lisede Adam Hawkins de öyle söylemişti. Ama Joan, başkalarının fark etmesini hiç beklememişti.

Boş vakitlerinde neler yaptığını sormalarını da beklemezdi

(klasik piyano eğitimi almıştı, iki maraton koşmuştu, sıkı bir okurdu ve amatör portre ressamıydı). İnsanlar ofisine girip duvarındaki çizimleri gördüğünde onları bir yerden satın alındığını varsayardı. Biri övgüde bulunduğundaysa hiçbir zaman onları kendisinin yaptığını söyleme gereği duymazdı. Çünkü onun için mesele övgü değildi. Doğrusu uzun zamandır kimse onunla hakkında bunları öğrenecek kadar ilgilenmemişti. Joan da fark edilmeden yaşamının huzurlu olduğunu keşfetmişti.

Bu yüzden bölümdeki erkeklerin, yani gizliden gizliye kendilerini başarılı olmak için doğmuş sanan çoğunluğun göz ardı ettiği kadının, farkına bile varmadan onlara tur bindirdiğini fark etmeleri büyük bir şok olmuştu.

Joan odaya bakıp içkisini masaya bıraktı ve kendi veda partisini erkenden terk etti.

Joan'un yaptığı ikinci şey, astronot adayı olduğunu ailesine söylemek oldu.

"Hepsi senin başvurmamı önermen sayesinde oldu," dedi telefonda Barbara'ya.

"Öyle mi yaptım?"

"Reklam yüzünden."

"Ah, evet," dedi Barbara. "Rica ederim."

Anne ve babası uçağa atlayıp Pasadena'dan gelmişti. Hep birlikte kutlama yemeğine çıktılar. Yemekte Barbara, defalarca bunun Joan'un Clear Lake'e taşınmak zorunda kalacağı anlamına gelmediğini umduğunu söyledi. Sonuçta Frances'in yanında olması gerekiyordu. Joan'sa tam üç kere bunun Clear Lake'e taşınacağı anlamına geldiğini açıkladı. Johnson Uzay Merkezi'nin hemen yanında daireler vardı. Şu anki evine sadece yarım saatlik mesafedeydi, hem zaten ne olursa olsun Frances'le geçirebileceği tek bir saniyeyi bile asla kaçırmazdı.

Sonra eğilip Frances'in başına, tam saçının ayırımına bir öpücük kondurdu.

Frances doğduğundan beri Joan'un onunla yaptığı belli başlı şeyler vardı –onu baş aşağı çevirmek, omzunda taşımak, yatağa fırlatmak– ama artık Frances bunlar için fazla büyümüştü. Yine de Joan her zaman onu başının tepesinden öpebilecekti. Bir gün bunu yapmak için tabureye çıkması gerekse bile.

Joan ve Barbara küçükken saatlerce evcilik oynardı. Joan hep doktor, hemşire ya da öğretmen olurdu. Barbara'ysa şarkıcı, balerin ya da artistik patinajcı rolüne girerdi. Ama ergenliğe yaklaştıklarında Barbara için artık evcilik oyunları sona ermiş, Joan'un hiç bilmediği şeylerin peşine düşmüştü.

Joan'dan dört yaş küçük olmasma rağmen Barbara ilk partisine Joan'dan önce gitmiş, ilk öpücüğünü Joan'dan önce almış, ilk içkisini de ondan önce içmişti. Joan, kendinden çok daha dünya görmüş birine ne verebilirdi ki? Barbara hayatta bu kadar geride kalmış birini nasıl örnek alabilirdi?

Birkaç yıl sonra Joan, Caltech'te doktora yaparken Barbara, Houston Üniversitesi'nde üçüncü sınıfta okuyordu. Bir gece ağlayarak Joan'u aradı.

Hamile kalmıştı.

"Arayabileceğim tek kişi sendin," dedi.

Joan duyduklarına inanmakta zorlandı. Barbara'nın kendini böyle bir durumda bulması değildi onu şaşkına çeviren çünkü kardeşi daha önce de hamile kalmış, hatta düşük yapmıştı. Şaşırtıcı olan, Barbara'nın aradığı kişinin *Joan* olmasıydı.

"Ne yapmalıyım?" diye sordu Barbara.

Joan, onunla telefonda üç saat konuştu. O konuşmadan şaşırtıcı pek çok şey öğrendi. Mesela ortada birden fazla muhtemel baba olduğunu, Barbara'nın hangisi olduğunu anlamaya çalışmanın utancını yaşamak istemediğini, bunu anne babalarından mümkün olduğunca uzun süre gizlemeye kararlı olduğunu ve haftalar önce derslere girmeyi bıraktığını.

Joan, aldığı son bilgiye nasıl karşılık vereceğini düşünüyordu ki Barbara'nın ev arkadaşı geldi ve kardeşi alelacele telefonu kapadı.

İki gün sonra tekrar aradı; bu kez kendinden emin, kafası ber-
raktı.

Hamileliğin harika bir şey olduğunu fark etmişti! Bu bebek, Barbara'nın yıllardır kendine sorduğu "Hayatta ne yapmalıyım?" sorunun cevabıydı. Henüz bir tutkusu olmamasının sebebi, hayatına yön verecek bu çocuğu bekliyor olmasıydı.

Joan, Barbara'nın işin ciddiyetini anlamadığını biliyordu. Ama artık yapacak pek bir şey kalmamıştı.

"Sence iyi bir anne olur muyum?" diye sordu Barbara.

Joan, Barbara'yı birinin annesi olarak hayal etmekte zorlan-
sa da meseleyi en basit hâliyle ele almak en doğrusu olacaktı.
"Hangi konuda olursa olsun kendini adadığında hep inanılmazı
başarıyorsun, Barb."

"Teşekkür ederim, Joan. Bu benim için çok şey ifade ediyor."

O andan sonra Barbara sürekli aramaya başladı. Ev tutmak
için paraya ihtiyacı vardı. Resmi olarak okuldan ayrıldığına göre
harç parasını geri alıp alamayacağını öğrenmek için yardıma
ihtiyacı vardı. Sonunda anne babasına gerçeği açıklayacağı an
geldiğinde Joan'un yanında olmasına ihtiyacı vardı. Barbara'nın
hep bir şeylere ihtiyacı vardı. *Hep, hep, hep.*

Anne babaları, Barbara'nın bekâr, hamile ve üniversiteyi bı-
rakmış olmasına kızdığına, Barbara onlara karşı kendini savun-
ması için Joan'u aradı.

Anneleri doğumda yanında olmayı teklif ettiğinde Barbara
onun yerine Joan'u istedi.

Mayıs ayında Francis doğduğunda, o uzun ince, güzeller güze-
li bebeği ilk kucağına alan Joan oldu. Frances'i annesinin kollarına
teslim eden de Joan'du. Frances'in doğum belgesine imza atan da.

Frances Emerson Goodwin.

Joan, aylarca Barbara'nın Houston'daki yeni tek odalı dai-
resinde kanepede uyudu. Mecburdu. Frances'in, kontrollerini
ayarlayacak birine ihtiyacı vardı. Onu sallayacak, Barbara uya-
namayacak kadar yorgun olduğunda onu besleyecek birine.
Frances'in hep bir şeylere ihtiyacı vardı. *Hep, hep, hep.*

Bir bebeği kucağına almak Joan'a garip geliyordu. Sanki onu yanlışlıkla incitecekmiş gibi hissediyor, başını yeterince desteklemediğinden korkuyordu. Frances ilk birkaç ay huysuzdu; Joan ne yaparsa yapsın susmazdı, ağlaması Joan'un kendi düşüncelerini bile bastırıyordu.

Joan kendini nasıl bu konumda bulduğunu merak etti. Bu, yani bir bebeğe bakmak, hayal ettiği hayat değildi.

Joan'un parlak, keskin zekâsı –onun en kıymetli yanı– uykusuzluktan bulanıklaşmıştı. Bazen ne yapacağını bilemediğinde Frances'i dışarı çıkarır, gece göğüne bakarak ona ayın evrelerini anlatırdı. Frances bazen ona karşılık verir gibi mırıldanırdı. Belki sadece serin gece havasındandı ama Joan, Frances'in odaklandığını, hatta Joan'un karanlık gökyüzüne karşı bembeyaz duran parmağını takip ettiğini düşünürdü. *Belki de Frances için o kişi olabilirdi. Belki de bu, aralarındaki dildi.*

Ama o anlar kısa sürüyordu. Geri kalan zamanlarda Frances'le ilgilenmek, dizlerine kadar gelen çamurun içinde yürümeye çalışmak gibiydi.

Yine de Barbara'nın isteğini yerine getirerek Frances'e yakın olmak için Rice'a nakil başvurusu yaptı.

"Neden sen olmak zorundasın anlamıyorum," dedi annesi, Joan kabul edilip taşınma planı yapmaya başladığında. "Neden ben değilim? Neden kendi torunuma bakamıyorum?"

Joan, halihazırda herkesin bildiğı şeyi annesine nasıl söyleyeceğini bilmiyordu: Barbara, Joan'u seçmişti ve o daima istediğini elde ederdi.

Joan, şimdi geriye dönüp baktığında evrenin ona tam da ihtiyacı olan şeyi sunduğunu görebiliyordu. Ona, istemeyi akıl bile edemediğı bir şey vermişti. Çünkü Frances'le geçirdiğı o kısacık anlar –bahçede ona yarımayı göstermek, baloncuk üflemek ve ona şekilleri öğretmek, çenesinin altını gıcıklayarak onu güldürmek– giderek daha sık ve daha değerli olmaya başlamıştı.

O kısacık anlar her gün biraz daha büyüyerek daha derine işlemişti. İşte o günlerden birinde, yıllar önce, Joan, Frances'i

parka götürdü. Frances'in kaydırakta başka bir çocukla arkadaş oluşunu izlerken birden haftası ne kadar iyi geçerse geçsin, en az bir kez başparmağını Frances'in yumuşacık, çiğ tanesi gibi taze yanaklarına dokundurmadığında o haftanın tamamlanmış sayılmadığını fark etti. Frances'in çenesini gıdıklayıp kahkahasını duymak sonsuza dek istediği bir şeydi.

O akşamki yemekte Frances Joan'a bakıp gülümsedi. Altı yaşındaydı. Artık bebeksi inceliğini yitiren açık kahverengi saçları omuzlarına kadar iniyordu. Parlak mavi gözleri, çevresinde olan biteni eskisinden çok daha iyi kavriyordu. Geçen yıldan beri artık rügan ayakkabılar ve elbiseler giymiyordu. Çoğunlukla kadife pantolonlara, tişörtlere geçiş yapmıştı. Joan'u şaşırtacak kelimeler kullanmaya başlamıştı: "berbat" ve "mühim" diyordu. "Harika" değil, "muazzam" bir gün geçiriyor; yeni bir şey tattığında "kötü" değil, "acayip" buluyordu. Okulda bir sınıf atmıştı.

Joan'a göre Frances daha dün doğmuş gibiydi, oysa şimdi ikinci sınıfa başlıyordu ve Joan da astronot olacaktı.

"Joanie?"

"Evet, Franny?"

"Dur! Bana Franny diyen tek kişi sensin!"

"Bana Joanie diyen tek kişi de sensin!"

Frances güldü. "Yeni yerine taşındığında seni ziyarete gelebilir miyim?"

"Yeni bir yere taşınmayacak," dedi Barbara.

Bu, Joan'un yaptığı üçüncü şeydi. Günler sonra, köşedeki pastaneden aldığı baton pastayla Barbara'ya gitti ve kardeşine son kez gerçekten taşınacağını açıkladı.

"Peki, tamam," dedi Barbara. "Ama hafta sonları yine Frances'e bakman gerekiyor. Bebek bakıcısı masraflarını karşılayamam."

"Frances'i hafta sonları göreceğim, tıpkı şimdi yaptığım gibi."

"Bu astronotluk işi seni gerçekten heyecanlandırıyor, değil mi?" dedi Barbara. Pastayı kenara itti. Joan bunun cezası olduğunun farkındaydı.

"Evet, öyle. Ama korkuyorum da... Daha önce hiç olmadığı kadar hem de. Sanırım bu iyi bir şey. Heyecan verici."

"Çok şanslısın," dedi Barbara, sesi az da olsa yumuşamıştı. "Böyle bir şey yapabilecek kadar özgürsün. Seni bağlayan bir kocan ya da çocuğun yok. Ben de hep imkânım olsa nerelere giderim diye hayal kuruyorum. Aklıma Londra ya da Paris geliyor... Ama sen yıldızlara gidiyorsun. Çok daha büyük hayaller kuruyorsun."

Joan'un boğazı düğümlendi.

O haftanın ilerleyen günlerinde Joan dairesini topladı. Nakliye şirketi gelip tüm eşyalarını aldı ve yola koyuldular. Bir saatten kısa bir süre sonra Joan yeni evinin kapısını açtı. İçerisi boya kokuyordu.

O gece yeni mahallesinde yürüyüşe çıktığında görev uzmanlarından Donna Fitzgerald ve John Griffin'le karşılaştı. Onlar da 9. Grup'un bir parçasıydı. Joan onları, NASA'nın, yeni sınıfın fotoğrafını çekmek için hepsini bir araya getirdiği gün görmüştü.

Donna'nın masmavi gözleri ve koyu kahverengi, gür mü gür saçları vardı; o kadar dolgundu ki Joan onun bir şampuan reklamında oynayabileceğini düşündü. John'un gülümsemesi öyle rahattı ki insanda ani bir güven duygusu yaratıyordu. Sesiye Joan'un şimdiye dek duyduğu en rahatlatıcı seslerden biriydi. Alçak ve boğuktu, Joan onu ilk duyduğu anda sevmişti.

"Sanırım hepimiz tahmin edilebilir tipleriz, değil mi?" dedi Donna. "Astronot programına katılıyor ve eğitim başlamadan bir hafta önce kampüsün yakınında tek odalı daire kiraliyoruz."

Joan güldü. "Bilmem ki. Belki John iki odalı daire tutmuştur."

"Seni hayal kırıklığına uğratmak istemem ama," dedi John. "Benimki de sizinkiler gibi tek odalı. Sanırım Lydia Danes de bu binada oturuyor. Onu da gördüm sanki."

"Ah, harika," dedi Joan. "Sözde farklı olacaktık."

Joan bu ânı uzun süre hatırlayacaktı. Çünkü günler içinde Donna ve Griff'le öyle yakın arkadaş olacaktı ki Griff'e "John" dediği zamanları hatırlayıp kahkahalarla gülecekti.

* * *

Bütün astronotların bir araya geldiği ilk toplantının sabahında Joan, Donna ve Griff birlikte Johnson Uzay Merkezi'ne doğru yürüyordu. Çoktan aralarında özel şakalar yapmaya başlamışlardı, yeni favori esprilerini abartarak kullanıyorlardı: "*Ama burada öyle bir şey olmaz.*"

Bu cümleyi ilk kez birkaç gün önce Griff söylemişti, o sırada New England'daki hazırlık okulundayken kampüsteki önemli isimlerden biri olduğundan söz ediyordu. Mezuniyet konuşmacısı, sınıf başkanı ve lakros takımının kaptanıydı. Donna, NASA'da da aynı şekilde önemli bir isim olmayı hedefleyip hedeflemediğini ima ederek kaşlarını kaldırdığında Griff hızlıca, "*Ama burada öyle bir şey olmaz,*" diye eklemişti. Üçü de gülmekten kendini alamamıştı.

Yarım saat geçmeden Donna da aynı repliği, dramatik ve çalkantılı aşk hayatından bahsederken kullanmıştı.

Sonra Joan, hayatı boyunca neredeyse herkesin onu "astronomi delisi" olarak gördüğünü anlatıp kendini de şaşırtacak kadar isabetli bir tonla, "*Ama burada öyle bir şey olmaz, değil mi?*" demişti.

O sabah kampüse doğru yürürlerken önlerindeki Lydia Danes'i fark ettiler. Minyon yapılydı –boyu en fazla bir altmıştı, vücudu narindi– ama Joan'a göre Lydia'da göz korkutan bir çetinçevizlik vardı. Belki de gözünü bir noktaya dikip ciddiyetle yürümesindendi. Sanki keyfini çıkararak yürürse vakit kaybedecekmiş gibi bir hâli vardı.

Bir gece önce Donna, Lydia'ya sabah birlikte yürümek isteyip istemediğini sormuştu. Lydia yanıt vermemişti.

"Her grupta mutlaka burnu Kafdağı'nda olan biri çıkar," dedi Donna.

"Ah, ama Donna..." dedi Griff.

"Yapma!" dedi Joan.

"Burada öyle bir şey olmaz," dedi Griff.

Joan başını sallayıp güldü.

"Bakın söylüyorum," dedi Donna. "O kadın öküzün teki."

Joan, Lydia'nın önlerinde yürüyüşünü izledi. "Şahsi duygularını karıştırma," dedi Griff.

"Kendini herkesten üstün görüyor," dedi Donna. "Bunu da sürekli insanlara benim sadece acil servis doktoru olduğumu, kendisininse *travma cerrahı* olduğunu vurgulayarak belli ediyor."

Donna konuşurken Joan, kampüs çevresindeki mimariye göz gezdirmeye başladı. Her yer brütalist tarzda, beton ve camdan yapılma kutu gibi binalarla çevriliydi. Bir yandan demode duruyor, öte yandan zamansız bir sadelik taşıyordu.

Ama Görev Kontrol binasına göz gezdirirken içinde bir şey titredi. O binada bir ruh vardı sanki, altmışların Apollo programı havasını yansıtan bir nostalji, bir iz taşıyordu. Joan neredeyse olduğu yerde duracaktı.

Ben şu an NASA'dayım.

Konferans salonuna tam bir dakika erken vardılar, ki Joan bunu dört dakika geç saydı.

Üçü, yazılı olmayan ama açıkça hissedilen hiyerarşiye uyarak sandalyelerin yalnızca mevcut astronotlara ayrıldığını, adaylarsa kenarda ayakta durması gerektiğini kabullenerek bir köşeye sıkışmıştı. Ortam, Joan'un adını koyamadığı bir nedenden dolayı şimdiden gergindi. Bazı astronotlar bacaklarını yaya yaya oturup olabildiğince fazla yer kaplayarak yeni gelen adaylara yer açma zahmetine bile girmemişlerdi. Joan, Donna ve Griff sessizce duvar dibine dizildiler. Lydia onların yüzüne bile bakmadı. Antonio konuşmaya başlamadan hemen önce, son anda içeri dalaran kişi Vanessa Ford oldu.

Kıvırcık saçlarını toplamıştı, dik duruyordu, omuzları genişti. Güneş gözlüğünü çıkarıp gömleğinin cebine yerleştirdi. Gözleri kısık, çenesi gergindi. Ardından ellerini arkasında birleştirip dosdoğru karşıya bakarak dikkatini tamamen Antonio'ya verdi.

Ve o anda Joan'un aklından geçen tek düşünce, *İşte astronot dediğin böyle olur*, oldu.

O gece ilerleyen saatlerde Griff ve Donna, diğer astronot adaylarının bazılarıyla –ki Joan artık herkesin “ASCANler” dediğinde onları kastettiğini anlamıştı– içmeye gitti. Joan’u da davet ettiler ama o nazıkçe reddetti. İlk gününü anlatmak için Frances’i arayacağına söz vermişti. Bu yüzden doğruca evine döndü.

“Biliyor musun, ileride iki farklı rozet alma ihtimalim varmış,” dedi telefonda Frances’e.

“Benim Mickey Mouse rozetim gibi mi?” diye sordu Frances.

“Evet, ona benzer bir şey. Ama bunlar bir haleden çıkan üç ışıklı bir yıldız şeklinde. Biri gümüş, diğeri altın.”

“Astronot olduğun için mi veriyorlar?”

“Umarım olurum ama henüz değilim,” dedi Joan. Mutfakta konuşurken telefon kablosunun burgularını açtı. Daha iki hafta önce bu telefon yepyenydi. Şimdiyse kullanmaktan kablosu dolmuştu.

“Yaklaşık bir yıl sonra, bu programı başarıyla tamamlarsam beni astronot yapacaklar. O zaman gümüş olanı alacağım. Bu da artık uçuşa hazır olduğumu gösterecek. Sonra bir gün, görev için seçilsem ve uzaya gidip dönersem, işte o zaman altın olanı verecekler. Uzaya çıktığımın nişanesi olarak.”

“Teyzemin uzaya gideceğine inanamıyorum.”

“Belki bir gün,” dedi Joan. “Ama evet.”

Telefonu omzuyla kulağının arasına sıkıştırdı ve buzluktan dondurulmuş yemek çıkarıp fırına koydu.

“Ben de astronot olmak istiyorum,” dedi Frances.

Joan bugünleri gördüğüne inanamıyordu. Küçük yeğenine, Sen de astronot *olabilirsin*, diyebileceği bir çağda yaşıyordu artık.

“Eğer çok çalışırsan olabilirsin,” dedi. “Şimdi dişlerini fırçala. Tüm bölgeleri. Dişçimizin ne dediğini hatırlıyorsun, azıdişlerin çıkmaya başladı.”

“Biliyorum,” dedi Frances. “Fırçalayacağım.”

Joan telefonu kapadıktan sonra fırına baktı. Yemeği hâlâ yarı donuktu ama içini tanıdık bir hüznün kaplamıştı. Fırını kapadı, yemeği buzdolabına geri koydu ve tek başına akşam yemeği yemek üzere Frenchie’s’e gitmeye karar verdi.

Doğruca bara yürüdü, bir Sezar salatayla tavuk marsala sipariş etti ve çantasından bir kitap çıkarıp okumaya başladı. Ama daha ikinci paragrafa bile gelemeden biri yanına oturdu.

Joan, yüzünü bile görmeden kim olduğunu anlamıştı. Böyle anlarda geleceği önceden sezebildiğini hissediyordu. Aslında bunun bilimsel bir açıklaması da vardı: Beyin bilgiyi o kadar hızlı alıyordu ki, sanki tepki uyarıdan önce geliyormuş gibi hissediliyordu. Yine de bu his ürperticiydi. İnsanların bazen neden kafasının karıştığını, bir şeyleri neden kadere yorduklarını anlıyordu.

“Merhaba,” dedi Vanessa.

“Ah.” Joan hemen kitabını kapadı. “Merhaba. Ben Joan. Seninle daha önce karşılaştık ama sanırım resmi olarak tanışmadık.”

“Vanessa.”

Joan, gözlerini dikip bakmamaya çalıştı. Vanessa’nın gözleri açık altın-kahveydi, neredeyse kehribar gibi görünüyordu. Saçları öyle koyu kahverengiydi ki siyaha çalıyordu. Üstelik dolgun bukleleri tüm başını kaplıyordu.

“Seninle resmen tanışmak güzel,” dedi Vanessa.

Vanessa, Donna’ya kıyasla daha soğukkanlıydı ama Lydia kadar gergin değildi. Joan, Vanessa’nın onu nasıl gördüğünü merak etmeye başladı. Belki de bir *kitap kurdu* gibi görünüyordu.

“Kimse gelip kendini tanıştırmadı,” dedi Vanessa. “Ama siz hepiniz sanki birbirinizi önceden tanıyormuşsunuz gibi.”

“Ah,” dedi Joan. “Biz yaklaşık bir buçuk hafta önce aynı apartman kompleksine taşındık.”

“Kampüsün hemen yanındaki sanırım?” dedi Vanessa, başını onaylarcasına sallayarak. “Mantıklı.”

“Sen nerede oturuyorsun?”

“Biraz daha uzakta.”

“Geri kalanımızla dip dibe yaşamak istemedin mi?”

“Hayır, ondan değil,” dedi Vanessa. Dudağının sol kenarı hafifçe yukarı kıvrıldı, ardından kahkaha attı. “Ya da belki biraz ondandır. Özel alanımı severim. Bu *cam fanusun içinde yaşama* işinde ne kadar iyi olacağımı göreceğiz.”

Joan güldü. Tam da o sırada barmen salatasını getirip önüne koydu.

“Teşekkür ederim,” dedi Joan, barmene.

Vanessa öne eğilip barmene, “Bir kadeh cabernet ve orta az pişmiş biftek alabilir miyim?” dedi.

Joan’un salatası şimdi ona son derece sıkıcı gelmişti.

“Kimse seninle diyalog kurmaya çalışmadığı için sahiden üzgünüm,” dedi Joan. “Bilinçli yapılan bir şey değildi ama keşke farklı olsaydı.”

Vanessa bar taburesine yaslanıp elini sallayarak geçiştirdi. “Sorun değil. Sanırım ilk adımı atmak bana düşüyordu. O hâlde... Merhaba.”

“Merhaba,” dedi Joan. Çatalını bir parça marula sapladı. Vanessa’nın sohbet edecek birini arıyor gibi davranması Joan’u hazırlıksız yakalamış ve biraz da kafasını karıştırmıştı. Vanessa, isterse herkesle arkadaş olabilecek birine benziyordu. Dünya zaten böyle kadınların etrafında dönmüyor muydu? Uzun boyluydu, inceydi, iri gözleri vardı. Saçları ıslık ıslık. Dudağının kenarıyla gülümsediğinde kesinlikle insanları kendine çekerti.

“Yerleşme sürecin nasıl gidiyor?” diye sordu Joan.

Şarabı geldiği sırada Vanessa omuz silkti. “Burası cehennem gibi sıcak. Ama onun dışında fena değil.”

Joan başıyla onayladı. “Temmuz en kötü aydı. Nem çok fena. Zamanla alışırın.”

“Sen alıştın mı?”

Joan güldü. “Hayır, neden öyle dedim bilmiyorum. Berbat bir şey.”

Vanessa kıkırdarak şarabından bir yudum aldı.

Bu hiç mantıklı gelmiyordu. Tuhaf olan, sohbeti başlatan Vanessa'yken şimdi nasıl olduysa Joan kendini iyice kaptırmıştı. Vanessa sadece karşısında oturuyor, her anlamda havalı görünüyordu.

Kayıtsız. Çabasız. Soğuk.

Joan'un aklına Paul Newman'ın *Cool Hand Luke* filmindeki hâli geldi ve Vanessa'ya elli yumurta yeme konusunda meydan okursa işin kendisi için iyi bitmeyeceğini düşündü. Aslında Vanessa'ya hangi konuda meydan okursa okusun o iş onun için iyi sonuçlanmazdı.

"Peki ya sen?" diye sordu Vanessa. "Popüler Kız'da ne var ne yok?"

Joan öyle yüksek sesle güldü ki birkaç tabure ötede oturan bir adam yerinden sıçradı. Joan hemen elini ağzına kapadı. Vanessa eğilerek nazikçe Joan'un bileğini tuttu ve elini ağzından çekti. Joan, Vanessa'nun tenine değen parmaklarına baktı.

"Ona iyilik ettin," dedi Vanessa. "Neredeyse birası ağzında uyuyakalacaktı. Ama gerçekten, buraya alışma sürecin nasıl gidiyor?"

"Eh, sosyal statümle ilgili son derece yanlış varsayımını bir kenara bırakırsak..." dedi Joan. "Fena değil."

"Bunu duymak güzel."

Joan neden hâlâ konuştuğunu tam olarak bilmiyordu; bunu sesli sorarken ne düşündüğünü. "Şey..."

"Hımm?"

"Bugünkü... *gerginliği* fark ettin mi?" dedi Vanessa'ya dönerek. "Astronotlar birliğindeki insanlarla konuşurken?"

"Her birinin on dolar karşılığında boğazımızı kesecekmiş gibi görünmesini mi diyorsun?"

Joan bu kez daha makul bir tonda güldü. "Aynen!"

"Evet. Önümüzde tam anlamıyla bir at yarışı var gibi görünüyor," dedi Vanessa.

"Peki, benim seninle rekabet etmem mi gerekiyor?" diye sordu Joan. "Donna'yla, Griff'le ve diğer herkesle? Rekabete bu ka-

dar enerji harcayıp bir de üstüne eğitime aynı tempoda devam etmek çok fazla gibi geliyor.”

Vanessa kaşlarını kaldırdı. “Gerçek bir katil gibi konuştun.”

Tam o anda yemekleri geldi. Joan tavuğuna bakarken Vanessa’nın bifteğinden sipariş etmiş olmayı diledi.

“Bir önemi var mı bilmiyorum ama seninle aramızda bir sorun çıkacağını sanmıyorum. Bizi Donna’yla Lydia gibi karşı karşıya getireceklerini de sanmıyorum. Yani ben havacılık mühendisiyim. Ama... Sen astrofizikçisin, değil mi?” diye sordu Vanessa.

Joan onu düzeltti: “Astronom.”

“Ne farkı var ki?”

Joan başını iki yana salladı. “Neredeyse hiç yok.”

“Ama belli ki bir fark var.”

“Bir astrofizikçi uzayın fiziksel yasalarını inceler, benim odağım da doğrudan uzayın kendisi, bilhassa da Güneş,” dedi Joan. “Yine de uzay hakkında bilimsel çalışma yapmak istiyorsan uzay fiziği de çalışman gerekir. Zamanı. Matematiği. Antropolojiyi ve insanların yıldızlara dair tarihsel bilgisini. Hatta mitoloji ve teolojiyi bile. Hepsi birbiriyle ilintili.”

Vanessa başıyla onayladı. “Bu yüzden seviyorsun zaten.”

“Hı?”

“Konuşurken gülümsüyorsun.”

“Gerçekten mi?”

Vanessa yine dudaklarının köşesini kaldırarak hafifçe gülümse-di. Joan, bunun doğuştan gelen bir alışkanlık mı yoksa dikkat çekici olduğunu bildiği için bilinçli yaptığı bir şey mi olduğunu merak etti.

“Evet,” dedi Vanessa. “Gülümsüyorsun. Buna bayılırım. İnsanların yaptığı işi sevmesine yani.”

“İşimi gerçekten seviyorum. Ben... ne bileyim... ilkokuldan beri yıldızlara takıntılıyım. Kışın hava erkenden karardığında arka bahçede yere uzanıp gökyüzüne bakardım. Yıldızlara dokunmak için can atardım. Elim olabildiğince yukarı uzatır, ken-

dimi onları avucuma alabileceğime inandırmaya çalışırdım. On ikinci yaş günümde aileme bana bir Unitron teleskop almaları için yalvardım. Daha önce hiçbir şey için o kadar ısrar etmemiştim. Oyuncak bebek bile istememişimdir herhalde. Ama o teleskobun benim olması gerekiyordu. Yıldızları yakından görmem gerekiyordu. Üstelik bu, Ay'a ayak basılmasından önceydi."

"Beatles daha *Ed Sullivan*'a çıkmadan önce onları seven kızlara benziyorsun."

Joan güldü. "Evet, Ay'a iniş bizim gibi uzay meraklıları için Beatles'm *Ed Sullivan*'a çıkmasıyla eşdeğerdi! Ben önce Ay'ı sevdim."

"Aferin sana."

"Ama Beatles'ı ilk sevenlerden olacak kadar havalı değilim. Hatta pek sevdiğimi bile söyleyemem."

"Beatles'ı sevmiyor musun?"

"Ben... Beatles'a karşı nötrüm açıkçası."

Vanessa'nın gözleri kocaman açıldı.

"Abartılacak bir şey değil aslında," dedi Joan.

"Bu görüş yasaklanmalı," dedi Vanessa gülümseyerek.

Joan güldü. "Melodileri güzel tabii. İyi müzik yapıyorlar. Ama... Biraz basit değil mi sence de? Neden bu kadar etkili olduğunu hiç anlamıyorum."

"Neyin?"

"Kötülüğe teşvik etmenin. Küçük kızların hayallerindeki erkek imajına oynuyorlar sanki. Biraz abartılı. 'I Want to Hold Your Hand', 'All You Need Is Love'. 'Blackbird' harika şarkı mesela. 'Eleanor Rigby' de öyle. Ama o klişe romantik tavırları bana hep bayat gelmiştir."

Vanessa bifteğini bitirdi. "Çok ilginç birisin, Joan."

"Gerçekten mi?"

"Evet, her şeyin çok ilginç."

Joan, Vanessa'nın onunla dalga geçip geçmediğinden emin olamadı. Ama içgüdüleri geçmediğini söylüyordu.

"Belli ki sen Beatles seviyorsun," dedi Joan.

“Genç bir kızken Beatles’ı seviyordum. Umutsuzca âşıkken... Beatles o duyguyu benden daha iyi tarif ediyordu.”

Joan bakışlarını kaçırıp suyundan bir yudum aldı. Böyle uzun uzun sohbet etmek de nereden çıkmıştı? Kendi hakkmda soru sorulması bu kadar mı baş döndürücüydü?

“Yani rekabet etmeyeceğiz, öyle mi?” dedi sonra, konuyu değiştirerek. “Ben ve sen. Sen ve ben yani.”

“Belli olmaz. Ama tahminimce bizi farklı amaçlar için istiyorlar. Sen uzayda yapılacak deneyleri tasarlayıp yürütmek için buradasın. Bense yük bölmelerini inşa etmek ve yönetmek için. Yani bizi birbirimizle kıyaslayacaklarını sanmam.”

Joan başını onaylarcasına salladı. “Bu teori hoşuma gitti.”

Vanessa da başını onaylarcasına salladı, sonra gözlerini Joan’un gözlerine dikti. “Bugün seni de heyecanlandırdı mı?” diye sordu. “Her şeye bu kadar yakın olmak? Beni heyecanlandırdı. Oraya çıkmayı neredeyse nefes almak kadar çok istiyorum.”

Vanessa’nın yüzündeki açık ifade, Joan’a bar taburesinde oturduğunu ama ayaklarının yere değmediğini fark ettirdi.

Joan şaşkınlıkla gözlerini kırıştırarak, “Evet,” dedi. “Sanırım beni de biraz heyecanlandırdı.”

“Ben o lanet şeyi uçurmak istiyorum,” dedi Vanessa. “Gerçi Tanrı biliyor ya, şimdiye dek yalnızca özel uçuş yaptım, askeri pilot değilim; dolayısıyla önümde tırmanılması gereken uzun bir yokuş var. Ama isimleri tek tek sayılabilecek kadar az insanın gittiği bir yere gitmek istiyorum ve o isimlerin arasında benimkini de saysınlar istiyorum.”

“Seni anlıyorum,” dedi Joan. “Tüm kalbimle anlıyorum.”

Vanessa’nın bakışları yoğunlaştı, gözlerini Joan’a dikti. “Gerçekten mi?”

“Kesinlikle. Çok az insanın yaptığı bir şeyi yapmak... Kimse bunu elimizden alamaz. Eğer yaparsak, yani gezegenden ayrılırsak hayatımız boyunca girdiğimiz her ortamda bunu yanımızda taşıyacağız.”

Vanessa'nın omuzları gevşedi. "Evet," dedi. "Evet, işte..." Başını sallayıp derin bir nefes verdi. "Tam olarak bu." Her saniye daha da canlanıyordu. "Antonio programdan her bahsettiğinde göğsümde bir sızı hissediyorum. Sanki o fırsatı elde etmek için canımı bile vermişim gibi. Yeryüzündeki hiçbir şey oraya çıkmak kadar önemli gelmiyor. Bunun için doğmuşum gibi hissediyorum."

Vanessa o kadar tutkuluydu ki Joan, bir an için onun yanında oturduğunu unuttu. Sanki Vanessa bir tiyatro oyununda sahne-
de ya da bir televizyon dizisindeydi.

"Küçük yeğenimi gururlandırmak istiyorum," dedi kendine geldiğinde. "Her şeyi yapabileceğini fark etmesini istiyorum."

"Biliyor musun, bu görevi almak için ayağını kaydırmak isteseydim bile artık yapamam. Fazla asilsin," dedi Vanessa.

Joan güldü. "Hayır, lütfen. Eğer fırsat doğarsa görevi al."

Vanessa düşünüyormuş gibi yaptı. Sonra şöyle dedi: "Şaka bir yana, gerçekten seninle ya da şu Griff denen adamla aramda bir rekabet olacaksa... Umarım insanları dirsekleriyle ite ite yükselmeye çalışanlardan olmam. Umuyorum ki hakkımla yükselim, birinin şansını çalarak değil. Zirveye tırmanmayı çok istiyorum ama bunu doğru yoldan yapabilmeyi umuyorum."

"Biliyor musun," dedi Joan, "çocukken annemin bana söylediği bir şey vardı, şimdi seninle konuşurken o geldi aklıma."

"Ne söylemişti?" diye sordu Vanessa.

"Her zaman sınıfın en yüksek notunu alan öğrenciydim. Eve gelir, çarpım tablosunu bir türlü öğrenemeyen çocuğa ya da yazım konusunda zorlanan diğer kıza nasıl yardım ettiğimi anlatırdım. Sonra bir gün sınıfa yeni bir çocuk geldi, matematikte gerçekten iyiydi. Benim kadar iyi değildi ama epey yakındı. Benden yardım istedi. Ona düşüneceğimi söyledim. Ama... Aslında yardım etmek istememiştim. Adı Bobby Simpson'dı. En yüksek puanı elimden alacak diye çok korkmuştum. Anneme yardım etmeyeceğimi söyledim. O da bana dedi ki, *Eğer cömertliğiyle övünmek istiyorsan, kaybetme ihtimalin olsa dahi yine de yardım etmelisin. İnsan gerçek karakterini kaybedecek bir şeyi olduğunda gösterir.*"

Vanessa gözlerini Joan'a dikti. Joan omuz silkti. "Belki sen de öylesindir. Olması gereken yerde karakterini gösteren birisindir."

"Yani bende karakter var, ha?" dedi Vanessa. "Güzel düşünce. Daha önce böyle bir övgü duymamıştım."

Joan gülümsedi. "Eh, o zaman bakalım neler yapacaksın? Ne kadar onurlu birine dönüşeceksin, hep birlikte göreceğiz."

"Peki sen ne yaptın?" diye sordu Vanessa.

"Hangi konuda?"

"Bobby Simpson konusunda?"

"Yardım ettim," dedi Joan.

"Seni geçti mi?"

Joan güldü. "Hayır." Sonra, "Ben... matematikte gerçekten çok iyiyim," diye ekledi.

Vanessa başını geriye atarak kahkaha koyverirken Joan sesinin çektiği dikkatlerden utandı. Ama Vanessa elini kaldırıp beşlik isteyince gülerek ona karşılık verdi.

İki gün sonra, Joan uzay mekiği tasarımıyla ilgili ilk derse girdiğinde Donna ve Lydia'nın ön tarafta oturduğunu gördü. Griff, donanma pilotu Hank Redmond ve görev uzmanı Harrison Moreau'yla konuşuyordu. Hâlâ pek tanımadığı başka erkekler ortada kendi aralarında sohbet ediyordu. Vanessa'ysa arka tarafta oturuyordu.

"Bu sandalye boş mu?" diye sordu Joan.

Vanessa defterini açıp kalemını alırken başını bile kaldırmadan, "Bomboş. Şimdiye dek edindiğim tek arkadaş sensin, Goodwin, bunu biliyorsun," dedi.

"Eh, madem arkadaşız," dedi Joan, "Bana Goodwin deme."

Vanessa ona şöyle bir baktı. "Hadi ama."

Joan sandalyeye oturdu. "Goodwin kulağa şey gibi geliyor..." dedi açıklamaya çalışarak. "Emin değilim."

Joan, NASA'da oynaması gereken bir rol olacağını biliyordu. Bunu baştan anlamıştı. Ortama uymak için Donna'yla birlikte

dışarı çıkıp aldıkları lacivert polo tişörtleri ve haki pantolonları giymek, neredeyse her akşam bir yerlere içmeye gitmek, erkeklerle takılmak... Asker kökenli kişilerin kasıtlı tavırlarıyla dalga geçmek. Kendisinden bunların beklendiğini hissediyordu. Buna hazırdı da. Ama bu rolün daha dürüst olması gereken anları gölgelemesi...

"Sanki başka biri olmaya çalışıyormuşum gibi geliyor. Ben insanlara adlarıyla hitap ederim. Sana Ford demem yapmacık olurdu," dedi. "Çünkü sen gerçek bir insansın, bir adın var."

Vanessa kalemini bıraktı. "Hep böyle ciddi misindir?"

Joan ciddi görünmeye çalışmamıştı ama o öyle *biriydi*. "Sanırım öyleyim," dedi.

Vanessa başını sallayıp güldü.

"Bak," dedi Joan, "yeri geldiğinde sana Ford derim, buna tamamen karşı değilim. Ama... eğer arkadaş olacaksak gerçekten arkadaş olalım."

"Peki," dedi Vanessa hafif bir gülümsemeyle. "Tamam Jo, madem öyle istiyorsun, öyle olsun."

Joan başını sallayıp gözlerini devirdi ve Vanessa'ya aslında kimsenin ona Jo demediğini, hayatında kimsenin ona o şekilde hitap etmediğini söylemeye niyetlendi. Ama bir türlü dili varmadı.

Görev Kontrol Merkezi'nin üst katında, bir orkestranın tepesindeki asmakat misali uçuş merkezinin üzerine uzanan bir tiyatro salonu vardı. Joan ilk kez içeri girip camın ardından zeminde sıralanmış konsolları, ekranlardaki telemetri verilerini gördüğünde bunun büyük bir fırsat olduğunu hissetti.

Son zamanlarda ilklerle dolu günler yaşamıştı. Kampüste geçirdiği ilk gün, tüm ASCANlerle birlikte Outpost Tavern'a gittiği ilk gece, Saturn V roketini ve Apollo programında kullanılan uzay giysilerini gördüğü ilk an, bunların hepsi ayrı bir heyecandı.

Ama Görev Kontrol Merkezi'ne girmek onda teninin katmanlarına kadar işleyen bir çekim uyandırmıştı. Bu, teleskobuyla Jüpiter'in kuşaklarını ilk gördüğünde hissettiği duygunun aynısıydı. Ya da liseyi bitirmeden bir yaz önce ailesini Death Valley'ye gitmeye ikna ettiğinde ve orada, hayatında gördüğü en berrak gökyüzü altında, iki buçuk milyon ışık yılı uzaklıktaki Andromeda Galaksisi'ni gördüğünde hissettiği şeyin ta kendisiydi.

Astronomi aslında tarihti. Çünkü uzay, zamandı. Joan'un evrenle ilgili en sevdiği şey de buydu. Güney göğünde parlayan kırmızı yıldız Antares'e baktığında, otuz katrilyon kilometre ötedeki bir noktaya bakıyordu. Ama aynı zamanda beş yüz elli yıl *öncesine* bakıyordu. Antares o kadar uzaktaydı ki ışığının Dünya'ya ulaşması beş yüz elli yıl sürüyordu. Beş yüz elli ışık yılı uzaklık. Yani gökyüzüne her baktığında, sadece uzağı değil, geçmiş de görüyordu. Ne kadar uzağı görürseniz o kadar geçmişe bakabiliyordunuz. Sizinle yıldızlar arasındaki boşluk aslında *zamandı*.

Yine de çoğu yıldız o kadar uzun süredir orada parlamaya devam ediyordu ki gelmiş geçmiş bütün nesiller onları görmüştü. Gökyüzüne bakıp Akrep takımyıldızının ortasındaki o kırmızımsı hale Antares'i gördüğünüzde aslında MÖ 1100'lerde Babillilerin de tarihe kaydettiği yıldızla bakıyordunuz.

Gece göğüne bakmak insanlık tarihi boyunca aynı yıldızlara bakan, aynı göğü paylaşan sayısız insana eşlik etmek demektir. Zamanın akışına tanıklık etmektir.

İşte, Joan'un dizlerini titreten şey de buydu.

Görev Kontrol Merkezi'nin tiyatro salonunda ayakta dururken Joan, bunun sadece büyük bir maceranın başlangıcı olmadığını farkındaydı. O da tıpkı kendisinden önce gelenler gibi, insanlığın iyiliği için yaşamını bu Dünya'yı ve onu çevreleyen galaksiyi anlamaya adayanların arasına katılıyordu. Joan, yazılı tarihten çok önce başlamış ve Aristoteles'ten Aryabhata'ya, al-Sufi'den Shen Kuo'ya, Şoucjing'den Kopernik'e, Galileo'dan

Kepler'e, Römer'den Newton'a, Herschellerden Leavitt'e, Rubin'e, Einstein'a, Hubble'a ve daha nicelerine uzanan zincirin bir halkası oluyordu.

Adının o listeye hiçbir zaman girmeyeceğini biliyordu. Böyle bir arzusunun olmadığını da. Çünkü astronominin bir tek dehanın eseri olduğu düşüncesi ona fazlasıyla basit geliyordu. Astronomi tek bir kişinin değil, nesiller boyunca birbirinden öğrenen, üzerine kültürler inşa eden toplulukların ve uygarlıkların ortak çabasıydı.

Ama o an, Görev Kontrol'de Ay'a astronot göndermek için kullanılan o malum bilgisayarların önünde duran Joan, hayatında bazen yanlış adımlar atmış olsa da artık doğru yolda olduğunu biliyordu. Çünkü artık o da bu büyük amaca –evreni anlamaya– doğrudan ve heyecan verici bir yolla katkıda bulunuyordu.

Gökyüzünde ne olduğunu öğrenmeye ve bunu yaparken belki bizim buraya nasıl geldiğimizi de anlamaya.

Herkes yerini alırken Griff, Joan'un yanına oturdu.

"Günaydın," dedi.

"Günaydın."

"Uyuyakaldım. Anlaşıyor mu?"

Kravatının üst tarafı altından uzundu, kemerini bir halkayı atlayarak takmıştı, saç dipleri terden nemliydi.

"Gerçeği mi duymak istiyorsun?" diye sordu Joan.

"O kadar kötü demek?" dedi Griff.

Joan elini sallayarak geçiştirdi. "Yeterince yakışıklısın," dedi. "Yakışıklı erkekler her koşulda affedilir."

Griff güldü. "Bu kadar tatlı dilli biri olduğunu bilmiyordum."

Joan da güldü. "Açıkçası ben de yeni fark ettim."

O esnada Donna içeri girdi. Joan ona el salladı ama Donna görmedi. Hank'in yanındaki koltuğa yöneldi. Oturduğunda Hank ona gülümsedi. Donna da karşılık verdi, sonra etrafa şöyle bir baktı. Birden ayağa kalktı, üç koltuk öteye, tek başına oturmaya gitti. Vanessa da Hank'in yanındaki yere geçti.

Joan ön tarafa dönüp dudaklarını ısırды. Donna'yı sadece birkaç

haftadır tanısı da bu hâllerini gayet iyi biliyordu. Başını iki yana salladı. *Şimdiden mi!*

Romantik oyunlara tamamen bağışıklığı olan Joan, bunları herkesten daha iyi fark ederdi. Hiç ciddi bir sevgilisi olmamıştı. Birkaç buluşmaya gitmişti yalnızca. Adam Hawkins adında biri onu birkaç kez öpmüştü ama Joan bundan hoşlanmamıştı. Ne tiksiniyordu ne de rahatsız olmuştu; sadece insanların bunu biraz abarttığını düşünmüştü. Yani öpüşmek ona göre bir kraker yemekten farksızdı.

Elbette artık bunu kimseyle konuşamıyordu. Çünkü ne zaman lafı oraya getirse kimsenin anlamadığı açıkça ortaya çıkmıştı.

Ne annesiyle babası ne de Barbara (hele Barbara hiç). Üniversitedeki kız arkadaşları bile onun utangaç ya da korkak olduğunu varsaymıştı. Oysa mesele çok daha basitti: Joan onlardan farklıydı. Zamanını harcayabileceği çok daha ilginç şeyler olabileceğini neden anlamak istemiyorlardı? Onların onu anlamakta zorlandığı kadar Joan da onları anlamakta zorlanıyordu.

Ama gönül işlerine dışarıdan bakan biri olarak avantajı vardı: Uzaktan herkesin gözünden kaçanı görebiliyordu. Tıpkı botanikçilerin ağaçlardan çok yaprakları daha iyi tanınması gibi.

İşte, az önceki olay da bir örnekti: Joan, Donna'yla Hank'in yattığını açıkça görebiliyordu.

Gülümsemesini bastırmaya çalıştı. Romantizme ilgisiz olması duruma ilgi göstermeyeceği anlamına gelmiyordu. *Donna ve Hank. Vay be.* Bunu tahmin edemezdi.

Lydia son anda içeri dalarak Joan'un arkasındaki koltuğa oturdu. Sonra Joan'un kulağına eğildi.

"Bir şey kaçırdım mı?"

Joan başını salladı. "Hayır, tam zamanında geldin."

"Bugün Apollo 1 hakkında konuşacaklarmış," dedi Lydia.

Joan ve Griff aynı anda dönüp ona baktılar.

"Gerçekten mi?" dedi Griff.

"Evet," dedi Lydia.

"Ah, Tanrım. Ben... emin değilim," dedi Joan.

“Neyden emin değilsin? Dayanabileceğinden mi?” dedi Lydia. “Öyleyse bu programdan şimdi ayrılman daha doğru olur.”

Joan ve Griff önlerine döndüler. Griff kaşlarını kaldırıp Joan’a baktı ama Joan tepki vermedi. Lydia sonuna kadar haklıydı.

Joan’un sonradan adının *Jack Katowski* olduğunu öğreneceği kısa saçlı öğretmen sınıfın önüne geçti.

“Burada nelerin tehlikede olduğunu anlamanız çok önemli,” dedi. “Askeri geçmişi olanlar için bu pek şaşırtıcı olmayacaktır. Ama sivil olanlarınız böylesine büyük risk taşıyan bir göreve ilk kez adım atıyor olabilir. Uzaya gitmek, kalbi zayıf olanlar için değildir. Birbirinden önemli insanlar, uzay araştırmaları uğruna hayatlarını kaybettiler. Bu ülkeye eşi benzeri görülmemiş bir konuda hizmet ederken yapılacak fedakârlıklara hazır olup olmadığınıza hemen şimdi karar verirsiniz iyi edersiniz.”

Joan, insanların koltuklarında kıpırdanıp öne doğru eğildiklerini duydu.

“Son yirmi yılda NASA’da dokuz kişiyi kaybettik,” dedi Katowski. “Bu olaylardan biri hariç hepsi eğitim ya da test sırasında yaşandı. Bugün burada neyin altına imza attığınızı anlamanızı istiyorum. Hepinizin Apollo 1 yangınının anlamını kavradığından emin olmak istiyorum.”

Joan, Griff’e bakıp derin bir nefes aldı. Lydia’nın elinin belli belirsiz omuzuna dokunduğunu hissetti. Sonra hemen çekildi. Joan başını çevirip ona baktığında Lydia kaşlarını çattı ve dikkatini derse vermesini işaret etti.

“Bildiğiniz gibi, Apollo 1, Apollo programının ilk insanlı uçuşu olacaktı,” dedi öğretmen. “Başlangıçta AS-204 olarak adlandırılmıştı. Ancak Ocak 1967’de, bir fırlatma provası sırasında güvertede yangın çıktı. Üç astronot –Gus Grissom, Ed White ve Roger Chaffee– içeride kilitli kaldılar. Hiçbiri kurtulamadı. NASA’da biz, kaybettiklerimizi ‘sonsuz göreve çıkanlar’ olarak anarız. Ama lütfen bu ifadenin yaşananları basite indirmesine izin vermeyin. Ne olduğunu ve bu programın bir parçası olarak hepiniz ne kadar büyük bir riski göze aldığınızı unutmayın.”

Bir düğmeye bastı. Saniyeler içinde Joan, Apollo 1 güvertesinden alınan ses kayıtlarının oynamaya başladığını fark etti.

“Alevler!”

“Kokpitte yangın var! Bu—”

Joan, bir adamın çığlık attığını duyunca vücudundaki bütün kaslar gerildi. Sonra bir başka çığlık duyuldu. Ve bir tane daha.

Salondaki herkesle birlikte Joan da gerginliği hissetti. Adamların sesleri gittikçe çaresiz bir hâl alarak yükseliyordu. Joan onların panik hâlinde hareket ettiklerini duyabiliyordu. Zihninde canlandırabiliyor, hissedebiliyordu. Orada sıkışıp kalmanın, öleceğini bile bile çıkış yolu aramanın nasıl bir şey olduğunu.

Joan, Frances’i aklından çıkaramıyordu. Böyle bir şey Joan’un başına gelse Barbara bunu Frances’e nasıl anlatırdı? Böyle bir trajedi Frances’in yaşamını nasıl değiştirirdi?

Joan ölümden korkmuyordu. Onu bekleyen hiçliğe hazır olduğunu hissedirdi hep. Ölümle birlikte bedeninin toprağa karışacağını bilmek ona garip bir huzur veriyordu. Çünkü böylece hayattayken dünyadan aldıklarını geri verebilecekti.

Ama Frances.

Ölümü dert etmiyordu fakat Frances’i ardında bırakma düşüncesi canını sıkıyordu.

Kayıt yalnızca on yedi saniye sürdü. Bittiğinde salondaki herkes, bu sessizliğin ne anlama geldiğini biliyordu. Sanki Joan’un bütün bedeni ağırlaşmış, bacakları betona gömülmüş, başı bir mıknatısla göğsüne çekiliyordu. Griff’e bakamıyordu. Ama başını kaldıracak cesareti bulduğunda, Griff’in de kimseye bakmadığını gördü.

“NASA’daki günlerimizin çoğu güzeldir. Burada, bir zamanlar imkânsız görünen şeyleri başarırız. Ama bazen hiç beklemediğimiz olaylar da yaşanır. Sonsuza dek hafızamızda yer edecek olaylar. Kimimizin hayatına mal olan olaylar. Bu riskin, burada yaptığımız her şeyin bir parçası olduğunu kabul edemiyorsanız,” dedi Jack, “şimdi farklı bir seçim yapma fırsatınız var. Kendiniz için farklı bir hayat seçin. Daha güvenli bir hayat.”

Salon sessizdi. Ne ayak sesi ne kâğıt hışırtısı vardı. O an Joan, bu büyük girişimin bir hata olabileceğini hissetti. Belki de insanlık böyle bir işe kalkışmamalıydı. Sonuçta uzay mekiği balmundan yapılmış bir çift kanattan ibaretti.

Joan sonunda derin bir nefes alıp başını kaldırdığında Griff'in burun köprüsünü sıktığını, Hank'in dimdik karşıya baktığını gördü. Donna'nın göğsü belirgin biçimde kalkıp iniyordu. Vanessa öyle düşüncelere dalmıştı ki Joan onunla göz göze bile gelemedi.

Sonra Lydia'ya döndü. Yüzünün rengi atmıştı. Göz göze geldiler. *Bunu gerçekten yapabilecekler miydi? Bir gün neler olabileceğini bilerek burada kalabilecekler miydi?*

Hiç kimse yerinden kalkmadı.

Birkaç gün sonra 9. Grup'un tüm üyeleri, Ellington Field'daki pistte, bir filo Northrop T-38 Talon uçağının önünde duruyordu. Bunlar beyaz, cam kokpitli, iki kişilik eğitim jetleriydi. T-38'ler süpersonikti, yani sestən daha hızlı uçabiliyorlardı. Ayrıca bir yolcu uçağından on bin fit daha yükseğe çıkabiliyorlardı.

Jetlerin önünde sıralanmış ASCANlere bakarken Joan, askeri kökenli astronotlarla görev uzmanları arasındaki farkın ne kadar bariz olduğunu anlamaya başlamıştı. Sınıfta bu farkı hissetmemişti; orada üstünlük ondaydı. Ama burada, uçuş tulumunun içinde, rüzgâr gözlerini kuruturken aradaki uçurum buz gibi bir keskinlikle kendini belli ediyordu.

"Bildiğiniz gibi," dedi eğitmen, "askeri pilot değilseniz NASA'daki her uçuşunuzda arka koltukta oturacaksınız."

Joan bunu zaten biliyordu ve açıkçası minnettardı da. Ama meslektaşlarına baktığında Vanessa'nın çenesinin gerildiğini gördü.

Kısa süre sonra grup ikiye ayrıldı; askeri geçmişli olanlar pistin diğer tarafına geçti.

Joan, tek bir pilotla bile diyalogu olmadığını fark etti. Bazıları

Hank gibi gayet iyi insanlardı ama çoğu epey sinirini bozacak laflar ediyordu.

Başlarda, "Kampüste hiç bu kadar çok kadınla yakınlaşmamıştım," gibi laflar edilmiş, ardından tesis turu sırasında kadınların "dayanıklılığı" hakkında imalarda bulunulmuştu.

Eteklerle ilgili göndermeler, erkeklik kompleksine dair şakalar havada uçuşuyordu.

Daha dün Lydia, sabahın köründe pistte buluşmak zorunda oldukları için yakınp önce sınıf dersleriyle yavaş yavaş alışmak istediğini söylemişti. Joan onunla aynı fikirde olmadığını söyleyip, "Önce işin zor ve sert kısmını halletmekten memnunum," demişti.

O sırada pilotlardan biri, Jimmy Hayman, lafa karışarak, "İstersen ilk benim sertliği halledebilirsin," diye imada bulunmuştu.

Joan, ne diyeceğini bilemeden ona dik dik bakmıştı. Ama sonra Lydia gülmüştü. O an Joan'un içinden Lydia'ya tokat atmak geçmişti.

Lydia gerçekten farkında değil miydi? İçlerinden biri bu tarz laflara gülerse diğerlerinin "espri anlayışı olmayan soğuk kadınlar" olarak etiketleneceğini göremiyor muydu? Erkeklerin onları dışlamasının, küçümsemesinin yolunun bu olduğunu. Böyle küçük şakalar yaparak onları hem önemsiz hem de aşırı tepki gösteren kişiler gibi gösterdiklerini. Lydia bunları göremiyor muydu?

"Hayman," demişti Griff odaya girerken, "kes şunu."

Jimmy çenesini kapamıştı. Joan, minnettar olması gerektiğini biliyordu ama buna muhtaç olmaktan da nefret ediyordu.

"Teşekkür ederim," diye fısıldamıştı Griff'e, yerine otururken.

Griff başını sallamıştı. "Olması gerekeni yaptığım için bana teşekkür etme. Bu, ikimize de haksızlık olur."

Görev uzmanları kötü espriler yapmıyor değildi ama bunu açık açık yapmazlardı. Bu yüzden Joan, Vanessa, Donna ve

Griffle birlikte olmayı seviyordu. Lydia, Harrison ve diğerleri de fena değildi.

Pilotlar çıktıktan sonra eğitmen yeniden onlara odaklandı.

“Görev uzmanları olarak NASA’da görev süreniz boyunca her ay on beş saatlik uçuş tecrübesi edinmeniz gerekecek. Uçakları kendiniz kalkışa ya da inişe geçirmeyeceksiniz,” dedi. “Ama arka koltukta çok şey öğreneceksiniz; mesela rotayı yönetmeyi, hatta zaman zaman havadayken uçağı idare etmeyi bile.

“Bildiğiniz gibi, uçmak sayısız risk barındırır. Bugün yavaş başlayacağız. Pilotların kalkışlarını, havada takla atışlarını ve inişlerini yerden izleyeceksiniz,” dedi. “Bir hava gösterisi izliyormuşsunuz gibi düşünün. Tek farkı, ileride o uçuşlarda siz de yan koltukta olacaksınız.”

Joan, donuk bir ifade takınan Vanessa’ya baktı. Ama ne düşündüğünü zaten biliyordu.

Uçuş eğitmeni, motorların uğultusu arasında sesini yükseltmek zorunda kaldı.

“Uçaklara binmenize izin verilmeden önce,” diye bağırdı, “birinden fırlatıldığınızda nasıl hayatta kalacağınızı öğrenmeniz gerekecek! Yarın sabah ilk iş su üzerinde hayatta kalma eğitimi-ne başlıyorsunuz.”

Ağustosun bunaltıcı, yapış yapış sıcağında Joan, Griff, Donna, Vanessa, Lydia, Harrison ve diğer iki görev uzmanı –Ted Geiger ile Marty Dixon– okyanus üzerinde paraşütle atlama eğitimi almak üzere üç günlük eğitim kapsamında Florida’daki Homestead Hava Üssü’ne gitmişti.

İlk testlerinde, paraşütlere bağlanmış ve ardından bir sürat teknesinin arkasına sabitlenmişlerdi. Her biri okyanusta sürüklenirken başlarını olabildiğince uzun süre suyun üstünde tutmaya çalışmıştı. Sonuçlar karışık. Vanessa ve Lydia sakinliğini korumuştı. Marty neredeyse boğuluyordu ve dinlenmesi için tekneye geri alınmıştı. Donna ve Griff ortalarda bir yerde kal-

muştı. Joan ise o kadar çok su yutmuştu ki saatlerce su kusmuştu. Dalgalar kafasını öyle sarsmıştı ki ertesi sabah hâlâ başı ağrıyordu.

Ama yine de yapmıştı.

Ertesi gün, açık denizde, havalanan paraşütünün altına girmeyi, nefes almak için diğer taraftan başını çıkarmayı ve can yeleğini şişirmeyi başarmıştı. Birkaç deneme yapmış, hatta bir an boğulacağını sanmıştı ama sonunda başarılı olmuştu.

Bugünse büyük test günüydü. Başarabileceğinden emin değildi.

Büyük bir teknenin güvertesinden başlayacaklardı; hem paraşüte hem de bir kemerle sürat teknesine bağlıydılar. Tekne hızlandığında, güvertenin kenarından fırlayıp doğrudan denize düşeceklerdi. Tekne, paraşütlerini rüzgârla şişirip onları okyanus üzerinde havaya taşıyacaktı.

Yüzlerce fit yüksekliğe ulaştıklarında sürat teknesine bağlı kemeri çözmeleri gerekiyordu. Bu da doğrudan suya çakılacakları anlamına geliyordu. Ardından yüzeye çıkacak ve cankurtaran botunu şişirip içine gireceklerdi.

Joan bu noktaya kadar kendini astronot olmanın yalnızca zihinsel bir iş olduğuna inandırabilmişse bile artık o inanç tamamen yok olmuştu. Şimdi Biscayne Körfezi açıklarında, üzerine bağlanmış bir emniyet kemeriyle oturmuş, okyanusa düşmeye hazırlanıyordu.

Alnındaki teri sildi. Kemerini çözeceği ânı düşünmeden edemiyordu.

Griff, kana kana su içiyordu. Donna sanki durmaksızın konuşursa korkularına yenik düşmeyecekmiş gibi sürekli bir şeyler anlatıyordu. Vanessa sessizdi, teknenin arkasında oluşan köpükleri izliyordu.

“Suda köpekbalıkları var,” diye mırıldandı Griff, Joan’a. “Son iki gündür görmemiş olmamız, burada olmadıkları anlamına gelmez, değil mi?”

“Buralarda genelde çekişbaş ve kaplan köpekbalıkları olur,”

dedi Marty. "Beyaz köpekbalığı görürsek şaşırmam ama pek olası değil. Belki birkaç boğa köpekbalığı."

"O zaman evet de geç," dedi Lydia. "Kimse senden liste istemedi."

Geçen cuma hep birlikte Outpost'a gittiklerinde Donna, Joan'a Marty ve Lydia'nın yattığını söylemişti. Joan'a bu gayet mantıklı gelmişti çünkü ikisi de kendi sesine başkalarınınkinden daha çok âşıktı. Joan, onların aynı anda farklı konular hakkında konuştuklarını, sadece birbirlerini dinledikleri ve bundan da keyif aldıklarını hayal etmişti.

Ama bugün Marty, Atlantik akıntılarından söz ederken Lydia gözlerini devirmişti. Joan yanılmıyorsa Lydia artık bu ilişkiden sıkılmıştı.

Zıt kutupların birbirini çektiği söylenirdi ama Joan bunun doğru çıktığını neredeyse hiç görmemişti. İnsanlar genellikle olmaktan korktukları –ya da olmayı umut ettikleri– türde kişilere çekilirdi.

Lydia ile Marty şu an kavga ediyordu. Griff ile Ted'in mide-si bulanmıştı, Joan ise Donna'nın durmadan konuşmasına daha fazla tahammül edemeyecek gibiydi.

Yüzünü Vanessa'ya çevirdi. Vanessa saçlarını arkadan toplamıştı; bu hâliyle yanaklarının hafifçe kızardığını görebiliyordu. Makyajsızken bile teni pürüzsüzdü. Joan her zaman azıcık maskarayla pudra sürerdi. Sırf bu yüzden ergenlik yıllarında Barbara'nın alaycı sözlerine maruz kalmıştı. *Sade Joan.*

"Korkmuyorsun," dedi Joan, Vanessa'ya. Bunu bir soru gibi yöneltmek istemişti ama cümlesi daha çok bir tespit gibi çıkmıştı.

"Korkuyorum," dedi Vanessa. "Özellikle de paraşütün altından çıkmamız gerektiği kısımdan."

"Ama çok sakinsin."

Vanessa başıyla onayladı. "Evet, sanırım öyleyim."

"Benden daha cesursun," dedi Joan.

"Hayır, senden daha cesur değilim."

Sürat teknesine yaklaştıklarında kendi tekneleri yavaşladı.

“Ben...” Joan derin bir nefes vererek ciğerlerindeki havayı boşalttı. “Ödüm kopuyor,” dedi. “Hiç mantıklı değil, diğer iki testi gayet iyi geçtim ama bugün...” Ellerin titrediğine yemin edebilirdi, oysa tamamen sabit duruyorlardı.

“Cesaretle kahramanlık arasındaki farkı biliyor musun?” diye sordu Vanessa.

Joan düşündü. “Sanmıyorum.”

“Bunu bana küçükken babam öğretti. Kahramanlık, başkalarının korktuğu bir şeyden korkmamaktır. Cesaretse korkmana rağmen o şeyi yine de yapacak kadar güçlü olmaktır.”

“Ah,” dedi Joan.

“Şu anda ikimiz de pek kahraman sayılmayız,” dedi Vanessa. “Ama ikimiz de cesur olacağız.”

Joan, bir kez daha kendini tekneye bağlayan kemeri çözeceği ânı hayal etti.

“Peki,” dedi. “Öyle olsun.”

İlk giden Griff oldu.

Joan her saniyeyi izledi. Griff yükseldikçe güneş gözlerini kamaştırırsa da kendini bakmaktan alamadı. Sürat teknesinden ayrıldı ve paraşütüyle açık denize doğru süzölmeye başladı. Sonra suyun yüzeyine çarptı... ve gözden kayboldu. Joan nefesini tutarak izledi, gözlerini sudan ayırmadan yüzeye çıkmasını bekledi.

Bir saniye geçti. Sonra bir saniye daha. Ve işte suyun üzerinde belirmişti.

Joan derin bir nefes aldı.

Griff’in cankurtaran botunu şişirmesini izledi. Birkaç kez üzerine çıkmayı denedi ama ancak dördüncüde başardı. Bir saniye sonra yumruğunu havaya kaldırdı.

“O yaptıysa sen de yaparsın,” dedi Vanessa.

Joan başıyla onayladı ama emin değildi.

Sıra ona geldiğinde derin bir nefes aldı.

“Düşünme bile,” dedi Vanessa. “Sadece yap. Sonra yeğenine ne kadar cesur olduğunu anlatabilirsin.”

“Frances,” dedi Joan.

“Evet, Frances’e anlatabilirsin.”

Joan yerine geçti. Emniyet kemerini sürat teknesine bağladılar. Kalbi hızla atmaya başladı. Güvertenin ucuna kadar yürüdü ve işareti bekledi. Frances’e, bir sürat teknesinin arkasından paraşütle okyanusa atladığını anlatacağını hayal etti. Bu düşünceye gülmeden edemedi.

Tamam, diye düşündü, başlıyoruz.

Başparmak işaretini alınca harekete geçti ve olabildiğince hızlı koştu. Sürat teknesi hızlandığında havanın direncini yüzünde hissetti. Bir an için korkuyla mücadele etti ama sonra kendini bıraktı. Korkuyu hissetmeye ve içinden geçip gitmesine izin verdi.

Birkaç saniyeliğine yalnızca yüzünde okyanus havasını hissedebildi. Tuz kokusu burnunu istila ederek ciğerlerine doldu.

Aşağı baktığında masmavi okyanusun enginliğini gördü; ne kadar sessiz, derin ve teknenin arkasında oluşan köpüklü dalgalarla çizgi çizgi olduğunu.

İşaret verildiğinde Joan elini kemerin tokasına yerleştirdi ve gözlerini kapadı.

Sonra da kemeri çözdü.

Paraşüt düşüşünü yavaşlattı, inişini yumuşattı; öyle ki düşmek değil de kucaklanmak gibi bir his duydu. Yaklaşan okyanus manzarası büyüleyici görünüyordu. Vücudu suya çarptığında paniğe kapılmayı bile unutmuştu.

Bir anda kendini suyun altında buldu. Kulakları tıkanmış, görüşü bulanmıştı. Üzerine bağlı her şeyin ağırlığıyla aşağı çekiliyordu. Paraşüt, gökyüzünü karartan bir perde gibi suyun yüzeyine yayılmıştı. Onun içinden sıyrılmayı başardı, sonra dönüp durarak ışığın geldiği yönü aradı. Sol tarafında, suyun yüzeyine dağılan güneş ışığını gördü. Oraya doğru yüzdü.

Yüzeye çıktığında soluğu kesildi, öksürdü ve su kustu. Ama ciğerlerine dolan oksijenle birlikte, nefes almak kadar güzel bir his var mı diye düşündü.

Cankurtaran botunu şişirdi ve bir bacağına üzerine atmayı başardı.

Hızla bota tırmanıp sırtüstü yattı ve okyanusun akıntısını hissetti. Burnuna ve boğazına dolan tuzlu suyu öksürerek çıkardı, yüzüne yapışan saçları geriye itti.

Sonra bulutlara baktı, elini havaya kaldırıp başparmağını gösterdi ve gülümsedi.

Tanrım, diye düşündü, başka neler yapabilirim?

T-38 görev dağılımları açıklanıp Joan Hank'le aynı jette uçacağını öğrendiğinde içten içe sevindi.

Hank uzun boylu, geniş omuzluydu; Teksas aksarı vardı. San Diego'daki Donanma Uçuş Okulu Top Gun'dan mezun olduğundan Joan'la Güney Kaliforniya'ya dair bazı ortak anekdotları vardı: kahvaltıda burrito yemek, meyve ağaçları, Pasifik Okyanusu'nun buz gibi suları... Joan, Hank'in güneş gözlüğünü de seviyordu; o koyu camlı aviator gözlüğü Hank'e âdeta bir film yıldızı havası katıyordu.

"Hadi bakalım, kızım," dedi Hank jete binerken. "Şu uçağı uçuralım."

"Peki, oğlum," dedi Joan. "Hadi gidelim."

Uçağa binerken birlikte güldüler. Joan'un Hank'te en sevdiği şeylerden biri kadınların esprilerine gülebilmesiydi.

Joan arka koltuğa iyice yerleşti. Daha kalkmadan kaskının ve emniyet kemerinin ağırlığı üzerine çökmüştü. Jetin Dünya'nın üzerinde dimdik durduğuna yemin edebilirdi. Yükseldikçe bulan midesine odaklanmamaya çalıştı, kulaklarındaki basınç ve uğultuya direndi. Gözlerini kapadı, şiddetli baş ağrısını savuşturmaya çalıştı. Bu his ona çocukken kasabalarda gelen panayırda bindiği o dönme dolabı hatırlatıyordu; bedeni ezici merkezkaç kuvvetiyle savaşırken aldığı o keyfi.

Uçak en dik açığa ulaştığında Joan bu baskıya daha fazla dayanıp dayanamayacağını kestiremedi.

Ama sonra bulutların üzerine çıktılar ve Joan'un nefesi kesildi. Gökyüzüne serilmiş solgun pembe bulutların yumuşak

bir battaniyeyi andıran güzelliği onu bir anda kendine getirdi. Rüzgârın sabit uğultusu, zihnindeki hemen hemen her sesi bastırıyor, geriye yalnızca kendi iç sesinin yankısı kalıyordu. Bu, Joan için bir armağandı. Çünkü o ses, her zaman onun en can dostu, en sadık rehberi olmuştu.

Burada, yüksekte, duyabildiği tek şey o sesti; kişiliğinin en yumuşak, en merhametli hâli. *Bulutlara bak, derin bir nefes al... Gökyüzü mavisinin ne kadar açık olabileceğini görüyor musun?*

Birden kulaklığında Hank'in cızırtılı sesi yankılandı: "Bu cennet değil de ne?"

"İnanmayacaksın ama tam otuz bin fit yükseğe çıktım!" dedi Joan o akşam, Frances'in elini tutarken. Barbara da yanlarında, Joan'un dairesine giriyorlardı. "Pazartesi günü de ters uçacağız!"

"Ters mi?"

"Ters! Hem de tepetaklak! Düz uçarken bile az daha kusuyordum, düşün artık tersini! Kimbilir ne olacak?"

"Ayy, sakın kuma, Joanie!"

"Tabii ki kustumamaya çalışacağım!" dedi Joan. "Ama ya kendimi kontrol edemezsem? Bir anda *Aman Tanrım* deyip sonra öğğğk!" Joan, Frances'in başına doğru eğilip kuma taklidi yaptı. Frances o kadar güldü ki Barbara ondan sesini biraz alçaltmasını rica etti, sonra da Joan'a dönüp uyarıcı bir bakış attı.

Yerlerine yerleştiklerinde Barbara, Joan'a evin ne kadar güzel görüldüğünü söyledi. Frances ise Joan'un geceleri uyuyamadığında yaptığı portrelerin bulunduğu köşeye koştu. Orada kocaman gözleri ve uzun kirpikleriyle Frances, Barbara ve babasının portreleri vardı.

"Büyükanne de yapmalısın," dedi Frances.

"Biliyorum, yapacağım," dedi Joan. "Ama nedense büyükanne çizmek bana hep zor geliyor."

Barbara, komodinin üzerindeki kendi portresine baktı. Joan kardeşinin yüzünde gizlemeye çalıştığı hafif bir gülümseme ol-

duğunu fark etti. Bu, Joan'un en sevdiği kısımdı. Birine, kendisinde sevmeye değer bir şeyler olduğunu gösterebilmek.

Barbara resmi nazıkçe yerine koydu. "Çünkü anneme fazla benziyorsun."

"Ne?" dedi Joan.

"Anneme fazla benziyorsun. Ben de babama benziyorum. Ama sen kendini çizmiyorsun çünkü kendini çizmeyi sevmiyorsun."

"Aslında kendimi çizebilirim."

"Aa," dedi Barbara. "Hiç çizmediğin için bunu istemediğini düşünmüştüm."

Joan bir an duraksadı. "Sanırım... kendimi o kadar ilginç bulmuyorum."

"Joanie, bence yüzün çok ilginç," dedi Frances. "Üstelik yanaklarında minicik çillerin var ve saçının şurasında üç tane beyaz tel çıkmış."

Joan güldü. "Teşekkür ederim, hayatım." Sonra, "Akşam yemeği için pizza söyledim," diye ekledi. Barbara gergin bir gülümsemeyle karşılık verdi ama Joan şikâyet etmeyeceğini biliyordu. Joan her zaman fazla söyler, parasını kendi öder, arta kalanları Barbara'yla yollardı.

"Pepperonili mi söyledin?" diye sordu Frances.

"Evet, ekstra ançüezli. Çok sevdiğini biliyorum."

"Hayır!" diye bağırdı Frances, Joan ise kahkahalarla gülüp karnını gıdıkladı. Barbara sofrayı kurmaya koyuldu.

Yemekten sonra Barbara, Frances'i pijamalarını giyip uykuya hazırlanması için odaya gönderdi. O gece Joan'da kalacaktı; ertesi gün birlikte okula dönüş alışverişine çıkacaklardı. Bu artık aralarında küçük bir gelenek hâline gelmişti. Joan, Barbara'yı uğurlarken kalan pizzayı ona uzattı.

Barbara, Joan'u koridora çekti.

"Çok daha mutlu görünüyorsun," dedi. "Daha keyifli."

"Öyle mi?" dedi Joan, içten içe keyiflenirken.

"Evet," dedi Barbara. "Hoş bir şey bu."

“Evet, sanırım...” Joan uçarkenki hislerini düşündü. Açık pembe bulutları. “Sanırım biraz keyifliyim.”

“Biriyle mi tanıştın?” diye sordu Barbara.

“Ne? Hayır!”

“Sesindeki neşeden öyle sandım.”

“Hayır, Barbara,” dedi Joan.

Barbara iç çekti. “Yemin ederim Joan, seni anladığımı düşündüğüm her seferinde bir öncekinden daha fazla yanıldığımı fark ediyorum.”

“Beni anlamak o kadar da zor değil, Barb. Yeni işimi seviyorum. Bu... hayatta yaptığım en, en, en harika şey.”

Barbara ona bakarken Joan aralarındaki mesafenin büyüdüğünü hissetti. Az önce bir kol mesafesindeyken şimdi sanki bambaşka dünyalardaydılar.

“Keşke ben de senin yıldızlardan bahsetmeyi sevdiğinin yarısı kadar sevebileceğim bir şey bulabilsem,” dedi Barbara.

Joan ona iyi geceler diledi ve yüzünde gülümsemeyle dairelerine geri döndü. Kız kardeşinin sesindeki küçümseyici tonu fark etse de buna içerleyemedi.

Joan bu dünyanın güzelliklerini delicesine seviyordu: insanlara yıldızları göstermeyi, çıplak gözle Orion Bulutsusu’nun puslu parıltısını fark etmeyi, yoğun manyetik fırtınalar sayesinde güney ufkunda beliren kutup ışıklarını yakalamayı, Rachmaninoff’un *Do diyez minör Prelüdü*’nü bir kez daha kusursuz çalmayı denemeyi, Kate Chopin’in *Uyanış*’ını tekrar okumayı, Joni Mitchell ve Kate Bush dinlemeyi, parmaklarına kramp girene kadar resim çizmeyi, Frances’i dondurma yemeye götürmeyi, uzun uzun hangi aromayı seçeceğine karar verişini izlemeyi, Frances’in saçlarının kokusunu...

İşte, hayatı yaşanmaya değer kılan şeyler bunlardı. Ve Joan, Barbara’nın bunu göremediğinden endişe ediyordu.

“Pekâlâ, bebeğim,” dedi Frances duştan çıktığında. “Ne yapıyoruz, televizyon mu izliyoruz, kitap mı okuyoruz?”

“Kitap okuyalım,” dedi Frances.

Joan kanepedeki yastıkları kenara aldı. "Peki, sen öyle diyorsan..." Frances'e uyguladığı en kolay yöntem buydu; seçimi ona bırakmak. Çünkü Frances ona bir şeyi yapamayacağı söylendiğinde saatlerce inatlaşırdı. Joan bunu defalarca Barbara'ya anlatmaya çalışmıştı ama Barbara kulak tıkamıştı.

Joan kanepeyi açıp yatak hâline getirdi. Frances yerine uzandı ve kitabını eline aldı.

"Joanie," dedi. "Yeni evine bayıldım. Keşke ben de burada yaşasam."

"Ah, tatlım, istediğin zaman burada kalabilirsin. Burası senin de evin. Her zaman."

Joan yeğeninin alnına bir öpücük kondurup oturma odasındaki ışıkları kapadı. Sonra odasına gitti.

Ardından bir kitap yerine eskiz defteriyle kurşunkalemmini eline aldı. Sonraki bir saat boyunca kendi yüzünü çizmeye çalıştı.

Ağustos sonuydu ve Joan, Steve ile Helene'in arka bahçesinde tek başına durmuş, Steve'in barbekünün kapağını kapatışını izliyordu. Bu sırada kızları bahçede ateşböceği yakalamaya çalışıyordu. Joan'un yanındaki masada, ziyafetten geriye kalanlar vardı: bris-ket, makarna salatası, lahana salatası, fırında kuru fasulye ve kurabiye. Henüz kimse mısır unlu turtaya ya da Teksas usulü keke dokunmamıştı. Joan, en son ne zaman tek başına akşam yemeği yediğini hatırlamaya çalıştı. Üzerinden epey zaman geçmişti.

Eğitim sırasında iki takıma ayrılmışlardı. Asker kökenli bir ASCAN olan Duke Patterson'ın liderliğindeki Kırmızı Takım'da Donna, Harrison, Vanessa, Marty ve Joan'un hâlâ pek tanımadığı birkaç pilot vardı.

Joan'un olduğu, kaptanlığını Hank'in yaptığı Mavi Takım'daysa Griff, Lydia, Ted ile kendi pilot grubundan birkaç kişi yer alıyordu. Aralarında Joan'un her konuştuğunda biraz daha soğuduğu Jimmy Hayman da vardı.

Kırmızı Takım sabahları sınıf eğitimlerine giriyor, öğleden

sonra T-38'lerle uçuşa çıkıyordu. Joan'un takımıysa tam tersini yapıyordu.

Günleri dopdolu geçiyordu. Mühendislik, okyanus bilimi, coğrafya, anatomi ve daha pek çok konuda verilen dersler derken diğer ASCAN'lerle birlikte o kadar çok bilgiye maruz kalıyordu ki mesai saatlerinden sonra bile onlarla birlikte çalışmak mantıklı geliyordu. Griff'le onun dairesinde ülke sınırları ve acil tıp prosedürleri üzerine öyle uzun geceler çalışmışlardı ki artık birbirlerinin yemek siparişini ezbere biliyorlardı. Her akşam ya Outpost'ta ya da Frenchie's'te mutlaka bir buluşma oluyordu. Joan, üniversite yıllarında bile geç saatlere kadar dışarıda bu kadar sık kaldığını hatırlamıyordu.

O akşam partide gerçekten keyif aldığı tek şey elindeki neredeyse boş bira şişesiydi. Daha önce hiç bira içmemişti ama Donna ve Griff ısrar etmişti. Coors Light'ın bu kadar lezzetli olmasını beklemiyordu.

Joan son bir yudum alıp etrafına baktı. Çoğu kişi meşgul görünüyordu. Belki çaktırmadan sessizce sıvışabilirdi.

Ama tam o sırada Vanessa yanına gelip ona bir bira daha uzattı. "Dakikaları sayıyor gibisin," dedi. "Gidebileceğin zamanı kolluyorsun sanki."

Joan güldü. "Sanırım bugünlük sosyalleşme kotam doldu," dedi, Steve ile Helene'in havuzunun kenarında dururlarken. "Tabii mevcut sohbet ortağım bu yakınmamdan muaf," diye ekledi.

Bir süre sonra Hank bahçeye girdi, barbeküye epey bir geç kalmıştı. Herkes onu alkışladı, Joan bile. O ilk uçuşlarından bu yana birlikte dört kez daha T-38'le havalanmışlardı. Her seferinde Hank kontrolü biraz daha onun eline vermişti.

Joan, Donna'nın Hank'e olan ilgisini biraz abartılı buluyordu. Ama dürüst olması gerekirse Hank gerçekten de iyi bir adamdı. O Hank'e, küçük çocukların Willy Wonka'ya duyduğu hayranlıkla bakıyordu; büyü ve tehlikeye açılan kapı gibi.

"Yani, Griff ve Donna harika insanlar. Hank'i seviyorum. Seni

de,” dedi Joan. “Ama şu diğer adamlar olmasa da olur. Alınma ama şu an evde güzel bir kitap okumayı tercih ederdim.”

Vanessa güldü ve birasından bir yudum aldı. “ok huysuzsun,” dedi.

“Huysuz falan değilim.”

“Bu iyi bir şey.”

“Huysuz olmanın nesi iyi?”

“Seni gerçek kılıyor.”

“Ne?”

“Yoksa fazla kusursuz olurdun,” dedi Vanessa. “Zekisin, dengelisin, her zaman beş dakika erken geliyorsun, herkese karşı naziksin. Hafiften asi olman iyi bir şey.”

Joan ona döndü. “Yeterince asiyim bir kere.”

“Biliyorum,” dedi Vanessa. “Sen huysuz ve biraz da anti-sosyalsin.” Birasından bir yudum daha aldı. “Tıpkı benim gibi. Bunu karşımdakinde de görmek güzel.”

Joan kaşlarını çattı.

“Bu bir iltifattı. Marlon Brando gibisin,” dedi Vanessa, Joan’a yanaşıp onu omzuyla hafifçe dürterek.

Joan suratını asık tutmaya çalıştı ama beceremedi. “Marlon Brando’yla ne alakam var benim?”

Vanessa birasını muşamba örtü serili katlanır masanın üstüne bıraktı.

“şöyle anlatayım,” dedi. “*İhtiras Tramvayı*’ndan önce Marlon Brando yakışıklıydı, evet ama neredeyse fazla güzeldi. Hani belki biraz... sıkıcı şekilde güzel? Ama oyunun sahnelendiği dönemde bir gün kuliste arkadaşlarıyla boks yaparken burnuna yumruk yedi. Tam burnunun ortasına. Pat!”

Vanessa yumruk yiyen birini taklit etti. Joan kızgın görünmeye çalıştı ama bu, elinden kayan bir helyum balonunu tutmaya çalışmak gibiydi.

“Burnu kırıldı. Hastaneye kaldırıldı. Doktor kırığı yanlış kaynattı ve burnu tamamen yamuk kaldı. Yapımcı –adını hatırlamıyorum ama bir kadınımış– hastaneye gidip, *Aman Tanrım, Marlon,*

yüzünü mahvetmişler, dedi. Ama o umursamadı. Hiç düzelttirmemi de. Ve sonra tahmin edilenden çok daha büyük bir yıldız oldu. Yıllar geçtikten sonra o kadın Marlon Brando'ya dönüp baktı ve o kırık burnun adamın yüzünü bozmak bir yana, daha da ilginç hâle getirdiğini fark etti. Artık kusursuz değildi ama *daha* yakışıklıydı. Artık insan gibi görünüyordu. Gerçek bir erkek gibi görünüyordu, o eski porselen bebek halinden eser kalmamıştı."

"Yani onu ilginç kılmıştı," dedi Joan.

Vanessa parmaklarını şıklattı. "Aynen! Onu ilginç kıldı."

"Yani bu partiyi sevmemem... benim yamuk burnum mu oluyor?"

"Evet. Bir insan fazla pürüzsüzce tutunacak yeri olmaz. Ama senin artık ufak bir farklılığın var, böylece sana tutunabiliyorum."

"Yani önceden benden hoşlanmıyor muydun?"

"Ben senden hep hoşlandım, Jo," dedi Vanessa birasını alırken. "Bunu biliyorsun. Sadece... şimdi senden daha çok hoşlanıyorum."

Joan başını salladı. "Pekâlâ, beni Brando'ya benzettiğin için teşekkür ederim. Daha önce kimse böyle bir şey söylememişti."

"Sormadın ama söyleyeyim, biraz da Ingrid Bergman'a benziyorsun," dedi Vanessa.

Joan, Ingrid Bergman'ı gözünün önüne getirmeye çalıştı.

"*Casablanca*'daki," dedi Vanessa.

"Ah," dedi Joan. "Vay canına... Gerçekten çok nazıksın. O filmi izlediğimi hatırlamıyorum ama teşekkür ederim." Joan konuşmaya devam etti, kendini durduramıyordu. "Seni ilk tanıdığımda bana Paul Newman'ın *Cool Hand Luke*'taki hâlini anımsatmıştın. Yani erkek olmasını değil, sadece... Tavır olarak. Üzgünüm, kendimi yanlış ifade ediyordum."

Vanessa elini Joan'un koluna koyarak onu durdurdu. "Joan," dedi.

Joan ona baktı.

"Bu, birinin bana şimdiye kadar söylediği en güzel şey."

Joan güldü. "Gerçekten mi?"

"Evet, öyle. Teşekkür ederim."

"Ah, şey... Rica ederim."

"Paul Newman'ı çok severim. Kim onun gibi olmak istemez ki?"

Joan omuz silkip gülümsedi. "Yani, sen şimdi böyle deyince... Kim istemez ki?"

Artık az önce neden kızdığını bile hatırlamıyordu.

O sırada Duke'un karısı Kris, oturma odasının sürgülü cam kapısını açtı, Steve'in Apollo adındaki Avustralya çoban köpeği koşarak dışarı çıktı ve patilerini Vanessa'nın bacağına koydu.

"Ah! Özür dilerim!" dedi Kris.

"Hayır, sorun değil," dedi Vanessa, eğilip köpeği severek. "İyi misin, dostum?"

Apollo sırtüstü döndü, Vanessa da karnını okşamaya başladı.

"Apollo, sana baktıkça bir köpeğim olsun istiyorum," dedi.

"Neden yok?" diye sordu Joan.

Vanessa başını kaldırıp ona baktı. "Yakında bir roketle atlayıp atmosferin dışına çıkmayı umuyorum," dedi gülümseyerek. "Bir köpekle ilgilenecek durumda olmayacağım."

"Ah," dedi Joan. "Peki ama göreve çıktığında bir köpek bakıcısı tutamaz mısın?"

"Bir köpeği öyle bir duruma sokmam," dedi Vanessa. "Arada gelip Apollo'yu severim, yeter bana." Ardından köpeğin sırtını sevdi.

"Vanessa!" diye seslendi Steve bahçenin diğer tarafından. "Sana ihtiyacımız var! Antonio'nun Dodge'u çalışmıyor."

Vanessa kaşlarını kaldırdı. "Gel bakalım, dostum," dedi köpeğe. Sonra Joan'a dönüp gülümsedi. "Görüşürüz, Jo."

Joan gülümseyerek gidişlerini izledi. Artık kalkıp gidebilirdi ama bunun yerine beton zemine oturdu, uzun eteğini dizlerine kadar çekip ayaklarını havuza sarkıttı. Su o kadar sıcaktı ki sanki bir küvete girmiş gibiydi.

Lydia'nın gözleri kapalı hâlde suda süzülerek yanından geçişini izledi. Havuzda tek bir şişme simit vardı ve Lydia onu paylaşmayı o kadar çok kez reddetmişti ki artık kimse sormaz olmuştu.

Griff suyun içinden Joan'a doğru yüzdü. "Çok önemli, son derece gizli bir *bilgi* edindim," dedi, alnındaki saçlarını geriye iterek. "Eğer kartlarını doğru oynarsan sana da anlatırım."

Joan ona baktı. Onun yakışıklı olduğunu çok önceden fark etmişti. Ama şimdi yüz hatlarının muhtemelen zamanla oturduğunu görebiliyordu. Acaba bu, onun bir zamanlar çirkin ördek yavrusu olduğunu mu gösterirdi? Joan çirkin ördek yavrularını severdi.

"Anlat bakalım," dedi. Biraz çakırkeyif olabiliirdi.

"Duke'un gerçek adını biliyor musun?"

"Adının gerçekten Duke olmadığından şüphelenmiştim zaten."

"Aslında *Chris*," dedi Griff. Birkaç dakika önce yanan havuz ışıkları Griff'in gülümsemesini aydınlatıyordu.

"Vay canına," dedi Joan.

"Evet, yani onlar Chris ile Kris," dedi Griff, yüzerek havuzun kenarına biraz daha yaklaştı.

"Yani karısının Kris olmasına izin vermiş. Kendi de başka bir isim kullanmış. Bu gerçekten çok dokunaklı," dedi Joan. Gözlerini Duke ile Kris'e çevirdi; Steve'in eşi Helene'le birlikte sürgülü cam kapının önünde duruyorlardı.

Duke ile Kris her konuda birbirlerini tamamlıyorlardı. Duke sessiz ve güçlüydü; Kris ise minyon, enerjik ve kabarık saçlı bir kadındı. Duke hikâyeleri anlatıyor, Kris de en vurucu yerlerinde lafa girip noktayı koyuyordu.

"Hayır, Kris işini gayet iyi biliyormuş," dedi Duke gülümseyerek.

"Ah, kesinlikle biliyordum!" diye ekledi Kris.

Helene güldü.

Joan, evliliklerin iç yüzünü hep merak etmişti. Bir evin içinde sadece iki kişi kaldığında neler olurdu? Duke ve Kris gibi bir çiftin arasında neler yaşanıyordu? Kris, yeni kıyafet almak için ondan izin istiyordu muydu? Bazen akşam yemeğini beğenmediğinde Duke'un surat astığı oluyor muydu? Joan, evliliği –her-

hangi bir evliliği– düşündüğü her seferde içinde beliren o hafif hüznü bastırmaya çalıştı.

Anne babasının evliliği ona hep düzgün görünmüştü. Hatta belki de çok iyi. Hâlâ birbirlerini seviyorlardı. Annesi neredeyse vejetaryen olmasına rağmen her hafta sonu babasının en sevdiği köfteli yemeği pişirirdi. Joan bunu yıllarca gözlemlemiş, neşesinin sahte olup olmadığını anlamaya çalışmıştı. Ama sonunda gerçek olduğuna ikna olmuştu. Yine de düşündüğünde içini kasvet basıyordu. İnsan ömrü boyunca kendi kişiliğini inşa ederdi –öğrenmek istediği şeylerin peşinden gider, kendi ilgi çekici yönlerini keşfeder, bir hayat standardı belirlerdi– sonra bir gün bir adamla evlenir ve o adamın kişiliği, istekleri, beklentileri bir anda kendininkilerin önüne geçerdi.

Joan, toplumun değişmekte olduğunu ve bazı erkeklerin de bu değişime ayak uydurduğunu biliyordu. Artık bazılarının, bir kadının kariyerinin, hayatının ve tutkularının en az kendi hayatı kadar önemli olduğunu kavradığını görüyordu. Ama yine de Joan'un aklından çıkmayan tek düşünce şuydu: Evlilik, *iki insanın birbirine uymak için kendinden parçalar koparıp atmasından ibaretti*. Vejetaryenlerin köfte pişirdiği bir dünyaydı.

“Goodwin, beni duyuyor musun?” dedi Griff’in sesi.

“Ne?” dedi Joan.

“Birazdan çıkıyorum,” dedi Griff. “Seni bırakmamı ister misin?”

Joan partiye Donna’yla gelmişti ama Donna’nın her an Hank’le ortadan kaybolacağını biliyordu.

“Olur,” dedi ayağa kalkarak.

Griff havluyla kurulanıp Antonio ve eşi Jeanie de dahil diğer herkesle vedalaştı.

Garaj yoluna vardıklarında Vanessa, Steve’in yanında kafasını motorun altına sokmuştu. Ted ve Harrison da onları izliyordu. Apollo şimdi Steve’in ayak ucundaydı.

“Dodge’un durumu nasıl?” diye sordu Griff.

Arabanın yanından geçtikleri yol dardı ve yerde bir bahçe hor-

tumu vardı. Joan adımını nereye atacağını biliyordu ama Griff yine de elini Joan'un beline koyup onu yönlendirdi. Joan dönüp ona baktığında Griff tatlı bir gülümsemeyle karşılık verdi.

Joan bu sahneyi daha önce de yaşamıştı, sık olmasa bile ne anlama geldiğini anlayacak kadar çok yaşamıştı. Uzun uzun bakışlar, yalnızca ona yöneltilen o yumuşak ses tonu. Bu tür flört işleri neredeyse hiçbir zaman olaysız sona ermezdi. Joan buna son vermeye çalıştığında mutlaka bir iki duygusal çalkantı yaşanırdı.

Joan onun dokunuşundan uzaklaşarak hızlıca öne doğru yürüdü.

"Görünüşe göre Steve halletti," dedi Harrison. "Ben bir türlü çalıştıramamıştım."

"Aslında Vanessa halletti," dedi Steve. "Jikledeki vakum vanasında sorun varmış."

Vanessa yavaşça doğrulup ellerini bir bezle sildi. "Ekip işiydi," dedi.

Steve güldü, sonra Vanessa, Griff'le birlikte duran Joan'u fark etti. "Kitabını okumaya mı gidiyorsun?" diye sordu.

"Suçüstü yakalandım," dedi Joan.

"Peki madem, iyi geceler, Brando."

Joan başını iki yana salladı. "Sana da iyi geceler, Newman."

29 ARALIK 1984

Önce Griff'in sesi kesildi.
Sonra Hank'in.

Ardından Steve'in.

Şimdi de Lydia'nın.

"Ford, seni duyuyoruz," dedi Joan.

Artık Vanessa'nın duyabildiği tek ses Joan'un kiydi; bu, onunla mutlak yalnızlık arasında kalan son şeydi.

Vanessa, Griff'in giysisine bastırmadığı diğer eliyle hava kilidinin duvarına vurdu, birilerinin dikkatini çekip onları uyandırmak istiyordu. Kendi kuvveti yüzünden geriye doğru savruldu. Dengesini toparladı.

"LYDIA!" diye bağırdı. "STEVE! HANK! SESİMİ DUYAN VAR MI?!"

Mekiğin hayaletimsi sessizliği yüreğini eziyordu. O anda bedeninin mikro yerçekiminde süzüldüğünün farkına vardı. Ayaklarının yere basmadığı o an, o yavaşlık, o boşluk. Daha önce hiç bu kadar derin ve ürkütücü bir süzülme hissi yaşamamıştı. Ne bir yere bağlıydı ne de hareket edebiliyordu.

"Ford, güverte basıncı güvenli seviyelere döndü ve hava kilidi tamamen basınçlandı. Griff'i hava kilidinden çıkarmayı istiyoruz."

Vanessa gözlerini kapadı. Bu da çocukken öğrendiği şeylerden biriydi. Gözkapaklarının ötesindeki dünyanın tehlikeli olabile-

ceğini, çok tehlikeli olacağını öğrenmişti. Ama gözlerini yumduğunda o dünyadan birkaç saniyeliğine bile olsa saklanabileceğini biliyordu. Bu yüzden öylece durup nefes aldı. Aldı, verdi.

Gözlerini tekrar açtığında, sesinin bu kadar kararlı çıkması onu bile şaşırttı. "Anlaşıldı, Houston. Orta güverteye girmek üzereyim."

Elini Griff'in karnından çekti; artık onu düşen basıncın etkisinden korumasına gerek yoktu. Sonra kapağı açmaya başladı.

Kapağı açar açmaz Griff'i de peşinden sürükleyerek orta güverteye doğru süzüldü. Sonra hem Griff'in kaskını hem de kendi kaskını çıkardı.

Uzay giysisinin alt kısmını kendi başına çıkarabiliyordu ama üst gövde parçasını yardımsız çıkarmak zordu. Bu giysiler, giyilirken astronotların birbirlerine yardım edeceği şekilde tasarlanmıştı.

Vanessa paniklemeye başladı, klostrofobi etkisini göstermişti. Giysinin içinde çırpındıkça durum daha da kötüleşti. Şu anda kontrolünü kaybedemezdi. Nefeslerini saydı, ardından omzunu neredeyse köprücük kemiğini kırarak kadar zorladı.

Ama sonra durdu.

Çünkü ona doğru süzülerek gelen biri vardı: Hank. Bütün vücudu şişmişti. Yüzü alacalı bir renk almıştı, derisi öylesine kızarıklıklarla kaplıydı ki Vanessa ilk başta kan sandı. Ama sonra kanın derisinin altında toplandığını fark etti. Ona iyi misin diye sormak istedi.

Fakat artık şüpheyeye yer yoktu.

Hank ölmüştü.

Gözlerini kapayıp çılgılık attı ve bu çılgınlıkla birlikte giysisinin kalan kısmından da kurtuldu. Kendi sesinin böyle çıktığını daha önce hiç duymamıştı, tıpkı bir şey yırtılıyormuş gibiydi. Giysiyi yukarı doğru çekerken alına takıldı ve kaşının üstündeki deriyi sıyırdı.

Ama sonunda kendini o giysiden tamamen kurtarmayı başardı.

Griff'in giysisini de çıkardı, en azından bu biraz daha az acılı olmuştu. Ardından soğutma giysisini aşağı çekti, göğsünü

ve karnını açığa çıkarıp yaralanıp yaralanmadığını kontrol etti. Şarapnel derisini delmemişti ama alt karnına yayılan ve göğsüne kadar uzanan morluklar belirmişti. İç kanama geçiriyor olmalıydı. Ancak şu an ne kadar kötü olduğunu bilmenin imkânı yoktu.

Ona hava kilidinin kapağını açık bırakmamasını söylemeliydi. Başını hafifçe iki yana sallaması tüm bunları engelleyebilirdi.

Sızıntıyı durduramazdı. O, ne olursa olsun yaşanacaktı. Ama eğer Griff'in o aptal fikrine uymamış olsaydı göğsüne aldığı darbeyi engelleyebilirdi. Şimdiyse Griff baygın hâlde gözlerinin önünde süzülüyordu.

Vanessa aşağı baktığında Hank'in hemen altında süzüldüğünü gördü. Gözlerini yumdu. *Donna'nın daha geçen yaz hamile olduğunu düşünme. Nişanlandıklarını açıkladıkları gece yüzünde beliren gülümsemeyi aklına getirme.*

Orta güverteyle uçuş güvertesi arasındaki boşlukta başka bir çift ayak daha gördü. Oraya doğru ilerledi.

Steve'in yanına vardığında çılgılık atmamak için kendini zor tuttu. O da cansız hâlde süzülüyordu. *Ölü adam süzülüştü.*

Etrafında havada süzülen kan damlacıkları vardı; muhtemelen öksürürken dışarı atmıştı. Vanessa içinde zerre kadar umut olmadan elini boynuna koyup nabzını yokladı ve zaten bildiği şeyi doğrulamış oldu.

Mikro yerçekiminde bir kalp nasıl kendi içine çökebilirdi? Ama çöküyordu işte.

Helene'i ve kızlarını düşünmek istemiyordu. Apollo'nun kapının önünde Steve'i beklediğini hayal edince kusacak gibi oldu.

Steve'in rehberliği olmadan bu dünyada –bu mekikte, uzayın ortasında, zihninin içinde– ne kadar yalnız kalacağını düşünmek bile istemiyordu.

Derin bir nefes aldı. "Houston, burası *Navigator*. Astronotlar Steve Hagen ve Hank Redmond hayatını kaybetti. John Griffin'in muhtemelen ciddi iç kanaması var ama nefes alıyor. Beni duyuyor musunuz?"

Mikro yerçekiminde yere yığılmak imkânsızdı ama şu anda

yere yığılsa güzel olabilirdi... Dizlerinin üzerine çökmek, kendini yere bırakmak, toprağa kapanmak keşke mümkün olabilseydi.

"Anlaşıldı, *Navigator*," dedi Joan, sesi o kadar yumuşaktı ki Vanessa ağlamak istedi. "Hagen ve Redmond'un öldüğünü teyit ettik. Griff'in hayati bulgularını alıyoruz. Danes'in de hayatta olduğunu düşünüyoruz. Lütfen onayla."

Eğer Donna ve Helene, evlerinden bu konuşmalara kulak veriyorlarsa Vanessa onlara az önce kocalarının öldüğünü söylemişti. Boğazı düğümlendi, midesi bulandı. Güçlkle yutkundu.

Önce soluna, sonra sağına ve en sonunda yukarı baktı. İşte o zaman Lydia'nın tavana yakın bir yerde süzüldüğünü gördü, kolu havaya uzanmıştı. Vanessa yanına gidip iki parmağını boynuna yerleştirdi.

"Houston, Lydia Danes'in hayatta olduğunu teyit ediyorum," dedi Vanessa.

"Anlaşıldı, *Navigator*," dedi Joan ve ardından neredeyse nefes nefese, "Teşekkür ederim," diye ekledi.

Vanessa, Lydia'nın biraz ilerisindeki deliği gördü. Bakmak bile zor geliyordu. Öylesine dayanıksız, basit bir onarımdı ki birkaç saniye erken yapılırsa belki de hepsi hayatta olacaktı.

"Houston, Danes sızıntıyı bulup bir evrak panosu ve koli bandıyla kapamış."

Joan bir an sessiz kaldı. Vanessa artık ondan gelecek kelimelere tutunuyordu.

"Anlaşıldı," dedi Joan. "Kabin basıncı şu anda 10.2 psi seviyesine yaklaşıyor. Gözlem altında tutabilirsek herkesi eve getirebilmen için yeterince uzun süre sabit kalacağını düşünüyoruz."

"Lydia bayılmadan hemen önce bunu yapmayı başarmış," dedi Vanessa.

"Evet, *Navigator*," dedi Joan. "Bizim de vardığımız sonuç bu."

Bunca insan arasından onları kurtaran kişi Lydia olmuştu. Lydia onu kurtarmıştı. Vanessa bir an güldü ama bu gülüş karanlık bir tını taşıyordu, kontrolsüz bir dehşetin yankısı gibiydi. Gülmeye devam ederse ağlamaya dönüşeceğini biliyordu.

O dehşet –içinde titreyip dışarı çıkmak için çırpınan o korku–bedenini ele geçirecekti ve iş işten geçmeden onu durdurmak imkânsız olacaktı. Deliliğin eşiğindeydi, o eşiği geçmek, kendini olup bitene kapamak, mantığını kaybetmek öylesine cazipti ki...

Ama yapamazdı.

“Lydia vurgun yemiş,” dedi.

“Evet, bizim tahminimiz de bu yönde,” dedi Joan.

“Ne kadar zamanı var?”

“On saat içinde tedavi edilmesi gerekiyor,” dedi Joan. “Griff’in durumu muhtemelen daha acil. Yaralarının içsel olması nedeniyle kesin konuşamıyoruz ama hayati bulgularını izleyerek bir plan hazırlıyoruz. Seni üç yörünge dönüşü” kadar kısa bir sürede eve ulaştırabileceğimize inanıyoruz.”

“Dört buçuk saat mi? Bu mümkün mü gerçekten?”

“Öyle olduğunu düşünüyoruz. Mümkün olan en kısa sürede yörüngeden çıkmaya başlayacağız.”

Vanessa gözlerini kapadı. “Yörüngeden çıkış planı ne zaman hazır olur?”

“İniş bölgelerini onaylıyoruz, en kısa sürede tekrar bağlantıya geçeceğiz. Bu arada senden yörüngeden çıkış kontrol listesini hazırlamanı rica ediyoruz. Ayrıca Griff’teki biyomedikal sensörleri açık bırakmanı ve Danes’e de bir set takmanı istiyoruz ki onun hayati bulgularını da buradan izleyebilelim.”

“Anlaşıldı,” dedi Vanessa, sonra itiraf etmek zorunda hissetti. “Houston... biz... kapağı açık bırakmıştık.”

“Anlaşıldı,” dedi Joan. “Zaten Griff’in yaralanma şeklinden tahmin etmiştik. Senin yara almamış olman bizi sevindirdi. Sana

* Tıbbi adıyla *dekompresyon hastalığı*, vücut uzun süre yüksek basınç altında kaldıktan sonra (örneğin derin dalışlar veya uzay yolculukları gibi) ani basınç düşüşü yaşandığında ortaya çıkar. Kanda çözünmüş olan azot gazı kabarcık hâlinde damarları tıkar, bu da eklem ağrılarından felce kadar uzanan ciddi sağlık sorunlarına yol açar. –çn

** Uzay aracının Dünya etrafında attığı bir tam tur. Bu tur yaklaşık 90 dakika sürer. –çn

orada ihtiyacımız var. Birazdan yedek yörüngeden çıkış planıyla geri döneceğiz.”

“Anlaşıldı.”

Vanessa derin bir nefes aldı ve mekiğin içine baktı. Mürettebatın neredeyse tamamı ya baygın ya da ölüydü.

O bir görev uzmanıydı. Ama yıllardır bu aracı kullanma şansı için yalvarıyordu. Şimdiyse ironik bir şekilde sonunda istediği fırsatı yakalamıştı.

Bunu yapabiliirdi. Daha önce hiç uzay mekiği indirmemişti –simülasyonda bile– ama bugün bunu yapacaktı.

Bu yüzden Görev Kontrol iniş planını hazırlarken yörüngeden çıkış prosedür kontrol listesini eline alıp okumaya başladı.

Yörünge aracındaki her şeyi sabitlemesi gerekiyordu, hiçbir şey serbestçe süzülmemeliydi, her şey bağlanmalıydı. Bu genellikle mikrofonlar, uyku tulumları ve klasörler gibi ekipmanları kapsardı, yani mürettebatın ihtiyaç duyduğu şeyleri. Ama Vanessa o âna dek sabitlenmesi gereken şeyler arasında *mürettebatın kendisi* olabileceğini hiç düşünmemişti. Onları bağlaması gerekiyordu.

Uçuş güvertesindeki koltukları düşündü. Sonuçta dört tane vardı. Ama inişi yapabilmek için güvertenin tamamını kullanması gerekecekti.

Bu yüzden Steve ve Hank için hava kilidini uygun gördü.

Başını aşağı yukarı sallayıp yutkundu. Bir damla kan gözünün önünden süzülerek geçerken hemen geri çekildi. Duvardan sökülmüş malzeme yığınının içinden bir Huggies ıslak mendil paketini aldı. Bir mendil çıkarıp genişçe açtı ve köşesini kabinde süzülen kan damlasına hafifçe dokundurdu. Mendil onu emerken damlacık havadan silinip gitti.

İlk olarak Steve’le başladı. Mendili onun gömleğinin ön cebine yerleştirdi, ardından elini tuttu. Her gün onunla konuşamayacağını, bir şeyleri berbat ettiğinden korktuğunda onu arayamayacağını hayal bile edemiyordu. Steve’in ondan on yaş büyük olması, adamın muhtemelen hiç beklemediği kadar ona bel bağlamasına zemin hazırlamıştı.

Ama şimdi yüzüne bakarken derin bir pişmanlık duyuyordu. Rehberliğinin onun için ne kadar önemli olduğunu Steve'e hiç söylememiştir. Hep çakılan beşliklerle, *sağ ollarla* anlatabileceğini sanmıştı.

"Steve," diye fısıldadı ona. "Seri hava kilidine koymam gerekiyor, tamam mı?"

İfadesiz yüzüne baktığında boğazı düğümlendi. Ama bunun için vakit yoktu. Onu kendine doğru çekti ve orta güvertede yavaşça süzülerek ilerlemeye başladı.

Steve'i hava kilidine itti, tekrar dışarı sürüklenmemesi için iç kapağı kapaması gerektiğini biliyordu. Ama kapamadan önce ona şimdiye kadar çalıştığı en iyi komutan olduğunu söylemek istedi. Steve'in ne diyeceğini çok iyi biliyordu: "*Ben senin tek komutanındım.*"

Hem zaten böylesi ona gerçek bir son gibi gelirdi. Öyle olmak zorunda değildi. Kapağı kapadı.

Ardından Hank'i aldı, tıpkı Steve'de yaptığı gibi onu da hava kilidine doğru çekti. Ona, *M*A*S*H'i* izlemek için eve yetişip yetişemeyeceklerine dair şakasının gerçekten komik olduğunu söyledi. Ama Donna ve Thea'yla ilgili teselli edici hiçbir şey söyleyemedi. Tek düşünebildiği geçen ay Donna'nın Thea'yı Outpost'a getirdiği gece Hank'in bütün akşam bebeğini gururla herkese göstermesiydi.

Vanessa kendine gelmeye çalıştı. Şu anda böyle duygulara kapılacak zaman değildi.

Lydia'nın yanına vardığında yüzüne baktı. Şişmişti ama huzurlu görünüyordu, Lydia'nın o alışıldık huzursuzluğundan eser yoktu. Bu vahim anda, Vanessa Dünya'dayken Lydia'yı daha iyi anlamaya çalışmadığı için pişmanlık duydu. Onu anlamak için çaba gösteren tek kişi Joan'dı. Lydia'nın neler yapabileceğini gören, ona inanan tek kişi. Joan ona bunu pek çok kez anlatmaya çalışmıştı. Vanessa artık anlayabiliyordu.

Lydia'nın uçuş tulumunun fermuarını dikkatlice açıp solunum, vücut ısı ve kalp atışı için gereken sensörleri yerleştirdi.

Sonra fermuarı kapayıp bir anlığına Lydia'nın elini tuttu ve hafifçe sıktı. Sessizce Lydia'yı uçuş güvertesine çekti ve komutan koltuğunun arkasındaki koltuğa yerleştirip kemerini bağladı.

Ardından Griff'i kucakladı ve onu da uçuş güvertesine taşıdı. Lydia'nın yanındaki koltuğa oturttu, ardından hiç düşünmeden öne eğilip şakağına bir öpücük kondurdu.

"Navigator, burası Houston." Joan'dı bu. Sonunda geri dönmüştü.

"Anlaşıldı, Houston."

"Acil yörüngeden çıkış için hazırlanın. Üç yörünge dönüşü içinde Edwards'a iniş yapabiliriz. Orada tam donanımlı bir travma merkezi var. Şimdi yörüngeden çıkış kontrol listesine başlıyoruz."

Vanessa, bir başına tüm ekipmanları –duvarlardan kopmuş olanlar da dahil– yerine yerleştirmek ve yük bölmesi kapaklarını kapamak zorundaydı. Ardından pilot koltuğuna geçip yeniden atmosfere giriş sürecini başlatacaktı.

Şu hayatta o kadar çok şey yaşamıştı ki böyle anlarda uzun vadeli düşünmenin bir anlamı olmadığını çok iyi biliyordu. Böylesine büyük bir kriz anında en iyisi saniye saniye değerlendirme yapmaktı.

Bu yüzden Vanessa, Dünya'ya yeniden ayak bastığını, mekiği indirdiğini ya da yeniden atmosfere girdiğini düşünmedi.

Bunun yerine sadece dolapları tekrar duvarlara sabitlemeye odaklandı.

Bu kadarını yapabiliirdi.

Neredeyse uçuş kontrol odasına girme izni olan herkes oradaydı. Direktörün locası ceketli, kravatlı adamlarla doluydu. Simülasyon gözetmeninin odası da tıklım tıklımdı.

Joan, sadece odadaki uğultudan bile arkasındaki tiyatro salonunun dolmaya başladığını anlayabiliyordu.

Arkasına bakmak ya da şu anda ana hat üzerinden kaç kişi-

nin onları dinlediğini düşünmek istemiyordu. Bu iletişim hattına –astronotların evleri ve haber kuruluşları da dahil olmak üzere– Johnson Uzay Merkezi’nden ve Houston bölgesinden yaklaşık üç bin kişi erişebiliyordu.

Normal bir günde bu kişilerin çoğu dinlemezdi. Ama şu an neredeyse hepsi dinliyordu. Bu kaza büyük ihtimalle dünya genelinde haber bültenlerine taşınmıştı bile.

Bu da Donna ve Helene’in artık olayı bildiği anlamına geliyordu. Daha önce dinlemiyor olsalar dahi artık kesinlikle biliyorlardı.

Hatta bazı erkeklerin arkasına bakıp durması Joan’a şu an Donna ya da Helene’in tiyatro salonunda olduğunu düşündürüyordu. Büyük ihtimalle Helene’di. Donna böyle bir durumda yalnız kalmayı tercih ederdi. Muhtemelen Thea’yı birine bırakmış, kendini de yatak odasına ya da banyoya kapamış, kimseye yanıt vermiyordu. Helene’se olayların tam ortasında bulunup neler olup bittiğini bizzat görmek isteyecek biriydi. Dolayısıyla Joan, tiyatro salonundaki kişinin Helene olduğunu tahmin ediyordu.

Ancak gözlerini karşıya dikip bekledi.

Etraftaki kargaşa dikkatini dağıtsa da Görev Kontrol’den gelen mırıltılar ve fısıltılar, NASA’nın sadece bireylerden oluşan bir topluluk olmadığını, bir ekip olduğunu hatırlatıyordu ona. Daha önce hiçbir yerde NASA’daki insanların arasındayken hissettiği aidiyeti hissetmemişti.

Vanessa, Lydia ve Griff’i sağ salim eve getirebilirlerse kampüsteki herkes derin bir nefes alacaktı. Ama bugün daha büyük bir felaket yaşanırsa Joan, bu ekibin bu yükü birlikte taşıyacağını da biliyordu.

Yine de tek başına taşıyacağı bir yük vardı.

Jack’i izliyordu. Omuzları çökmüştü, yumruklarını sıkıyordu. Joan kendi ellerini açıp kapayarak kemiklerini esnetmeye çalıştı.

Kasım sonundan beri gerçek hayatının karmaşasından uzak rüyalar görüyordu. Sabahları uyandığında, rüyanın gerçek olmadığını anlamak için bir an durup kendine gelmesi gerekiyordu.

Ama bugün, bunun gerçek *olduğunu* sürekli unutuyordu.

Steve ve Hank ölmüştü. Griff ve Lydia kurtulamayabilirdi.
En azından Vanessa şu an güvende.

“Houston, mutfak bölümü devredışı bırakıldı.”

Jack: “Yük bölmesi kapaklarını kapaması için Ford’u hazırlayalım.”

Joan devreye girdi: “Anlaşıldı. *Navigator*, yük bölmesi kapaklarını kapatmaya başlamayı istiyoruz.”

“Anlaşıldı,” dedi Vanessa.

“Yörüngeden çıkma kontrol listesine geçelim, sayfa iki, madde on beş. Az sonra yörüngeden çıkış ateşlemesi yapacaksın.”

“Anlaşıldı,” dedi Vanessa. Ardından fısıltıyla, “Tamam. Bunu yapabilirim,” diye ekledi.

Joan, Vanessa’nın bu ses tonunu çok iyi biliyordu. Sesindeki o hafif titremeyi.

“Ford,” dedi. Vanessa’ya söylemek istediği pek çok şey vardı ama söyleyemiyordu. “Buradaki herkes *Navigator*’ı bugün tek başına güvenle indirebileceğine inanıyor.”

Joan buna gerçekten inanıyordu. Daha önce NASA tarihinde kimse bunu tek başına yapmamış olsa bile.

Vanessa bir an cevapsız kaldı. Sonra, “Teşekkürler, Houston. Belli bir noktadan sonra mekik zaten kendi kendini indirebiliyor. Bizim o noktaya olabildiğince çabuk ulaşmamız gerek. Hazırlıklara başlıyorum,” dedi.

Joan şu an gerçek hislerini söylese ne olurdu? Vanessa’ya bilmesi gereken her şeyi söylese?

Telemetri ekranlarını izlerken Vanessa’nın yük bölmesi kapaklarını kapamak için ilk düğmeyi çevirdiğini görebiliyordu. Sol kapak kapanmıştı. Vanessa sağ kapağı kapamaya başlarken Sean Gutterson ayağa kalktı.

Sean: “Uçuş, burası RMU*. Sağ ön bölme mandalları kapanmıyor. PLBDlerin** patlamada hasar gördüğünü düşünüyoruz.”

* Remote Manipulator Unit: Uzaktan yönetilen robot kol sisteminin çalışmasından, durumu hakkında rapor vermekten ve görev sırasında onunla ilgili sorunları bildirmekten sorumlu kişi veya birim. -çn

** Payload Bay Door: Yük bölmesi kapakları. -çn

Jack sabit bir noktaya bakarak gözlerini kırptırdı.

"Houston," dedi Vanessa. "Sağ ön bölme grubunda bir arıza sinyali alıyorum."

"Anlaşıldı," dedi Joan ve Jack'e baktı.

Jack kalemını eline alıp tekrar tekrar tıklatmaya başladı, o kadar sıkı kavırıyordu ki yumruğu kızarmış, parmak boğumları beyazlamıştı. Gözlerini kapadı, derin bir nefes alıp başını iki yana salladı. Sonra gözlerini açıp konuştu. "Ford'un bunu manuel yapması gerekecek. Eğer tekrar yük bölmesine dönmesi gerekiyorsa o zaman elbisesini kendi başına giymesi gerekecek. Bunu yapabilir, değil mi EVA?"

Mekikdışı faaliyetlerden sorumlu kişi Chuck Peterson ayağa kalktı. "Bu elbiseler o şekilde tasarlanmadı. Ama daha önce kendi başına çıkarmayı başardı, dolayısıyla kendi başma giyebileceğini düşünüyoruz."

"Ona yapması gerektiğini söylersek," dedi Joan, "yapar."

Jack başını onaylarcasına salladı. "EECOM, hâlâ 10.2 psi basınçta mıyız?"

"Evet."

"Bu bize ne kadar prebreathe süresi veriyor?"

Greg hemen cevap vermedi, hesaplama yapıyordu. Jack ayağa kalkıp kalemını masasının üzerine fırlattı. "Hadi ama! Bu bize ne kadar prebreathe süresi veriyor?"

Greg: "Yetmiş beş dakika olduğunu tahmin ediyoruz. Ekip bu süreyi kısaltabilir miyiz diye bakıyor."

Jack masaya doğru eğildi. "Her koşulda elbiseyi giyip mandalları kapaması ve tekrar içeri girip iniş ateşlemesini başlatması için geçen süreyle birlikte bir ya da iki yörünge dönüşü kaybediyoruz."

Sonra odanın karşısına, FIDO* Tony Gallo'ya baktı. "FIDO, iniş alanı seçeneklerini hazırla."

* Extravehicular Activity: Uzay yürüyüşü; astronotların mekikdışı faaliyetlerinden sorumlu birim. -çn

** Flight Dynamics Officer: Uçuş dinamiği görevlisi. -çn

FIDO: "Anlaşıldı."

Ray: "Uçuş, doktor konuşuyor. Griff'in yaşamsal verilerine bakacak olursak Danes'ten daha fazla zamanı olabilir. Ama eğer onları önümüzdeki yedi saat içinde eve getirmedikse biri ya da ikisi birden yaşamını yitirebilir."

Jack: "Yük bölmesi kapakları kapatılmadan mekik iniş yapamaz. Yörüngeye girişte yanar."

Ray: "Evet ama onun yük bölmesine ulaşması için gereken süre içinde Griff ve Danes hayatta kalamayabilir."

Jack: "Eğer kapakları kapatamazsa hiçbirinin sağ kalma şansı yok."

FIDO: "Sonraki dönüşte Edwards'a iniş yapabiliriz. Ama ondan sonraki en yakın fırsat on iki saat sonra."

Jack gözlerini kapayıp başıyla onayladı. "Öyleyse umalım da bunu doksan dakika içinde yapabilsin. CAPCOM, Ford'u EVA için hazırlayın."

Joan: "Anlaşıldı. *Navigator*, burası Houston. Yük bölmesi kapaklarını elle kapaman gerekecek. Lütfen EMU'yu giymeye hazırlan."

"Anlaşıldı, Houston."

Sonra Vanessa daha kısık bir sesle konuştu. "Ben... Yardım olmadan bu giysiyi nasıl giyeceğimi bilmiyorum. Çıkarmak bile zor olmuştu."

"Anladım," dedi Joan. "Bizden nasıl bir yardım istiyorsan buradayız."

"Bana yardım edemezsin," dedi Vanessa. "Kimse edemez."

Joan ne diyeceğini bilemedi. "Anlaşıldı," dedi sonunda. O an kendini çok çaresiz hissetti.

Joan bir anlığına geleceği gördü; eğer bu işe yaramazsa olacakları.

"Prebreathe için oksijeni başlatıyorum," dedi Vanessa. "Sonra bu lanet elbiseyi nasıl giyeceğimi bulacağım. Omzum çıkarsa bana nasıl yerine geri oturtacağımı anlatmanız gerekecek."

* Extravehicular Mobility Unit: Uzay yürüyüşü sırasında kullanılan tam vücut astronot giysisi. -çn

Joan ne cevap vereceğini düşünürken Vanessa tekrar konuştu.

“Hank ve Steve’i hava kilidinden çıkaracağım. Sonra tekrar içeri girip basıncı yeniden düşüreğim. Ardından mandallarla ilgili sorunun ne olduğunu anlayacağım, tekrar içeri gelip kalkış ateşlemesini başlatacağım ve bu işi bitireğim. Ayrıca bunların hepsini dört yörünge dönüşünden kısa sürede yapmam gerekecek.”

Joan bir an bekledi, Vanessa’nın lafını bitirdiğinden emin olmak istiyordu.

“Sen ve ben...” dedi Joan. “Bunu birlikte yapacağız.”

“Ben...” dedi Vanessa. “Bugün o koltukta senin oturuyor olmandan dolayı minnettarım, Goodwin. Hattın diğer ucunda sen olduğun için mutluyum.”

Joan bakışlarını ileriye dikti, biriyle göz göze gelmekten korkuyordu. Bu konuda iyiydi; Vanessa’nın ne demek istediğini anlamakta ustaydı. Şimdilik bu kadarı yeterliydi.

Gözlerini kapadı ve evrene yalvardı: *Ne olur. Ne olur Vanessa’yı alma.*

1980 SONBAHARI

Cumartesi gecesi saat on biri geçmişti. Joan çoktan yatakta Colmalıydı ama parmaklarını piyanodan ayıramıyordu. Yoğun derslerle geçen bir haftanın ardından beyni iflas etmişti. NASA'daki terimler, özellikle de kısaltmalar, onu mahvedecekti. OMS, RCS, EVA, EMU, FIDO, GPCler... Joan dikkatliydi, hazır-
dı ama kavramlar öylesine hızla üstüne geliyordu ki artık bilim değil de Fransızca gibi gelmeye başlamıştı.

Biraz nefeslenmeye ihtiyacı vardı. Bu yüzden bara gitmek yerine uzun bir koşuya çıkmış, eve dönüp duş almış ve piyanosunun başına oturmuştu. Ne zamandır orada olduğunu bilmiyordu ama saatlerce, durmadan çalmıştı. Tchaikovsky, Chopin, Shostakovich ve şimdi de Satie'nin *Gnossienne No. 1*'i.

Bu tam da ihtiyacı olan şeydi: Nerede ya da kim olduğunu unuttuğu o anlardan biri. Çocukken piyano çalmayı bu yüzden seviyordu, profesyonel olmayı hiç istememiş olsa bile bu sevgiyi hep içinde taşımıştı. Müzik, zihnini bedeninden ayırmasına izin veriyordu; bedeninin onun yerine konuşmasına...

Joan'un hayatındaki her şey *düşünmek, düşünmek, düşünmek*-ten ibaretti. Ama eline bir kalem alıp çizmeye ya da serin piyano tuşlarına dokunmaya başladığında o düşünceler susuyordu.

Aniden kapısı çalınca irkildi. Öyle yüksek ve tiz bir çığlık attı ki kendi sesinden utandı.

Aklından iki ihtimal geçti, ikisi de pek iyi değildi: Ya gürültüden şikâyet eden komşusu gelmişti ya da Griff.

“Jo?” dedi biri kapının ardından, Joan daha kilidi çeviremeden. Vanessa’ydı.

“Merhaba,” dedi Joan kapıyı açarken.

“Az önce çok yüksek sesle çığlık attın,” dedi Vanessa eşikte. “Kulağa hem çok narin hem de çaresiz geldin. Bunu bir erkek duysa kadınların toplumdaki ilerleyişini birkaç yüzyıl geriye götürürsün.”

Joan kaşlarını çatı. “Daha usturuplu korkmam konusunda verdiğin nasihatler için teşekkür ederim.”

Vanessa gülümsedi. “İçeri girebilir miyim?”

Joan kapıyı biraz daha açtı, Vanessa içeri girerken onun peşinden odaya yöneldi. “Burada ne işin var?”

“Seni görmek de çok güzel.”

Joan kaşını kaldırdı.

“Az önce Donna’yı bıraktım, zil zurna içmiş yine. Sana sabah onu bir kontrol eder misin diye soracaktım.”

“Tabii,” dedi Joan. “Elbette kontrol ederim.”

“Aslında uğramayacaktım. Uyuyorsundur diye düşündüm ama kapının önünden geçerken piyano çaldığını duydum.”

“Ses o kadar mı yüksek çıkıyordu?”

Vanessa başını iki yana salladı. “Ancak dikkat kesilirsен fark edilir. Bu arada çok güzel çalışıyorsun.”

“Teşekkür ederim,” dedi Joan. “Sadece zihnimi boşaltmak için çalışıyorum. Öyle kayda değer bir yetenek sayılmam.”

“Bana yem mi atıyorsun şu an? Hani *aslında o kadar da iyi değilim* deyip sonra benim sana *harikasın* dememi falan mı bekliyorsun?”

“Ne? Hayır. Öyle bir şeyi hayatta yapmam. Birçok konuda yeterince iyiyimdir ve yeteneklerim konusunda kendime dürüstümdür. Ben klasik müzikle ilgilenen amatör bir piyanistim. Süper bir seviyeye ulaşacak kadar pratik yapmıyorum. Sadece keyif aldığım için çalışıyorum.”

Vanessa o yampiri gülümsemesini gizlemeye çalıştı.

“Bu kadar komik olan ne?” diye sordu Joan.

"Standartların çok yüksek," dedi Vanessa. "Ona gülüyorum."

Joan dudaklarını büzdü, gülümsememek ya da kaşlarını çatmamak için uğraşıyordu.

"Her neyse, bak," dedi Vanessa. "Aslında buraya gelmemin ikinci bir sebebi daha var."

"Dinliyorum."

"Şey... Bir konuda yardıma ihtiyacım var. Ve bu konuda bana yardım edebilecek tek kişi sensin. Sanırım senden bir iyilik istiyorum."

"Sen... Gergin misin?" diye sordu Joan.

"Utaniyorum," dedi Vanessa.

"Dünyada inanmam!"

Vanessa güldü. "Zaten meselemiz dünyayla ilgili değil."

Joan başını sallayıp gülümsedi.

"Gece gökyüzünde yönümü diğerleri kadar kolay bulamıyorum. Lydia tüm takımyıldızları tanıyor ve bu konuda ukala ukala konuşuyor. Ama ben onları sürekli karıştırıyorum. Özellikle de karanlık gökyüzünde."

"Peki, hangi takımyıldızları *tanıyabiliyorsun*?"

"Kutupyıldızı'nı bulabiliyorum. Vega, Deneb ve Altair'i de az çok tanıyorum. Yani kuzeyi ve güneyi bulabiliyorum. Ama daha sönük takımyıldızlar konusunda da kendimden emin olmak isterim."

"Doğru kapıyı çaldın o zaman. Elbette sana gösteririm."

"Teşekkür ederim," dedi Vanessa, gözleri Joan'un daha önce hiç görmediği kadar sıcak bakıyordu.

"Çoğu yıldızı tanımayan bir astronotsun, ha?" dedi Joan. "Bu gerçekten komik."

"Ben atmosferin dışına çıkmak istediği için NASA'ya başvurmuş bir pilotum," dedi Vanessa. "Üstelik bunu başarmak için ne gerekirse öğrenmeye hazırım."

"Tamam," dedi Joan. "Sana öğretmeyi çok isterim. Yarın akşam. Şehir dışına çıkarız. Teleskopumu da getiririm."

"Gerçekten mi?" dedi Vanessa.

“Evet, çok eğlenceli olacak.”

Joan, Vanessa’nın kapısına vardığında saat altıya bir vardı. Zili çalmak için tam iki dakika bekleyerek Vanessa’ya geç kalmayı da gayet güzel becerebildiğini göstermek istemişti.

Vanessa’nın evi, kırmızı kapısı ve ön verandasında kemerli bir girişi olan camgöbeğine boyalı bir yerdi. Joan, kapı ziline içeride yankılanan sesini duyabiliyordu.

Vanessa elinde bir soğutucu çantayla kapıda belirdi. Kot pantolon giymişti ve üstünde de kollarını kıvırdığı koyu gri bir tişört vardı. Saçları hâlâ biraz ıslaktı. Joan, az öncesine kadar giydiği elbise ve kot ceketten gayet hoşnutken bir anda kendini feci şekilde fazla süslü hissetmeye başladı. Neden hiç kollarını kıvrımayı düşünmemişti ki?

“Sandviç yaptım, yanına gazoz ve bira da koydum,” dedi Vanessa soğutucuyu işaret ederek.

“Harika. Teşekkür ederim.”

“Şey,” dedi Vanessa. “Sana yük olmak istemedim. Bana yardım ettiğin için teşekkür ederim.”

Joan eliyle onu geçiştirdi. “Yıldızları izlemek benim için de iyi bir bahane oldu. Gökyüzünü gözlemlemeyi çok seviyorum ama istediğim kadar sık zaman ayıramıyorum. Yani aslında sen de bana iyilik yapmış oluyorsun. Bana eşlik ederek.”

Joan Volkswagen’ine doğru yürümeye başlamıştı ki Vanessa onu durdurdu. “Benim arabayla gidebiliriz,” dedi. “Sen sadece nereye gideceğimizi söyle yeter.”

“Emin misin? Yol biraz uzun.”

“Sorun değil,” dedi Vanessa. “Dur bekle, arabayı garajdan çıkarayım.”

Joan bagajından dürbününü, teleskobunu ve battaniyesini aldıktan sonra çimenliğe çıktı ve başını kaldırıp güneşin batmakta olduğu gökyüzüne baktı. Herkül Takımyıldızı çevresinde küçük bir gökyüzü turuna çıkmak için güzel bir geceydi.

Vanessa, kırmızı iç döşemeli krem rengi bir üstü açık arabayla garajdan geri geri çıktı.

"Vay canına," dedi Joan, eşyalarını arka koltuğa yerleştirirken.

Vanessa güldü. "Arabaları severim."

Joan kapıyı açıp arabaya bindi. "Güzelmiş."

Vanessa yola koyuldu. "Nereye gidiyoruz?"

"Brazos Bend'e."

"Orayı bilmiyorum."

"Şehrin epey dışında ama manzarası muazzamdır. Buradan sola dön, 288'e çıkacağız."

Vanessa'nın arabası hızlandıkça Joan'un saçları ardında savrulmaya başladı, omuzlarında rüzgârı hissediyordu.

"Frances uyuyamadığında onu oraya götürürdüm."

"Kaç yaşındaydı?"

"Şimdi altı yaşında," dedi Joan. "Çok uzun zaman önce gidiyorduk. Kardeşim, gecelerce uyuyamayıp delirme noktasına geldiğinde Frances'i alıp arabayla dışarı çıkarırdım. Genelde Brazos'a giderdik. Çoğu zaman parka vardığımızda uyumuş olurdu ama bazen gözleri faltaşı gibi açılırdı. O zaman onu bir battaniyenin üstüne yatırır, yıldızları gösterirdim."

"Yeni nesil astronotlar yetiştiriyorsun demek," dedi Vanessa.

"İnanır mısın, Frances astronot olmak istediğini söyledi," dedi Joan. "Gerçekten olur mu bilmiyorum ama düşüncesi bile güzel... Şey, bilirsin işte..." Joan birden duraksadı, boğazında beliren düğümün farkına varmıştı. Sinsice gelip yerleşmişti.

"Bugünün kızları bize ya da 8. Grup'taki kadınlara bakıp kendilerinin de başarabileceğini anlayacaklardır," dedi Vanessa.

Joan, gözlerini yoldan ayırmadan konuşan Vanessa'ya baktı. Rüzgâr Vanessa'nın saçlarını savuruyordu. Joan kendi saçlarını eliyle tutuyordu. Ama Vanessa saçlarını salmıştı, rüzgârda dalgalanıyordu. Joan da elini indirerek saçlarını serbest bıraktı.

"Yani öyle ya da böyle," dedi Vanessa, "çok yakında bir kadını uzaya gönderecekler."

"Kimi seçecekleriyle ilgili bir şey mi duydun?"

“Hayır,” dedi Vanessa. “Bu tür konularda nasıl davrandıklarınızı biliyorsunuz. Merak ettiğimizi itiraf etmemiz bile yasak sanki.”

Uzaya gidecek ilk Amerikalı kadın, Joan’un başvurduğu ama kabul edilmediği ilk grup olan 8. Grup’tan çıkacaktı. Geriye dönüp baktığında kabul edilmediği için minnettar hissediyordu. İlk olmak, taşınması çok zor bir yükü.

Otoyola çıktıklarında rüzgârın sesi konuşmalarına izin vermeyecek kadar yükseldi. Bu yüzden Joan gözlerini yumdu ve yüzüne vuran rüzgârı hissetti.

Otoyoldan ayrıldıklarında rüzgâr hafifleyince Vanessa, “Epey uzakmış burası,” dedi.

“Biliyorum,” dedi Joan. “Ama inan bana degecek.”

Vanessa gözlerini yoldan ayırmadan, “Donna’yla Hank birbirini beceriyor, değil mi?” diye sordu.

Joan’un omuzları kulak hizasına kadar yükseldi. “Bence evet, yatıyorlar ama o kelimeyi pek sevmiyorum.”

Vanessa güldü. “Biraz tutucuyuz galiba.”

“Hayır, değilim,” dedi Joan ama ses tonunun bunu pek desteklemediğini fark etti.

“Hayatında yaptığın en kötü şey neydi?” diye sordu Vanessa.

Joan bir şey düşünmeye çalıştı ama aklı tamamen boştu. “Altı yaşındayken uygun fiyatlı ürünler satan bir dükkândan bir iskambil destesi çalmıştım,” dedi fakat bu hikâyenin pek etkileyici olmadığını hemen anlamıştı. “Neyse unut bunu, zaten sonra geri götürüp iade ettim.”

Vanessa gülümsedi. “Tamam, yeniden dene.”

“Lisede yaklaşık iki ay boyunca çocukların sınavda benden kopya çekmesine izin verdim, sonra sabrım taşıtı ve hepsine kendi başlarına çalışmalarını gerektiğini söyledim.”

“Peki, kötülük bunun neresinde? Kopya çekmelerine izin vermen mi yoksa en sonunda onlara hayır demen mi?”

Joan güldü. “Kopya çekmelerine izin vermem tabii ki!”

Vanessa başını iki yana salladı. “Olmadı, bir daha dene. Sana ruhunun o karanlık köşelerine inmeni söylüyorum, Jo. Hadi ama. Yapmaktan en çok utandığın şey ne?”

“Sen de söyleyeceksin sanırım, değil mi?”

“Tabii ki. İstersen önce ben söyleyeyim. Seçenek çok bende.”

“Yok yok, bir şey bulacağım.”

Joan neden bu kadar *istekli* olduğunu tam olarak bilmiyordu.

“Ah,” dedi sonunda.

“Buldun mu?”

“Evet... En çok pişmanlık duyduğum şeyi buldum,” dedi.

“Sana ne kadar korkunç gelir bilmiyorum ama ben öyle olduğunu düşünüyorum.”

“Hazırım.”

“Üniversiteden eve dönmüştüm, kız kardeşim o zamanlar on yedi yaşındaydı. Gece bir oğlanı görmek için gizlice pencereden çıktığını duydum. Gidip annemle babamı uyandırdım. Onlar da onu pencereden geri çektiler ve aylarca evden çıkmama cezası verdiler.”

“Bunu neden yaptın?”

“Bir yıl önce hamile kalmıştı. Daha hamile olduğunu fark etmeden de düşük yapmıştı. Annemle babama hiçbir şey söylememişti. Aynı şeyin tekrar olmasından korktum, başka ne yapacağımı bilemedim.”

Vanessa bunu düşündü. “Belki farklı bir yol seçebilirdin. Ama bilmiyorum...”

“Daha bitirmedim.”

“Ah, peki o zaman, devam et lütfen...”

“Ertesi sabah kız kardeşim odama gelip evden çıkmama cezası aldığından şikâyet edince hiçbir şeyden haberim yokmuş gibi davrandım. Ona, pencereye tırmanırken babamın onu duymuş olabileceğini söyledim.”

Vanessa kaşını kaldırıp dudaklarını ısırды. “Neden doğruyu söylemedin?”

“Barbara... çok hassastır. Ona ters bir bakış atsan bile ağzına gelen en kötü şeyleri söyleyebilir. Üstelik hepsini de ciddiyetle söyler. Onun yanımdayken hepimiz diken üstünde yürürüz. Hep öyleydi. Ben... Ona karşı dürüst olamıyorum. Belki de hiçbir za-

man olamayacağım. Dürüst olsam nasıl biri olurdu bilmiyorum bile. Ve bu yanımdan nefret ediyorum.”

Vanessa, elini Joan’un omzuna koydu.

“Bunu söylediğimi unut. Şimdi sıra sende,” dedi Joan.

Vanessa kırmızı ışıkta durdu. “Dur biraz, bence bu hikâyede konuşulacak çok şey var.”

“Hayır hayır, artık anlatma sırası sende. Lütfen.”

“Peki.” Vanessa başını iki yana eğerek esnetti. “Hımm, hangisini seçsem, hangisini anlatsam... O kadar çok şey var ki. Ergenliğimden başlıyor,” dedi Vanessa, “otomatları söküp içlerindeki parayı çaldım. Bir arkadaşım için arabaya düz kontak yapmışlığım var. Çok içki içtim. Pek çok insanla yattım.”

Sonuncusu, Joan’un gözlerini kırmızı ışıktan çevirip Vanessa’ya bakmasına sebep oldu. Kendine geldiğinde tekrar yola döndü.

“Çok fazla uyuşturucu kullandım.”

“Uyuşturucu mu? Ne tür?”

“İlk başta ot içtim, sonra LSD kullandım.” Vanessa ona bakarak devam edip etmemeyi düşündü. “Eroini de denedim.”

Joan’un çıkardığı ses bir nefesten çok yutkunmaya benziyordu.

İşık yeşile döndü, Vanessa gaza bastı. O anda Joan, kendi itirafının kulağa ne kadar basit ve sönük geldiğini düşünerek bundan nefret etti.

“Lütfen anlattığım hikâyeye fazla anlam yükleme,” dedi Joan. Parka yaklaşmışlardı.

“Ne demek istiyorsun?”

“Kız kardeşimi gammazlamamı diyorum. Sadece... Güvenilmez, insanların eğlencesini baltalayan ya da ödlele biri olduğumu düşünmeni istemem. Öyle biri değilim.”

“Biliyorum.”

“Tamam, sadece... Kız kardeşim söz konusu olduğunda hep doğru olanı yapmaya çalışıyor ama her nasılsa yine de yanlış yapıyormuşum gibi hissediyorum. Neden sana o hikâyeyi anlattığımı bilmiyorum. Haklıydın, biraz tutucuyum. Kontrollü ve temkinliyim. Düşündüğün her şeyim.”

“Benim gözümde hâlâ arabaya bindiğin andaki kadınsın,” dedi Vanessa. “Sen neysen osun ve ben senin bu hâlinden hoşlanıyorum. Hem kim her zaman aynı kalır ki? Şimdiye kadar hep *uslu* kız oldun. Oysa her an her şey değişebilir,” diyerek güldü ve arabayı otoparka çekti. “Gece daha yeni başlıyor ve sen şu an yaramaz bir kızla takılıyorsun.”

Artık hava kararmıştı, gökyüzünde yüzlerce yıldız görünüyordu. Bir battaniye serdiler, Joan teleskopu kurarken Vanessa çimlerin üzerinde durup göğe baktı.

“Bir gün biz de orada olabiliriz,” dedi.

Joan teleskopun vizöründen baktı. “Biliyorum.” Aslında takımyıldızları Vanessa’ya teleskopsuz da gösterebilirdi. Ama bazı yıldızları yakından gösterebilme fikri Joan’un içini kıpır kıpır ediyordu. İnsanları başka nasıl yıldızlara âşık edebilirdi ki? Teleskopu Rasalgethi’ye, yani Herkül’ün başma ayarladı. Sonra Vanessa’ya baktı.

“Tamam, gel bak.”

Vanessa, omzunun üzerinden yaklaşınca Joan ona yer açmak için geri çekildi. Vanessa ona hafifçe dokunduğunda Joan, pudra gibi koktuğunu fark etti. Parfüm sürdüğü için kendini bir an yol yordam bilmez hissetti.

Vanessa vizöre yaklaştı.

“Bu yıldızın adı Alfa Herkül ya da Rasalgethi, Arapçada *Diz Çöken’in Başı* anlamına geliyor. Şu an gördüğün görüntü yaklaşık dört yüz yıl öncesine ait. Çıplak gözle tek bir yıldız gibi görünse de aslında...”

“İkili yıldız mı bu?”

“Aslında üçlü bir yıldız sistemi.”

“Tamam.”

“Herkül’ün birinci ya da ikinci parlaklık derecesinde yıldızları yoktur, bu yüzden gökyüzünde yön bulma becerilerini geliştirmek isteyenler için iyi bir başlangıç noktasıdır. Çalgı ya da Kuğu

gibi, hatta Çoban veya Arabacı gibi bu gece ufukta görülebilecek takımyıldızlara benzemez. Ama pek çok yıldız dördüncü parlaklık derecesindedir ki bu da gayet yeterlidir. En parlak yıldızıysa Alfa değil, Beta Herkül'dür. Ama bu konuya hiç girmeyeceğim."

Vanessa güldü. Joan onu nazikçe teleskoptan uzaklaştırdı. "Şimdi Rasalgethi'yi çıplak gözle görebiliyor musun? Şu işaret ettiğim yeri?"

Vanessa, Joan'un parmağını takip ederek baktı. Joan onun yüzünde gördüğüne dair bir işaret aradı.

"Sanırım görebiliyorum," dedi Vanessa.

"Tamam, şimdi biraz sağa ve tepe noktasma doğru bakarsan Rasalgethi'den daha parlak bir yıldız göreceksin. Görebildin mi?"

"Evet, gördüm."

"O, Beta Herkül. Diğer adıyla Kornephoros, yani *sopa taşıyıcısı*. Şimdi Herkül'ü ters duruyormuş gibi görüyoruz. Rasalgethi başını, Kornephoros ise omzunun birini temsil ediyor. Oradan hafif aşağı kaydığında gövdesini oluşturan dört yıldız görebilmen gerekiyor. Bu dörtlüye Keystone yıldız deseni deniyor: Herkül'ün omuz ve kalça noktalarına yerleşmiş dört yıldız. İki kol da oradan uzanıyor. Kornephoros'tan çıkan kol yukarı kalkık, sanki futbol topu fırlatıyormuş gibi. Diğer kol ise yana doğru, bir yeri işaret ediyormuş gibi görünüyor."

"Görüyorum," dedi Vanessa gülümseyerek.

"Harika. Şimdi aşağı doğru in, orası leğenkemiği, sonra da iki bacağı var."

"Koşuyormuş gibi görünüyor," dedi Vanessa gülümseyerek.

"Aynen öyle. Ayakta duruyor ya da dans ediyor gibi veya en yaygın yoruma göre ejderhanın başının üzerine diz çöküyor. Ejderha, Herkül'ün Hesperides Bahçesi dışında yendiği ejderha Ladon'u temsil ediyor."

Vanessa gözünü gökyüzünden ayırdı. "Onu oraya Zeus yerleştirdi diye tahmin ediyorum? Takımyıldızların çoğunu Zeus yerleştirmiş."

Joan gülümsedi. "En azından Kuzey yarımküredeki takım-

yıldızların çoğunu. Batı kültürlerinde böyle kabul edilir. Derler ki, Herkül –ya da aslında Herakles çünkü bu onun Yunan ismiydi– Hydra’nın zehriyle zehirlendiğinde, insani tarafı ölmüş ama ölümsüz yanı babası Zeus’la birlikte Olimpos Dağı’na çıkmış. Zeus da hem onu hem de Ejderha’yı gökyüzüne yerleştirerek evladını onurlandırmış.”

Vanessa, Joan’a baktı. “Mitoloji bana hep biraz önemsiz gelmiştir.”

“Ah, hayır. Buna katılmıyorum. Astronomiyi sevmemin nedenlerinden biri de bu zaten. Takımyıldızları öğrendiğimizde, önceki kuşakların dünyayı nasıl anlamlandırıldığını da öğreniyoruz. Yıldızlar, hayatımızın pek çok başka unsuruyla bağlantılı. En ilginç olan da gri alanlar: *Bu astronomi mi yoksa tarih mi? Bu zaman mı yoksa mekân mı?*”

Vanessa yeniden gökyüzüne baktı. “Hâlâ görebiliyorum. Herkül’ü yani. Bir kez seçince artık çok net görünüyor. Hemen ilerisinde Büyükayı sonra da Küçükayı var, Kutupyıldızı’yla birlikte.”

Joan başını onaylarcasına salladı. “Küçükken astronomiye âşık olmamı sağlayan şey buydu,” dedi. “Gece gökyüzü bir harita gibidir. Onu okumayı öğrenirsen harita hep oradadır. Asla kaybolmazsın.”

Vanessa ona gülümsedi. Bu da Joan’un içinde konuşmaya devam etme isteği uyandırdı. “Yıldızlara her baktığımda hiçbir zaman yalnız olmadığımı hatırlıyorum,” dedi.

“Gerçekten mi?” dedi Vanessa. “Nasıl yani?”

“Şey... Biz yıldızlardan oluşuyoruz,” dedi Joan. “Yıldızlar da bizden. Vücudumuzdaki her bir atom bir zamanlar oradaydı. Onların bir parçasıydı. Gece gökyüzüne bakmak, aslında bir zamanlar kim olduğumu ve bir gün kim olabileceğimi görmektir.” Bunu söylerken kulağa ne kadar yalnız ve hüzünlü geldiğini fark etti. Yoldaşlığı yıldızlarda aramak. Ama kastettiği bundan çok daha büyük bir anlam taşıyordu.

İnsan olmak başlı başına yalnız verilen bir çabaydı. Bilinç

sahibi olan yalnızca bizlerdik; galakside bildiğimiz tek zeki yaşam formuyduk. Elimizde birbirimizden başka kimse yoktu. Her şeyin –Dünya’daki ve ötesindeki tüm maddenin, atmosferin de yukarısındaki evrenin en uzak sınırlarına kadar bizden git-tikçe uzaklaşan her şeyin– aynı elementlerden oluşması Joan’u her zaman duygulandırırdu. Biz, yıldızlar ve gezegenlerle aynı maddelerden meydana gelmiştik. Bu bağı hatırlamak Joan’a hem teselli veriyor hem de sorumluluk yüklüyordu. Zaten akrabalık denilen de bu değil miydi? Hem avuntu hem de sorumluluk... “Aptalca geliyor olabilir, biliyorum,” dedi.

“Hayır,” dedi Vanessa. “Hiç de aptalca değil. Bence büyüleyici. Neden astronomiyle ilgilenmeye başladığını duymak hoşuma gidiyor. Ben hiç bu kadar net olamadım.”

“Pilot olmak konusunda mı?”

“Yani, ben NASA’da ne yapıyorum ki? Evet, beni orada istiyorlar çünkü uçak mühendisiyim. Ama bu benim düzenli işim. Gerçekteyse ben bir pilotum. Asıl benliğim bu. Ama mekiği uçurmama izin vermiyorlar.”

“Bunu bilemezsin.”

“Aslında biliyorum. Herkes ilk kez T-38’lerle havalandığında Antonio’yla bu konuda tartıştık.”

“Öyle mi?”

“T-38’de tam eğitimimi tamamlayıp uçuş onayı almama izin vermiyorlar çünkü ben ticari pilotum, askeri değil. Yani hep arkadaki koltukta oturacağım. T-38’i uçuramazsam mekiği de uçurmama izin vermezler. Evet, görev uzmanı olarak yazıldım, bunun farkındayım ama en azından bu konunun tartışmaya açık olacağını düşünmüştüm. Neler yapabildiğimi gördüklerinde bu konuda ilerlememe izin vereceklerini sanmıştım. Şimdi dönüp bakınca bunun ne kadar safça bir beklenti olduğunu fark ediyorum. Kuralları kesinlikle esnetemeyeceklerini ya da değiştiremeyeceklerini söylediler.”

“Bu doğru değil,” dedi Joan.

“Ne doğru değil?”

“Bazı askeri personel için üniversite diploması şartından vazgeçtiler. Peki, neden bazı siviller için de askeri geçmiş şartından vazgeçmiyorlar?”

Vanessa ona baktı. “Cevabı zaten biliyorsun.”

Joan kaşlarını çatı. “Neden orduya katılmadın?”

“Kadınların pilot olarak orduya katılması yasaktı. Şimdi de NASA yalnızca askeri pilotları kabul ediyor. Dolayısıyla kadınlar NASA’da pilot olamıyor. Kendi kendilerine gayet güzel dolambaçlı bir yol bulmuşlar işte. Babam gibi Deniz Kuvvetleri Akademisi’ne gitmem de mümkün değildi.”

“Baban asker miydi?”

“Kore Savaşı’nda pilotluk yaptı.” Vanessa gökyüzüne baktı. “Hayatım boyunca hem onun gibi olmak istedim hem de bundan fena hâlde korktum.”

Joan daha cevap veremedi Vanessa, “Bana başka bir yıldız gösterir misin?” diye sordu.

“Elbette.” Joan teleskoptan bakarak ufuk çizgisinin epey ilerisinde bir yıldız odaklandı. “Akrep’i çıplak gözle görebiliyor musun? Bir akrep ya da balık oltası gibi görünüyor. Kırmızımsı bir parıltısı olan parlak bir yıldız bulmaya çalış.”

“Gördüm, Mars’a benziyor, değil mi?”

“Evet. O bir kırmızı dev yıldız, Antares. *Ant-Ares*. Ares’in rakibi. Yani Yunan mitolojisindeki Mars’ın. İşte, vizörü ayarladım.”

Vanessa eğilerek baktı. “Tamam, gördüm.”

“Şimdi tekrar gökyüzüne bak. Ufukta, oldukça alçakta.”

Vanessa geri çekildi, Joan tam omzunun arkasındaydı artık. Önce Antares’i sonra ötesini işaret etti. “Antares, akrebin gövdesinde yer alıyor, sağında ve solunda birer yıldız var. Arkasında da kuyruğu var. Bir S şekli oluşturuyor. Ama Antares’in öteki tarafında, yan yana dizili üç yıldız daha görülüyor. Onlar da akrebin başını ve pençelerini temsil ediyor. Onları görebildin mi?”

“Emin değilim.”

Joan, gözlerini olabildiğince aynı hizaya getirmeye çalışarak biraz daha yaklaştı ve yeniden işaret etti.

“Görüyorum,” dedi Vanessa. Ardmdan sustu, gözlerini daha uzağa dikti. “Şimdi tamamını görüyorum, tüm akrebi.” Sonra, “Babam bir F9F Panther uçağıyla Sui-ho Barajı üzerinde uçarken öldü. Bu kısmı söylememiştim,” diye ekledi.

“Çok üzgünüm.”

“Altı yaşındaydım.”

“Ne kadar zor olduğunu hayal bile edemiyorum.”

Vanessa yeniden yıldızlara döndü. “Herkül’le Akrep’in arasında kalan yıldız kümesi ne? Yay Takımyıldızı değil, değil mi?”

“Görünüş olarak biraz Yay’a benziyor ama o daha küçük ve ufka daha yakın olur. Bu, Yılanı Takımyıldızı,” dedi Joan. “Neredeyse uçları yuvarlak bir üçgen gibi görünüyor, çocukken ben onu vatoz balığına benzetirdim. Ama aslında yılanları tutan ya da onlarla savaşan bir tanrıyı temsil ettiği söylenir. Hatta Mezopotamya yılan tanrısı Nirah’ı temsil ettiği de söylenir. Her iki yandan kıvrılarak çıkan iki kolu andıran parçayı bulmaya çalış.”

“Tamam.”

“Annen yeniden evlendi mi?” diye sordu Joan.

Vanessa, gözlerini gökyüzünden ayırmadan usulca başını aşağı yukarı salladı. “Yaklaşık bir yıl sonra.”

“Adamı sevmedin mi?”

“Yıldızları görüyorum. Bunlar Yılan’ın parçaları, değil mi?”

“Çok iyi.”

“Adamı sevmiştim aslında. Bana araba kullanmayı öğretti.”

“Ama baban değildi.”

“Bir savaş kahramanıyla yarışmak kolay değil.”

“Elbette.”

Vanessa, Joan’a döndü. “Bazen babamı gerçekten tanıyıp tanımadığımı bilmiyorum. Belki de onu tapınabileceğim bir tanrı gibi zihnimde sıfırdan yarattım.”

“Şey...” Joan battaniyeye oturdu. Soğutucuyu açıp bir bira aldı. “Belki her ikisi de doğrudur ve belki bunda bir sakınca yoktur.”

Vanessa yanına oturdu. Joan birayı ona uzattı, kendine de bir tane aldı.

“Tavuklu sandviç yaptım,” dedi Vanessa. “Umarım sana uyar.”

“Uyar tabii ki,” dedi Joan, sandviçleri çıkararak. “Gerçekten çok düşüncelisin.”

Joan bir ısırık aldı ve o anda ne kadar aç olduğunu fark etti. “Bu gerçekten çok lezzetli.”

Vanessa omuz silkti. “Tavuğu buharda pişirdim. Salatasına da bolca tarhun koydum. Sanırım asıl mesele bu. Bir de çoğu insan yeterince tuz kullanmıyor.”

“*Harika* olmuş.”

Vanessa güldü ve birasından bir yudum aldı. “Beğenmene sevindim. Bana yardım ettiğin için gerçekten minnettarım.”

“Hiç önemli değil,” dedi Joan.

“Sen Joan olduğun için sana önemsiz geliyor,” dedi Vanessa.

Joan birasından bir yudum daha aldı ve bu ânın her yönüyle kusursuz olduğunu düşündü. Nemli havayı kesen hafif esinti, tuzlu tavuk salatası, soğuk bira, yıldızlar.

“Biraz daha babandan bahsetsene,” dedi Joan. “Eğer istersen tabii.”

Vanessa uzaklara baktı. Henüz dokunmadığı sandviçinden ekmek parçaları koparıp duruyordu. “Cesaretle yüreklilik arasındaki farktan bahsetmiştim ya hani?”

Joan başını onaylarcasına salladı.

“Babamın gerçekten yürekli biri olduğunu düşünürdüm hep. Öyle olmalıydı. Nazik ve sessizdi. Annemle amcalarımın anlattığı hikâyelere bakınca hep öyle biri gibi gelirdi bana. Çok az insanın yapabileceği bir şeyi yaparken ölmüştü. Ülkesine hizmet etmek için canını feda etmişti. Umarım ailesi ve ülkesi arasında ikilemde kalmıştır. Umarım evde ona ihtiyaç duyulduğunu biliyordur. Ama bence o uçağı görev duygusuyla uçurdu. Dolayısıyla bu şekilde öldüğü için içi rahattır diye umuyorum ya da buna inanmak istiyorum.”

Joan elini uzatıp Vanessa’nın omzuna dokundu. Vanessa şaşırmış gibi ona baktı. Joan hemen elini çekti, sınırı aşıp aşmadığından emin değildi.

“Kaç yaşındaydı?” diye sordu Joan. “Öldüğünde?”

“Otuz yedi.”

“Ne kadar gençmiş.”

“Ben küçükken bana çok büyük gelirdi.”

“Yani pilot olmanın sebebi o, öyle mi?” dedi Joan.

Vanessa içini çekti. “Dürüst olmak gerekirse yaptığım pek çok şeyin sebebi oydu. Anneme bağıırıp çağırmamın, okuldan kaçmamın. Hep başımı belaya sokacak insanlarla takılmamın. Yaptığım şeyin ne kadar aptalca olduğunu bile bile yine de yapmamın.”

“Kaybolmuştun,” dedi Joan.

“Sanmıyorum,” dedi Vanessa. “Bence ben kendimi kaybetmeye çalışıyordum.”

Joan başıyla onayladı.

“Sanırım o noktada eroin devreye girdi, değil mi?”

Vanessa güldü. “Komik değil ama senin ağzından duyunca ister istemez komik geliyor.”

Joan peçetesini ona fırlattı.

“Sadece üzgün olmaktan başka bir şey hissetmek istedim,” dedi Vanessa.

Joan gözlerini ondan kaçırmadı. “Peki, işe yaradı mı?”

Vanessa derin bir nefes aldı. “Evet, sorun da buydu zaten. İnsan kendini ölümüne korkutmanın bir yolunu bulunca başka hiçbir duyguya yer kalmıyor.”

Joan başını onaylarcasına salladı. “Mantıklı.”

Vanessa güldü. “Bana mantıklı olduğumu söyleyen ilk kişisin.”

Joan da güldü. “Belki de kimse seni gerçekten dinlemiyordur. Ama bana gayet mantıklı geliyor. Üzülmemek için kendini korkutman. Gerçi insan ne kadar korkarsa o kadar cesurlaşıyor ve daha da tehlikeli şeyler yapmak zorunda kalıyor, ta ki...” Joan, Vanessa’ya baktı. “Ta ki ne olana kadar? Söylesene. Nasıl bıraktın?”

Vanessa biraz düşündü. “Bilmiyorum. Bill Amcam –babama donanmadaki en yakın arkadaşı– benden hiç vazgeçmedi.

Sanırım biraz da onun sayesinde oldu. Sekiz yaşındayken doğum günüm için bir model uçak istemiştim. Annem almamıştı. Ama o gece Bill Amca elinde bir uçakla geldi. Zaman zaman beni uçağıyla gezmeye götürürdü. Annemle büyük kavgalar ettiğimizde Bill Amca'yı arardı. Bill gelir, uçmak isteyip istemediğimi sorardı. Sanırım beni tek başıma uçmaya zorladığında on yedi yaşındaydım. Ve uçtuğumdaysa... sadece..." Güldü. "Başta hırsızlıktan ya da seks yapmaktan daha eğlenceli yeni bir tehlike bulduğumu sandım..."

Joan seks kelimesini duyunca utanıp bakışlarını ellerine çevirdi.

"Ama mesele o değildi," dedi Vanessa. "Sanırım o uçağı uçurmak, aşağıya göz atmak, ufku izlemek... hayatımda ilk kez *huzuru* hissettiğimi hatırlıyorum."

Vanessa sırtüstü battaniyenin üzerine uzandı, saçları etrafına yayıldı. Gözlerini yıldızlara dikmişti. Joan, bir an bekledikten sonra yanına uzandı.

"Şu Kuğu Takımyıldızı, değil mi?" dedi Vanessa.

Joan onun parmağını takip ederek gökyüzüne baktı. "Evet, çok iyi."

"Onu da sadece Deneb sayesinde tanıyorum," dedi Vanessa.

"Yine de bu geceki gibi gökyüzünde bu kadar çok yıldız olduğunda seçmek zorlaşıyor. Şehirde daha kolay," dedi Joan. "Onunla ilgili birçok hikâye vardır ama benim en sevdiğim, Orpheus'un öldürüldükten sonra bir kuğuya dönüşüp göğe yerleştirilmesi. Liri de yanına konmuş; o da Çalgı oluyor, Kuğu'nun hemen yanında."

"Büyük ihtimalle onu da Zeus yerleştirmiştir," dedi Vanessa.

Joan güldü. "Biliyor musun, bundan emin değilim. Apollo da olabilir. Ama evet, yani yazılı tarihin büyük kısmında insanlar gökyüzüne bakıp tanrıların orada olduğuna inanmış."

Joan, tanrıların gökyüzünde olduğuna inanmıyordu ama Tanrı'nın orada –her yerde– olduğuna inanıyordu. İnsan bir greyfurtun kokusunda ya da güneş ışığının sıcaklığında Tanrı'yla

ne kadar bağ kurabiliyorsa engin gece göğünde de o kadar kurabilirdi.

“Elbette tanrıları orada arıyoruz,” dedi Vanessa. “Ve bir gün oraya çıkarsak içimizde sinsice büyüyen tanrının ta kendisi olduğumuza dair o fikre karşı koymak zorunda kalacağız.”

Eğer yerçekimi daha güçlü olsaydı Joan şu an bu sözlerin ağırlığı altında yerle bir olurdu.

Acaba Vanessa, Joan’un, göğe çıkmanın bir noktada Tanrı’ya dokunmak olabileceği fikrine inandığını biliyor muydu? Henüz hiçbir insanın bulamadığı bazı soruların cevaplarının orada olabileceğini düşündüğünü?

Ne kadar çılgınca olsa da Joan için bu çok netti, hayatın anlamı orada bir yerde olmalıydı.

Joan, son birkaç haftada Frances’in yatıya kalacağı günleri yeniden planlamıştı çünkü eğitimin belirli bir dönemindeki tüm astronot adayları, bir filo T-38’e atlayıp Amerika Birleşik Devletleri’ni baştan sona dolaşmak zorundaydı. NASA merkezlerini ve yüklenicileri ziyaret ediyorlardı.

Kennedy Uzay Merkezi’ne gidip fırlatma rampalarını incelediler, moral amacıyla Boeing’e bir gezi düzenlediler. Goddard Uzay Uçuş Merkezi’ni ve Edwards Hava Üssü’nü ziyaret ettiler. Yakında Marshall’a da gidecek, orada uzay mekiği roketleri ve yük bölmeleriyle ilgili gelişimi göreceklerdi.

Joan, astronot birliğinin içinde olmanın –henüz sadece aday statüsünde olsa bile– kamuoyu önündeki anlamını bizzat gözlemlemeye başlamıştı. Houston’daki okullarda konuşmalar yapıyorlardı, otobüsten indiklerinde onları muhabirler karşılıyordu. Temas kurdukları her insan karşılarında biraz daha dik duruyor ve Joan’un daha önce hiç deneyimlemediği bir saygıyla onları selamlıyordu. İnsanların yüzlerinde beliren o yoğun gülümseme Joan’un beklentilerinin de üzerindeydi. Bu kişisel bir durum değildi. Astronot olmanın yarattığı etkinin sonucuydu. Joan, insan-

lara geleceğe dair vaatte bulunuyordu, elini sıkan herkes bir gün gururla, "Onunla tanışmıştım." diyebilecekti.

Bir zaman sonra Joan da insanların arasındayken omuzlarını dik tutmaya başladı.

Cuma akşamı Joan, Washington D.C.'den getirdiği bir mıkna-tası Frances'e uzattı. Orada astronot adayları ve bazı astronotlar-la birlikte katıldığı, devlet tarafından düzenlenen resmi akşam yemeğinde senatörlerle buluşmuştu. Etkinlikte pek konuşma-mış, sahneyi daha girişken ekip arkadaşlarına bırakmıştı. Ama Lydia'nın kalabalığın içine o kadar rahat karışmasına şaşır-mıştı. Joan, onun bir senatöre uzay mekiğinin işleyişini tüm ayrıntısı-yla ve heyecanla anlatışını izlerken bir gün –astronotluk kariyeri sona erdiğinde– çok iyi bir eğitmen olabileceğini düşünmüştü.

"Sana bir de Apollo LEM'in replikasını almıştım ama dönüşte çantamda paramparça oldu," dedi Joan, Frances'e.

"Üst üste iki cumayı pas geçtin," dedi Barbara. "Seni özle-dik."

"Ben de sizi özledim. Ama önümüzdeki birkaç hafta boyunca burada olacağım, tamam mı? Yani bir süreliğine ortadan kaybol-dum diye kimsenin endişelenmesine gerek yok."

Frances Çin yemeğini yiyordu. "Artık her hafta sana gelebilir miyim?"

"Çok yoğun programında buna vakit ayırabilirse," dedi Barbara.

Joan onunla göz göze gelmeye çalıştı ama Barbara ona bak-mıyordu.

"Peki," dedi Frances.

Frances asla Joan'a baskı yapmazdı, ona kendini suçlu his-settirmeye çalışmazdı. Joan bunun Frances'in Barbara'dan tama-men farklı biri olmasından mı yoksa henüz elindeki gücün far-kına varmamış olmasından mı kaynaklandığını kestiremiyordu. Ama Frances'te öyle bir şey vardı ki, Joan onun tanıdığı herkes-

ten daha iyi biri olduğuna inanıyordu. Bu kadar küçük bir kıza bu denli umut yüklemek fazlaydı. Joan elinden geldiğince bu duyguyu dizginlemeye çalışıyordu. Frances'in zamanla büyüyüp değişmesine, tüm kusurlarıyla serpilmesine hazır olmalıydı.

Joan, Frances'i her hâliyle sevecekti. Hatta bir gün büyüyüp Barbara'nın tıpatıp aynısı olsa bile. Joan onu o zaman da sevecekti. Hem de hiç tereddüt etmeden. Çabalamayı gerektirse de gerektirmese de onu ömür boyu sevecekti.

"Bugün okulda yerçekimini öğrendik," dedi Frances. "Öğretmenimiz astronotların havada süzüldüğünü söyledi ama ben ona yanıldığını söyledim. *Benim teyzem astronot ve o havada süzülüyor, dedim.*"

Barbara, "Frances, tam olarak öyle değil—" diyecek oldu.

Joan, Frances'e baktı. "Haklısın, şu anda süzülüyorum. Ama uzaya gidersem süzüleceğim."

"Süzülecek misin gerçekten?"

"Okulda yerçekiminin nasıl işlediğini öğrettiler mi?"

"Bizi aşağıya doğru itiyor, değil mi?"

"Çekiyor," dedi Joan. "Kütlesi olan her şeyin az ya da çok bir çekim gücü vardır. Şimdi şöyle düşün... Aslında dur, benimle gel."

Joan masadan kalktı ve odasına gidip ağır bir şey aramaya başladı. Bir bowling topu istiyordu ama olmadığından birkaç tomar bozuk parayla yetindi. Yatak örtüsünü yatağın üzerinden çekip aldı.

"Ne yapıyorsun?" dedi Barbara. Frances ise gülümsüyordu.

"Tamam, bak şimdi." Joan madeni paraları yatağın üstüne fırlattı. "Bu tomarlar ağır, değil mi? Kütleleri var."

Frances başıyla onayladı, sonra Barbara da öyle yaptı. Bunu gören Joan bir an duraksadı.

"Tamam, şimdi şuraya bakın," dedi Joan ve yatağın düz bir yerini işaret etti. "Burası düz, değil mi? Düz bir yüzey."

"Evet," dedi Barbara.

"Ama şimdi ruloların olduğu yere bakın," dedi Joan. Ruloların yatakta yarattığı çöküntüyü, çevresindeki kumaşı nasıl aşağı

çektğini gösterdi. "Yatak uzayın dokusunu temsil ediyor diyelim, kütlesi olan tomarların etrafını nasıl büktüğünü görebiliyor musunuz? Yerçekimi yaratıyor. Durun."

Gidip buzluktan bir bezelye torbası çıkardı. İçinden bir bezelye tanesi alıp Barbara'yla Frances'in yanına döndü.

"Şimdi bu bezelyeyi düz olan yere koyarsam ne olur?"

"Hiçbir şey," dedi Frances.

"Doğru, yerinde kalır. Çünkü etrafında onu herhangi bir yere çekecek kadar *kütleli* bir şey yok. Ama şimdi," dedi Joan ve bezelyeyi ruloların yakınına yerleştirdi. "Onların çekim alanına girerse ne olur?"

Bezelye rulolara doğru yuvarlandı.

"Yuvarlanıyor."

"Çekiliyor," dedi Joan. "Aynen öyle."

"Yani tomarlar Dünya, biz de bezelyeyiz," dedi Barbara.

Joan başıyla onayladı. "Evet, bezelye biziz, bütün insanlar, bütün ağaçlar, toz, toprak, bütün hayvanlar ve bütün—"

"Anladık."

"Tamam, pekâlâ," dedi Joan. "Şu an biz bu bezelyeyiz. Ama bir gün uzaya çıkarsam o zaman buradaki bezelye olacağım."

Bezelyeyi yatağın düz yerine geri koydu. "Beni aşağı çeken bir şey olmayacak, en azından Dünya kadar güçlü bir şey. Peki, Dünya'ya doğru çekilmeyince ne olur?"

"Süzülürsün," dedi Frances.

"Süzülürüm."

Buna "Kusturma Manevrası" diyorlardı; esasında bir Boeing KC-135 Stratotanker'dı. Yakıt ikmal uçağı olarak tasarlandıysa da NASA'da bambaşka bir görevi vardı. Koltuğu olmayan, yalnızca koruyucu döşemelerle kaplı bir kargo uçağıydı; yerçekimsiz ortamı simüle etmek için kullanılıyordu.

Astronot adaylarını taşıyan pilot, uçağı ardışık paraboller çizerek uçururdu; bu manevralar sırasında adaylar önce artan

yerçekimiyle yukarı fırlar, ardından serbest düşüşe geçerlerdi. Bu ani yükselme ve düşüşler arasında geçen bir dakikadan kısa zamanlarda adaylar havada süzülürdü.

Paraboller doğru biçimde uygulandığında mikro yerçekimi ortamı yaratılmış olurdu.

Ama ayrı zamanda birçok kişide mide bulantısı yaratırdı. Özellikle Joan'da.

KC-135'te Lydia, Hank, Teddy ve Jimmy'yle birlikte uçan Joan, grupta cebindeki kusma torbasını ne kadar hızlı çıkarabileceğini hesaplayan tek kişi gibiydi.

Bu uçağa ilk kez binliyordu ve üçüncü ani düşüşe yaklaşmışlardı. İlk iki seferde yediklerini midesinde zar zor tutabilmişti. Sabah o mavi uçuş tulumunu giyerken kendini bir astronot gibi hissetmişti. Ama şimdi, uçak yeniden yükselirken, yerde dümdüz uzanmış vaziyette kendini bir çocuk gibi hissediyordu.

"Belki de yere inip Joan'u uçaktan çıkarmalıyız," dedi Lydia, köşeye oturmuş, dizlerini karnına çekmişti. "Biraz solgun görünüyor."

Joan, Lydia'yı anlayabilmeyi öyle çok istiyordu ki. Lydia her zaman birilerini düzeltiyor, Joan'u, Donna'yı ya da Vanessa'yı küçümseyen bir şeyler söylüyordu. Bu, rekabetçi bir stratejiyse bile buna hiç gerek yoktu. Antonio'nun gözdesi olduğu zaten apaçık ortadaydı, Donna'yla Joan, Antonio'nun Lydia ve Griff'le birlikte birkaç kez yemeğe çıktığını görmüştü. Üstelik sadece kendi alanındakileri de değil, tüm ders konularını hızla kavırıyordu. Eğer sınıfta birileri önde gidiyorsa o, kesinlikle Lydia'ydı.

"İyiyim Lydia, sağ ol ya," dedi Joan.

Jimmy içini çekti. "Dişini sıkacak artık, yapacak bir şey yok."

"İyiyim dedim," dedi Joan.

Jimmy, Joan silah çekmiş gibi ellerini havaya kaldırdı.

Joan gözlerini devirmemeye çalıştı yoksa Jimmy buna da laf ederdi. Gerçi bir şey demesine gerek yoktu. Sözlerindeki ima gerekeni söylüyordu: *İşte bu yüzden kadınlar mekiğe alınmamalı.* Geçen hafta Lydia'ya, "Regl olursan uzayda da huysuzluk ede-

cek misin?" diye sormuştu. Lydia ise gülmüştü. Joan dişlerini sıkarak susmak zorunda kalmıştı.

"Ben de ilk seferimde neredeyse kusuyordum," dedi Hank, Joan'a. "Bu ayıp bir şey değil."

Joan gözlerini yumdu. Hank'in çabasına minnettardı ama tesselliye ihtiyacı yoktu. Sadece herkesin çenesini kapamasını istiyordu.

Uçak tekrar yükselmeye başladığında Joan altındaki havanın ağırlığını hissetti ve midesi altüst oldu.

Vücudu havalanmaya başladı. Yükseldikçe önceki seferlerde yaptığı gibi gözlerini kapadı. Yerçekimsiz olmanın suda süzülme gibi bir şey olacağını sanmıştı. Ama ona göre bu, daha çok okyanusta oradan oraya savrulmak gibiydi. Buna karşı koymaya çalıştı fakat işe yaramadı. Bakış açısını değiştirmeyi denedi, dalgaları aştığını ve okyanusun onu yükseltip sonra yumuşakça aşağı indirdiğini hayal etmeye çalıştı. Küçükken Barbara'yla birlikte denize girdikleri zamanları düşündü, Barbara ona sımsıkı sarılırken Joan'un, "Sorun yok," dediği o anları.

Midesi iyice bulanmaya başladı.

Joan bu düşünceleri bir kenara bırakıp gözlerini açtı. Bacaklarına baktı, dizlerini göğsüne doğru çekti. Midesi sakinleşti.

"Oluyor işte, öğreniyorsun," dedi Hank.

Uçak saniyeler içinde tekrar düzeldi ama Joan gözlerini açık tuttu. Havanın ağırlığı sırtına çökünce Jimmy'ye baktı. Jimmy, uçağın yanlarındaki yumuşak desteklere tutunmuştu; aşağı doğru düşmeye başladığında faltaşı gibi açılan gözlerini kırıştırdı, kesik kesik aldığı nefeslerle göğsü hızla kalkıp iniyordu.

Joan o anda Jimmy'nin korktuğunu fark etti.

Bu, kadınlara karşı tavırlarını mazur göstermezdi. Ama Joan nihayet anlamıştı.

Jimmy'ye daha çocuk yaşta korkmanın, yenilmenin, denemenin, istemenin, açık olmanın, nazik ve samimi davranmanın onu zayıf göstereceği öğretilmişti. O da buna inanmış, dolayısıyla içindeki her şeyi bastırmayı öğrenmişti. Zayıflık olarak tanımla-

dığı bu özellikleri sergileyen birini gördüğündeyse ondan nefret ediyordu çünkü asıl nefret ettiği kendisiydi.

Jimmy saklanıyordu. Jimmy'nin olayı buydu. Lydia da öyleydi çünkü o da Jimmy gibi olabileceğini kanıtlamaya çalışıyordu. Joan da bunu yutmuştu.

Herkese bir erkek gibi olabileceğini kanıtlamaya uğraşıyordu. Jimmy'ye. Lydia'ya. Çünkü dünya yumuşak olmanın zayıflık olduğuna karar vermişti. Oysa Joan'un deneyimlerine göre, sert ve kırılgan olan değil, yumuşak ve esnek olan her zaman daha dayanıklıydı. Korktuğunu kabul etmek, korkmuyormuş gibi davranmaktan çok daha fazla cesaret gerektirirdi. Hata yapmaya istekli olmak, insanı hiç denememekten daha çok ileriye götürürdü. Dünya, kusurlu olmanın zayıflık olduğuna karar vermişti. Oysa hepimiz kusurluyduk. Bunu kabul edebilenler güçlü olanlardı.

Joan, Jimmy gibi adamların kurallar koymasına izin vermişti.

Ama o kuralların Jimmy için bile geçerliliği yoktu. O da en az herkes kadar korkuyordu.

Joan, *yürekliliğin süregelen bir yalan* olduğundan şüpheleniyordu, *elimizdeki tek şey cesaretti*.

Erkeklerin oynadığı bu oyuna dahil olarak kendini alçaltmak istemiyordu.

Uçak yeniden gökyüzüne yükseldiğinde Joan'un midesi hızla zıpladı, ardından gövdesi ona yetişti.

Joan cebinden kusma torbasını çıkarıp kustu.

~~~~~

Yılbaşı gecesi saat on biri biraz geçe Hank, "Başka bira isteyen var mı?" diye seslendi mutfağından. Lüks müzik sisteminden son ses "Eagles" yankılanıyordu. Aslında küçük bir kutlama olacaktı ama haber yayıldıkça astronotlar bir bir çıkıp gelmeye başlamıştı. Şimdi Hank'in evi tıklım tıklım doluydu. Harrison'la Marty, şimdiden iki kez bira ve buz almaya gitmişti.

Biri şaraba su katmak gerektiğine dair şaka yaptı. Ama Joan'a

göre bu daha çok, lisede on birinci sınıf öğrencilerinin son sınıflar gelince duyduğu o çocuksu heyecana benziyordu.

Griff, "Herkes birer tur daha!" diye bağırdığında kalabalık coşkuyla tezahürat yaptı.

Joan şişesinin kalanını kafasına dikti. İçtiği iki biradan sonra yaşadığı bu baş dönmesi, alkolün etkisinden çok 1981'in vadettikleriyle ilgili gibiydi.

İlk mekik uçuşunun yapılmasına yalnızca üç aydan biraz fazla kalmıştı.

Başlangıçta 1977 gibi erken bir tarihte fırlatılması planlanan bu ilk yörünge uçuşu, birçok kez ertelenmişti. Uzay mekiğinin geliştirilmesi esnasında pek çok zorluk yaşanmıştı. Testler sırasında ana motorlarda problemler çıkmıştı. Mekik üzerindeki karmaşık karbon ve silika ısı kalkanı plakaları o kadar hassastı ki bazı bölümler sürekli yerinden düşüyordu. Ama mühendisler yılmadan çalışmaya devam etmişti.

İki gün önce, *Columbia* isimli uzay mekiği, Kennedy Uzay Merkezi'ndeki Araç Montaj Binası'ndan çıkarılıp fırlatma rampasına taşınmıştı.

STS-1\* artık ufukta görünüyordu.

Hank, sanki dünya umurunda değilmiş gibi soğutuculardan ve buz kovalarından şişeleri çıkarıp elden ele dağıtıyordu.

Joan, birlikte yaptıkları uçuşlar esnasında Hank hakkında birçok şey öğrenmişti. Bunlardan biri de epey büyük bir vakıf fonunun olmasıydı. Hank bu konuda karmaşık duygular yaşıyordu.

Nevada'da bir yere iniş yaptıktan sonra yol kenarındaki bir büfede yemek yerlerken Joan'a bu konudan söz etmişti. Bunun üzerine Joan ona neden orduya katıldığını sormuştu.

"Sanırım ailemde hiçbir erkeğin yapmadığı bir şeyi yapmak istedim," demişti Hank, sandviçinden bir ısırık alırken.

"Ailenden kimse Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'na ya da Vietnam'a katılmadı mı yani?"

---

\* Space Transportation System: Uzay Taşıma Sistemi. —çn

Hank başını sallamıştı. "Bir şekilde paçayı sıyırmışlar."

Joan kaşlarını kaldırmıştı. "Sen de," demişti. "Kendi isteğinle uzaya gitmek üzeresin."

"Tanrı izin verirse öyle görünüyor."

Joan'un, Donna'nın Hank'e neden âşık olduğunu anlaması gitgide kolaylaşsa da eğitim ilerledikçe Donna'nın neden hayatını bir başkasına bağlamak istediğini anlamakta zorlanıyordu.

"Babam matematikçidir," demişti Joan. "Hayli analitik ve mantık odaklı biridir. Yani senin kadar aile mesleğimden uzaklaştığım söylenemez."

"Ama eminim annen ev hanımıydı," demişti Hank.

"Öyleydi, hâlâ da öyle," demişti Joan.

"Sen de tırnaklarınla kazıyarak kendine yeni bir yol çizmişsin."

"Evet, galiba bu da doğru," demişti Joan sandviçini bitirerek. "Şey, sana teşekkür etmek istiyordum."

"Ne için?"

"Pilotların bizim gibi arka koltukta oturanlara zaman ayırması pek kolay olmuyor."

Hank başıyla onaylamıştı.

"Donna'ya da yardım ettiğini biliyorum," diye eklemişti Joan ve cevap vermek zorunda kalmasın diye hemen devam etmişti: "Vanessa'nın Steve'i var ama Lydia, Harrison ve Griff uçuş saatlerini tamamlamakta zorlanıyor. O yüzden sadece teşekkür etmek istedim. Gerçekten iyi bir eğitmen oldun."

Hank gülümsemişti. "Eh, bunu duyduğuma sevindim. Seninle bu uçuşları yapmaktan keyif alıyorum, Goodwin. Sen buradaki iyi ineklerden birisin."

Joan gülmüştü.

"Ciddiyim," demişti Hank. "Buraya gelen adayların çoğu sanki herkesten daha zekilermiş gibi davranıyor. Ama şu Marty denen herifle konuşmak için neredeyse gözkapaklarını kürdanla açık tutmak gerekiyor. Oysa sen... Seninle konuşmak kolay. Hem gerçekten çabalıyorsun. Ben de aynı şekilde vargücümle

çabalıyorum. Annem hep, *Ben çabalayan insanları severim*, derdi. Ona katılıyorum. Ben de hırslı insanları severim. Kadın ya da erkek fark etmez.” Joan, Hank’ın bu sözlerle kendine bir cömertlik payesi biçtiğini fark ettiyse de sesini çıkarmamıştı. “Sen de hırslısın, Goodwin. Ben öyle insanlara hep destek olurum.”

Joan gülümsemişti. “Teşekkür ederim. Umarım benim de senin için aynı şeyleri hissettiğimi biliyorsundur. Bir şeye ihtiyacın olursa lütfen çekinme.”

Hank başını aşağı yukarı sallayıp ceketinin cebine uzanmıştı.

“Sana bir şey vereceğim, ortak,” demişti.

Joan gülmüştü. “Öyle mi?”

Hank güneş gözlüğünü çıkarıp takmıştı. Sonra bir tane daha çıkarıp Joan’a uzatmıştı.

“Pilota bir pilot gözlüğü,” demişti. “Rolüne bürünmen lazım.”

Joan gülerek gözlüğü almıştı. “Harika bu,” demişti gözlüğü takarken, sonra da ciddi bir ifadeye bürünüp dişlerini sıkarak yüzündeki gülümsemeyi silmişti.

“İşte benim kızım!” demişti Hank.

İlerleyen saatlerde Joan kaskını takıp dönüş yolunda kısa süreliğine pilotluğu devralmıştı. Üssün yakınına kadar Joan kullanmış, sonra Hank devralıp iniş yapmıştı.

Joan o gün arabasına bindiğinde gözlüğü tekrar takmıştı. Aynaya baktığında, bunun artık bir şaka gibi gelmediğini fark etmişti.

“Goodwin’e bir Coors Light,” diyordu şimdi Griff, Joan’a bira uzatırken.

Herkes masalara vurarak bir tur daha bira dağıtan Hank’e teşekkür etti. Joan, biraz hava almak için kalabalığın arasından sıyrılarak açık bir pencereye doğru yürümeye başladı.

Karşı duvarda Donna’nın Hank’ten uzakta durduğunu gördü. Vanessa ise Steve’le bir şeye kahkahalarla gülüyordu. Joan; Vanessa’yı bu kadar güldüren şeyin ne olduğunu merak etti. Belki de Vanessa’nın Steve’e ilgisi vardı.

“Sence bizim gruptan ilk göreve çıkacak kişi olmaya en yakın aday Hank mi?” diye sordu Lydia. Joan onun arkasında olduğunu fark etmemişti.

Vanessa, Joan’la göz göze geldi ve gülümsedi. Joan refleks olarak gözlerini kaçırdı. Vanessa ne kadar güzel olduğunu farkında mıydı? Joan’a göre bu güzellik çok belirgindi ama kimse Vanessa’ya, genelde güzel kadınlara gösterilen ilgiyi göstermiyordu.

“Beni dinliyor musun, Goodwin?” dedi Lydia. “Hank, 9. Grup’un pilotları arasında favori gibi durmuyor mu sence de?”

Joan ona döndü. Lydia partiye göre giyinmişti –üzerinde mavi bir elbise vardı ve saçları arkadan iki bağ tokayla tutturmuştu– ama gözleri kısıktı, dudaklarıysa ince bir çizgi hâlini almıştı. Joan, bir *partide bulunmakla* gerçekten *partilemenin* farklı şeyler olduğunu o an fark etti. “Bilmiyorum,” dedi. “Tahmin yürütmek zor.”

NASA başarılı bir mekik uçuşu gerçekleştirdiğinde art arda pek çok görev planlayacaktı. Herkes bir an önce bir mürettebata seçilmek istiyordu.

Şimdiden görünmez bir hiyerarşi oluşmaya başlamış gibiydi; gözde olanlar ve liderler, zayıf ihtimaller ve dışlananlar.

Hank, Teddy, Duke ve Jimmy takip uçağı eğitimindeydi; yani yeniden atmosfere giren mekiğı iniş alanına yönlendirmeyi sağlayacak pilotlar olacaktı. Vanessa ve Griff, uzay yürüyüşlerinde neleri nasıl yapacaklarını görmek için su tankında bolca vakit geçiriyordu.

Lydia ve Harrison, uzay mekiğinin karmaşık koruyucu dış kaplaması olan termal koruma sistemi üzerinde çalışmaları için ekibe dahil edilmişti, yani mekiğe en çok temas edenler onlardı. Donna, Marty ve Joan ise NASA’nın Avrupa’daki partnerleri tarafından tasarlanan yörünge bilim laboratuvarı Spacelab’da görevlendirilmişti.

Donna, yerçekimsizliğin insan bedeni üzerindeki etkilerini araştırıyordu ki bu Joan için büyük bir nimetti. Zira hâlâ mikro yerçekimine girdiğinde kusuyordu.

Joan'sa uzaydan yapılacak morötesi ve X-ışını astronomi gözlemlerine hazırlanıyordu. Planlanan bir dizi güneş gözlem aleti için deneylerin hazırlanmasına yardım etmişti ve yakında, akademideyken tanıdığı jeolog ve fizikçileri arayıp bu alanlarda mekik için yapılabilecek olası deneyler hakkında fikirlerini öğrenmeye başlayacaktı.

Her ne kadar bu görevlerin her biri son derece gerekli olsa da Antonio 9. Grup'taki bazı kişilere açıkça ayrıcalık tanıyordu. Lydia, Griff, Harrison ve Hank'i kayırıyordu. Bu kişilere uçuş için gerekli kritik ve acil beceriler üzerinde çalışmaları adına programda daha fazla zaman yaratıyordu.

Evet, muhtemelen Hank pilotlar arasında en gözde olandı. Ama bu, Joan'un yılın son gecesi, 23.30'da konuşmak isteyeceği bir konu değildi. Bilhassa da herkes hayatlarındaki bu kısacık anda her şeyi unutmaya çalışırken.

"Bence ilk göreve Hank atanacak," dedi Lydia.

"Bunu başka bir zaman konuşabilir miyiz?"

Lydia iç geçirdi. "Hedefe odaklı kalmaya çalıştığım için özür dilerim."

"Demek istediğim, kendi işine baksan iyi olur," dedi Joan.

"Buradaki herkesin bir diğerinin yakın markajında olduğunun farkında değilsin, değil mi? Bu gece burada yaşanan her şeyin Antonio'nun kulağına gideceğinin? Biri sarhoş olup banyoda bayılırsa emin ol Jonhson Uzay Merkezi'ndeki herkesin haberi olacak ve adının yanına bir çentik atılacak."

Joan bunun kendi de dahil hepsi için geçerli olduğunu biliyordu. Kim olduğu, boş zamanlarında ne yaptığı, kendini nasıl ifade ettiği... Hepsi önemliydi. Eğitimde başarılı sayılıp sayılmayacağını belirleyecek şeylerdi bunlar ve hangi görevlere atana-acağına da etki edecekti. Hatta -ya da umuyordu ki- bir gün bir göreve seçilirse bunlar mutlaka dikkate alınacaktı.

"Bak, Joan," dedi Lydia, "Sen de benim kadar bu görevde yer almak istiyorsun. Donna ve Vanessa da öyle. Ama şunu gayet iyi biliyorsun ki ilk etapta ikimizi birden aynı göreve atamayacaklar.

Bizi hâlâ birer yenilik gibi görüyorlar. İçimizden biri ya da ikimiz, hatta üçümüz birden oraya çıkıp bunu kanıtlayana kadar erkek astronotlarla aynı konumda değiliz. Yani bana bir görev verilmesini istiyorsam önce muhtemelen 8. Grup'taki tüm kadınları beklemem gerekecek. Sonra da Antonio'nun seni, Donna'yı ya da Vanessa'yı değil, beni seçmesini sağlamam gerekecek. Bu yüzden ister rahatla, ister hedefini şaşır, umurumda değil. Ama şundan emin olabilirsin ki bizim sınıfa verilecek ilk görevde ben olacağım. Eğer bunun için Hank'le aramı iyi tutmam gerekiyorsa yaparım. Yattıkları için Hank'in Donna'yı tercih edeceğini bildiğim hâlde."

Joan, Lydia'nın söylediği her şeyi zaten biliyordu. "Lydia, ne yapman gerekiyorsa onu yap," dedi. "Ama bu gece beni rahat bırak, lütfen."

"Seni hiç anlayamıyorum, Joan," dedi Lydia.

"Anlaşılmayacak ne var?"

"Sahada benden başka neredeyse kimse senin kadar çok çalışmıyor," dedi Lydia. "Sürekli T-38'lerle uçuşa çıkıyorsun, mikro yerçekiminde kustuktan sonra sana uçuş izni verildiği anda yeniden uçağa biniyorsun, bu dersler için deliler gibi çalışıyorsun, herkesten fazla soru soruyorsun. Astronotlar simülasyon yaparken her seferinde Görev Kontrol Merkezi'nde bulunuyorsun. Sürekli izliyorsun, not alıyorsun, tıpkı benim gibi. O koltuğu en az benim kadar istediğin çok belli. Tek yapman gereken politik olmak ama yapmıyorsun."

Lydia simülasyonlar konusunda haklıydı. Henüz hiçbir astronot adayının simülasyonlara girmesine izin verilmiyordu fakat Joan, herhangi bir astronot ekibinin simülasyona girdiğini duyar duymaz kendini Görev Kontrol'de buluyordu. Simülasyon süpervizörlerinin sisteme astronotların karşı karşıya kalabileceği her türlü problemi yüklediğini görüyordu. İşinin en sevdiği kısmı da buydu zaten: O katta bulunmak, her şeyin nasıl geliştiğini gözlemlemek.

Jetlerden biri sızdırmaya başladığında manifoldu diğer kaybedilen jetleri de hesaba katarak doğru şekilde kapamayı beceremezsen ne olur? Mürettebat ölür.



Elektrik sistemlerinden biri, ikisi, hatta üçü devredışı kalırsa ve sen kritik yedek sistemleri kaybettiğini zamanında fark edip harekete geçemezsen ne olur? Mürettebat ölür.

Yük bölmesi kapaklarının içindeki bir radyatör tıkanır ve aynı anda uzay aracındaki ısıнын dağılmadığı anlamına gelen flaş buharlaştırıcının suyu azalırsa ve sen bunu düzeltemezsen ne olur? Mekik yanar ve mürettebat ölür.

Seçilen her astronot adayı hayatını hem mürettebattaki diğer kişilerin hem de Görev Kontrol'dekilerin ellerine bırakmış olurdu. Joan, Hank'in onun hayatını kurtarmak için elinden gelen her şeyi yapacağını biliyordu. Donna'ya da güveniyordu. Griff de yapardı. Hiç şüphesiz Vanessa da.

Peki ya Lydia?

Birdenbire Lydia'yı –ve Jimmy'yi, Marty'yi ya da iyi anlaşılmadığı diğer astronot adaylarını– görmezden gelmenin çok tehlikeli olduğunu fark etti. Bu işte başarı ancak birlik olunduğunda sağlanabilirdi, aksi takdirde hiç sağlanamazdı.

“Dinle beni, Lydia,” dedi. Yanlarındaki soğutucudan açılmış bir bira alıp Lydia'ya uzattı. “Sen sadece bir astronot değilsin, bunun farkındasın değil mi?”

“Henüz değilim,” dedi Lydia.

“Hayır, yani... Demek istediğim, sen bundan ibaret değilsin.”

Lydia ona hayatında duyduğu en aptalca şeyi söylemiş gibi baktı.

“Hadi ama,” dedi Joan. “Hobilerin var.”

“Hayır, yok.”

“Arkadaşların var.”

“Benimle dalga mı geçiyorsun?”

“Ailen var.”

“Annemle babam, kardeşimin karısını benden daha çok seviyor. Hep birlikte kayak tatillerine gidip beni çağdırmaya zahmet bile etmiyorlar. Babam hâlâ eski kocamla görüşüyor.”

“Bence sebebi senin çok...” Joan hıçkırdı ve elini ağzına kapadı. “Yoğun olman.”

Lydia kaşlarını çattı, sonra pes etti. "Peki."

Joan, Lydia'nın elindeki birayı alıp açtı.

"Ne yapıyorsun, Goodwin?"

"Saat birazdan gece yarısını vuracak. Kimseyi öpecek değilim, senin öpeceğin biri var mı?"

Lydia ona ters ters baktı. "Kapıma dayanan bir adam görüyor musun?"

"Tamam, peki. O zaman benimle bir bira iç. Yeni yıla birlikte girebiliriz. Biraz kafanı dağıtman lazım."

Lydia derin bir nefes aldı, sonra birayı kaptı. "Sadece gece yarısına kadar."

"Harika, şimdi on dört dakikalığına rahatlamayı dene, sonra istersen kendine yine gereksiz baskı uygulamaya devam edersin."

Joan sarhoştı. Bunu artık kendisi de fark etmişti. Ama eğleniyordu! Bunu daha sık yapmalıydı. Neden şimdiye kadar sürekli kafasını kitaplarına gömmüştü ki? Partilere gitmeyi seviyordu!

Lydia ona baktı. "Hiç komik değildi."

*Düzenleme*

*Ny.ozlem*

## 1981 İLKBAHARI

Joan, Kennedy Uzay Merkezi'ndeki Fırlatma Kontrol Merkezi'nin tepesinde duruyordu. Gözünde aviator güneş gözlüğü vardı, bomber ceketinin önü açıktı; altında mavi polo tişörtü ve pantolonu görünüyordu. Tarih 12 Nisan Pazar'dı. Gün içinde hava ısınacaktı ama saat henüz sabah yedi bile olmadığından hâlâ serindi.

Uzay mekiği programının ilk görevi STS-1 fırlatılmak üzereydi. O gün neredeyse tüm astronotlara bir görev verilmişti; takip uçuşu yapmak ya da arama-kurtarma gibi. Bazılarıysa televizyon ve radyo muhabirleriyle röportaj yapmak üzere görevlendirilmişti. Ama Joan ile 9. Grup'tan diğer çoğu astronot adayı yalnızca gözlemci olarak oradaydı.

O sabah Cape Canaveral'da öyle çok insan vardı ki çevredeki tüm plajlar dolup taşmıştı. Fırlatma pek çok kanalda canlı yayınlanıyordu.

Tüm dünya izliyormuş gibi geliyordu.

Frances da televizyon başında olacaktı. Joan, bilimde ilerlemenin anıtsal ve parlak beyaz simgesi gibi duran *Columbia* mekiğine bakarken sık sık yeğenini düşündü. Yörünge aracı, burnu havaya bakacak şekilde konumlandırılmıştı; harici yakıt tankının her iki yanında birer tane olmak üzere iki katı yakıt roketi vardı. Ana motorların ateşlenmesi an meselesiydi ve herkes kalkışı izleyecekti.

Joan, Barbara'nın onu dinleyeceğini bilseydi Frances'in izlemesine izin vermemesini söylerdi.

"Joan, çok gerginim," dedi Vanessa.

Joan etraflarına baktı ve birlikte çatıda bulundukları sayısız astronot, astronot adayı ve NASA yetkilisi ya da görevli onları dinliyor olabilir mi diye kontrol etti.

"Her şey yolunda gidecek," dedi.

Vanessa ona baktı. "Sen gergin değil misin?"

"Gergin değilim demedim. Sadece her şeyin yolunda gideceğini söyledim."

Vanessa'nın yüzü hafifçe gevşedi.

"Goodwin," dedi Griff, Joan'a yaklaşırken; Vanessa'nın diğer yanında olduğunu fark etmemişti. "Kalkıştan sonra birlikte kahvaltı yapmak ister misin?"

Joan'un midesi burkuldu. "Evet, olur."

Griff başıyla onaylayıp uzaklaştı.

"Senden hoşlanıyor," dedi Vanessa.

"Kes şunu. İnsanlar erkeklerle kadımların arkadaş olabileceğini anlamıyor," dedi Joan.

"Ya da belki de birinin ilgisini belli eden sinyalleri sen anlamıyorsundur."

Joan ona baktı. "Kalkış yüzünden gerginsin, bu da seni biraz sinirli yapıyor," dedi. "Bir silkelen, kendine gel."

"Silkelen mi?" dedi Vanessa, yampiri bir gülümsemeyle.

"Aynen," dedi Joan. Omuzlarmı oynatıp ellerini ve kollarını salladı.

"Komik görünüyorsun."

"Omuzlarımdaki gerginlik gitti, şimdiden kalkışla ilgili daha iyi hissediyorum. Ama sen bunu yapamayacak kadar havalı olduğunu düşünüyorsan sen bilirsin. Havalı olmak senin alametifarikan."

"Beni havalı mı buluyorsun?"

Joan gözlerini kıstı. "Şimdi de havalı olmaya çalışmadığımı mı iddia edeceksin?"

“Beni havalı bulduğunu bilmiyordum,” dedi Vanessa.

Joan gözlerini devirdi. “İltifat koparmaya çalışma.”

Vanessa gülümserken kalabalık bir anda sessizleşti ve Joan’un vücudu titremeye başladı.

“Fırlatmaya beş dakika kaldı, geri sayım başladı,” dedi uçuş kontrolörü.

Joan dikkatini *Columbia*’ya verdi. Gözünde John Young ile Bob Crippen’i koltuklarına bağlı hâlde canlandırdı. Sırtüstü yatmış, yere paralel duruyorlardı. Acaba onlar da Joan kadar korkuyor muydu? Yoksa bu bir kasırğa gibi miydi? Dışarıdaki herkes kaosu yaşarken içeride –kasırğanın tam merkezinde– sükûnet mi vardı?

Ülkenin dört bir yanındaki küçük erkek çocukları bugün geleceklerini hayal ediyordu. Onlara büyüyünce ne olmak istedikleri sorulduğunda gururla “Astronot!” diyecek çocuklar, Cadılar Bayramı’nda astronot kostümünü giyecek olanlar.

*Acaba yakında orada bir kadın da olur mu?* diye düşündü Joan. Bu göreve başvuracak kadar kendine inanması için mekikte bir kadın görmeye ihtiyaç duymamıştı. Ama hayatında hiç astronot kostümünü giymemişti. Cadılar Bayramı’nda bile. Hiç. Nedense bu onu derin bir öfkeye sürükledi.

“Fırlatmaya üç dakika kırk beş saniye.”

Joan, gözlerini *Columbia*’dan ayıramayan Vanessa’ya baktı ve bir gün bu mekiği onun kullanacağını söylemek istedi. İçlerinden biri oraya çıkacaksa Vanessa olacağını biliyordu. Ama şu an bu düşünce dışında hiçbir şeyden emin değildi.

Artık motorlardan beyaz duman çıkıyordu.

“Fırlatmaya bir dakika on saniye.”

Joan, Barbara’nın televizyonu açmamış olması için dua etti.

“Fırlatmaya yirmi yedi saniye.”

Joan derin bir nefes aldı. Vanessa’yla göz göze geldiler.

“Yedi... altı... beş...” Joan, sayımı daha önce de duymuştu ama hiçbir zaman bu kadar yoğun gelmemişti. “Ana motor başlatılıyor. Ana motor başlatıldı.”

Joan ne yaptığını bile anlamadan korku içinde uzanıp Vanessa'nın elini tuttu. Vanessa da sanki onun elini arıyormuş gibi aynı kuvvetle kavradı.

Roketler ateşlendi. Mekiğin altından alev ve duman yükseldi. Joan, Vanessa'nın parmaklarının kendi parmaklarına uyguladığı şiddetli baskıyı hissetti. Duman öyle büyüktü ki Joan bir an için bir şeylerin ters gittiğini sandı. Ama duman belirlediği hızla dağıldı; mekiğin altındaki parlak alevler aniden harlanarak mekiği ileri fırlattı ve mekik hareket etmeye başladı.

“Amerika'nın ilk uzay mekiği havalandı ve kuleyi geçti!”

Joan alevleri izledi. Artık ne geri sayımı ne de uçuş kontrollerini duyabiliyordu. Sadece alevin gökyüzüne yükselirken çıkardığı yakıcı sesi işitiyordu. Mekik gökyüzünde her saniye biraz daha küçülüyordu.

Fırlatmadan yüz otuz iki saniye sonra iki yardımcı roket ayrıldı. Joan derin bir nefes aldı. Bu sırada *Columbia* büyük ihtimalle saatte on yedi bin mil hıza ulaşmıştı. Yakında ana motor ayrılacaktı. Harici yakıt tankı da düşecekti. Joan bu ânı beklerken hâlâ Vanessa'nın elini tuttuğunu fark etti.

Elini geri çekti.

“Üzgünüm,” dedi. “Beklediğimden biraz daha fazla korktum sanırım.”

Vanessa başını anlayışla salladı ama hiçbir şey söylemedi. Joan ona bakamadı. Bunun yerine tekrar gökyüzüne baktı. Mekiği artık neredeyse hiç göremiyordu. Başarı, giderek küçülen beyaz bir noktadan ibaretti.

Başarmışlardı. Yörüngeye ulaşmışlardı.

Korkacak hiçbir şey kalmamıştı.

Korktuğu için kendini çok aptal hissetti.

---

Joan, elinde market poşetleriyle –tamamen Frances'in o hafta sonu denemesi için alınmış kahvaltılık gevreklerle doluydu– eve dönüşüyordu ki Vanessa'yla Griff'i otoparkta konuşurlarken gördü.

Vanessa, Griff'in yaptığı bir şakaya gülüyordu. Joan, Vanessa'nın herkese böyle gülüp gülmediğini merak etmeye başlamıştı.

"Merhaba," dedi.

İkisi de dönüp ona baktı. "Selam," dedi Vanessa. "Ben de seni arıyordum."

Griff arabasına yöneldi ama Joan'u işaret etti. "Akşam yemeği için Frenchie's'teki planımız hâlâ geçerli mi?"

"Evet, orada buluşuruz," dedi Joan.

Sonra Griff uzaklaştı.

"Birlikte yemek mi yiyeceksiniz?" diye sordu Vanessa.

Joan binaya doğru yürümeye başladı, Vanessa da peşindeydi.

"Evet, sen de gelsene," dedi Joan.

Vanessa ona bina kapısını açtı. "Hayır, teşekkürler."

"Çok şaşırdım."

"Ne demek şimdi bu?" Vanessa'nın yüzünde Joan'un pek hoşlanmadığı bir gülümseme vardı. "Çok şaşırdım."

"Gelmeyeceğini biliyordum zaten," dedi Joan dairesine girerken. "Ama gerçekten gelmelisin. Eğlenirdik."

"Randevunu bölmek istemem," dedi Vanessa içeri girerken.

"Bunun bir randevu olmadığını biliyorsun," dedi Joan. "Ama randevu dersin Griff gerçekten öyle sanacak diye gerileceğimi biliyorsun. Ne yaptığını fark etmediğimi sanma."

"Şu anda kavgayı mı ediyoruz? Bana kızdın mı yani?" diye sordu Vanessa, sanki bu ihtimal onu heyecanlandırmış gibi.

"Tabii ki hayır." Joan, kahvaltılık gevrek kutularını –hepsi rengârenkti ve çizgi film karakterleriyle kaplıydı– dolaba yerleştirmeye başladı. Vanessa poşetten sütle meyveleri çıkarıp buzdolabına yerleştirdi. Joan, Vanessa'nın buzdolabının kapağında asılı duran Frances çizimine baktığını gördü. Vanessa mıknatısı çıkarıp çizimi eline aldı ve bir süre elinde tuttu.

"Bu Frances mi?"

Joan başıyla onayladı.

"Çok güzel."

"Öyledir."

Vanessa çizimi yerine astı. "Griff'in sana abayı yaktığını söylemişim," dedi buzdolabını kapatırken.

"Şunu keser misin?"

"Çok bariz," dedi. "Hem neden yakmasın ki? Zekisin, güzelsin, bir de bunlara ek onlarca harika özelliğin var."

"Sen de öylesin. Bu durumda Griff sana abayı yakmış mı oluyor?"

"Joan, hadi ama."

Joan ona baktıysa da bir şey demedi. Vanessa elini uzatıp Joan'un omzuna dokundu.

"Bak, bunu randevu diye adlandırdığım için özür dilerim, tamam mı?"

Joan başını çevirdi. "Teşekkür ederim," dedi. "Alınan davrandığım için üzgünüm."

Vanessa hop diye tezgâhın üzerine oturdu. "Muhtemelen kavga çıkarmak istiyorumdur."

"Neden? Ne oldu ki?" dedi Joan, karşı tezgâha yaslanarak.

Vanessa iç çekti. "Antonio yarın bize Lydia'nın RMS'yi inceleyecek ilk kişi olarak Toronto'ya gönderileceğini açıklayacak." RMS, uzay mekiğinin içinden kontrol edilebilen robotik bir koldu. Yükleri taşıma ve kontrol etme işinde kullanılırdı. Bu kolu kullanmak, bir görev uzmanının alabileceği en önemli görevlerden biriydi.

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Çünkü dün gece Lydia'ya söylemiş," dedi Vanessa. "O kendini beğenmiş küçük şey sır tutamaz biliyorsun."

"Muhtemelen ballandıra ballandıra anlatmıştır," dedi Joan.

"*Benden duyduğun için çok üzgünüm*, diye nutuk çekti bir de. Of, ona katlanamıyorum. Gerçekten katlanamıyorum."

"Bak, zaten gözde olanın o olduğunu biliyorduk, değil mi? Abarttığın kadar da kötü biri değil."

"Çünkü burada azıcık iyi davrandığı tek kişi sensin."

"Çünkü onunla iletişim kurmaya çalışan tek kişi benim."

"Nasıl iletişim kurmamı bekliyorsun? Alev alsam Lydia önce ellerini ısıtır, sonra beni söndürmeyi düşünür."



Joan güldü. "Tamam, buna verecek cevabım yok. Muhtemelen haklısın," diye itiraf etti.

Vanessa başını geriye atarak güldü. Joan, keşke başkalarına da böyle gülme diye düşündü. Keşke bu tepkiyi sadece Joan'a verse, o da bununla gurur duyabilse.

"Ama bence," dedi Joan, "onu biraz daha aramıza alsak seni daha çabuk söndürür."

Vanessa gözlerini kısarak ona baktı. "Ebeveynlerin boşandı mı senin?"

"Ne? Hayır, boşanmadıklarını biliyorsun."

"Sadece ne zaman böyle arabulucu olmaya başladığını merak ettim."

Joan kaşlarını çatı. "Belki de sadece iyi bir insan olduğum için böyleyimdir," dedi.

Vanessa başını iki yana salladı. "Yok, bence Barbara'yla yaşadığın o dramalar yüzünden böyle oldun."

Joan ona hayretle baktı. "Benim de senin davranışlarının altında yatan sebepleri çözmemi ister misin?"

"Beni çözmek kolay çünkü bende malzeme çok."

"O zaman bana bunu yapma."

"Peki. Saat kaç?"

Joan saatine baktı. "Beşi biraz geçmiş."

"Griff'i ek, birlikte bira içelim."

"Neden bize katılmıyorsun?"

"Çünkü seninle baş başa bira içmek istiyorum."

Joan bunu düşündü. "Bilmiyorum..."

"Kapıya, *Başka zaman yapsak olur mu?* yazan bir not bırakmak o kadar da büyük mesele değil sanki," dedi Vanessa.

Joan dudağını ısırды, kararsızdı. "Peki," dedi sonunda, yasalara karşı gelmeye razı olmuş birinin coşkusuyla.

Vanessa tezgâhtan indi, Joan'u kapıya doğru çekti. "Arabayı ben kullanıyorum."

Vanessa, Joan'u şehir dışında, toprak zeminli otoparkı olan, yapış yapış masalarla dolu ve tavanına dolarlar iliştirilmiş bir

bara götürmüştü. Biri, Willie Nelson çalmaya devam etsin diye müzik kutusuna bozukluk atıp duruyordu.

Orada birkaç saattir oturuyorlardı, birkaç bira devirmişlerdi. Joan da bu sayede Vanessa'ya Adam Hawkins'ten –onunla evlenmek isteyen mahalledeki çocuktan– bahsedecek kadar çakırkeyifti.

“Yakışıklı mıydı?” diye sordu Vanessa.

“Yani,” dedi Joan omuz silkerek. “Sanırım. Bilmiyorum. Barbara her zaman tatlı olduğunu düşünürdü. Ara sıra buluşurduk, sinemaya giderdik, birkaç partiye de katıldık. İyiydi işte.”

“Ondan hoşlanıyor muydun?”

“Bilmiyorum. Anlayamıyordum, ki bu da sanırım hoşlanmadığım anlamına geliyor.”

“Onunla yattın mı?”

“Aman Tanrım, hayır.”

“Ama öpüştünüz, değil mi?”

“Bazen, evet.”

“O zaman erkek arkadaşındı.”

“Öyle miydi, emin değilim. Çıktığım bir çocuktu, ailelerimiz evlenmemizi istiyordu. O da istiyordu.”

“Peki, nasıl oluyor da erkek arkadaştan saymıyorsun?”

“Erkek arkadaş diyebilmek için o kişiyi sevmeliyim diye düşünüyorum. Ama onu hiç sevmedim. Âşık olsaydım anlardım herhalde.”

“Hiç oldun mu?”

“Ne?”

“Hiç âşık oldun mu?”

Joan tırnaklarına baktı. “Hayır,” dedi başını kaldırarak.

Vanessa başıyla onaylayıp bu cevabı sindirmeye çalıştı. “Henüz doğru kişiyi bulamadığın için mi?”

“Bilmiyorum. Ya da... Belki de bu tarz şeyler bana göre değildir.”

“Ne tarz şeyler?”

“Âşık olmak. Evlenmek.”

Vanessa başını yana eğdi, sonra birasını bitirdi. “Yani yakışıklı, düzgün bir çocuk vardı. Ailen de ondan hoşlanıyordu. Sana evlenmeyi düşünüp düşünmediğini sordu ve sen de hayır dedin?”

“Evet?”

“Peki, başka bir çocuk sorsaydı yine aynı cevabı mı verirdin?”

“Sanırım evet.”

“Etkilendim, Joan Goodwin.”

“Ne? Neden?”

“Bu seni farklı bir bağlama oturtuyor, o yüzden,” dedi. Sözcükleri netti ama ağzından gevşek gevşek çıkmıştı.

Masa darmadağındı. Bira sürahisi boştu, kenarlarında köpük kurumuştı. Hamburgerlerinden arta kalanlar tabakta duruyordu. Hava asit gibi kokuyordu. Bar bir anlığına sessizliğe büründü, sonra yeni bir şarkı başladı. Joan şarkının “Mamas Don’t Let Your Babies Grow Up to Be Cowboys” olduğunu fark etti.

Vanessa şarkıyı mırıldanmaya başladı.

Joan terlediğini hissetti. “Bu bağlam neymiş?” diye sordu.

“Yakışıklı bir adamla evlenip birkaç çocuk yapabilirdin. Sonsuza dek mutlu yaşayabilirdin falan. Bu çok daha kolay olurdu,” dedi Vanessa ve sonra sanki orası NASA’ymış gibi restoranı işaret etti. “Ama sen o yolu seçmedin.”

“Sen de seçmedin.”

“Tamam, doğru... ama benim başka bir seçeneğim olmadı. Seninse olmuş gibi duruyor.”

Joan yemeğinden geriye kalanlara baktı. “Ne kadar çok var sayımda bulunuyorsun.”

Vanessa ona açıklamasını bekliyormuş gibi baktı.

“Adam Hawkins’le evlenmek ve bir eş olmak? Her akşam yemeğini hazırlayıp evde beklemek? Annem bu işlerde çok iyidir ama ona bakıp kendimi onun konumunda göremedim. Bu annemin kalbini kırdı, biliyorum. Farklı bir hayat seçmemin ona çok anlamlı gelmediğini de biliyorum. Ama bence diğer ihtimali, yani onun hayatını seçmek *çok zor* olurdu. Hatta şimdiye kadar

yapmam gereken en zor şeylerden biri olurdu. Bu yüzden seçebileceğim tek hayatı seçtim.”

“Sana iltifat ediyordum,” dedi Vanessa. “Ama alınmış gibisin.”

Joan başını iki yana salladı. “Hayır, sadece... Şey... Banliyöde yaşamak kolaymış gibi konuşma. Hayat kimse için kolay değildir, önce bu konuda anlaşılm. Hem ben hiçbir zaman oraya ait hissetmedim. O hayat bana uygun bir yer değildi.”

Joan, Vanessa’nın yüzünü incelediğini hissedebiliyordu. Sonra arkasına yaslandı, kolunu sandalyesinin arkasına attı. Bacaklarını hafifçe ayırmıştı. Vanessa barda ya da otobüste böyle oturduğunda Joan hep biraz utanırdı.

“Bazen seninle aynı şeyden konuştuğumuzu sanıyorum ama sonra bir bakıyorum ki baştan beri bambaşka bir konuda konuşuyormuşuz,” dedi Vanessa.

“Hayır,” dedi Joan. “Bence aynı şeyi konuşuyoruz.”

Vanessa bir süre düşündü. “Sana hayranım,” dedi sonunda.

Joan burnundan güldü. “Saçmalama.”

“Bunun nesi saçma?”

“Çünkü sen de en az benim kadar başarılısın. Hatta bazı konularda benden daha başarılısın.”

Vanessa ona doğru eğildi. “Senden daha iyi uçak kullanıyorum. Senden daha iyi araba tamir ediyorum.”

“Al işte, bak,” dedi Joan.

“Ama senin gibi piyano çalamıyorum.”

Joan eliyle onu geçiştirdi.

“İnkâr etmeye çalışabilirsin ama nasıl çaldığını duydum,” dedi Vanessa.

Joan onunla göz göze geldi fakat sonra bakışlarını kaçırdı.

“Yıldızların tarihini bilmiyorum. Nasıl çocuk yetiştirileceğini de bilmiyorum. Mutfak dolabını onların seveceği yiyeceklerle doldurmak, Frances’le olduğu gibi doğru sözleri söylemek... Bunların hiçbirini bilmiyorum. Tanrı şahit, resim falan da yapamam,” dedi Vanessa.

“Ay, ne büyük başarı. Ben anca karalama yapıyorum.”

“Onlara neden karalama diyorsun? Neden böyle yapıyorsun? Sana söylemeye çalıştığım asıl şey, hayatta gerçekten sevdiğim tek şeyin gökyüzünde olmak olduğu. Ama sana bakıyorum, sen her şeye karşı öyle merak dolusun ki... Sadece gezegenlere, galaksilere ya da yıldızlara değil. Dünya’ya. Üstünde yaşayan insanlara. Benim hayran olduğum da bu.”

“Meraklılığım mı?”

“Etrafındaki dünyaya bağlılığın. Ne kadar önemsedğin. Ne kadar düşünceli olduğun. Her konuda.”

Joan, kendine Vanessa’nın gözlerinden baktığında gördüğü şeyden hoşlanmanın tehlikeli olabileceğini düşündü. Ama bunun nasıl bir tehlike olacağını kestiremiyordu.

“Neden bana bunları anlatıyorsun?” diye sordu.

“Çünkü grubumuzun ilk görevinde öne çıkan kişinin neden ben olmadığımı anlıyorum,” dedi Vanessa. “Ama neden sen olmadığınızı anlayamıyorum.”

“Bence sen bazen...”

“Bazen ne?” dedi Vanessa, ileriye doğru eğilip cümlesini tamamlamasını bekleyerek.

“Benim sanıldığı kadar iyi olmadığımı anlayamıyorsun,” dedi Joan.

Vanessa gülümsedi. “Bunu yapma.”

“Neyi yapmayayım?”

“Hayallerimi yıkma. Sınıftaki en iyi astronot olduğunu düşünmeme izin ver. Bunu yapabilir misin? Kazananın yanlış kadın olduğunu düşünmeme izin ver, olur mu? Dünya bir geceliğine de olsa benim gözümünden görünsün. Hayatın karmaşıklığını, belirsizliğini bir geceliğine kenara bırakalım. Ben fani olduğumu biliyorum ama senin bir tanrı olmadığından emin değilim,” dedi. Sonra sesi neredeyse bir fısıltıya dönüştü. “Benim için bunu yapabilir misin?”

Joan’un dudaklarından dökülen tek şey, “Evet,” oldu.

## HAZİRAN 1981

A SCANlerin tamamı, Mississippi'deki Ulusal Uzay Teknolojileri Laboratuvarı'na gitmişti. Dönüş yolunda geceyi New Orleans'ta geçirmeye karar verdiler.

Joan, pazartesi günü Frances'i okuldan alabilmek için Houston'a dönmek istemişti ama çoğunluğun kararına uymak zorunda kalmıştı. Otelin lobisindeki ankesörlü telefonda Barbara'yı arayarak durumu haber verdi.

"Gerçekten mi, Joan?" dedi Barbara. "Artık seni hiç tanıımıyormuşum gibi geliyor."

Joan içini çekti. "Hadi ama. Sırf bir iş gezisinde fazladan bir gece kaldım diye mi? Sence de biraz abartmıyor musun?" Telefondaki tuşlara, rakamların üzerindeki kirlere, özellikle bir ve sıfır tuşlarının diğerlerinden çok daha yıpranmış olmasına baktı. "Sadece Frances'e onu salı günü benim alacağımı söyle, tamam mı?"

"İyi, peki. Ama Frances zorlanıyor, Joan. Biliyorum, bunu sana yansıtmıyor ama seni özlüyor. Son zamanlarda çok huysuz, hatta biraz kabalaştı."

"Tamam," dedi Joan. "Salı günü görüşürüz. Lütfen okuldan döndüğünde ona haber ver."

Joan ankesörlü telefonda uzaklaşırken Vanessa lobide onu bekliyordu.

"Bizimle Bourbon Caddesi'ne geliyorsun," dedi Vanessa.

"Gelmek zorunda mıyım?"

“İşte beklediğim heves,” dedi Vanessa. “Donna dışarı çıkmadan önce alışveriş yapmak istiyor ve özellikle senin de gelmeni istedi.”

Joan bunu düşündü.

“Gerçekten elbise bakmak istiyor *muyum* sanıyorsun?” dedi Vanessa. “Ama onu Lydia’yla baş başa bırakamayız. Geliyorsun.”

Joan, Esprit mağazasındaki boy aynasında kendine bakıyordu. Donna’nın ısrarla denemesini istediği mavi çiçekli elbiseyi giymişti. Aynadaki görüntüsü karşısında şaşkına dönmüştü.

“Joan?” diye seslendi Donna, soyunma kabininin öteki tarafından.

“Efendim?”

“Nasıl görünüyor?”

“Bilmiyorum.”

“Göster bana.”

Joan aynada bir kez daha kendine baktıktan sonra kabinden çıktı.

Donna’nın ağzı açık kaldı. “Yüce İsa!”

Donna mesai saatleri dışında saçlarını kabartmayı alışkanlık hâline getirmişti. Şu an kırmızı, yırtmaçlı bir kot etek ve beyaz-sarı askısız bir üst giyiyordu. Bunları soyunma kabininde denemiş, sonra etiketleri satış görevlisine uzatıp eski kıyafetlerini torbaya koymasını istemişti.

“Bu elbiseyi almak zorundasın,” dedi Donna.

“Cidden mi?” Joan etiketine baktı. Babasının bu fiyata vereceği tepkiyi hayal edebiliyordu.

“Joan, bunca zamandır böyle memelerin mi vardı? Aman Tanrım.”

“Kes şunu. Lütfen yapma.”

“Bunu almak zorundasın! Bu gece bunu giy ve benimle dışarı çık. Eğleneceğiz! Sadece bir gece için buradayız.”

Joan üzerindeki elbisenin duruşuna, kumaşın belini nasıl sar-

dığına baktı. Elbise çok kısaydı. Joan içine içine kıvrılıyormuş gibi hissetti. "Fazla gösterişli."

"Lanet elbiseyi alıyorsun," dedi Donna.

Joan'un kolunu tutup onu diğer kabinlerin önünden dışarı sürüklerken elbisenin etiketini kopardı.

"Donna!" dedi Joan.

"Gerekirse parasını *ben* öderim."

Kot ceket deneyen Lydia yanlarına geldi. "Joan, gerçekten çok güzel görünüyorsun."

"Vay canına," diye mırıldandı Donna. "Buz kraliçesini bile eritecek kadar ateşli oldun demek."

Vanessa mağazanın ön kısmındaydı, erkek bölümündeki çizgili gömleklere bakıyordu. Mağazayı tararken onları gördü. Gözleri Joan'a takılınca Joan'un yüzü kızardı. Kollarını önünde çaprazlayarak omuzlarını kavradı, sanki teninin pembeliğini gizlemeye çalışıyordu. Vanessa başını sallayıp gülümsedi. Sonra Joan'a göz kırptı ve dudaklarını oynatarak, "Harika görünüyorsun," dedi.

"Affedersiniz, hanımefendi," dedi Donna satış görevlisine.

Kadın onlara döndüğünde bu kez konuşan Joan oldu. "Bunu alıyorum."

Hava yapış yapıştı ve Bourbon Caddesi'ndeki ışık kirliliği o kadar yoğundu ki gökyüzünde neredeyse tek bir yıldız bile görünmüyordu. Joan'un üstdudağında ve köprücük kemiğinin çukurunda ter birikmişti.

Duke ve Hank ona birer bira almıştı. Harrison ise meyveli ama içimi kolay, tatlı bir kokteyl. Daha önce onlardan bu kadar ilgi görmemişti. Bu gece, hayatında içtiğinden daha fazla içki içmişti. Griff ona bir çiçek almıştı, Joan da kabul edip gülmüştü.

Vanessa ve Harrison öndeydi, Donna'yı tarot baktırmaktan vazgeçirmeye çalışıyorlardı. Joan, Donna'nın tarotçuya geleceğiyle ilgili sorular sorduğunu hayal etti, cevapları bariz değilmiş



gibi. Joan her şeyi görebiliyordu, Donna, Hank'le evlenecekti ve evliliklerinde Hank'in yardımcı astronotu olacaktı.

"Astronotlar birbirine âşık olmamalı," dedi yüksek sesle. Sonra etrafına bakındı ve bir anda Griff'le yan yana yürüdüğünü fark etti. *Ne ara yan yana yürümeye başlamışlardı?*

"Ne?" dedi Griff.

"Hepimizin tuhaf öncelikleri var ve dürüst olalım, muhtemelen Tanrı kompleksimiz de var," dedi Joan. "Bir ilişkide bizim gibilerden bir tane olmalı. Diğer kişi, bizim eksik bıraktığımız her şeyi tamamlamalı. Yani bu yüzden âşık olmak kötü bir fikir. Hele ki karşı taraf da bizim gibi biriyse."

"Bundan emin değilim," dedi Griff, yüzünde Joan'un pek sevmediği o gülümsemeyle. Donna, Vanessa ve Harrison'ın yanından geçip yürümeye devam ettiler.

"Hayır, bu konuda ciddiylim," dedi Joan. "Bu konu üzerine bir hayli düşünüyorum."

"Bunu bir hayli düşünüyorsun demek?" Griff omzunu onun omzuna çarptı. "Bence yanılıyorsun. Bizi bizden başka kim çeker? Kim bizi anlayabilir? Kim çocuğumuzun gösterisini ya da yılbaşını kaçırmamızı, hayatımızı tehlikeye atmamızı anlayabilir?"

Joan ona baktı, düşündü. Frances'le Noel'i asla kaçırmazdı. Asla.

"Zaten fark etmez," dedi sonunda.

"Neden?"

"Çünkü insanlar asla âşık olması gereken kişilere âşık olmaz. Bütün dünya, tam da âşık olmaması gereken insanlara âşık olanlarla dolu."

"Bu kadar romantik olduğunu bilmezdim," dedi Griff.

Joan gözlerini devirdi. "Aşka inanmıyorum," dedi. "Ben... Nasıl romantik olabilirim ki?"

Griff onu dikkatle süzdü. "Ne demek istiyorsun?"

Önlerinde Lydia herkesi yanına çağırırçasına el sallıyordu. Duke, Hank, Marty, Teddy ve Jimmy kulübe girdi. Donna hızla Joan ve Griff'in yanından geçti.

Joan omzunda bir el hissetti, sonra da Vanessa'nun sesini duydu. "Ne konuşuyorsunuz bakalım?"

"Ford, Joan gizli romantik olabilir mi?" dedi Griff.

"Artık bu konuyu konuşmak istemiyorum," dedi Joan.

Vanessa ona, Joan'un çözemediği bir gülümsemeyle baktı. "Bence Joan'un hâlâ çözmesi gereken çok şey var."

Joan dişlerini sıktı. "Bazen çok küçümseyici olabiliyorsun," dedi sonunda. "Bunu sana daha önce söyleyen oldu mu?"

Vanessa güldü. "Hayır, sanmıyorum."

Griff birden durdu. "Aman Tanrım, hayır."

"Ne oldu?"

Joan başını kaldırıp tabelaya baktı. Tabelada "SADECE KADINLARIN SAHNE ALDIĞI KESİNTİSİZ GÖSTERİLER" yazıyordu. Kulübün vitrininde yarı çıplak kadınların neon silüetleri vardı.

"Striptiz kulübüne mi girdiler?" diye sordu Joan.

"Joan striptiz kulübüne girmeyecek," dedi Vanessa.

Donna onları kollarından çekti. "Hadi ama millet, hepimiz gidersek eğlenceli olur."

Joan kulübün kapısına baktı. Ensesindeki tüyler ürpermeye başladı.

"Gireceğim," dedi Joan.

"Ne?" dedi Vanessa ve Griff aynı anda.

Ama onlar başka bir şey söyleyemeden Joan kapıdan içeri daldı.

Joan daha önce spor salonlarının soyunma odalarında çıplak kadın görmüştü.

Ama böylesini hiç görmemişti.

Sahnede altı yedi kadın vardı. Kimi sutyenliydi, kimi sutyensiz. Kimileri de kışkırtıcı bir tavırla bikini altlarının iplerini çektiyordu.

Joan başta nereye bakacağını bilememişti. Ama şimdi, belki

de içtiği içkiler ya da Donna ile Lydia'nın striptizcilerin tangalarının beline para sıkıştırması yüzünden, içi tuhaf biçimde yumuşamaya başlamıştı. Vücudu gevşemiş, kasları âdeta sıvılaşmıştı. Karnında bir sıcaklık hissediyordu.

Ve izlemeye başladı.

Kadınların hareketlerini izledi. Nasıl kıvrılıp aktıklarını.

Sadece onları izlemek bile Joan'u kendi bedenine daha çok yakınlaştırmıştı. Duke'un üstsüz bir garsona bahşiş verdiğini görünce bir anlığına kendini daha net anladığını hissetti. Elbette erkekler ilgisini hiç çekmiyordu. Çünkü sıkıcıydılar.

*İlginç olan bizleriz.*

Joan'un gözleri sahnede sağdaki bir kadına kaydı. Kadın adının Raven olduğunu söylemişti, büyük ihtimalle kuzgun karası kıvrıcık saçlarına atıfta bulunuyordu.

Raven, Joan'un önünde kalçasını döndürerek dans etti. Joan kadına dik dik baktığının farkındaydı ama gözlerini alamıyordu. Raven'ın bikinisinin üst kısmını çıkarışını izledi. Onu üstsüz görmek Joan'un içinde bir şeyleri harekete geçirmişti. Raven gülümsediğinde ve Joan'un önünde ona özel dans etmeye başladığında izlemeye devam etti.

O anda dünya Joan için anlam kazandı: Erkeklerin neden kadın bedenine bu kadar takıntılı olduğunu, neden onlara yaklaşılabilmek uğruna bu kadar hata yaptıklarını anlamıştı.

"Al," dedi Donna.

"Ne?"

Joan başını çevirdiğinde Donna'nın ona kâğıt para uzattığını gördü. "Bikinisinin içine sıkıştır, bahşiş olarak!" diye bağırdı Donna. "Çok eğlenceli!"

"Ah." Joan banknotu aldı ve tekrar Raven'a baktı. Raven'ın gülümsemesinde öyle nazik bir şey vardı ki tehlikeli sayılabilecek kadar huzurluydu.

"Merhaba," dedi Raven kalçasını Joan'a döndürerek. Joan eğildi ve banknotu usulca Raven'ın bikinisinin ipinin altına sı-

\* Raven, İngilizcede kuzgun anlamına gelmektedir. —çn

kıştırdı. Teni yumuşacıktı. Joan, kendi teninin de bu kadar yumuşak olması için ne yapması gerektiğini merak etti. Vücudunu Raven'ınki gibi hareket ettirebilir miydi? Nasıl onun gibi olabilirdi? Joan hiç içinde böyle bir güç barındırmış mıydı?

Etrafına baktığında herkesin yavaş yavaş kalktığını gördü. O da kalktı ve başıyla Raven'a selam verip el salladı. Bir ayağını diğerinin önüne atması, nasıl normal davranacağını hatırlaması bir saniyesini aldı.

Herkesin uzun zaman önce keşfettiği bir şeyi nasıl yeni öğrenmemiş gibi davranacağını düşünüyordu.

Bourbon Caddesi'ndeki neon tabelalar gözlerini alırken kafasındaki hafifliğin yarın sabah ağırlaşacağını biliyordu. Artık geceyi kapaması gerektiğinin farkındaydı. Ama bunun yerine, "Vanessa nerede?" diye sordu.

"İçeri girdikten iki dakika sonra falan otele döndü," dedi Lydia.

"Ah," dedi Joan. "Ben de dönmeliyim."

"İstersen sana eşlik edeyim," dedi Griff.

Joan ona baktı. Ne kadar yakışıklıydı. Ne kadar nazik. Ve ne kadar sabırlı.

"Gerek yok," dedi.

"En azından bir taksiye bindireyim seni," dedi Griff.

Joan ne olduğunu anlamadan kol kola kalabalıktan uzaklaşmaya başlamışlardı bile.

Diğerlerinin görüş alanından çıktıklarında Griff elini tuttu. Joan, teninin kendi tenine değmesinden, ellerinin birbirine dolanmasından hoşlandı. "Çılgın bir geceydi," dedi Griff.

"Evet. Gerçekten çılgındı."

Griff ona gülümsedi. "Sarhoşsun."

"Pek sayılmaz." Ama bu söylediğine kendisi bile inanmamıştı.

Griff ona baktı. Gözleri açık kahverengiydi, çok yumuşaktı. Joan neden onu sevmesini ki? Belki de sevebilirdi. Griff'e doğru eğildi ve kendini... bilmediği bir şeye bıraktı.

Fakat Griff ondan uzaklaştı. "Aylardır seni öpmek istiyorum," dedi.

Joan gözlerini açtı.

"Ama sarhoşken değil."

"İyi de şu an istiyorum," dedi Joan. "Tam şu an istiyorum. Belki yarın istemem."

Griff gülümsemesine rağmen gözlerinde hüznün vardı. Joan bunu fark etti.

"Öyleyse öpüşmemeliyiz," dedi Griff.

Joan ne yapması gerektiğini bilecek kadar çok film izlemişti.

Griff'i ceketinin yakalarından tutup kendine çekti. Sırtı arkasındaki tuğla duvara dayanmıştı.

Griff karşı koymadı, ellerini duvara koyup Joan'u öptü.

Joan da karşılık verdi.

Griff'in dudaklarında rom tadı vardı ve bu Joan'un midesini bulandırdı. Çenesinin sertliği. Kokusu. Joan, bunlardan nefret edeceğini biliyordu ve etmişti de.

Onu itti, itmek zorundaydı.

"Seni öpmemeliydim," dedi. "Biz böyle... olamayız."

Griff'in kaşları çatıldı ama Joan rahatladığını hissetti. Artık söylemişti. Griff, onu sevmeye çalışmayı bırakabilirdi. Çünkü Joan onu istemiyordu. Bir şeyi istiyordu, evet. Hem de çok fena istiyordu. Bedeninde, bacaklarında. Ancak istediği şey Griff değildi.

Griff bir adım geri çekilerek kendi kendine güldü. Keyifli bir gülüş değildi bu. "Sorun değil," dedi. "Böyle olacağını hissetmişim zaten. Bu yüzden hiç hamle yapmamıştım."

"Üzgünüm, Griff," dedi Joan. "Sadece... sadece karmaşık bir durum."

Griff başıyla onayladı. "Öyle olduğunu tahmin etmişim. Senin de öyle olabileceğini."

Joan, onun ne ima ettiğini öğrenmek istemedi.

O sırada bir taksi görüldü. Griff taksiyi durdurup Joan için kapıyı açtı. Joan'u arka koltuğa oturttu ve şoföre otelin adını verdi.

"Teşekkür ederim," dedi Joan, elini açık cama koymuştu. Kalbi Griff'e karşı sevgiyle dolup taşıyordu. Sevgi derken kastet-

tiği, ona güvenmesi, kalbinin iyiliğini görmesi, ona değer vermesi ve hayatında hep iyi şeyler olsun istemesiydi. Öyle bir sevgiydi ki, haksız olsa bile her zaman onun tarafında olurdu; Dünya’da gerçekten inandığı insanlardan biri olarak görürdü onu. O anda kalbindeki bu baskı dayanılmaz bir hâl aldı. Gerçekten dayanılmazdı.

“Üzgünüm,” dedi tekrar.

Griff başını iki yana salladı. “Hayır, olma. Ben iyi olacağım. Bana biraz zaman ver, geçer. Hiçbir şeyim kalmaz.”

Joan başını aşağı yukarı salladı.

“Bu gece harika görünüyordun, Joan,” dedi Griff. Sonra taksinin tavanına vurdu. Joan uzaklaştı.

Taksi yolda ilerlerken Joan dudaklarına dokundu. Ruju dağılmıştı. Dudakları sızlıyormuş gibi hissediyordu ama bu tatmin-den değil, özlemdendi.

O gece Joan, daha önce hiç hayalini kurmadığı şeylerin hayalini kurdu.

Ertesi gün sisli bir sabaha uyandı. Pencereden giren parlak güneş ışığı, bulanık gören gözlerinde âdeta şok etkisi yarattı. Komodinin üstündeki güneş gözlüğünü alıp taktı. Kapıya sertçe vurulmasıyla nihayet yatağından kalktı.

Çıplaktı ve bu onu şaşırttı. Dolaptan sabahlığını alırken yatağın üstünün karakalem çizimlerle dolu olduğunu gördü. Otelin not defterinin tamamını bitirmişti. Çizimlere bakıp onları ne zaman çizdiğini hatırlamaya çalıştı.

Hepsi Raven’dı.

Ona gülümseyen Raven. Dans eden Raven. Üstü çıplak Raven. Raven’in kalçası ve karnı.

Kapı bangır bangır çalarken aceleyle çizimleri topladı ve “Geliyorum!” diye bağırdı.

“Kapıyı aç, Joan! Otobüse geç kalacaksın.” *Vanessa*.

“Geliyorum!” Joan, çizimleri komodinin çekmecesine bıraktı.

“Herkes senin akşamdan kalma hâlini görmek için sabırsızlanıyor,” dedi Vanessa yüksek sesle.

Joan yüzünü buruşturdu. “Ben kapıyı açana kadar lütfen sessiz olur musun?!”

Sonunda kapıyı açtı.

Vanessa onu görünce durdu ve işte o an Joan aynaya hiç bakmadığını fark etti. Bakışları aşağı kaydı. Sabahlığı gevşekti, derin V yakası göğsünün sınırlarını gözler önüne seriyordu. Vanessa gözlerini göğsünden ayırıp tekrar Joan’un yüzüne baktı. Joan sabahlığını üzerine daha sıkı sardı.

“Düşündüğümde de kötüymüş,” dedi Vanessa sırtarak.

Joan saçlarını düzelterip onu içeri buyur etti.

“Ah, saçın işin sadece bir kısmı,” dedi Vanessa odaya girerken. Joan eşyalarını valizine tıktırmaya başlamıştı. Vanessa da yardım etmeye koyuldu.

“Biz seni beklerken diğerleri kahvaltıda yemek için bir şeyler almaya gitti. Donna ve Jimmy mısır lapası istiyormuş zaten.”

Joan yeni elbisesini valizine fırlattı. “Bu gerçekten çok utanç verici.”

Vanessa başını iki yana salladı. “Herkesi etkilemeyi başardın. Joan Goodwin sonunda kendini bıraktı.”

“Herkes bütün gece bana içki ikram edip durdu!” dedi Joan.

“Bu güzel kızların başma sık sık gelir. Hâlâ alışmamış olmana şaşırdım.”

Joan ona baktı ama Vanessa banyoya doğru yürüyordu. Kısa süre sonra banyodan çıktı ve Joan’a üzerine diş macunu sıkılmış bir diş fırçası uzattı.

“Al bakalım, şampiyon.”

Joan fırçayı alıp dişlerini fırçaladı. “Kusacak gibiyim,” dedi ağzı diş macunu köpüğüyle doluyken.

Vanessa başını onaylarcasına salladı. “Daha önce de sarhoş oldun. Geçer.”

Joan banyoya yöneldi, Vanessa da peşinden gitti. “Daha önce de başım ağrıdı ama böylesi... iğrenç bir şey.”

Joan macunu tükürürken Vanessa bir kez daha başını aşağı yukarı salladı. "Çünkü genelde şarap ya da bira içiyorsun. Ama dün gece herkesin ısmarladığı *hurricane* kokteyllerini yuvarladın. Donna da bu sabah kusup durdu."

Joan'un midesi bulandı. Vanessa bir bez alıp ıslattı ve üstüne biraz vazelin sürdü. "Yüzün Jackson Pollock tablosu gibi görünüyor. Gel buraya."

Joan bezi almak için elini uzattı ama Vanessa ya fark etmedi ya da görmezden geldi. "Gözlerini kapa."

Joan bir anlığına yüzüne baktıktan sonra yutkunarak sözlerine itaat etti.

Vanessa, bezi Joan'un elmacıkkemiğine bastırdı. Nazikçe ovalarken bir eliyle Joan'un çenesini tuttu. Bez o kadar sıcaktı ki Joan oracıkta uyuyakalabilirdi. Vanessa'ya bu kadar yakinken yine o bebek pudrası gibi yumuşak, tatlı kokusunu alabiliyordu.

Vanessa gözlerinden başlamıştı; eli nazik ama kendinden emin hareket ediyordu. Dokunuşu altında Joan cildinin iyice temizlendiğini hissediyor, midesi yavaş yavaş yatışıyordu.

Vanessa Joan'un kaşlarını, ardından alnını ve çene hattını ovaladı. Sonra durdu.

Joan gözlerini açtı.

"Şey... dudaklarını sen silsen daha iyi olur sanırım," dedi Vanessa ve bezi ona uzattı.

"Ah, peki, teşekkür ederim," dedi Joan. Bezi aldı ve rujunu elinden geldiğinde çabucak sildi. "Oldu mu?"

Vanessa başını onaylarcasına salladı. "Evet, yeniden kendine benziyorsun."

"Dün gece kendime benzemiyor muydum?"

"Bilmiyorum, Jo. Hâlâ senin kendini çözüp çözmediğini anlamaya çalışıyorum."

"Peki, *sen* benim kim olduğumu çözdün mü?" diye sordu Joan. Bu sözler ağzından biraz sert çıkmıştı ama bütün kalbiyle Vanessa'nın evet demesini umuyordu.



Vanessa başını iki yana salladı. "Çözdüğümü umuyorum. Ama bunu yalnızca sen bilebilirsin."

Joan havanın bir anda ağırlaştığını hissetti.

"Dün gece Griff'i öptüm," dedi Joan. "Striptiz kulübünden sonra." Vanessa'nın tepkisini ölçmeye çalışarak yüzüne baktı ama hiçbir tepki vermemişti.

"O kulüpte bayağı keyifli vakit geçiriyor gibiydin," dedi Vanessa.

"Griff'i öpmek hoşuma gitmedi," dedi Joan.

Vanessa başıyla onayladı. "Hoşlanmayacağını tahmin etmiştim."

"Ama kulübü sevdim," dedi Joan.

Vanessa sessizdi ancak gözlerini Joan'dan ayırmıyordu. Sonra bakışlarını çevirip tekrar başıyla onayladı ama bu sefer hafifçe sırtıyordu. "Evet, onu da tahmin etmiştim."

"Peki ya sen sevdin mi?" dedi Joan. "Kulübü yani?"

"Sence?" dedi Vanessa.

"Bilmiyorum. Erken çıktın. Pek bir şey anlayamadım."

Vanessa hiçbir şey söylemedi.

"Bana kim olduğumu çözemediğimi söylüyorsun ama sen *kendinin* kim olduğunu çözebildin mi?" diye sordu Joan ona.

Vanessa güldü. Joan yüzünü buruşturdu.

"Evet Joan, çözdüm. Sen de benim kim olduğumu çözmüşsündür bence. Tabii kendine karşı dürüst olursan."

Ah, güneşe çok yaklaşmışlardı.

"Bence artık... Yani... Zaten çok geç kaldık! Güneş gözlüğümü alır mısın? Üstümü değiştireceğim."

Vanessa ona uzun uzun baktıktan sonra, "Tamam," dedi.

Joan banyo kapısını kapayıp üstünü giydi. Saçlarını düzeltti. Dışarı çıktığında Vanessa güneş gözlüğünü ve cüzdanını tutuyordu. Komodinin hemen yanında duruyordu. Vanessa'nın çekmeceyi açmış olmasından endişelenen Joan'un yüzü kızardı. Ama herhangi bir şey görmüş gibi davranmıyordu.

Vanessa yatağın yanından geçti, Joan'a ve kapıya doğru ilerli-

yordu ki birden durup eğildi. "Ah, burada bir şey unutmuşsun," dedi, çarşafın arasına sıkışmış bir kâğıt parçasını kaldırarak.

"Önemsiz bir şey," dedi Joan. "Bakmana gerek yok. Lütfen bakma."

Ama Vanessa baktı ve ardından gülümsedi. "Seni çözmüşüm," dedi. "Seni çok iyi çözmüşüm. Hem de öyle böyle değil, Joan Goodwin."

Joan yanaklarının ısındığını hissetti. Uçurumun kenarında duruyormuş gibi hissediyordu. Ama her nasılsa başma bir şey gelmeyeceğini biliyordu.

"Pekâlâ, Ford," dedi. "Hadi gidelim."

---

Ertesi hafta sonu Joan, Frances'i pazar sabahı saat onda almaya söz vermişti ama neredeyse yarım saat geç uyanmıştı.

Son zamanlarda hep böyleydi. Uyuyamıyor, sonra da uyanamıyordu; zihni dağınıktı, bedeni yavaş kalıyordu. Evi aradı ama kimse cevap vermedi, o da üstüne bir elbise geçirip arabaya atladı. Kırmızı ışıklara takılmamak için köşe başlarındaki benzin istasyonlarının içinden geçerek biraz zaman kazandı – bunun teknik olarak yasal olmadığını farkındaydı.

Barbara'nın evine vardığında Frances basamakta oturuyordu. Üzerinde krem rengi tulumu vardı, saçlarını kendi başına iki örgü yapmıştı.

"Selam, tatlım," dedi Joan. "Üzgünüm, geç kaldım."

Saat onu on bir geçiyordu.

"Önemli değil," dedi Frances ayağa kalkarak.

"Annen nerede?"

"Scott'la birlikte."

Joan, Scott'un kim olduğunu bilmiyordu ama az çok tahmin edebiliyordu.

Frances, Joan'un arabasına doğru yürüdü fakat Joan çimenliğe çıkıp biraz bekledi.

"Annen evde değil mi?"

"Hayır, yaklaşık yarım saat önce Scott'ı almaya gitti. Sen gelene kadar dışarıda beklememi söyledi."

"Neden?" diye sordu Joan.

Frances omuz silkti. "Çıkarken kapıyı kilitledi."

Joan bunun gerçekten önemli bir mesele olup olmadığını kestiremiyordu ama Frances pek dert etmiş gibi görünmüyordu.

"Kahvaltıya mı gidiyoruz?" dedi Frances, ön koltuğa geçerken. "Az önce Lucky Charms yedim ama hâlâ açım."

Joan kendi kapısını açıp arabaya bindi.

"İstersen gideriz."

Joan onları evinin yanındaki lokantaya götürdü ve bir masa buldular. Yemek geldiğinde Frances yaklaşık üç dakikada iki koca pankeki silip süpürdü.

"Franny, hadi ama, yumurtanı da ye," dedi Joan.

"Gerçekten istemiyorum," dedi Frances.

"Söz vermiştin," diye hatırlattı Joan.

"Artık aç değilim," dedi Frances.

Barbara yapınca bu yöntem işe yarıyordu, Joan bundan emin di. "Bir yumurta yemek seni öldürmez," dedi ciddiyetle. "Şekere abanıp proteinsiz kalmanı istemiyorum."

Frances yüzünü buruşturdu ama sonra çatalını eline alıp yemeye başladı.

"Bugün ne yapıyoruz?" diye sordu Joan. "Film mi alışveriş mi?"

Frances seçeneklerini düşündü. "Alışveriş için ne kadar para vereceksin?"

"Bir sinema biletinin ücreti kadar, bunu biliyorsun."

Frances başıyla onayladı. "Diyelim ki bu gece bir filme gitmek istedim, beni götürür müsün?"

"Elbette, tatlım. Annen için de uygunsa."

"Ama o biletler daha pahalı."

"Doğru ama sorun değil."

"Peki o zaman şimdi alışverişe gidersek, o filmin bileti kadar para verir misin?"

Joan da tıpkı Frances gibi güldü. "Seni küçük hınzır," dedi Joan.

Frances'in gözleri parladı, omuzlarını yukarı çekip mutlulukla sırıttı. "Ama dedin ki..."

"Tamam," dedi Joan parmağıyla onu işaret ederek. "Bu seferlik işe yaradı. Sana sinema bileti kadar para vereceğim çünkü zekânı kullandın. Ama bir dahaki sefere bu numarayı yemem."

Frances omuz silkti. "Sorun değil," dedi. "Zaten ben de sinemaya gitmek istiyordum."

Joan güldü. "Büyüyünce avukat olacaksın sen," dedi. "Ya da rehine pazarlıkçısı."

"Rehine pazarlıkçısı ne demek?"

"Boş ver şimdi onu," dedi Joan. "Hangisine gidiyoruz? *The Great Muppet Caper* mı, *Superman II* mi?"

Joan, Griff'in lokantaya girip tezgâha yönelmesiyle dikkatini kaybettiği için Frances'in cevabını duymadı.

Griff paket siparişi almaya gelmişti. Joan, onu görür görmez tanıdı; Griff de ona biraz hüzünlü bir gülümsemeyle karşılık verdi. Joan, yanına gidip konuşmak istedi. Ama Griff, programları aynı olduğu zamanlarda bile Johnson Uzay Merkezi'ne tek başına yürüyerek gitmeyi tercih ediyor, gruptan gelen davetleri kibarca geri çeviriyordu. Joan, ne zaman normale döneceklerini merak etse de Griff'le göz göze geldiğinde adamın tatlı ama mesafeli bir tavırla el sallaması, henüz her şeyin tam olarak düzelmediğini gösteriyordu.

"Joanie?"

"Hı?"

"*The Great Muppet Caper*'a gitmek istediğimi söyledim."

"Peki, tatlım," dedi Joan. "Hadi tabağını bitir de çıkalım."

"Bitirmek zorunda mıyım?"

Joan bazen neden Frances'in sabah kahvaltısında çikolatalı pasta yemesine, geç saatlere kadar ayakta kalmasına ve tüm küfürleri öğrenmesine izin veren o *havalı teyze* olmadığını merak ediyordu. Bunun Barbara'nın suçu mu yoksa kendi suçu mu olduğunu bilemiyordu. Belki de başından beri kaçınılmaz olan buydu.

“Evet,” dedi. “Bitirmek zorundasın.”

O öğleden sonra Joan, planladığı gibi Frances’i eve bırakmak üzere garaj yoluna girdi. Frances saçlarını yeniden örmüştü ama üstü başı pek iyi durumda değildi: tulumuna akça ağaç şurubu dökülmüş, pantolonuna fıstık ezmesi bulaşmıştı.

“Gece sende kalamaz mıyım?” dedi arabadan inmeden önce.

Joan kontağı kapadı. “Bilmiyorum, tatlım,” dedi. “Yarın kampa gideceksin.”

“Ama beni kampa bırakabilirsin,” dedi Frances. “Senin beni sabahları kampa ya da okula bırakabileceğini, bazen senin evinde kalabileceğimi düşünmüştüm,” dedi Frances.

Joan başıyla onayladı. “Bunu annenle bir ara konuşsak olmaz mı?” dedi. “Ama bu akşam değil, tamam mı?”

Frances başını aşağı yukarı salladı. “Ama ne diyeceğini biliyorsun zaten,” dedi. “Benim nerede olduğum umurunda değil.”

“Tabii ki umurunda,” dedi Joan. “Annen hep yanında olmanı istiyor.”

Frances, Joan’a kırılgan bir ifadeyle baktı.

Eve girdiklerinde Barbara mutfakta temizliğe dalmıştı ve plakçalardan müzik sesi yükseliyordu. Joan, arka bahçeden gelen erkek sesini duyabiliyor, ızgaradan yükselen dumanın kokusunu alabiliyordu.

“Merhaba, ailem,” dedi Barbara neşeyle. Ön kapıya gelip Frances’i yanına çekti. “Joan, bizimle akşam yemeği yemek ister misin? Scott ızgarayı hazırlıyor.”

“Maalesef kalamayacağım,” dedi Joan. “Ama biraz konuşabilir miyiz?”

“Televizyon izlemeye gidebilir miyim?” dedi Frances.

“Tabii, tatlım,” dedi Barbara. “Hadi git.”

Frances gider gitmez Joan olabildiğince alçak sesle, “Bu sabah Frances’i neden dışarıda yalnız bıraktın?” diye sordu.

“Ne diyorsun sen?”

“Çocuğu kapıda bırakıp gitmişsin.”

“Onu sen alacaktın.”

“Ama dışarıda yarım saatten fazla tek başına kalmış.”

“Vaktinde gelmemen benim suçum değil. Sadece birkaç dakika bekler diye düşündüm. Hem zaten ona bir şey olmadı, değil mi?”

“Barbara, Frances yedi yaşında.”

“Kızımın kaç yaşında olduğunu gayet iyi biliyorum, sağ ol.”

“Ben sadece onu kapıda bırakıp gidemezsin diyorum. Ya ben gelmeseydim? O zaman ne olacaktı?”

“Bir saate kalmaz dönecektim. Sadece Scott’ı almaya gitmiştim,” dedi. “Frances akıllı bir çocuk. Bahçeye gider, biz gelene kadar oynardı.”

“Barbara—”

“Zekâsını ve yeteneklerini hafife alıyorsun, hâlâ ona bebekmiş gibi davranıyorsun.”

“Ona bebekmiş gibi davranmıyorum. Sadece koruyorum.”

“Siktir git, Joan. Siktir git. Tamam mı? Hiç bana öyle bakma.”

Joan kardeşine nasıl baktığını bilmiyordu ama kafa karışıklığının yüzüne yansıdığından emindi.

Barbara sık sık Joan’u bir şeyler *düşünmekle* suçlardı, hiçbir şey söylemese bile vücut dilinden ona tepeden baktığını hissettiğini söylerdi.

İşin aslı şu ki evet, Barbara’nın bu kadar umursamaz olması bazen onu gerçekten endişelendiriyordu. Kendi dışında kimseyi düşünmemesi, olaylara başka açılardan bakamaması.

Ama Joan, Barbara’nın bakış açısını da anlamak için çabalıyordu.

Yine de hiç söylemediği şeyler yüzünden sürekli kardeşinden azar işitiyor, daha kendi zihninde bile netleştirmedeği düşünceleri savunmakla suçlanıyordu.

Barbara haksız mıydı? Yoksa Joan gerçekten fazla mı yargılayıcıydı? Belki de bunu yüzüne söyleyebilecek kadar ona yakın olan tek kişi kardeşiydi. Joan emin değildi. Belki de hiçbir zaman emin olamayacaktı.

“Ben sana herhangi bir şekilde bakmıyorum,” dedi sonunda Joan.

“Evet, bakıyorsun. Kötü bir anne olduğumu düşünüyorsun.”

“Hayır, düşünmüyorum.”

“Ama bir çocuğa annelik etmek ne demek en ufak bir fikrin yok, Joan.”

“Biliyorum.”

“Bunu tek başıma yapmanın ne kadar zor olduğunu da bilmiyorsun. Bana yardım eden kimse yok.”

Joan başını aşağı yukarı salladı. Ne diyeceğini bilemiyordu.

“O zaman kendi işine bak.”

Joan, Barbara’nın arkasındaki Frances’e baktı. Frances televizyon izlerken oyuncak bebekleriyle oynuyordu. Gülüyordu. Gayet iyiydi. Değil mi?

“Üzgünüm,” dedi Joan. “Haklısın.”

“Teşekkür ederim,” dedi Barbara. “Bu çok olgunca bir davranış. Teşekkür ederim.”

Joan çıkarken Frances’in alnına bir öpücük kondurdu. “Yakında görüşürüz. Tamam mı, tatlım?”

Frances başıyla onaylayıp, “Tamam. Güle güle, Joanie,” dedi.

*Düzenleme*

*Ny.ozlem*

## TEMMUZ 1981

**A**SCANlerin eğitiminde bir yılı doldurmalarının şerefine göl kenarında bir kamp gezisi düzenlenmişti. Astronotlar, eğitmenler ve ASCANlerle aileleri davetliydi.

Joan, Frances'i de davet etmişti. Onu almaya gittiğinde Frances, Barbara'yla birlikte ön bahçede bekliyordu. Üzerinde balıkçı yelege, sırtında yetişkin boy kamp çantası vardı.

Frances'in vücudunun çantanın ağırlığı altında ezilişini görünce gülmemeye çalıştı.

"Onu ben taşıyım, tatlım," dedi çantayı alırken.

"Kampta ne lazım olur bilmiyordum," dedi Barbara.

Joan hafifçe gülümsedi. "Harika iş çıkarmışsın. Harrison gelemediği için onun çadırını ödünç aldım. Bir de Brazos kıyısında kamp yaptığımız zamandan kalma uyku tulumlarım var. Yani her şey hazır. Senin hazırladıkların da işimize yarar."

"Çok fazla şey var!" diye bağırdı Frances, yelegini çıkarıp Joan'un arabasının ön koltuğuna otururken.

Barbara, sadece Joan'un duyabileceği şekilde eğilip, "Beni endişelendiren şey işte tam da bu. Kampa gitmenin ne demek olduğunu bile bilmiyor. Bu işlerin hiçbirinden haberi yok. Babasız büyüyen bir çocuk için zor," diye fısıldadı.

Joan detayları tam bilmiyordu ama görünen o ki Scott hayatlarından çıkmıştı. Bu kadarını Frances'ten duymuştu.

"Merak etme, Barbara. O iyi olacak. Gerçekten," dedi Joan.



“Onun hiçbir şeyden geri kalmasını ya da dışlanmış hissetmesini istemiyorum,” dedi Barbara.

“Hey, yanında biz varız. Her zaman öyle oldu, hep öyle olacak,” dedi Joan.

Barbara başıyla onayladı. “Evet, belki babam buraya daha sık gelip onunla vakit geçirebilir.”

“Bence bu harika bir fikir, hem annemle babam da çok ister.”

Barbara, Frances’e el salladı ve ardından arabanın camını indirmesini istedi ki ona bir öpücük verebilsin.

“Gözlerini devirmeyi bırak,” dedi. “Hayatımı seni büyütmeye adadım. Bir öpücüğü çok görme.”

“Üzgünüm, anne,” dedi Frances. Barbara’yı yanağından öptü ve ardından hem Barbara’ya hem Joan’a, “Artık gidebilir miyiz?” dedi.

Donna ve Joan, Joan’un çadırını kurarken Lydia da kendi çadırını kurdu. Çocukların çoğu yakında oynuyordu, diğerleriyse balıkçı iskelesindeydi. Frances çoktan Duke’la Kris’in büyük kızı Julie ve Steve’le Helene’in yedi yaşındaki kızı Patty’yle ortadan kaybolmuştu. Patty, küçük kızlara çiçek yapraklarını ezerek taşları nasıl boyayacaklarını öğretiyordu.

Joan çadır kazığını yere çakarken, arkasından gelen Vanessa’nın sesini duymamış gibi yapmaya çalıştı. Vanessa, Steve’le birlikte Duke’un kamyonundan yiyecekleri indiriyordu. Joan başını çevirip ona bakmadı. Haftalardır Vanessa’nın yüzüne bakacak cesareti olmamıştı.

“Eğer o kazığı daha sağlam çakmazsan ilk osurukta bütün çadır uçup gider,” dedi Donna.

Joan gözlerini devirdikten sonra tüm gücüyle kazığa bastırıp yere saplanmasını sağladı.

“Tavsiyen için sağ ol,” dedi.

“Şanslısın ki seni şu beceriksiz çadır kurma çabalarına katlanacak kadar seviyorum,” dedi Donna.

“Sen de şanslısın ki seni dırdırlarına katlanacak kadar seviyorum,” dedi Joan.

Donna, Joan’un sözünü düşündü. “Evet, sanırım dırdır ediyorum.”

Çadırı kurmayı yeni bitirmişlerdi ki Lydia’nın çadırı devrildi.

“Hadi gel,” dedi Joan.

Donna iç çekti. “Ona yardım etmek zorunda mıyım?”

“Evet.”

“Robotik kol sistemi simülasyonunda daha fazla vakit geçirmek için yaptığı onca kulisten sonra benim zamanımdan alıp ona vermelerine rağmen mi?” dedi Donna.

“Sen yardım etmeyeceksen ben ederim,” dedi Joan.

“Pabucumu edersin,” dedi Donna önene geçerek. “Kendi çadırını bile zor kurdun.”

Yanına gittiklerinde Lydia, “Ben hallettim. Sakın dokunmayın!” dedi.

Donna, Joan’a kötü bir bakış attı.

“Lydia, sana yardım edelim,” dedi Joan.

“Bana biraz yer açın, yeter. Tanrım.”

“O çadırı kurmak için kaç kadın gerekir acaba?” dedi Marty. Jimmy de yanındaydı. Marty daha esprisini tamamlamadan gülmeye başlamıştı bile.

Joan gözlerini kapayıp derin bir nefes aldı. Donna ona dönüp başını iki yana salladı.

“Ama önemli değil! İçinizden biri benim çadırı kurabilir!” dedi Marty iğrenç bir imada bulunarak.

Lydia kahkahalarla gülüp Marty’ye beşlik çaktı.

“Siktir git, Marty,” dedi Donna.

Jimmy, “Çok alıngan,” diye homurdandı ve Marty’yle birlikte oradan uzaklaştılar.

Onlar uzaklaştığında Joan, Lydia’ya döndü. “Neden yapıyorsun bunu?”

“Neyi neden yapıyorum?”

"O herifin aptal şakalarına gülüyorsun. Gülerek onlara yüz veriyorsun. Bundan nefret ediyorum."

"Bence senin biraz gevšemeye ihtiyacın var."

"Sen de aynen onlar gibi konuşuyorsun," dedi Donna.

"E, işin özü bu değil mi zaten?" dedi Lydia, pes edip çadırın orta direğini yere bırakarak. "Akışına bırakırsan sonunda vazgeçerler. Bizim de onlar gibi olduğumuzu görürler."

"Ben onlar gibi olmak istemiyorum," dedi Joan.

"Olmak zorundayız," dedi Lydia. "Bu yüzden kadınları bu programa alıyorlar. Çünkü NASA'yı bizim de en az onlar kadar iyi olduğumuza ikna ettik."

"Bir konuda haklı," dedi Donna iç çekerek. "NASA'da kimse, *Kadınlar bu işi nasıl yapıyor bir bakalım*, demiyor. Onlar, *Belki de tıpkı bizim gibi olduklarını kanıtlamaları için onlara bir fırsat vermeliyiz*, diye düşünüyorlar."

"Yıl olmuş 1981, Joan" dedi Lydia. "Saçma sapan esprilere sinirlenmeyi bırakıp işimizi yapma zamanı geldi."

"Ben tam tersini savunuyorum," dedi Joan, nefes nefese kalmıştı. "Yıl olmuş 1981, sırf birkaç adam muhtemelen onlardan daha iyi olduğum bir işte bana bir şans versin diye cinsiyetçi şakalarına komikmiş gibi gülecek değilim."

Lydia başını iki yana salladı. "Anlamıyorsun. Bazen buna çok sinir oluyorum. 8. Grup gelene kadar bu programda tek bir kadın bile yoktu. Hep erkeklerdi. Görev alan herkes de beyazdı."

"O kadarını biliyorum."

"8. Grup 'ta altı beyaz kadın, üç siyah erkek ve bir Asyalı erkek vardı. Ya geri kalan otuz beş kişi? Hepsi beyaz erkekti."

"Bunu da biliyorum," dedi Joan.

"Demek istediği azınlıktayız," dedi Donna. Joan ona döndü. "NASA hâlâ erkekler tarafından yönetiliyor. Uzaya gitmek istiyorsak bir *erkeği* bizi seçmeye ikna etmeliyiz. *Erkeklerin* bizimle çalışmak istemesini sağlamalıyız. Akıllı olmalıyız."

Joan, Donna'yı incelerken insanların ona nasıl baktığının farkında olduğunun ayırdına vardı. Donna, Hank'le çıktığından her-

*kesin haberdar olduğunu* biliyordu. Bunu saklaması, hepsinin önünde bunu inkâr edişi tamamen kendini koruma içgüdüsünden kaynaklanıyordu. Bu bilgiyi gizleyen Donna'ydı. Hank değildi.

Donna, Hank'le çıkmanın kariyerine zarar vereceğini bile bile yine de çıkıyorsa onu gerçekten seviyor olmalıydı.

"Jimmy, Marty ya da Teddy gibi biri olmayacağım," dedi Joan. "Başkalarının duygularını hiçe sayacak espriler yapmayacağım, hiçbir zaman korkmuyormuş gibi davranmayacağım, duygularımı bastırmayacağım, yardım istemekten kaçınmayacağım. Hislerimi gizleyerek ya da inkâr ederek yaşamayacağım. Ya da ağladığımı herkesten saklamayacağım. Çünkü bazen gerçekten ağlıyorum."

"Biliyorum, tatlım," dedi Donna. "Ama bunu gösteremeyiz."

"Bunu hiçbir zaman gösteremeyiz," dedi Lydia sessizce.

"Ben..." Joan başını iki yana salladı. "Onlar gibi olabileceğimi kanıtlamaya çalışmak istemiyorum. Onlar gibi olmak istemiyorum. Olmayacağım da."

"Ama senin davranışın hepimizi etkiliyor," dedi Lydia. "Çünkü buradaki her kadın göz hapsinde. Bu programda henüz yeterince kadın yok, yani burada sadece kendimizi temsil etmiyoruz. Onların önünde ağlarsan, *Kadınlar baskıya gelemiyor*, diyecekler. Sonra bedelini ödeyen *ben* olacağım. Burada sadece kendin için bulunmuyorsun, Joan. Ya hep birlikte başarılı oluruz ya da hep birlikte batarız."

"Bu söylediklerinin doğruluğundan emin değilim," dedi Joan.

"Doğru," dedi Donna. "Ne yapmak gerektiğini ben de bilmiyorum. Ama doğru."

"Biri bizim hakkımızda kaba bir laf ettiğinde tepki vermeyelim mi?"

"Ben onlara siktirip gidebileceklerini falan söylüyorum," dedi Donna. "Sen de deneyebilirsin."

"Ama Lydia sanki bu espriler komikmiş gibi gülüyor," dedi Joan.

“Çünkü bazen gerçekten komik oluyorlar,” dedi Lydia.

“Bunu komik bulmanın tek nedeni, hayatımız boyunca bizimle dalga geçilmesinin normal olduğunun öğretilmesi,” dedi Joan. “Ama ben buna ortak olmayacağım. *Birimizin davranışı hepimizi etkiler* diyorsun ya, işte o şakalara gülmen de bu iğrençliğe devam etmelerinin önünü açıyor.”

Lydia iç çekti. “Bu konuda konuşmaya devam etmek istemiyorum,” dedi.

“Ben de,” dedi Joan.

O sırada hâlâ Steve’le konuşan Vanessa’yı düşündü. Vanessa onunla aynı fikirde olur muydu? Joan’un şu anda hiç de arabulucu gibi davranmadığını görebilir miydi?

“Neyse, hadi bunu boş verelim artık,” dedi Donna. “Asıl sorunun ne olduğu konusunda hepimiz hemfikiriz. Sadece nasıl çözeceğimizi bilmiyoruz.”

“Çözmenin bir yolu yok,” dedi Joan.

Lydia başıyla onayladı. “Evet, bu konuda haklısın.”

“Ama ikimizin tartışmasının çözmeyeceği kesin,” dedi Joan kabullenerek.

“Evet,” dedi Lydia.

“Çok kızgıyım,” dedi Joan.

“Bana mı?” diye sordu Lydia, çocukça bir kırılganlıkla. Bu hali Joan’un yüreğini yumuşattı.

“Hayır, onlara. Bu kavganın sebebi onlar. Asıl onlara kızgıyım ama acısını senden çıkarıyorum.”

“Şey, biliyorsun,” dedi Lydia gülümseyerek, “kadınlar bazen çok mantıksız olabiliyor.”

Joan kendini tutamayıp güldü.

“Lydia Danes,” dedi Donna. “Sen az önce gerçekten iyi bir espri mi yaptın?”

“Komik olabilirim, biliyorsun” dedi Lydia.

“Hayır,” dedi Donna. “Kimsenin bunu bildiğini sanmıyorum.”

Akşam yemeğinden sonra Kris, Joan'u çadırlardan birinin oraya çağırdı ve Frances'in Julie'nin uyku tulumunda, onunla birlikte uyuyakaldığını gösterdi. Üzerlerinde hâlâ gündüz giydikleri kıyafetler vardı, üstleri başları toprak içindeydi. Frances'in saçları karmakarışık, yanaklarına çikolata bulaşmıştı.

Joan, Frances'in ağzı açık şekilde, kollarında Julie'nin oyuncakıyla uyuyuşunu izledi. Frances'in sosyal faaliyetlere nasıl bu kadar kolay adapte olabildiğini aklı almıyordu.

"Onu kendi çadırına taşımamı ister misin?" diye sordu yumuşak bir ses.

Joan dönüp Griff'e baktı.

"Bence böyle iyiler," dedi Kris. "Bırak burada uyusun. Julie bunu kuzeni Linda'yla oynarken hep yapar. Çaktırmadığını sanıyor ama kendi kendine uyuduğu tek zaman bu."

Joan güldü. "Tamam, emin misin? Sabah uyanınca gelmemi ister misin?"

"Hiç gerek yok, merak etme," dedi Kris.

Griff başıyla göl kıyısını işaret etti, Joan da onu izledi. Gece havası ılıktı, tatlı bir esinti vardı. Gökyüzü açıktı, ağaçların ardında Kuğu ve Kartal takımyıldızlarının bir ucu seçiliyordu.

Joan, iskelede oturmuş Steve'le bira içen Vanessa'yı gördü. Kendini alevin başına ne işler açabileceğini bilen bir güve gibi hissetti.

Bakışlarını Vanessa'dan uzaklaştırdığında Griff'in ona izlediğini fark etti.

Ama kalabalıktan biraz uzaklaşana kadar sessiz kaldı.

"Sana söylemek istediğim şey şuydu," dedi sonunda. "Artık iyi hissediyorum, aramıza mesafe koymana gerek yok."

"Emin misin?" diye sordu Joan. "Sen nasıl istersen öyle davranırım."

Griff başını onaylarcasına salladı. "Daha önce hiç âşık oldun mu?" diye sordu.

Joan onunla göz göze gelemedi. "Hayır, sanmıyorum."

"Şey... Biraz grip gibidir. Berbat hissedersin ama sonra bir gün aniden geçer."

Joan güldü.

"Demek istediğim, geride bırakalım," dedi Griff.

"Neyi geride bırakalım?" diye sordu Joan gülümseyerek.

Griff kahkaha attı. "Teşekkür ederim."

"Hayatımda tanıdığım en iyi adamlardan birisin," dedi Joan.

"O konuya hiç girmeyelim bence," dedi Griff.

"Hayır, ben sadece..." dedi Joan. "Hayatımda çok fazla erkek olmadı. Babam ve buradaki diğer adamlar dışında... Yani evet, sen iyi birisin. Gerçekten iyisin."

"Eh, iyi olmaya çalışıyorum diyelim," dedi Griff.

"Biliyorum ve arkadaşın olmaktan onur duyuyorum. Sözlerimde samimiyim. Seninle çalışıyor olmaktan da onur duyuyorum."

"Ben de aynı şekilde hissediyorum."

"O zaman sabahları yine işe birlikte yürür müüz?"

"Evet, çok isterim," dedi Griff.

"Sonra da birlikte akşam yemeği yer miyiz?"

Griff elini kaldırdı. "Sırayla, Goodwin."

Joan ona soyadıyla hitap ettiğini duyunca gülümsedi. Ama aralarındaki bir şeyin sonsuza dek kaybolduğunu da fark etti. Bir daha asla geri gelmeyecek bir şey.

Yürümeye devam ederek kamp alanından biraz daha uzaklaştılar, sonra tekrar geri döndüler.

"Bir şey daha söyleyebilir miyim?" dedi Griff, kampa yaklaşıırken. "Haddim olmayan bir şey?"

"Tabii," dedi Joan.

"Kalbinde ne olduğunu bildiğimi iddia etmeyeceğim. Ama birkaç şey söyledin... ve ben de birkaç şey hissettim, belki de sen... yani..."

Durdu ve Joan'a döndü. "Eğer birine karşı bir şeyler hissediyorsan – yani eğer aklını kurcalayan bir şey varsa zor durumda kalabileceğinden endişeleniyorum. Çünkü her ne kadar bakış

açılarını yanlış bulsam da NASA'nın astronotlar konusunda resmi olarak onaylamadığı bazı şeyler olduğunu duydum."

Joan bir an boyunca nefes alamadı, vücudu ciğerlerindeki havayı dışarı atmaya unutmuş gibiydi.

"İyi misin?" diye sordu Griff.

Joan başıyla onayladı. "Teşekkür ederim, Griff. Beni düşündüğün için sağ ol. Ama... Bunların benimle ne ilgisi olduğunu pek anlamadım."

"Tamam," dedi Griff. "Ben sadece... Gerekirse senin için mücadele ederim. Bunu bil istedim. New Orleans'ta egomu paramparça etmiş olman mesele değil..." diye ekledi gülerek.

"Keser misin artık?"

Griff gülmeye devam etti. "Sadece şunu söylüyorum, gururum kırılrsa bile inancımı etkilemez. Herkes istediği hayatı yaşayabilmeli, istediği kişiyi sevebilmeli. Arkadayım, Goodwin. Tamam mı? Anlatmaya çalıştığım şey bu."

"Teşekkür ederim, Griff," dedi Joan. "Ama ne demeye çalıştığını hiç bilmiyorum."

Joan çadırına döndü ama Frances orada olmadığından kendini çok yalnız hissetti. Düşüncelerini susturamıyordu fakat ara ara gölden gelen küçük su sıçramalarını da duymazdan gelemiyordu. Belki bir balık, belki de bir kuştı. İç çekip uyku tulumundan çıktı, çadırın fermuarını açtı ve ayağa kalktı.

İleride, Vanessa iskelede durmuş, göle çakıltaşları atıyordu.

Joan gökyüzüne baktı. Vega'nın konumuna göre saatin gece ikiden erken olduğunu tahmin etti.

Tekrar çadırına dönüp uyumaya çalışabilirdi. Ama ayışığı Vanessa'nın vücuduna vuruyordu ve Joan istemsizce ona doğru yürümeye başladı.

Vanessa onun ayak seslerini duymuş olmalıydı çünkü arkasına döndü ve Joan'u görünce kocaman gülümsedi. Gülümsemesi çok güzeldi, hafif çarpıktı ama yüzünün geri kalanı mükemmel



bir simetrideydi. Bukleleri, Joan'un hayatında gördüğü en güzel buklelerdi. İçinden elini o buklelerin arasına daldırıp Vanessa'yı kendine çekmek geldi.

"Bak," dedi Vanessa, gölün batı kıyısını işaret ederek. "Herkül."

Joan hiçbir şey söylemedi.

"Koca gökyüzü birdenbire çok anlamlı gelmeye başladı," dedi Vanessa. "Senin sayende."

O anda Joan'un aklından geçen tek şey, *Ah, hayır. Ah, hayır. Ah, hayır. Ah, hayır, oldu.*

## 29 ARALIK 1984

Şimdi uzay giysisinin içinde olan Vanessa, mekiğe bağlı hâlde yük taşıma bölmesine girdi. İleri bölme duvarına doğru gidip sağ taraftaki mandalları kontrol etmeye koyuldu. Hank'i düşünmemeye çalıştı. Şu anda Donna'nın neler yaşıyor olabileceğini düşünmemeye çalıştı. Küçük Thea'yı ve Thea'nın hiçbir zaman Hank'in Şükran Günü'nde onu nasıl kucakladığını hatırlayamayacağını düşünmemeye çalıştı. Donna'nın kızını almak istediği her seferinde Hank'in başını iki yana sallayarak, "Hayır. Lütfen karışma. Bırak, onu ben tutayım," demesini hatırlamayacaktı. Thea, babasının kollarında olmanın nasıl bir his olduğunu asla hatırlayamayacaktı. Babası, başkaları tarafından anlatılan biri olarak kalacaktı.

Bunu düşünmeye dayanamıyordu.

Bunun yerine Griff'i düşündü. Lydia'yı düşündü.

Ve Joan'u düşündü.

İleri bölme duvarına vardığında içini bir ürperti kapladı. Duvarın diğer tarafındaki deliği görebiliyordu. Ama bunun haricinde yük taşıma bölmesinin kapağı da eğilmiş, hasar almıştı. Patlayıcı kabloları fırlayan parçalar muhtemelen kapıya çarpmıştı.

"Houston, sağ kapak eğilmiş durumda. Kapağı elle kapamayı deneyeceğim ama tam oturacağından emin değilim."

Joan'un sesi telsizden duyuldu: "*Navigator*, anlaşıldı. Yük taşıma bölmesi kapakları belirli bir miktar sapmaya dayanabilir. Biz durumu değerlendirirken senin başlamanı istiyoruz."

Vanessa etrafına baktı. Yük bölmesi kapakları kapanınca mekiğin sırtında büyük bir "I" biğimi oluşuyordu. Bu kapaklar, toplam otuz iki mandalla kilitleniyordu; sekizi n tarafta, sekizi arka tarafta, on altısı ise orta hattaydı. İlkin n bölmedeki mandalları olabildiğince kapatacaktı.

Sol taraftaki dört mandal elektronik olarak kapanmıştı. Bu yüzden sağ tarafa, merkeze en uzak olana geÇti. İlk mandal sıkışmıştı ama ne yapması gerektiğini biliyordu. Simülasyonlarda neredeyse her alternatif durumda Vanessa yeteneğiyle parlamıştı. Zaten burada olmasının nedeni buydu. Mekanik işler.

Isı yalıtım battaniyesinin arkasındaki alet ġantasını alıp ilk mandala doğru süzüldü. Cırcır anahtarını ġıkardı. Acele etmenin anlamı yoktu. şu an sorunu adım adım ¡zmek zorunda olmasına şükretti. Bunun iÇin eğitim almıştı. Dünya'dayken, sağ elini nereye koyacağını, sol elini nereye yerleştireceğini, ayak sabitleyicilere nasıl yerleşeceğini ve en fazla kuvveti uygulayabilmek iÇin kendini nasıl konumlandıracağını öğrenmişti. Pozisyon alıp işe koyuldu.

Steve olmadan nasıl astronot olacaktı? Onsuz nasıl eve dönecekti? Dnemezdi. Bunların hiÇbirini yapamazdı. Her şeyi mahvedecekti ve hepsi ölecekti. Bunu yapamayacaktı.

Vanessa derin bir nefes aldı.

Belki acele etmek daha iyiydi. Belki de düşünmeye fırsatı olmasa her şey daha kolay olurdu. Yerġekimi hafife alınıyordu. O, en azından insana direnecek bir şey veriyordu.

Kendini toparlamaya ġalıřtı. Cırcır anahtarını dişliye yerleştirdi ve ġevirmeye başladı.

Steve, bir keresinde iki erkek kardeşin kġĖ olmasına rağmen *Vanessa'yı* kġk kız kardeşi gibi gördüğünü söylemişti.

Vanessa da ona aynı şekilde düşündüğünü, ikisinin arasında ilgi odağı hep o olduğundan kendini kġk kız kardeş gibi hissettiğini, ondan hep fazla ilgi istediğini dile getirmişti. Ama Steve onu düzeltmiş, bu ilişkinin ona da bir şey kattığını söylemişti. "Seninle konuşmak, yaşadığın şeyleri dinlemek... bana

senin yaşına gelene kadar ne kadar yol katettiğimi fark ettiriyor. Ve evet, belki harika bir astronotum ama öğrendiklerimi bencilce kendime saklarsam ardımda nasıl bir miras bırakmış olurum?" demişti.

"Şöyle düşün, ben sana yardım edeceğim, sen de başka bir ASCAN'e yardım edeceksin, o da bir başkasına yardım edecek. Böyle böyle sürüp gidecek. Ve bir gün, on yıllar sonra, Mars'a ayak bastığımızda, ben çoktan ölmüş olacağım. Ama bir parçam orada olacak."

Vanessa, dişliyi olabildiğince sıkıştırdı. Dört mandal da kapandı. Mandalların elinin altında sağlam şekilde oturduğunu hissetmek ona iyi geldi.

*"Navigator, ilk dördün kapandığını görüyoruz. Teşekkürler."*

Vanessa yukarı baktı. Kapaktaki eğrilik, mandalların tam temas etmesini engelliyordu. Cırcır anahtarını yeniden dişliye yerleştirip biraz daha çevirdi, kapağı elinden geldiğince yaklaştırmaya çalıştı.

Kapaklar arasında fazla boşluk kalırsa atmosfere yeniden girişte mekik yanardı. Vanessa da bir daha asla Joan'u göremezdi.

Çenesini gevşetmeye çalıştı ve nefesine odaklandı. *Nefes al, dört saniye tut, dört saniyede ver.* Bu nefes döngüsünü tekrar ederse zihnini meşgul tutabilir, düşüncelerini uzaklaştırabilirdi.

*Nefes al, dört saniye tut, dört saniyede ver.*

*Nefes al, dört saniye tut, dört saniyede ver.*

Buna devam etti.

Yük taşıma bölmesi karanlıktı ve yapması gerekenler henüz bitmemişti.

---

Joan bunu yüksek sesle söylemeyecekti. Hiç kimse söylemeyecekti. Ama eğer ön bölme mandalları iyice sıkışıp kapak düzgünce kapanmazsa işler değişirdi.

Ray ayağa kalktı. "Uçuş, ben doktor. Griff'in kalp atış hızından endişeliyim."

Bu, Ray'in bunu dördüncü kez dile getirişiydi ama bu kez sesi daha sakindi, eski harareti yoktu; bu da tersine bir etki yaratıyordu. Joan ona döndü. Solgun yüzünden ve irice açılmış gözlerinden, kendini kontrol etmek için büyük çaba harcadığını anlayabiliyordu.

Jack, "Kaçta şu anda?" diye sordu.

"Dakikada yirmi bir atım ve gittikçe düzensizleşiyor."

"Ne kadar düzensiz?"

Ray çizelgeyi yeniden kontrol etti ve yutkundu.

Ciddi bir ifadeyle konuşmaya başladığında sanki biri Joan'un dünyasının sesini kısmış gibiydi. Ray'le Jack arasında geçen her kelime boğuk, uzak ve gerçekdışı geliyordu. Ray'in kaşlarını çat-  
tığını görebiliyordu. Jack'in elini öfkeyle konsola vurduğunu da.

Ama Joan tek kelime bile duyamıyordu.

Daha sonra aslında o anda her şeyi duyduğunu fark edecekti. Sadece o ânın ağırlığıyla baş edemediği için zihni kapanmıştı. Bu anılar çok sonra birer birer aklına gelecekti.

"Vücut ısısı düştü." "Kalp atış sinyallerini kaybettik." "Ford'a söylemeyin." "Vanessa ona otuz saniye içinde ulaşsa bile herhangi bir yararı olacağını san..."

Ama o anda, Joan sanki bedenini çoktan terk etmiş gibiydi. Yerden birkaç metre yukarıdan bakıyormuş gibi görüşü bulanıklaştı.

Kendini koltuğunda görebiliyordu. Atkuyruğu yaptığı saçları dağılmış, gözleri kan çanağına dönmüştü.

Şimdi her şeyi geriye sarıyordu. Sabah işe geldiğini, sonra dün gece yatağa girdiğini görebiliyordu. Karantinaya girmeden önce Griff'e merkezin otoparkında veda ettiğini. Steve'in evindeki havuzda konuştukları ânı, ona doğru yüzerkenki hâlini, apartman kompleksindeki ilk gün onu karşılamasını.

Geçmişini görebiliyordu ama şimdi o geçmiş, içinde bulundukları ânın dayanılmaz kaçınılmazlığıyla lekelenmişti.

Nasıl olmuştu da bu gidişatı fark etmemişti? Her şey bu kadar açıkken nasıl görememişti?

*Aptalsın, diye düşündü. Dünya'dan üç yüz kilometre uzakta bir patlamada şarapnel yarası almışken onun hayatta kalabileceğini mi sandın?*

Birden odaya mutlak bir sessizlik çöktü. Joan yeniden âna döndü.

Ray'in yüzünden tüm kanın çekildiğini gördü. "Uçuş, ben doktor. John Griffin öldü."

Joan, Dünya'nın sıvı demir çekirdeğinin onu aşağıya, inanmadığı cehennemin derinlerine çektiğini hissetti.

Hank ölmüştü. Steve ölmüştü. Şimdi Griff de ölmüştü.

Bir keresinde Steve ona romantik biri olduğunu söylediğinde Joan ona inanmamıştı. Steve nasıl olurdu da Joan'u kendinden daha iyi tanıyabilirdi? O gün Steve'in gördüğü Joan, aynada ömrü boyunca gördüğü Joan'dan çok daha gerçektir.

Vanessa'nın sesi yankılandı: "Houston, ben Ford. Mandalları tutturmayı denedim ama kapakları tam olarak kapayamıyorum. Yaklaşık bir santimetrelilik bir boşluğumuz var."

Joan gözlerini kapadı. Bu ânı nasıl atlatacağını bilmiyordu.

Elindeki kalemi öyle sıkıyordu ki sert ucu avucuna batıyordu.

Yas tutmak için önünde bir ömür vardı. Oysa bu konsolun başında sadece birkaç saati kalmıştı.

"Houston, ses ver. Burası *Navigator*, duyuyor musun?" dedi Vanessa.

*Kendine gel, Goodwin.*

Joan kendine hiç Goodwin diye seslenmemişti. Şimdiyse şu an ona Goodwin diyenin kim olduğunu merak ediyordu.

"Ford'a söyleme," dedi Jack. "Mandallara odaklanmamız gerekiyor."

Joan, Jack'e baktı. Vanessa'nın hem kendini hem de Lydia'yı kurtarabilmesi için odaklanması gerektiğini biliyordu. Bu yüzden Jack'in verdiği talimatı uygulamalıydı.

Ama talimatı yerine getirecek gücü kendinde bulamıyordu.

*Hadi artık.*

"*Navigator*, burası Houston," dedi. "Zaman kısıtlamalarını

göz önünde bulundurarak ilerlemeni öneriyoruz. Kalan mandallar kapağı tutuyorsa görev sürdürülebilir durumda demektir.”

“Katılmıyorum, Houston. Denemeye devam etmem gerektiğini düşünüyorum—”

“*Navigator*, ilerle. Artık zamanımız yok.”

“İyi misin, Goodwin?” dedi Vanessa. “Sesin pek iyi gelmiyor.”

Jack, Joan’a baktı. Başını iki yana salladı. “Bizim görevimiz gerçeği söylemek değil. Onu eve getirmek.”

“Evet, *Navigator*. Yük taşıma bölmeleri konusunda hâlâ hemfikiriz. Lütfen sekiz numaralı arka bölme mandallarına geç.”

Joan ruhunun uyuştüğünü hissediyordu. Dudakları hareket ediyordu ama kalbi artık burada değildi. Bunun üstesinden geleceğini biliyordu, sonucu ne olursa olsun bu saatler geçecekti ve o fiziksel olarak hayatta kalacaktı. Ama her şey sona erdiğinde eski Joan olabilecek miydi, işte bundan emin değildi.

---

Vanessa, Joan’un sesindeki titremeyi duyabiliyordu. Ama Joan nedenini söylemiyorsa mutlaka bir sebebi olmalıydı.

“Anlaşıldı,” dedi Vanessa.

Arka bölmeye doğru ilerledi.

Sekiz mandalın her biri sırasıyla yerine oturdu. Yani otuz iki mandalın on altısını yerine geçirmişti. Hem üst hem alt çubuklar yerindeydi, eksiksiz olmasa da iş tamamlanmıştı.

Vanessa ayaklarının piste bastığı ânı hayal etti; Griff ve Lydia’yı kurtarmak için uçuş güvertesine koşan doktorları gördüğünde hissedeceği rahatlamayı. Dünya’nın o kirli ve yakıt dolu kokusunu yeniden içine çektiğini hayal etti.

Steve, Vanessa’ya gemiden inmenin uzun bir tatilden sonra eve dönmek gibi olduğunu söylemişti. Dünya’nın tanıdık kokusunu yeniden alırdın, ta ki buna tekrar alışıp o yabancılığı kaybedene kadar.

Vanessa, işte tam da o ânı iple çekiyordu.

Ama şimdi, bu görevi ne kadar çok beklediğini düşününce acı acı güldü. Sadece bir görev uzmanı olmasına nasıl isyan ettiğini, pilot olmak için nasıl yalvardığını.

Ama tabii ki Steve ona bu görevi hak ettiğini söylemişti. Ona bir gün bir uzay mekiği uçuracağını vadeden de oydu. Bunun için kulis yapan, Antonio anlayana kadar ısrarla Vanessa'nın arkasında duran da o olmuştu.

Vanessa merkeze yakın mandallara geçti. Neyse ki ilk dört mandal kolayca yerine oturdu. Diğer dördüne geçti.

Steve on yıl önce karısını aldatmıştı. Sadece bir defa. Sarhoştı. Bunun için kendini asla affetmemişti. Ama her şeyi itiraf ettiğinde, Helene ona hatasını telafi etmesi için şans vermişti. Steve de o şans değerlendirmişti.

Vanessa, bu olayın hangi tarafını anlamakta zorlandığını bilemiyordu; ihaneti mi yoksa affetmenin mümkün oluşunu mu?

Ama Steve, ona bir gün mutlaka anlayacağını söylemişti. Birini yeterince uzun süre sevdiğinde her şeyin mümkün olabileceğini anlayacaktı. Anladığında da bunun daha iyi ya da daha kötü şeylere muktedir olabileceğini fark edecekti.

Steve, Vanessa'ya bunu da öğretmişti.

Vanessa sıradaki mandalı da kapadı. Yirmi dördü tamamlamıştı. Sekiz tane kalmıştı. Tüm mandallar yerine oturursa yalnızca uzay mekiğinin ön bölmesindeki sorun kalmış olacaktı ama buna rağmen mekik görevine devam edebilecekti. Vanessa merkeze yakın sıradaki dört mandala geçti.

Geçer geçmez dişli yuvasının çatladığını fark etti; patlamada darbe almıştı.

"Houston, kaç mandal kaybedebiliriz?" diye sordu. "Mekiğin kaçınıcı seviye arızalara dayanıklı olacak şekilde tasarlandığını biliyor muyuz?"

Bakışlarını ön bölmenin hemen yanındaki son dört mandala çevirdi. Vanessa ikidir kapağın yamuk olduğunu görüyordu.

"Navigator, ön bölmenin mandalları düz oturmasa bile böl-



meve yakın mandallardaki belirsizlikle birlikte mekiğin atmosfere yeniden girişe dayanabileceğini varsaymak mümkün.”

“Ne kadar dayanabilir? Kapaktaki boşluğa ek olarak sekiz mandalın hiçbirisi düzgün kapanmıyor olabilir.”

“Anlaşıldı, *Navigator*. Hesaplıyoruz.”

Aslında Vanessa cevabın *uzay mekiği, sekiz mandal açıkken ve ön bölmede bir santimetrelük boşluk varken atmosfere yeniden girişe dayanmaz* olduğunu biliyordu. Bu dört mandalı yerine oturtabilirse yük bölmesinin kapakları arka bölmedeki mandallar sayesinde yeterince sıkı kapanabilirdi. Bu da diğer mandalların kapanmaması durumunda bile hâlâ bir kurtuluş şansı olduğu anlamına gelirdi.

Cırcır anahtarını sağlamca kavrayıp dişli yuvasını oynatmaya çalıştı. Ama milim oynamadı. Tüm gücüyle çevirmeye çalıştı ancak ne kadar zorlarsa mikro yerçekimi onu mandaldan o kadar uzaklaştırıyordu. Bu yüzden bir kolunu ve ayağını yük bölmesi kapağına dayayarak vücudunu kaldıraç olarak kullandı. Tüm gücüyle bastırdı, her kasını kullanarak yüklenmeye devam etti. Bunu bacaklarından karnına ve sırtına kadar tüm vücudunda hissetti. Çenesini öyle sıkıyordu ki dişlerinin kırılacağını sandı.

Ama dişli yerinden bile kıpırdamadı.

“*Navigator*, merkeze yakın dört mandal açık kalsa bile idare edebiliriz.”

Ama yetmezdi, daha kapayacağı sekiz mandal vardı. Eğilmiş kapak hâlâ açıktı. Bu dört mandal kapanmazsa hiçbirisi hayatta kalamayacaktı.

Vanessa alete asılmayı denedi ama *hiçbir şey* olmadı.

Tekrar denedi. Yine hiçbir şey olmadı.

Tekrar.

Ve tekrar.

Ve tekrar.

“Lanet olsun!” Alete asılırken dengesini kaybetti. Kendini toparlayıp yeniden pozisyon aldı. *Siktir*.

“Ford, devam etmen gerektiğini düşünüyoruz. Onayla, lütfen.”

Vanessa konuşamıyordu. Haykırmak üzereydi.

*“Navigator, lütfen devam edeceğini onayla.”*

Aleti yük bölmesi kapağının öbür ucuna fırlatmak ve kaskını çıkarıp haykırmak istiyordu. Ama o alete ihtiyacı vardı. Kaskım bir santim bile oynatırsa saniyeler içinde hayatını kaybederdi ve çılgın atsa bile onu burada kimse duyamazdı. Sesin gidebileceği hiçbir yer yoktu.

“Bu dört mandaldan hiçbirini kapanmıyor! Devam edersem bu, diğer tüm mandalları güvenli hâle getirmem gerektiği anlamına gelir ki onlar da bozulmuş gibi görünüyor. Son dörde geçmemi gerçekten istiyor musunuz?”

“Kısıtlı zaman göz önüne alındığında bunun daha iyi olacağına inanıyoruz.”

“Anlaşıldı, Houston,” dedi Vanessa. Gözlerini kapadı ve derin bir nefes aldı.

Arka bölmedeki son dört mandala geçti.

Ama haklıydı. Sadece kapak eğilmemişti, aynı zamanda buradaki dişli yuvasının tork mili de hasar görmüştü.

Cırcır anahtarını dişli yuvasına yerleştirdi ancak mandalları döndüremedi. Üç kollu kilitleme aletini alıp her bir mandalı tek tek kapamaya çalıştıysa da olmadı. Derin bir nefes alıp dört mandaldan ilkinde odaklandı. Üç kollu kilitleme aletini dikkatlice aktif mandala yerleştirdi ve döndürmeye çalıştı.

Sonunda bir milimetre döndü. Vanessa aniden umutlandı. Kolunu daha da zorladı. Kolu acı içinde yanıyordu. Sırtı ağrıyordu. Ama devam etmek zorundaydı.

Bir milimetre daha döndü. Tam mandal yerine oturacak gibi olduğunda tork mili biraz daha çatladı. Vanessa gözlerini yumdu.

Yük bölmesi kapaklarının yeniden atmosfere giriş esnasında kapalı kalmasını istiyordu. *Lanet olsun, çok mu şey istiyordu?*

Donna bir keresinde ona eğer kocasıyla kendisi arasında biri ölmek zorunda kalırsa bunun kendisi olması gerektiğini söylemişti. Vanessa buna inanmamıştı ama Donna ısrar etmişti. “Ama

bu, ben o olmadan yaşayamam gibi saçma bir sebepten değil," demişti. "Yaşayabilirim. Bu herif hayatıma girmeden önce de yıllarca yaşadım. Ama o daha iyi bir ebeveyn. Bebeğimizi daha çok seviyor. Sevgi kıyaslanamaz, biliyorum. Ben de kızımızı çok seviyorum ama o benden bile çok seviyor, Vanessa."

Vanessa artık Donna'yı düşünmek istemiyordu. Ama Hank'in naaşını eve götürmek istiyordu. Çünkü babasının mezarını her ziyaret ettiğinde orada gerçek bir naaş olmadığını biliyordu. Ve bu, onun için her zaman önemli olmuştu.

İkinci mandalı aleti uygulayabileceği kadar yaklaştırmaya çalıştı ama mandal kıpırdamadı bile.

Eldivenini kaskına vurdu. Sonra bir daha vurdu. Bir daha. Bir daha.

"Houston, ne yapmam gerektiğini bilmiyorum."

"Navigator," dedi Joan. "Son dört mandalı kapamayı başarıp başaramayacağını bekliyoruz."

"Ya başaramazsam? O zaman ne olacak?"

Joan bir an konuşmadı. Vanessa, Joan'un sesi dışında her şeyin yok olduğu bir sessizlikle uzun süre yaşamıştı. Şimdi o sese tutunması gerekiyordu. "Houston, beni duyuyor musun?" dedi.

"Duyuyoruz, Navigator. Verilere göre dört mandalın da kapalı olmadığını görüyoruz."

"Bunların kapanacağını sanmıyorum, Goodwin."

"Anlaşıldı," dedi Joan.

"Mekik sekiz mandal açıkken ve hem ön hem arka bölmede ikişer boşluk varken yeniden atmosfere giriş yapabilir mi? Gördüğüm kadarıyla merkez hattı boyunca en az bir santimetrelilik bir zafiyet söz konusu."

Yine sessizlik oldu. Ama Vanessa artık durumu çözmüştü. Joan ona yalan söylemek istemiyordu.

Bir süre sonra Joan, "Navigator," dedi. Sesi korkutucu derecede kararlıydı. "O kadar mandalın açık kalmasıyla uzay mekiğinin sağlam şekilde atmosfere girebileceğini sanmıyoruz. Bu hâliyle yeniden girişin ısısına dayanamaz. Baştan başlamanı

istiyoruz. Ön bölme mandallarından başlayarak her birini olabildiğince sıkman gerek. Baştaki mandalları yeterince sıkarsan kapakların yerine oturma ihtimali olduğunu düşünüyoruz.”

Vanessa’nın kalbi hızla atmaya başladı. “Houston, eğer baştan başlar ve mandalları tek tek sıkmaya çalışırsam yeniden atmosfere giriş fırsatını kaçıracağız.”

“Navigator, doğru,” dedi Joan.

“Griff ve Lydia bir tur daha atmaya dayanabilir mi?” diye sordu Vanessa.

Sessizlikle karşılandı.

“Houston, beni duyuyor musun? Bir sonraki yeniden giriş fırsatı ne zaman? Bu fırsatı kaçırsak Griff ve Lydia kurtulabilir mi?”

“Navigator,” dedi Joan sonunda. “Mürettebat hakkında seni bilgilendirmemiz gerekiyor.”

---

Görev Kontrol Merkezi’ne derin bir ıstırap hâkimdi, kimse pek konuşmuyordu. Jack hemen arkasında, Antonio’ysa girişin yanında ayakta duruyordu. Diğer herkes koltuklarına çökmüştü. Joan kimsenin yüzüne bakmaya dayanamıyordu.

“Hangisi, Goodwin?” diye sordu Vanessa, sesini yükselterek. Joan’un ağzından tek kelime çıkmıyordu.

“Griff mi yoksa Lydia mı?” diye sordu Vanessa tekrar.

Griff bir keresinde Joan’a, zirveye fazla erken ulaştığı için korktuğunu söylemişti. Lisede fazla popüler olduğunu, ondan sonra her şeyin inişe geçmesinden endişe ettiğinden bahsetmişti. Joan gülümsemiş, başını onun omzuna koymuştu. “Belki daha da yükseleceksin,” demişti. “Bunu hiç düşündün mü?”

“Hayır,” demişti Griff. “Sanmıyorum.”

“Griff,” dedi Joan sonunda, mikrofonlu kulaklığına. “On yedi dakika önce öldü.”

Vanessa hiçbir şey söylemedi.

“Ford...” dedi Joan. “Çok üzgünüz.”

*Çok üzgünüm. Bundan sonra olacıklardan çok korkuyorum.*

"Goodwin," dedi Vanessa sonunda. "İyi misin?"

"Ben... ben..." Joan kendine geldi. "Hayır, değilim. Burada hiçbirimiz iyi değiliz. Hepimiz derinden sarsıldık. Ama şu an önemli olan tek şey kalan astronotları sağ salim eve getirebilmen için seni yönlendirmek."

Vanessa cevap vermedi.

Saniyeler birbirini kovalıyordu. Oysa zamana karşı yarışıyorlardı.

Sonra Vanessa'nın sesi yankılandı: "O, tanıdığım en iyi astronotlardan biriydi," dedi.

Joan kendini toparlamaya çalıştı.

"Katılıyorum," diyebildi ancak, titreyen sesiyle.

"Kapakları kapamaya çalışırsam," dedi Vanessa, "Lydia'ya ne olacak?"

Joan, Ray'e baktı. Ray'in yüzü asıktı. Sonra Jack'e döndü. Jack başını onaylarcasına salladı.

"Navigator," dedi Joan, "Edwards'a inmek şu an için son şansımız. Kennedy Uzay Merkezi'ne iniş fırsatıysa ancak on iki saat sonra gerçekleşebilir."

"Anlaşıldı, Houston. Lydia'nın ne kadar zamanı kaldı?" diye sordu Vanessa.

"Bu konuda ona yalan söyleyemeyiz," dedi Jack.

Joan başıyla onayladı.

"Söyle ona," dedi Jack sessizce. "Zamanı geldi."

## AĞUSTOS 1981

**O**pazartesi günkü astronotlar toplantısı diğ rlerinden farksız görünüyordu. Astronotlar ve direktörler, konferans masasının etrafına ve odaya yayılmıştı. ASCANler duvar dibine dizilmişti; Joan, Griff, Lydia ve Vanessa bir köşeye sıkışmışlardı.

Donna ve Hank, son anda sessizce içeri süzülüp kapıya yakın boş yerlere oturdular.

Sonra Antonio içeri girdi.

Jo n, olağandışı bir şeyler olduğ n  hemen anladı. Başkaları buna “altıncı his” diyebilirdi ama Joan adını biliyordu: Algıydı. Antonio’nun yürüyüşü değışmişti, daha yavaş yürüyor, gülümsemesini bastırmaya çalışıyordu.

“Bugün, burada bulunan astronotların ASCAN dönemlerinden unutamayacakları bir gün olacak,” dedi.

Joan dönüp ona bakınca Griff kaşlarını kaldırdı.

“1979 sonbaharında, astronot programı için    bin yüz yirmi iki başvuru aldık,” dedi Antonio. “1980’in kışında, yüz yirmi bir finalistle görüşmeler yaptık ve i erilerinden en iyi on sekizini astronot adayı olarak seçtik.”

Lydia, Joan’la göz göze geldi.

“Bugün, bu eğitim ve değ rlendirme programını başlatmamızın üzerinden tam bir yıl bir ay geçmişken, NASA 9. Astronot Grubu’nun on sekiz  yesinin, NASA’nın bugüne dek yetiştirmekten gurur duyduğ  en nitelikli adaylar olduğ n  gönül ra-

hatlığıyla söyleyebilirim. Artık sizlerin ASCAN olmadığınızı duyurmaktan büyük onur duyuyorum. Beyler –ve bayanlar– artık sizlere astronot demekten büyük gurur duyuyoruz. Tebrikler.”

Herkes alkışlamaya başladı. Joan, Vanessa’yla göz göze geldi ve bu kez bakışlarını kaçırmadı. Vanessa gülümsedi.

O günün ilerleyen saatlerinde, ilkokulların dağılmasından sonra Joan, NASA’daki masasında telefonu kaldırıp Barbara’yı aradı.

“Frances’i de hatta alır mısın?” diye sordu.

Barbara, Frances’i telefona çağırdı. Joan her ikisinin de sesini duyunca haberi verdi.

“Gümüş rozeti aldın mı?” diye sordu Frances.

Joan, o rozeti avucunun içinde tutuyordu. Küçüktü, keskin köşeliydi. *Uçmaya hazır.*

“Şu an elimde tutuyorum,” dedi Joan.

Frances sevinçle bağırdı. “Joanie! Seninle gurur duyuyorum!”

Bu kadar hızlı duygulanması Joan’u şaşırttı. Boğazını temizleyip, “Teşekkür ederim, tatlım,” dedi.

Barbara gülümsedi. “Şu işe bak. Ablam bir astronot.”

O gece herkes kutlama için Outpost’a gitti. Hank ve Jimmy herkese bira üstüne bira sipariş ediyordu, bar kısa sürede kalabalıklaştı. Ortam giderek neşeleniyordu. Duke herkese bir tur ısmarlamak için ayağa kalkınca kalabalık alkışladı ve o sırada Hank dönüp Donna’yı öptü.

Lydia, gözlerini kocaman açarak Joan’a baktı. Joan gülümsedi.

“Yani artık herkesin bildiği bir durum mu bu?” dedi Jimmy.

Hank omuz silkti.

Ama Donna ıslıl ıslıl gülümsüyordu. Arkadaşının bakışlarını yakalayan Joan, içini kaplayan derin korkuya rağmen gülümsemişti. Bir gün onun da böyle hiç savunmasız hâlde gülümseyebileceği ihtimali onu dehşete düşürüyordu.

“Sanırım öyle,” dedi Hank ve neredeyse bağırarak, “Evleniyoruz! Zaten hepinizin bilmesinin zamanı gelmişti,” diye ekledi.

Kalabalık öyle coşkuyla tezahürat yaptı ki Joan’un kulakzarları titredi.

“Vay be, ne diyeceğimi bilemem,” dedi Jimmy. “Hank mutluluğu elinin tersiyle itip kendini bir iskeleye bağladı, ha!” Kahkaha attı. “İyi vakit geçirmeyi unut artık!”

“Ne kadar da kibarsın, Jimmy,” dedi Donna.

“Şaka yapıyordum sadece!” dedi Jimmy. “Hank, kızına şaka kaldırmayı öğret.”

“Gayet güzel kaldırıyor aslında, Jimmy,” dedi Hank.

O sırada Vanessa Joan’un yanına yaklaştı. “Herkes neden tezahürat yapıyor?” diye sordu. “Gümüş rozetler için mi?”

Joan başını iki yana salladı. “Hank ve Donna nişanlanmış.”

“Vay canına,” dedi Vanessa.

“Harika,” dedi Joan ama sesi pek içten çıkmamıştı. Donna, Hank’in koluna sokulmuş, başını onun omzuna yaslamıştı. Joan, onun yerine de dehşete kapılıyordu. “Sanırım öyle.”

“Onlar için sevinmiyor musun?” diye sordu Vanessa.

“Şey... Kendileri bu durumu çok tatlı buluyor, değil mi? Birbirine âşık iki astronot.”

Vanessa güldü. “Evet, ne korkunç, değil mi? Birbirine âşık iki astronot.”

Birkaç saat sonra bar neredeyse tamamen boşalmıştı. Griff, Lydia, Joan ve Vanessa dışında kimse kalmamıştı.

“Başardık,” dedi Lydia. “Gerçekten *başardık*.”

“Evet,” dedi Vanessa.

“İkinizin bunu başarabileceğine inanmıyordum,” dedi Lydia, Vanessa’yla Joan’u işaret ederek.

“Peki, Lydia,” dedi Vanessa gülümseyerek.

“Hayır,” dedi Lydia başını hafifçe sallayarak; hareketindeki sarsaklık artık tamamen sarhoş olduğunu gösteriyordu. “Demek istediğim... dinle beni...”



“Seni eve bıraksam nasıl olur?” dedi Griff.

“Evet, tamam ama bir dakika,” dedi Lydia. “Endişelenmek için nedenim vardı. Yani Vanessa sadece havalı bir tamirciydi sonuçta, değil mi? Sakın alınma.”

“Yok canım,” dedi Vanessa sakince. “Buna neden alınayım ki?”

“Bak, yanlış anlama,” dedi Lydia. “Kötü bir amaçla söylemiyorum. Ayrıca Joan, sen de ilk tanıştığımızda çok tıfıldın. Kendi kendime, *Bu kız paraşüt eğitimini bile tamamlayamaz*, demiştim. Ama şu hâline bir bak!”

“Asıl önemli noktaya gelir misin, Lydia?” dedi Joan.

Lydia iç çekti. “Öğrenecek çok bir şeyim yok sanmıştım. Yani gittiğim her yerde en zeki insan ben olmuşumdur,” dedi. “Hayatım boyunca. Bunun ne demek olduğunu biliyor musun? Elindeki *tek şeyin* bu olmasını? Siz ikiniz muhtemelen bilmiyorsunuzdur.”

Vanessa gözlerini devirdi. “Tanrım, Lydia. Belki benden zeki-sindir ama Joan’dan zeki değilsin, o yüzden sus artık. Kapatalım bu konuyu. Şurada kibar olmaya çalışıyorum ama artık sinirlerimi bozmaya başladın,” dedi.

“Sorun yok,” dedi Joan yumuşak bir sesle. “Kötü bir şey demiyor.”

“Hayır, diyor,” dedi Vanessa. Sonra dönüp Lydia’ya baktı. “Kötüsün.”

“Benden hoşlanmıyorsun, biliyorum,” dedi Lydia. “Buna *alışım*. Çoğu insan benden hoşlanmaz. Nedenini de anlıyorum çünkü ben kendimden başka kimseyi düşünmem ve bu çok belli oluyor. Gizlemeyi bile beceremem.”

Vanessa başını iki yana salladı. Griff yüzünü ellerine gömüp iç çekti. Joan ise dinlemeye devam etti.

“Sadece şunu demeye çalışıyorum,” dedi Lydia. “Sizde olup bende olmayan bir şey var. Öğrenebileceğim bir şey. Henüz bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum ama farkındayım. Ne kadar güçlü olduğunuzu görüyorum. Sizdeki beceriler bende yok. Ve sizi dinlemem gerektiğini biliyorum.”

Joan gülümsedi. Lydia söz konusu olduğunda beklentiyi düşük tutmak gerekirdi ama öyle yaptığınızda da ne yapar eder sizi şaşırtmayı başarırdı.

“Eve git ve biraz uyu,” dedi Vanessa.

Lydia başını aşağı yukarı salladı ve Griff onu dışarı çıkardı. Griff çıkarken omzunun üzerinden Joan’un anlam veremediği bir bakış attı. Joan, Vanessa’yla yalnız kaldığının farkına varınca gerildi. İçtiği biralar kafasını dumanlandırmıştı, bu da Vanessa’nın gözlerinin içine bakmayı kolaylaştırıyordu.

“Lydia sarhoş,” dedi Joan. “Ama demek istediğimi anlıyorsun, değil mi? O iyi niyetli biri.”

“Ben aslında onun çok yalnız olduğunu düşünüyorum,” dedi Vanessa, arkasına yaslanarak.

“İyi de herkes yalnızdır.”

Vanessa başını iki yana salladı. “Hayır, herkes değil. Sen yalnız mısın? Barbara ve Frances’in var.”

“Yalnız olmadığımı elbette biliyorum.”

“Pek ikna edici konuşmadın.”

“Peki ya sen? Sen yalnız mısın?”

“Bu soruya nasıl cevap vereceğimi bilmiyorum,” dedi Vanessa.

“Neden?”

“Sebebini biliyorsun.”

Joan cevap vermek istemese de kendini tutamadı. “Senin yalnız olduğunu hayal bile edemiyorum,” dedi. “İnsanların yanında olmak için kendilerini paralayacağını düşünüyorum.”

Vanessa ona baktı ama hiçbir şey söylemedi. Joan, ağzından çıkanları artık kontrol edemediğini fark etti.

“Bana aklından geçenleri söyle,” dedi.

“Aklımdan geçenleri duymak istemezsin.”

Joan bunun doğru olduğunu biliyordu. Ama aynı zamanda dayanılmaz bir merak duyuyordu. “Emin değilim,” dedi sessizce. “Seni çok iyi tanısam bile sıradaki cümlede ne diyeceğini merak edebilirim.”

Vanessa öne eğilip sesini alçalttı. "Ben de seni ilk gördüğümde ayrışını hissetmişim," dedi.

Joan göğsünün ağırlaştığını, kalbinin en hassas noktasına bir çapanın atıldığını hissetti.

"Artık gitsek iyi olur," dedi Vanessa. "Seni eve bırakayım."

Sessizlik içinde yol aldılar. Joan, söyleyecek doğru bir söz bulamıyordu.

Joan'un apartmanına vardıklarında Vanessa, "İçeride konuşabilir miyiz?" dedi. Joan başını onaylarcasına salladı.

Kapıya kadar sessizlik içinde yürüdüler. Joan kapıyı açtığında nihayet yeniden nefes alabildiğini hissetti.

"Bir şeyi anlamamı istiyorum," dedi Vanessa.

Eşikte yan yana duruyorlardı.

"Tamam," dedi Joan.

Vanessa ona baktı, kaşlarını çatmıştı. "Bunu nasıl anlatacağımı bilmiyorum..." Derin bir nefes aldı. "Tekrar tekrar aynı rüyayı görüyorum," dedi sonunda.

"Bu rüya ne hakkında?" diye sordu Joan, tuhaf bir beklentiyle.

"Cenazem," dedi Vanessa. "Tabutun içindeyim ama yaşıyorum, hatta tamamen sağlıklıyım. Ancak kimse bunu göremiyor ya da beni duyamıyor. Herkes ağlıyor. Annem orada. Bir grup insan gidiyor, diğerleri geliyor ama annem hep orada. Hep hüngür hüngür ağlıyor. Ve hep elde edemediğim şeylerle ilgili feryat ediyor. Asla aile kuramamış olmamla. Ya da hiç evlenmememle."

"Bunları istiyor musun peki?" diye sordu Joan.

Vanessa başını salladı. "Hayır, demek istediğim şu... Sen zamanın senin lehine aktığı bir dünyada yaşıyorsun, Joan. Ama o dünyada ben yokum. Sen yalnız yaşıyorsun."

"Ne demek istiyorsun?"

Vanessa derin bir nefes aldı, ardından kelimeleri sigara dumanı gibi dışarı saldı. "Sana duyduğum saygıyı sabırla karıştırma."

Joan, Vanessa'nın bakışlarının ağırlığını üzerinde hissetti. O an gerçek Vanessa'nın ilk kez onunla doğrudan göz göze geldiğini fark etti.

Gerçek Joan bu bakışlara karşılık veremedi. "Sanırım ne demek istediğini tam olarak anlamıyorum," dedi.

"Anlamıyormuş gibi davranmak için epey bir çaba sarf ediyorsun."

Joan bakışlarını kaçırdı. İçten içe kim olduğunu biliyordu ama o kişi olmayı nasıl başaracağını bilmiyordu.

"Benim tekrar eden bir rüyam yok," dedi. "Ama gençliğimden beri sürekli gördüğüm bir rüya var."

"Peki..."

"Rüyamda mutluyum ve hep basit bir şey yapıyorum," dedi Joan. "Akşam yemeği pişiriyorum. Ya da kitap okuyorum. Veyahut duvara bir tablo asıyorum. Hep farklı evlerdeyim. Bazen çocukluğumun geçtiği evde. Bir keresinde bir filmde gördüğüm büyük malikânedeydim. Hep farklı yerlerdeyim, farklı şeyler yapıyorum. Ama hiçbir zaman tehlikeli ya da heyecan verici bir şey olmuyor. Hiç büyük bir olay yaşanmıyor. Sadece evdeyim. Hayatımı yaşıyorum."

"Ama?"

Joan, Vanessa'nın gözlerine baktı. Bu kez bakışlarını kaçırmamak için kendini zorladı.

"Ben hep yalnızım, Vanessa," dedi.

Vanessa gözlerini yere indirdi. Ellerin arasında kısıcık bir boşluk vardı. Joan, uzanıp onun serçeparmağına dokunmak istedi ama yapamadı.

"Söylediklerini anlıyorum," dedi sessizce. "Sonsuza kadar beklemeyeceksin."

Vanessa başını iki yana salladı. "Hayır, Joan. Beni hiç anlamamışsın."

Vanessa'nın kehribar rengi gözleri, ışık vurduğunda neredeyse altın gibi parlıyordu. O bakış, özellikle şu an, Joan'a yemek masasının üstünde asılı duran, annesinin en sevdiği manza-

ra tablosunu hatırlattı. Annesi o tablo hakkında hep, "Ne kadar dikkatle bakarsan o kadar ödüllendirilirsin," derdi.

Joan, Vanessa'nın gözlerine saatlerce bakabileceğini ama yine de içindeki her şeyi anlayamayacağını fark etti.

"Ben seni sonsuza kadar *bekleyeceğimden* korkuyorum," dedi Vanessa, sesi neredeyse bir fısıltıya dönüşerek. "Ve bunun beni öldüreceğinden."

Joan'un kalbi hızla çarpmaya başladı.

"Yalvarırım bana beklemememi söyle," dedi Vanessa. "Lütfen, bana zamanımı boşa harcadığımı söyle. Bana aklımı kaçırdığımı söyle. Acıma son ver, Joan. Bunu yapabilir misin?"

Joan ona baktı. "Sana bunları söyleyemem."

Vanessa yüzüne baktı.

"Söylemek de istemem."

Vanessa bir süre ona baktıktan sonra Joan'u kapıya doğru itip onu öptü. Joan ellerini Vanessa'nın yüzüne koyarak karşılık verdi. O anda Joan'un kendine dair bildiği her şey yalan oldu.

Daha önce istemeyi dahi aklından geçirmediği her şey şimdi kollarının arasındaydı.

Vanessa'nın tadı tuz gibiydi. Ayrıca her zamanki gibi kokuyordu ama bu kez koku daha yoğun, daha derindi. Joan onu olabildiğince kendine çekti. Bir an için ona zarar veriyor olmaktan korktu ama Vanessa iç çekti. Joan'un kolları gevşedi, kapıya yaslanırken tüm ağırlığını bıraktı ve bacakları daha önce hiç olmadığı kadar titredi.

Vanessa geri çekilmeye çalıştığında Joan onu yeniden kendine çekti. Bunun bir nedeni de Joan'un yüzleşmekten korkmasıydı; sonunda kendine itiraf ettiği şeyle yüzleşmekten korkuyordu. Ama asıl neden, Vanessa'nın bedenini kendi bedeninde hissetmek istemesiydi, onun ağırlığını hissetmek istiyordu. Vanessa ile kapının arasında sıkışıp kalmak istiyordu. Vanessa'nın ondan teslim olmasını istemesini umuyordu.

Sonunda Joan onu bıraktı. Vanessa hafifçe geri çekildi ama çok uzaklaşmadı. Joan'a baktı. Joan yüzünün kızardığını hisset-

ti. Vanessa başparmağını Joan'un çenesine götürüp dokundu. Joan'un kasları gevşedi, dağılacakmış gibi hissetti.

O an Donna'nın aptal olmadığını anladı. Beatles da anlamsız değildi. Ve bu dünyada onun için de her zaman bir yer vardı. Sadece önünden defalarca geçmesine rağmen orada keşfedilmek için kendisini bekleyen bir kapı olduğunu fark etmemişti.

~~~~~

Peki şimdi ne olacaktı?

Joan ne yaptığını bilmiyordu!

İşteyken Vanessa'ya gülümsemenin ne zaman uygun olacağını, ne zaman duygularını saklaması gerektiğini bilmiyordu. Akşamları arkadaşlarıyla bara gittiklerinde Vanessa'ya fazla yakın durup durmadığını da bilmiyordu.

Bu yüzden Joan bir haftadan uzun bir süredir deli gibi atan kalbiyle Vanessa'yla tesadüf eseri baş başa kalmanın yollarını aramıştı. Ama bu hiç de kolay olmamıştı.

"Bir yere gitmeliyiz," dedi Vanessa alçak sesle, bir öğleden sonra nihayet kampüste baş başa karşılaştıklarında. Vanessa öylesine doğal hareket ediyordu ki nereye bakması gerektiğini hep biliyor gibiydi.

"Tamam," dedi Joan, sesinin fazla hevesli çıkmasını engellememişti. "Nereye?"

Dikkat çekmemek için Rockport'a ayrı arabalarla gittiler. Bu fikir Vanessa'dan çıkmıştı. Joan, bu işin nasıl işleyeceğini yavaş yavaş anlamaya başlıyordu.

Joan otele erken vardı; büyük lobide oturmuş, buzlu çayını yudumlarken döner kapıya bakıyordu. Aileler ve çiftler girip çıkıyor, arada birkaç işadamı görünüyordu. Frances yaşlarında bir kız içeri girdiğinde, Joan yeğenini özlediğini hissetti. Barbara'yı arayıp sonraki hafta sonu görüşmek için plan yapmıştı ama yine de bu hafta sonu onu göremediğinden içi içini yiyordu.

Joan buzlu çayını çabucak bitirdi, garson ona bir tane daha getirdi. Onu da iki büyük yudumda iti ama üçüncüyü reddetti. Derisinin altında kemikleri bile yerinde duramıyor gibiydi.

Derken Vanessa'nın arabasının otelin girişine yanaştığını gördü. Onu karşılamak üzere ayağa kalktı ama sonra bunun aptalca olduğuunu hissederek tekrar oturdu.

Vanessa arabadan indi, tavanı kapadı ve anahtarını valeyeye uzattı.

Döner kapıdan içeri girdiğinde Joan'u görmedi. Joan, Vanessa'nın resepsiyona doğru yürüyüşünü izleyerek onu fark etmesini bekledi. Vanessa, bankonun arkasındaki kadına gülümsedi. Kadın kayıtları karıştıarak Vanessa'nın adını buldu ve o anda Vanessa lobiyi taradı. Gözleri Joan'la buluştuğuunda yüzü birden parladı. Resepsiyon görevlisinden anahtarı aldı ve Joan'a doğru yürüdü.

"Merhaba," dedi yaklaştığında.

"Merhaba."

Joan gülümsemesini gizlemeye çalıştı ama yüzünün aydınlanmasına engel olamadı.

"antalarımızı odaya bırakalım mı?" diye sordu.

"Olur."

Joan çantasını kaptığı gibi Vanessa'yla birlikte asansöre doğru yürüdü.

Kendini gülümsemekten alamıyordu. Frances dört yaşlarındayken "saklambaç" oynamaya bayıldığını hatırladı. zerine battaniye örter ya da yatağın altına girerdi ama bacakları dışarıda kalırdı. Joan da, "Tanrım, acaba Frances nereye gitti?" diyerek ortalıkta dolanırdı. Frances, dünyanın en komik, en cesur işini yapıyormuş gibi kahkahalara boğulurdu. Battaniyenin altındaki o kocaman şekli, dışarıda kalan bacakları onu ele vermese bile sevinç dolu kahkahaları her şeyi belli ederdi. Frances sevincini saklayamazdı.

Joan da şimdi öyle hissediyordu.

İnsanlar bunu nasıl yapıyordu? Her günü böyle bir heyecan-

la nasıl geçiriyorlardı? *Nasıl, nasıl, nasıl, nasıl?* Zavallı Donna. Bunca zamandır bunu içinde saklamak zorunda kalmıştı. Bu, Joan'un hayatında hissettiği en büyük mutluluktu.

Asansör kapıları açıldığında kabini boş gören Joan rahatladı. Kapılar kapanınca Vanessa'nın bir an önce ona yaklaşmasını diledi. Ama Vanessa sadece elini uzatıp yumuşakça Joan'un elini tuttu; sanki daha önce binlerce kez el ele tutmuşlar gibi. O kadar doğal, o kadar tatlı bir sevgi gösterisiydi ki Joan başının döndüğünü hissetti.

Ama asansör ara katta durdu. Vanessa elini tuttuğu gibi kolayca bıraktı. Chanel takımlı bir kadın içeri girdi.

"Ah, pardon," dedi kadın kapılar kapanırken. "Lobiye inmem gerekiyordu."

Vanessa ona nazikçe gülümsedi ama havada bir gerginlik vardı. Kadın da bunu hissetmiş olmalıydı. Bu daracık alanda, onların küçük dünyalarına izinsiz girmiş gibi.

Asansörün zili çaldı ve Vanessa hiç acele etmeden koridorun sonuna kadar yürüdü. 408 numaralı odanın önünde durdu. Anahtarıyla kapıyı açtı ve birlikte içeri girdiler.

Joan, kapı kapanırken çıkan sestten hoşlandı. Tüm kilitler yerine oturup kapanırken çıkan o ağır sestten. Bundan daha güzel bir şey olabilir miydi?

"Gel buraya," dedi Vanessa.

Joan hemen ona yaklaştı. Vanessa kollarını Joan'un etrafına doladı ve birlikte yatağın üzerine düştüler. Vanessa ellerini Joan'un gömleğinin ilk düğmesine götürdü.

"Yapabilir miyim?"

"Evet."

Bütün kıyafetlerimi çıkar, diye düşündü Joan. Hayatı boyunca gerekli gördüğü bu şey –bedenini örttüğü giysileri– şimdi onu boğucu bir zincir gibi sıkıyordu. Artık her şeyin yok olmasını istiyordu. Kendi kıyafetlerinin ve Vanessa'nunkilerin.

Joan yatağa uzandı. Vanessa kendi gömleğini çıkardıktan sonra Joan'un üzerine uzandı; kolyesi Joan'un göğsüne değdi.

Joan ayakkabılarını savurup pantolonunun düğmesini çözdü.

Vanessa'nın tenine çıplak teniyle dokunmak bu dünyadaki en doğru şeymiş gibi geliyordu. Şimdiye dek hiçbir şeyi bu kadar istememişti.

Vanessa, Joan'un sutyenini çıkardı, odanın soğuk havası Joan'un göğsüne değerken Vanessa'nın elinin sıcaklığı tenine yayıldı ve içinden bir ürperti geçti. Gözlerini kapadı. Artık hiçbir şeyi sorgulamayacaktı. Yargılayıcı yanı şimdi susmalıydı. Utanmak, çekinmek, duraksamak yoktu. Hele de istediğini elde edecekse. Şu an duramazdı.

Sadece beyninin en derin yerinde, kalbinin kuytu köşesinde var olmalıydı. Bu yüzden her şeyi susturdu; geriye yalnızca, *Evet, bunu istiyorum. Daha fazlasını, kaldı.*

Göğsünde yankılanan uğultuya, karnının altındaki sıcaklığa ve hafifliğe odaklandı. Eğer Joan odanın dışında olup bitenleri dinleyebilseydi koridorda yürüyen insanların ayak seslerini ya da pencereden gelen dalga seslerini duyabilirdi. Ama onun duyduğu tek şey kendi kalp atışları ve Vanessa'nın boğazının derinlerinden çıkan sestti. Sonra çok geçmeden, duyduğu tek şey kendi sesinden tekrar tekrar yankılanan "Ah" kelimesi oldu.

Joan'un bedenini saran his, kendine ait olduğuna inanmadığı yüksek bir sesle inlemesine neden oldu. Ardından yoğun bir huzur kapladı içini. Utanma duygusu başını uzatmaya çalıştı ama Joan izin vermedi. *Şimdi değil. Henüz değil. Bu ânı elimden alma.*

Belki beceriksizdi, nasıl hareket edeceğini, ne yapacağını bilmiyordu. Evet evet, elbette öyleydi. Ama umursamıyordu. Joan hayatında ilk defa birine teslim olmanın, kendini bırakmanın nasıl bir şey olduğunu biliyordu artık.

"Seninle yemeğe çıkmak istiyorum," dedi Vanessa, Joan'un boynuna bir öpücük kondurarak. Örtünün altında yan yana yatıyorlardı.

"Bunu yapabilir miyiz?"

"Birlikte yemek yemeyi mi?"

"Herkesin içinde yemeyi? Bu iş nasıl olur emin değilim. Yani..."

"Bu dünyada bir kadınla olmak mı?"

"Bu dünyada biriyle olmak. Ama evet."

"Peki, benimle yemeğe çıkmak ister misin?" diye sordu Vanessa.

"Seninle her şeyi yapmak istiyorum. Sana o kadar yakın olmak istiyorum ki bazen bunun seni rahatsız edeceğinden endişeleniyorum."

Vanessa başını geriye atıp güldü.

"O zaman nerede romantik bir akşam yemeği yiyeceğimize karar verelim."

"Ya biri bizi görürse?"

"İki kadının birlikte yemek yediğini görecekler ve önemsemeyecekler. Kimsenin bizi tanımadığı bir şehirde, kalabalık bir oteldeyiz. Ben eğilip seni öpmediğim sürece kimse dikkat etmez."

"Tamam," dedi Joan, başıyla onaylayarak.

"Eve döndüğümüzde dikkatli olmamız gerekse de hiçbir şeyden korkmamıza gerek kalmayacak zamanlar olacak. Dikkat çekmezsek insanlar dönüp ikinci kez bakmaz bile. Her şey her zaman bu kadar basit olmayabilir ama bu hafta sonu basit olacak."

"Tamam," dedi Joan gülümseyerek. "Basit olmasını seviyorum."

Vanessa güldü, sonra ayağa kalkıp eşyalarını yerleştirmeye başladı.

"Yatağın hangi tarafı senin olsun?" diye sordu.

Joan sağ tarafı işaret etti. "Şey, şu taraf."

"Güzel," dedi Vanessa. "O zaman ben kapı tarafında yatarım."

İkisi de eşyalarını tek tek yerleştirdiler. Joan tişörtlerini ve kotlarını bir çekmeceye koydu, elbisesini dolaba astı. Sonra valizinin en altına uzandı. Dün iç çamaşırını dükkânından lavanta rengi bir

sutyen ve külot takımı almıştı. Satıcı kadın, *Biri görecekse eğer iç çamaşırın takım olsun*, demişti. Joan onları almaya çalışırken yanlışlıkla yere düşürdü. Eğilip almak istedi ama yine düşürdü.

“Tanrım, yeter artık!” dedi kendi kendine.

Vanessa ona baktı. “Gergin misin sen?”

Joan derin bir nefes aldı. “Evet!” dedi. Bunu itiraf etmek içini rahatlatmıştı. Heyecanını gizlememek güzeldi. “Ya sen? Gergin değil misin? Biz ne yapıyoruz şu an?”

Vanessa gülümsedi. “Hayır, ben gergin değilim.”

Joan’un yanakları bir anda alev aldı.

“Heyecanlıyım,” dedi Vanessa, aralarındaki mesafeyi kapatırken. “Seni her yere götürmek istiyorum. Seninle her şeyi yapmak istiyorum. Aylardır aklımı kurcalayan her soruyu sana sormak istiyorum. Aramızda neler olduğunu ne zaman fark ettiğini bilmek istiyorum. Ne zaman fark ettiğimi de sana anlatmak istiyorum. Sessiz bir köşede elini tutmak, kalp atışlarını kendi göğsümde duymak, sabah yatağa kahveyle gelmek istiyorum. Ve yıllardır birine söylemek isteyip de söyleyemediğin her şeyi duymak istiyorum. Çünkü artık seni dinlemeye can atan biriyle tanıştığını biliyorsun.”

Joan’un kalbi boğazına kadar yükselmişti, yutkunamıyordu. “Daha önce kimse... bana bu kadar güzel bir şey söylememişti,” dedi, sesini sabit tutmaya çalıştı ama beceremedi.

Vanessa, Joan’un elindeki sutyen ve külotu aldı, dikkatlice Joan’un komodininin üst çekmecesine yerleştirdi. Sonra Joan’un karşısına geçip onu öptü.

“Güzel. Şimdi eşyalarını yerleştir, sonra bu akşam beni yemeğe çıkar,” dedi Vanessa.

Vanessa yüzmek istiyordu.

“Üzerimde üç yüz kiloluk bir astronot kıyafeti olmadan ya da cırcır anahtarıyla bir mandalı tamir etmeye çalışmadan havuzda biraz zaman geçirmek hoş olacaktır.”

"Harika fikir," dedi Joan. "O zaman giysilerini yanında götürüp soyunma odasında duşunu alabilirsin, sekizde de lobide buluşuruz."

"Gerçek bir buluşma mı olacak?"

"Gerçek bir buluşma olacak."

"O zaman görüşürüz," dedi Vanessa. Eşyalarını aldı, Joan'a veda öpücüğü verdi. Öpücük kısacık, hızlı bir dokunuş, neredeyse nazik bir jest gibiydi ama Vanessa kapıyı kapadığında Joan uzun süre kendine gelemedi.

Sonra Joan telefona uzanıp konsiyeri aradı ve akşam yemeği için rezervasyon yaptırdı.

Hazırlığını bitirdiğinde, belden bağlanan lacivert elbisesini giydi. Diğer elbiselerine göre yakası biraz daha açıktı ve bu haliyle kendini hoş hissediyordu.

Aynanın karşısına geçip küçük makyaj çantasını açtı. O gece, hayatında ilk kez rimel fırçasını eline aldı. Sadece ortama uyum sağlamak için değil, biri bu çabayı fark eder umuduyla kirpiklerine sürdü. Bitirdiğinde derin bir nefes alıp aynaya baktı. Ingrid Bergman'a *benziyor* muyum acaba? diye düşündü. Elmacikkemikleri, dudakları... belki. Belki biraz benziyordu.

Joan lobiye indiğinde Vanessa bir kolona yaslanmıştı. Üzerinde açık renkli bir Levi's kot, siyah bir kemer ve kollarını dirseklerine kadar sıvadığı bembeyaz bir gömlek vardı. Saçları hâlâ nemliydi, yüzünün etrafına dökülmüştü.

Joan'un hayatında gördüğü en güzel kadındı.

Vanessa'ya doğru yürürken onu öpmek istedi ama yapmadı. Sadece gülümsedi. Ve bu kez aralarındaki sırrın, derisinin altında, bedeninin en derininde yaşamaya devam etmesine izin verdi.

Vanessa gülümsedi, Joan ise büyük bir gülümsemeyi bastırmak için dudaklarını ısırıldı.

Joan daha önce hiçbir erkeğe karşı böyle hissetmemişti; bu yüzden de bir erkekle el ele tutuşup sokakta yürümemişti. Vanessa'yla böyle bir fırsatı olsaydı bundan keyif alırdı.

Ama şimdi, aralarındaki şeyin çok daha tatlı olduğunu düşünüyordu.

“Ben süreceğim,” dedi Joan.

Vanessa kaşlarını kaldırdı. “O zaman önden buyur.”

Joan’un arabasına bindiklerinde, anahtarı kontağa takamadan Vanessa sağ elini tutup dudaklarına götürerek bileğinin iç kısmına bir öpücük kondurdu.

Daha önce kimse Joan’a bu kadar nazik dokunmamıştı ve gelecekte neler olacağını bilemese de ömrünün geri kalanında bileğinin o kısmını hep Vanessa’ya aitmiş gibi hissedeceğini biliyordu.

Akşam yemeğinin ortalarına doğru Joan, NASA’nın Güneş sondası geliştirme projesine yardım etme hayalinden bahsediyordu ki Vanessa’nın ona dikkatle baktığını fark etti.

“Yanlış bir şey mi yaptım?” diye sordu.

“Hayır, tabii ki yapmadın.”

“Peki, o zaman ne oldu?”

“Konuşmanı dinlemeye bayılıyorum,” dedi Vanessa gülümseyerek.

İnsan bu kadar yakıcı bakışların altında yanıp kül olabilir miydi? “Ah.”

“Sen, söylediklerimi ben daha dile getirmeden anlayan ilk kadınsın.”

“Gerçekten mi?” dedi Joan. “Nasıl yani?”

Vanessa bir süre düşündü. Sonra Joan’un gözlerinin içine bakarak, “Televizyonda Ay’a inişi izlediğinde ne hissetmiştin?” diye sordu.

Joan güldü. “Ciddi misin?”

“Ciddiyim. Ne hissettin? Çünkü ben öyle yoğun bir şey hissettim ki o duyguyu hiç tarif edemedim.”

“Ben...” Joan göğsünün derinliklerinde saklı bir şeyi anlatmaya çalışırken kelimeleri bulmakta zorlandı ve sonunda, “Dışlanmış hissettim,” dedi. “Bu açıdan yanıp tutuştum. İnsanlar Ay’a ayak basana kadar her şey yolundaydı sanki. Ama

biri oraya ayak bastıktan sonra benim de basmam gerekiyormuş gibi hissettim.”

“Peki şimdi?” diye sordu Vanessa.

“Şimdilik yıldızlarla yetineceğim.”

Vanessa güldü. “Biliyordum. Senin de bildiğini biliyordum. Hatta benden bile iyi bildiğini biliyordum. Uzun zamandır, neredeyse hiç kimse nasıl hissettiğimi anlamamıştı. Neden bunu yapmak istediğimi. Yani amacımdan etkileniyorlardı ama içimdeki o ateşi –gezegenden ayrılma isteğimi– anlatmaya çalışmak... Maviyi hiç görmemiş birine mavi rengini tarif etmeye benziyordu. Sonra sen geldin ve sanki bana maviyi tarif etmeye başladın. O an öyle... rahatladım ki. Sadece o his için bile nereye gidersen peşini bırakmamaya karar verdim.”

Neler oluyordu?

Joan’un yüreği ısındı ve ne diyeceğini bilemedi. Bu yüzden, “Söylediğin her şeyi duymaya bayılıyorum,” ya da “Seni ilk gördüğüm andan beri sana çekiliyorum,” demek yerine, “Sana anemin nasıl ekmek servisi yaptığını göstermek istiyorum,” dedi.

“Ah,” dedi Vanessa. “Tamam.”

Joan, sepetten bir dilim ekmek aldı ve her santimini incecik bir tereyağı tabakasıyla kapladı. Üzerine önce tuz, sonra karabiber serpti; ne eksik ne fazla. Sonra ekmeği Vanessa’ya uzattı.

Vanessa bir ısırık aldı, gözleri bir anlığına parladı.

“Gördün mü?” dedi Joan.

“Sadece biraz tuz ve karabiber bu kadar mı fark eder?”

“Bilemiyorum ama sana keşfettiğim her güzel şeyi göstermek istiyorum,” dedi Joan.

Vanessa’nın gülümsemeye gözlerinin etrafındaki çizgiler belirginleştğinde, Joan ona hislerini açıklamak için kelimelere gerek kalmadığını anlamış oldu. Vanessa zaten biliyordu. Ve bu da Joan’un artık kendinden başka biri olmayı öğrenmek zorunda kalmayacağı anlamına geliyordu.

Biraz sonra Joan hesabı ödedi ve garson masadan ayrıldı. Vanessa gözlerini Joan’un gözlerine dikip, “Elbiseni çok beğen-

dim," dedi. Sonra alçak sesle, "Onu üzerinden çıkarmak istiyorum," diye ekledi.

Joan kasıklarında bir ağırlık hissetti.

Koşar adım arabaya gittiler. Otele dönemeden, karanlık bir yolda kenara çektiler. Joan, dizginlerini bırakıp kendini Vanessa'nın dokunuşuna teslim etti.

Sabaha karşı üçte hâlâ uyanıktılar. Joan'un başı Vanessa'nın göğsünde, yatakta yatıyorlardı. Hava sıcaktı, battaniye ayak ucuna itilmiş, çarşaf bel hizasına kadar sıyrılmıştı. Joan, kendini bu kadar çabuk özgür bırakabilmiş olmasına şaşırıyordu.

"...ve sonra yaptığın o çizimleri gördüğümde," dedi Vanessa gülerek.

"Seni çizmemiştim!" dedi Joan. "O striptizci kadındı. Neydi adı? Hah, Raven!"

"Biliyorum. Fark ettim. Raven..."

"Teşekkürler, konu kapanmıştır."

"...o barda bana benzeyen tek striptizciydi."

Joan utandı ve bu, ona çocukken gıdıklandığı zamanlardaki hisleri anımsattı. "İnanılır gibi değil," dedi. "Sen Raven'ın neye benzediğini nereden biliyorsun ki? Erken ayrılmıştın."

"Erken ayrıldım çünkü o kadımlara baktığını görmeye dayanamazdım."

Joan ona baktı. "Ah."

"Evet."

"Bunu bilmiyordum."

"Artık biliyorsun."

"Yani... kıskandın."

"Kıskandım."

Joan kaslarının hafifçe titrediğini hissetti. Vanessa'nın elini tuttu. "Sanırım daha önce kimse beni kıskanmadı."

"Kıskanmışlardır," dedi Vanessa. "Sadece sen etrafında olup bitenlerin yarısını bile fark edemiyorsun."

Joan'un kolunu kendine doğru çekti. "Dur bir dakika, iyi misin sen?" diye sordu elini Joan'un koluna koyarak. Joan ne demek istediğini anlayamadı ama dikkatle bakınca kollarının üzerinde kızarıklar, kabarıklıklar gördü. Göğsüne baktığında orası da kıpkırmızıydı.

Vanessa eğilip sırtına baktı. "Vücudun döküntülerle kaplı," dedi. Ardından Joan'u oturttu. "Sence çarşaftan mı oldu bu? İstersen resepsiyonu arayıp yeni çarşaf isteyeyim."

"Gerek yok, iyiyim," dedi Joan.

"Hayır, derin kabarmış, her yerin döküntü içinde."

"Biliyorum, görüyorum ama acımıyor. Hatta hissetmiyorum bile."

"En azından seni duşa mı soksak? Belki soğuk su iyi gelir," dedi Vanessa.

Joan tekrar uzandı ve Vanessa'ya da oturmasını işaret etti. "İyiyim Vanessa. Gerçekten."

"Peki..." dedi Vanessa. "Bu sık sık olur mu?"

Joan derin bir nefes verdi. "Hayır, aslında hatırladığım kadarıyla sadece bir kez olmuştu."

"Ne zaman?"

Joan güldü. "Söylemek istemiyorum."

"Ah, şimdi kesin söylemek zorundasın."

Joan kolunu gözlerinin üzerine örttü. "Yedinci yaş günümdü. Annemle babam beni Disneyland'e götürmüştü. Doğum günüm olsa bile genelde ne yapılacağına Barbara karar verirdi. Annemle babam hep, *Kız kardeşin alınabilir*, derdi. Ama o gün... sanırım babam orada karakterlerin sahneye çıkma saatlerini ayarlayan birini tanıyordu. Böylece bir ayarlamayla Minnie, Mickey, Donald ve Daisy'yle tek başıma tanışma fırsatı yakaladım. Sadece ben. Hatta Barbara bile gelmemişti."

"Onları görünce kurdeşen mi döktün?"

"Daha görmeden oldu," dedi Joan. "Parkın içinden geçerken, babam o günün sadece bana özel olduğunu anlatıyordu. O anda birden vücudum kabarmaya başladı. Sonra karakterlerle tanıştı-

ğımnda hüngür hüngür ağladım ve onlarla konuşamadım bile. O kadar mutluydum ki Minnie Mouse'la gerçekten konuştuğuma inanamıyordum. Oradaydı, bana bakıyordu. Parktan ayrıldıktan sonra kabarıklıklar kayboldu. Doktora götürdüklerinde heyecandan olduğunu söyledi."

"Heyecan," dedi Vanessa, hafif bir tebessümle.

"Çok utanç verici," dedi Joan, kolları kaşınmaya başlarken. Ellerini birbirine kenetleyip kaşınmamaya çalıştı.

Vanessa kalktı, duşa gidip suyu açtı ve sonra geri dönüp elini Joan'a uzattı.

"Hadi kalk," dedi. "Soğuk su iyi gelir."

"Ama çok yorgunum, sadece uyumak istiyorum."

"O döküntülerle uyuyabilecek misin?"

"Hayır."

Vanessa, Joan'u kolundan çekiştirerek yataktan kaldırdı.

Joan derin bir nefes aldı. "Tamam."

Joan duşa girdi, soğuk su tenini rahatlattı, terini alıp götürdü. Duşu kapayıp perdeyi araladığında Vanessa'nın lavaboya yaslanmış, gülümseyerek başını iki yana salladığını gördü.

"Bu kadar komik olan ne?" diye sordu Joan.

"Bu çok tehlikeli," dedi Vanessa, ona bir havlu uzatarak. "Şu döküntülerin hayatımda tanık olduğum en romantik şey olabilir."

1981 SONBAHARI

Joan neredeyse hiç uyumadı. Aslında ikisi de uyumamıştı. Ay çıkıp ışıklar karardığında uyanık hâlde aynı yataktaydılar. Joan, kimi geceler kalbinin içe doğru çöktüğünü duyumsardı; bacağını Vanessa'nın bacağına yasladığında teninin yumuşaklığını, kemiklerinin biçimini, uyluklarının pürüzsüzlüğünü, dizlerinin çıkıntısını hissedirdi.

Joan, bir başkasının bedenini bu kadar çabuk öğrenebileceğini hiç bilmezdi. Bu kadar kısa sürede onun bacaklarının senin bacakların, kollarının senin kollarm olabileceğini. Artık Joan ya da *yalnızca* Joan değildi. Artık o, daha büyük bir bedenin, daha büyük bir benliğin bir parçasıydı. Yalnızca birlikte olduklarında var olabilen bir benliğin.

Ama *yalnızca* Joan olduğunda bile bir şeyler değişmişti.

Bedeninin canlandığını hissediyordu; göğsünden bacaklarına kadar bir elektrik akımı dolanıyordu sanki.

Bunu genelde Vanessa yakınındayken hissedirdi. Onu beklerken. Onu düşünürken. Hatta tamamen yalnızken bile hissediyordu.

Ancak artık bu akımı hissetmek için Vanessa'ya ihtiyacı yoktu. Çünkü akım içindeydi. Onundu.

Joan, Vanessa'nın yanında uyuyakaldığı gecelerde o enerjiyi hissettiği için minnettardı. Ama yalnız uyuduğu gecelerde, bacaklarına değen yumuşak çarşafı hissederken, parmak uçlarını

karnunda gezdirirken de hissederdi ve artık içinde olduğu için daha bir minnet duyardı.

Dışarıdan bakıldığında hayatı aynı görünüyordu. Frances'le görüşmeye devam ediyordu. Ne o ne de Vanessa işe hiç geç kalmazlardı, yatakta kalma isteği ağır bassa bile.

Joan, Barbara'ya da ailesine de hiçbir şey söylememiştı. Donna ve Griff'le takıldığında Vanessa'dan pek bahsetmezdi. Hep birlikte Outpost'a gittiklerinde, Joan ile Vanessa daima aralarında en az bir kişi olacak şekilde oturlardı. NASA kampüsünde karşılaştıklarında sadece iki eski arkadaşmış gibi davranırlardı.

İkisi hariç diğerleri için hiçbir şey değişmemiştı.

Ama bar çıkışında ya da bir barbeküden eve ayrı ayrı döndükleri o mükemmel gecelerde, eve vardıktan bir saat sonra Joan'un kapısı yumuşak fakat riskli bir biçimde çalınırdı.

Tanrım, o ses. O ses, Joan'un gününün siyah beyaz kısmının sona erdiğini, birazdan gecesinin renkleneceğini haber verirdi.

Vanessa alçak, pürüzsüz, neredeyse fısıltı gibi bir sesle, "Merhaba," derdi.

Joan ise daha alçak ama heyecandan titreyen bir sesle, "Merhaba," diye karşılık verirdi.

Bir gece Joan, Vanessa'ya masaj yaparken, "Bir şey sorabilir miyim?" diye sordu. İç çamaşırlarıylaıdı, Vanessa ise çarşafa sarılmıştı.

Birine bu kadar yakın olmak nasıl bu kadar kolay olabiliyordu? Daha önce neden bu kadar imkânsız gelmişti?

"Her şeyi sorabilirsin," dedi Vanessa, arkasına bakmadan.

"Annen biliyor mu?"

Joan, Vanessa'nın omuzlarının birden gerildiğini hissetti. Ellerini biraz daha bastırarak masaj yaptı.

"Annem neyi biliyor mu?"

Joan, açıklama yapmasına gerek olmadığını biliyordu.

"Annem Katolik," dedi sonunda Vanessa. "Yani, hayır, bilmi-

yor.” Sesinde hiçbir duygu yoktu, bu da Joan’a söyleyecek başka bir şey kalmadığını düşündürdü. Ama kısa bir sessizliğin ardından Vanessa yeniden konuştu. “Sanırım şüpheleniyor. Ama asla doğrudan sormayacak, biliyorum. Ben de hiçbir şeyi açık etmeye özen gösteriyorum.”

Joan, kendi ailesine bunu açmayı hayal bile edemiyordu. Barbara’ya anlatmak da imkânsızdı. Bazen kelimeler boğazında düğümlenip dışarı fırlamak ister gibi oluyordu ama hep kendini tutuyordu.

Joan için bu yeni hayata kapılmak kolay olsa da hayatın keskin ve soğuk yanlarının hep farkındaydı. Birbirlerini ne kadar severlerse sevsinler, dünya ona ve Vanessa’ya aynı şefkatle yaklaşmayacaktı.

Göğsündeki sıcaklık ne kadar saf olursa olsun fark etmezdi. Joan, bugüne dek ne kadar çok insanı sevmiş, ne kadar çok kişiyi olduğu gibi kabullenmiş olursa olsun fark etmezdi. Çünkü dışarıda, o iyiliğe asla aynı şekilde karşılık vermeyecek insanlar vardı.

Henüz her şey için çok erkendi; geleceğin ne getireceğini bilmek imkânsızdı.

Ama Joan şimdiden aralarındaki şeyin yanan bir mum olduğunu ve her an sert bir rüzgârın esebileceğini anlamıştı.

“Sen de Katolik misin?” diye sordu.

Vanessa sırtüstü dönüp çarşafı üzerlerine çekti. “Artık Tanrı’ya inanmıyorum,” dedi. “Eğer bunu soruyorsan.”

Joan, Vanessa’nın elini tutup parmaklarıyla oynamaya başladı. Parmak aralarındaki boşluklardan sıcaklığını hissediyordu. Vanessa’nın sağ elinin ortaparmağında küçük bir şeytantırnağı vardı, eti kızarmıştı.

Joan, hayatı boyunca gerçekten tanıdığını sandığı insanları düşündü. Ailesini, üniversiteden eski arkadaşlarını, Donna’yı, Griff’i. Onlar hakkında her şeyi bildiğini sanıyordu. Ama şimdi, gecenin bu savunmasız mahremiyetinde, her şey gözüne çok daha ayrıntılı görünüyordu. Bu sessizlikte gözleri Vanessa’nın tınak etindeki kızarıklığı bile görebiliyordu.

“Hiçbir Tanrı’ya mı inanmıyorsun yoksa sadece Katoliklerin Tanrı’sına mı?” diye sordu Joan.

“Katoliklerinki bildiğim tek Tanrı,” dedi Vanessa. “Ve ölünceye kadar da ona karşı savaşıcağım.”

“Nasıl yani?”

“Yani... Bazen annemle aylarca konuşmadığımız oluyor çünkü ben ayine gitmeyi reddettiğimde konunun peşini bırakmaz.”

“Aylarca mı?”

“Bir keresinde tam bir yıl sürdü.”

Joan’un gözleri büyüdü.

“İnatçı olduğumu söylüyor,” dedi Vanessa. “Ama... Şey, insan sinirlenince telefonu açamıyor. Bu huyu da birinden almış olmalıyım. Yani ondan.”

“Peki, onu özlemiyor musun? Yani konuşmadığınızda?”

“Elbette özlüyorum.”

“O zaman onu ziyarete gittiğinde ayine git ve hakkında söylenenleri duymazdan gel gitsin.”

Vanessa yan dönüp Joan’a baktı. “Olmaz çünkü doğuştan günahkâr olduğumuza inanmıyorum. Oturup bana bunun böyle olduğunu söyleyen birini dinleyemem. Bizi böyle yargılayan, cezalandıran bir varlığa inanmak istemiyorum. Eğer yanılıyorsam ve Tanrı gerçekten varsa bedelini öderim. Ama öyle bir Tanrı’ya asla boyun eğmem.”

Joan gülümsedi.

“Gülünecek ne var?” dedi Vanessa.

“Yok, gülünecek bir şey yok. Sadece... çok... cesursun.”

“Cesur muyum?” dedi Vanessa.

“Evet! Yani, çok açıksözlüsün. Çok korkusuz görünüyorsun. Ben... Bilemiyorum. Sanki hep sorun çıkarmamaya çalışıyorum gibi geliyor ama sen öyle değilsin. İnandığın şeyin arkasında duruyorsun ve ben de senin inandığın şeyi seviyorum.”

“Gerçekten mi?” dedi Vanessa.

“Yani insanlardan nefret eden bir Tanrı’ya inanmadığını söylüyorsun, değil mi? Ve o Tanrı gerçekten varsa sen ona baş kaldırırsın.”

“Evet, tam olarak... Evet.”

“Bu inanılmaz cesurca. Ve de güzel.”

“Peki ya sen?” diye sordu Vanessa, sesini alçalarak. “Sen Tanrı’ya inanıyor musun?”

“Sanırım evet. Ama senin bahsettiğin şekilde değil.”

Vanessa enine doğru yatağa uzandı, Joan da aynısını yaptı.

“Anlatsana,” dedi Vanessa.

“Ailem Protestan. Tanrı’nın dünyayı altı günde yarattığına inanıyorlar. Havva’nın Adem’den geldiğine. Dünya’nın altı bin yaşında olduğuna.”

“Ama bu sana uymuyor.”

Joan başını iki yana salladı. “Dünya en az dört buçuk milyar yaşında. Bunu nesnel olarak biliyoruz. Bu yüzden kendi kendime farklı sorular sormam gerekti.”

“Çünkü bilimle Tanrı bir araya gelmiyor?”

Joan doğruldu. “Hayır, hayır, hiç de öyle değil. Ben öyle hissetmiyorum.”

“Peki, neden öyle hissetmiyorsun? Tanrı’nın insanı yoktan var ettiğini söylüyorlar ama sonra evrimi öğreniyorsun. Bütün inancın yitip gitmiyor mu?”

“Tanrı’yı tanımlamanın sayısız yolu var, tıpkı evrenin hâlâ çözülmemiş onca gizemi olduğu gibi. Bilimin Tanrı’nın var olma ihtimalini tamamen ortadan kaldırdığını söyleyemem. En azından ömrüm boyunca böyle bir şey söyleyebileceğimi sanmıyorum. Hem gerçekten böyle bir şey yaşanır mı yazık olacağına inanıyorum. Ya da belki şöyle demeliyim: Eğer bir gün böyle bir şey yaşanır mı umarım bu, daha da olağanüstü bir şeyin keşfi sayesinde olur.”

Vanessa gülümsedi. “Tanrı konusunda ne kadar tutkuluymuşsun,” dedi. “Daha önce fark etmemiştim.”

“Ben Samanyolu konusunda tutkuluyum,” dedi Joan. “Ve bence Tanrı da orada.”

“Anlatmaya devam et...”

Joan ona yan yan baktı. “Bütün bunları gerçekten duymak istiyor musun?”

“Evet, çok ilgimi çekiyor,” dedi Vanessa.

“Gerçekten mi?”

“Gerçekten. Hepsini duymak istiyorum.”

Joan’un yüzü aydınlandı, gülümsemesini bastırmaya çalıştı. Hayatını başka çiftleri izleyerek geçirmesine rağmen aşkın bu yanını hiç fark etmemişti. Birinin size evrenin merkezindeymiş-siniz gibi bakması ve bunun doğru olmadığını bildiğiniz hâlde bir anlığına da olsa o bakışa inanmak istemeniz.

“Peki,” dedi Joan. “Tanrı hakkında konuşurken sorduğumuz büyük sorular genellikle *Neden buradayız?* ve *Evrenin bir düzeni var mı?* olur. *Bütün evreni bir şey ya da biri mi yönetiyor?* Ama bilim temelde bu soruların yanıtlarını bulmaya çalışmakla ilgilidir.”

“Bilim hayatın anlamını mı bulmaya çalışıyor yani?”

“Hayatın anlamını değil, evrenin düzenini,” dedi Joan.

“Peki...”

“Genel görelilik kuramı, fiziksel dünyanın büyük ölçekteki yasalarını açıklar, yani gözlerimizle görebildiğimiz evreni. Kuantum fiziği ise atomaltı dünyayı, elektriği ve ışığı açıklar.”

“Yerçekimi ve elektromanyetizma... Evet, bunları biliyorum.”

“Bunlara evrendeki diğer iki kuvveti, güçlü ve zayıf nükleer kuvvetleri de eklersen...”

“Onlara da aşınayım.”

“Güzel o hâlde. Evrenin bu dört temel kuvvetle işliyor olması başlı başına büyük bir düzen zaten. Büyük Patlama’dan beri bildiğimiz her şey bu dört kuvvetin yasalarına dayanıyor. Hepimiz bu dört yasanın ağıyla birbirimize bağlıyız. Bu, en azından neden burada olduğumuzu anlamamız için bize bir ipucu veriyor. Yine de hâlâ birleşik bir teoriye ihtiyacımız var çünkü yerçekimiyle kuantum fiziğinin yasaları henüz birbiriyle tam uyumlu değil.”

“Bu büyük bir açık,” dedi Vanessa.

“Evet ama birleşik teori *var*. Sadece onu henüz keşfetmedik. Hem bence o tek yasayı, evreni açıklayan o bağı bulma çabası bilim ama aynı zamanda Tanrı’yı arayış da.”

“Çoğu insanın bahsettiği Tanrı değil ama,” dedi Vanessa.

Joan bir an düşündü. “Yahudi filozof Spinoza, evrenin mutlak yaratıcısının Tanrı olmadığını, evrenin Tanrı’nın ta kendisi olduğunu savunur. Evrenin açılıp genişlemesi Tanrı’nın eylemidir. Yani bilim ve matematik de Tanrı’nın bir parçasıdır.”

“Biz evrenin bir parçası olduğumuz için aynı zamanda Tanrı’nın bir parçası sayılıyoruz,” dedi Vanessa.

“Ya da daha doğrusu biz evrenin ta kendisiyiz. Hatta şunu bile söyleyebilirim ki insan olarak bizler, *kim* olmaktan çok *ne zaman*. Biz, tüm hücrelerimizin bu bedende bir araya geldiği *bir zaman dilimi*yiz. Ama atomlarımız daha önce pek çok şeydi ve sonrasında da pek çok şey olacak. Şu anda soluduğum hava, senin atalarının soluduğu havayla aynı. Hatta şu anda bedenimde bulunan her şey –hücreler, hava, bakteriler– sadece bana ait değil. Bu, yaşayan her şeyle kurulan bir bağ. Aynı parçacıklardan oluşmuş, aynı fizik yasalarına tabi olan bir bağ.

“Öldüğünde biri seni gömecek ya da küllerini toprağa savuracak. Sonunda Dünya’ya, toprağa döneceksin. Zaten Dünya’nın bir parçasısın. Peki, Dünya’ya ve üzerindeki her şeye özen göstermemiz için hepimizin birbirimizin parçası olması dışında bir nedene gerek var mı?”

Joan bunu o kadar çok düşünmüştü ki şimdi daha önce hiç kelimelere dökmediğini fark etmek onu şaşırttı. Düşüncelerini sesli dile getirmek inanılmaz bir heyecandı.

“Ağaçlar nefesimize muhtaç, biz de onların nefesine,” diye devam etti. “Biliminsanları olarak biz buna simbiyoz diyoruz ve evrimsel bir sonuç olarak görüyoruz. Ama bu doğal bağların yarattığı sonuçlar, işte bana göre o Tanrı. Ona inanmak *istediğim* için inanıyorum. Enerjimi gökteki bir adamın eylemlerimi yargılayıp yargılamayacağını düşünmeye değil, her hareketimin çevremdeki canlı ve cansız şeylere nasıl etki ettiğini anlamaya harcamak istiyorum. Hayat Tanrı’dır. Benim hayatım seninkine, seninki de bu gezegendeki herkesinkine bağlı. Bu bile bizi birbirimize borçlu kılmıyor mu sence? Tabii aynı zamanda yalnız olmadığımızı hatırlatarak bize huzur da veriyor.”

Vanessa gülümsedi. "Daha var mı?" dedi.

Joan dudağını ısırđı. "Bilmiyorum. Yok galiba?"

"Biliyor musun," dedi Vanessa, "uçakla uçarken pencereden aşağıdaki insanları göremezsin. Sadece şehirleri, kasabaları, insanların uyuduğı mahalleleri görürsün. Yukarıdan bakınca herkes birbirine çok benzer, çok ortak yönleri vardır, buna rağmen kendileri bunu göremez. Fakat ben gökyüzünderken görebiliyorum."

"İşte tam olarak bu!" dedi Joan heyecanla. "Biz birbirimizin bir parçasıyız. Ben bütün bunlardan o kadar etkileniyorum ki –hatta belki biraz da duygulanıyorum– tıpkı insanların kilisede hissettiğı huşu gibi bir hayranlık duymadan edemiyorum."

Vanessa ona baktı. "Bir gün seni Rocky Dağları'nın üzerinde uçmaya götürmek istiyorum," dedi. "Sabahın erken saatlerinde, güneş dağların üzerinde doğarken, tepelerin ışıkla parladığı o an... Bana her pazar annemin beni götürdüğü kilisedeki vitray pencerelerden süzülen ışığı hatırlatıyor. Eminim o an *İşte Tanrı bu* diyeceksin."

"Diyeceğim. Ama sadece güzel olduğu için değil, dağların üzerinde tanık olacağın o gün doğumu evrenin bir parçası olduğu için. Her şey, hepimiz, Tanrı'nın ta kendisiyiz."

Vanessa'nın ona gülümsediğini fark etti.

"Galiba deli deli konuşuyorum," dedi Joan. "En azından bana öyle geliyor."

Vanessa güldü. "Merak etme, seni gayet iyi anlıyorum." Kollarını başının arkasında birleştirdi. "Peki, bu teorini daha önce kimseye anlattın mı?"

"Benim teorim değil. Einstein da buna inanıyordu. Birçok uygarlık bir biçimde bu fikri savunmuştur. Ama... Bana bu konuda düşüncelerimi soran olmadı."

Vanessa ona gülümseyerek baktı. "Sen gerçekten harikasin," dedi. "Biliminsanı olarak harcanıyorsun. Tutkulu bir vaiz olabildin; hem yüzün hem inancın insanı etkiliyor."

Joan güldü. "Benim gibi birini vaiz yapacaklarını pek sanmıyorum."

“Evet, muhtemelen birkaç niteliğin yüzünden seni aforoz ederler,” dedi Vanessa gülerek ve başını Joan’un boynuna gömdü. Ardından Joan’un birkaç saniyeliğine nutkunu kesen bir şey yapıp, “Seni seviyorum, biliyor musun?” diye fısıldadı.

Joan bir anda donakaldı, kendini toplamaya çalıştı. Yeniden kurdeşen dökeceğini sandı.

“Bilmiyordum,” dedi Joan, elinden geldiğince sakın bir sesle.

“Bunu daha önce kimseye söylememiştim.”

Joan başını kaldırıp gözlerinin içine baktı. “Ben de seni seviyorum.”

“Gerçekten mi?” dedi Vanessa, çarpık bir gülümsemeyle. “Vay be, Joan Goodwin’in sevgilisi olacak kadar şanslı olduğunu hayal etsene.”

“Değil mi?” dedi Joan, kollarını Vanessa’nın beline dolayarak onu kendine çekti. Vanessa’nın kalp atışlarını kendi göğsünde hissedebiliyordu.

Birkaç dakika sonra Vanessa, Joan’a kahvaltı yapacak bir yer bulmak üzere kalkmak için erken olup olmadığını sordu. Ama Joan kıpırdamadı. Sadece Vanessa’ya daha sıkı sarıldı. Düşünebildiği tek şey, Dünya’nın Güneş’ten yüz elli milyon kilometre uzakta olmasına, ne çok sıcak ne de çok soğuk, tam yaşama uygun bir mesafede bulunmasına ne denli minnettar olduğuydu.

Vanessa, Joan’da kaldığı gecelerin sabahında, saat dört civarı gizlice evden çıkardı.

Birlikte dışarı çıktıklarında Vanessa sık sık var olmayan eski erkek arkadaşından bahsederdi.

Bir akşam Donna, Frenchie’s’te herkesin önünde Joan’a Hank’in arkadaşıyla buluşmaya açık olup olmadığını sorduğunda Joan gülümseyip, “Tabii, isterim,” demiş, ardından şarabından bir yudum almıştı. Elbette o adamı asla aramayacaktı. Ama o sırada Vanessa’yla göz göze geldiğinde Vanessa’nın gülümse-

mesine bile gerek kalmadan göğsünde bir sıcaklık hissetmişti.

Akşamlarını nerede geçirdikleri konusunda dikkatliydi; Joan'un ki yerine Vanessa'nın evinde buluşmayı alışkanlık hâline getirmişlerdi. Bu gizlilik artık bir zorunluluktu. Vanessa'nın kampüsten uzakta yaşamasının nedeni de buydu, Joan bunu şimdi anlayabiliyordu.

Hiç kolay değildi.

Ama çok güzeldi.

Bir kasım sabahı Joan, Vanessa'nın yumuşak yatağında uyandı. Mutfığa girdiğinde Vanessa'nın onun için Gruyère peynirli sufle hazırladığını gördü.

Joan fırından yeni çıkmış sıcacık sufleden bir çatal aldı ve tezgâhın kenarına yaslanarak yedi.

"Oturabilirsin, biliyorsun," dedi Vanessa. Ama Joan tabak aramak yerine bir çatal daha almayı tercih etti.

"Sen iyi bir aşçısın," dedi.

"Uzun zamandır biri için yemek yapmamıştım," dedi Vanessa.

Joan yaslandığı yerden Vanessa'nın daha önce kimler için sufle pişirdiğini merak ediyordu ama bunu soracak cesareti bulamadı çünkü onu ne kadar önemseydiğini fazla belli etmek istemiyordu.

"Frances'i almam gerekiyor. Barb bugün çöpçatan sitesinden tanıştığı biriyle görüşecek," dedi. Sonra bir an duraksayıp, "Benimle gelmek ister misin?" diye ekledi.

Vanessa tezgâhı silerken birden durdu. "Şey..."

Joan ona baktı. "Şey mi?"

Vanessa temizliği bırakıp Joan'a döndü. Artık karşılıklı tezgâhlara yaslanmışlardı. Joan, kollarını kavuşturmamak için kendini zor tuttu.

"Üzgünüm," dedi Vanessa. "Ben... ailelerle tanışacağımızı varsaymamıştım."

Joan ona baktı. Kalbinin nasıl kırıldığını belli etmemeye çalıştı. Son birkaç ayda bazen birine bağdırmamak için kendini tutmanın ne kadar zor olduğunu öğrenmişti. Saniyeler önce heyecanla titrerken aynı enerji bir anda korkuya ya da öfkeye dönüşebiliyordu. Bu kadar uç duygular yaşamak Joan'ı yormuştu.

"Peki," dedi sessizce. "Yani... Hiç mi tanışmak istemiyorsun?"

Vanessa kaşlarını çatı. "Bilmiyorum. Hiç yapmadım."

"Hiç beraber olduğun birinin ailesiyle tanışmadın mı?"

"Yani, genelde kadınların evine götürmek istediği biri *değildir*," dedi Vanessa, sanki ikisinin de bildiği komik bir şakaymış gibi.

"Peki sen hiç..." dedi Joan. "Birini annenle tanıştırmak istemedin mi?"

Vanessa burnundan güldü. "Hayır."

"Eski kız arkadaşlarından birinin ailesiyle tanışmışsındır herhalde..."

Vanessa düşündü. "Sanırım hiç kimseye gerçekten kız arkadaşım demedim. Bu, liselilerin yapacağı bir şey gibi geliyor bana."

"Doğru," dedi Joan, onunla göz göze gelemiyordu. Başıyla onayladı. "Anlıyorum."

"Yani ben..." Vanessa iç çekti. "Ben hep bizimkine benzeyen ilişkiler yaşadım. Hiç kendimi birinin yeğeniyle tanışan biri olarak hayal etmedim. Yani, pazar akşam yemeğine gelip aileni etkilemeye çalışabileceğim bir hayat yaşamıyoruz."

"Biliyorum," dedi Joan dişlerini sıkarak. Ama aslında bildiğinden emin değildi.

"Ama," diye devam etti Vanessa, "hiç kimseye karşı sana hissettiğim şeyleri hissetmedim."

Joan gülümsememeye çalıştı. Vanessa'nın sıcaklığı onu hemen yumuşatmıştı.

"Senden Barbara'yla tanışmanı istemiyorum," dedi Joan sonunda. "Ya da ailemle. Bunun farklı olduğunu biliyorum. Ama benim bir hayatım var ve o hayatın bazı kısımlarını seninle paylaşmak istiyorum. Yani bana deliymişim gibi davranma."

Vanessa gülümsedi, aralarındaki mesafeyi kapayıp ellerini Joan'un iki yanında tezgâha koydu. "Sana deliymişsin gibi mi davranıyorum?"

Joan güldü ve Vanessa'nın öpücüğünden kaçtı. "Birazcık!"

Vanessa, Joan'un dudaklarını ıskalayarak boynuna bir öpücük kondurdu.

"Pekâlâ, bence deli falan değilsin," dedi.

"O zaman bir gün Frances'le tanışacaksın," dedi Joan, kararlı bir ifadeyle. "Harikulade."

Vanessa güldü, Joan'a yaslanarak yüzünü onun kulağının yanına gömdü.

"Yemezler," dedi Joan. "Beni kandırmaya çalışman gitmem gerektiği gerçeğini değiştirmiyor." Vanessa'yı öptü. "Üzerimi giyinip çıkacağım ve sen de beni özleyeceksin."

Vanessa başını eğip sanki Joan'un gitmesi ona fiziksel acı veriyormuş gibi homurdandı.

"Beş dakika daha kalamaz mısın? Lütfen?"

"Hayır," dedi Joan. Yüzündeki gülümsemeyi silemiyordu.

1982 KIŞI

Gece saat on birdi. Joan'un dairesindeydiler; yere uzanmış, plak dinliyorlardı. Vanessa'nın dediğine göre gecenin konusu Joan'u David Bowie'ye âşık etmekti.

"Eğer beni seviyorsan benim sevdiğim tek şeyi de sevmelisin," dedi Vanessa. "Bu konuda taviz veremem."

"Sana *Hunky Dory*'yi sevdiğimi söylemiştim," dedi Joan.

"Elbette *Hunky Dory*'yi seviyorsundur! O albümü sevmeyen biriyle birlikte olamazdım zaten! Ama hâlâ öğreneceğin çok şey var. Berlin Üçlemesi'yle başlamalıyız."

Joan güldü. "İyi ama sen *Ladies of the Canyon*'ı hiç dinlemediğini söylediğinde ben sana böyle davranmadım."

"Ama elindeki tüm Joni Mitchell albümlerini dinledim, değil mi?"

Joan başıyla onayladı. "Haklısın, dinledin. Hadi, aç o zaman."

"Teşekkür ederim."

Gecelerini genelde böyle geçiriyorlardı; Joan'un daha önce hiç kimseyle yaşamadığı bir huzur ve yakınlık içinde.

İster şehrin dışında, kilometrelerce uzaktaki eski bir sinemada Vanessa'nın en sevdiği siyah-beyaz filmlerden birini izliyor olsunlar, ister kanepede yan yana oturup kitaplarını okusunlar, ister Joan onu akşam haberlerini birlikte izlemeye ikna etmiş olsun, ne yaparlarsa yapsınlar, onlara Joan'un daha önce hiç tatmadığı bir huzur eşlik ederdi.

Ocak sonuydu. Yaklaşık altı aydır birlikteydiler ama Joan bunu dile getirmek istemiyordu. Günleri sayıyor gibi görünmek istemiyordu ama sayıyordu. Bunun bir gün bitebileceği düşüncesini aklına getirmek istemiyordu, her ne kadar bazı aşkların tükendiğini ya da daha doğrusu en nihayetinde hepsinin tükendiğini biliyor olsa da. Âşık olmak, kalbinin bir gün kırılacağını en baştan kabullenmekti.

“Steve pek ortalarda görünmüyor,” dedi Vanessa.

“Görevine hazırlandığı için mi?” diye sordu Joan.

“Evet, ama bu benim onunla uçamayacağım anlamına geliyor,” dedi Vanessa. “Duke’la uçabiliyorum ama arka koltuktan uçağı uçurmama izin vermiyor.”

“Sanırım çoğu erkek öyle davranıyor,” dedi Joan.

“Ben pilotum,” dedi Vanessa. Sesinde, Joan’un daha önce duymadığı bir keskinlik vardı. “Steve de bunun farkında. Bu yüzden T-38’i uçurmama izni veriyor.”

“Kalkış ve inişlerde de mi?”

“Elbette! Ne yaptığımı biliyorum. Hayatta gerçekten iyi olduğum tek şey bu.”

“Bundan şüphem yok, sadece şaşırdım,” dedi Joan.

“Steve yapabileceklerimin farkında.”

“Güzel,” dedi Joan. “Bunu hak ediyorsun.”

“Ama şimdi...”

“Şimdi Duke’a kaldın,” dedi Joan.

“Evet,” dedi Vanessa. “Ne kadar sinir bozucu olduğunu biliyor musun? Yıllardır kendi başıma yaptığım bir şey için izin almak zorunda kalmak... Resmen aşağılayıcı. Teleskopu sadece gözetmen eşliğinde kullanmana izni veriliyormuş gibi.”

“Üzgünüm,” dedi Joan. “Haksızlık ediliyor. NASA, kadınlara yönelik askeri fırsatlardaki boşluğu çok daha önce çözmüş olmalıydı.”

Vanessa gözlerini kısarak baktı. “Böyle şeyleri daha çok söyle, kendimi daha iyi hissetmeye başlıyorum.”

“Onlar hatalı, sen haklısın,” dedi Joan.

"Ah, harika, şimdi neredeyse tamamen huzura erdim."

"Üstelik sen uzay mekiğini uçuracak ilk kadın *olacaksın*," dedi Joan.

"İlk olmak umurumda değil, sadece bunu yapmak istiyorum."

"Biliyorum," dedi Joan ona yaklaşarak. "Ama karşı koyamayacağı birine ihtiyacımız var ki bunu inkâr edemeyeceklerini anlasınlar."

"Yani o kişi ben miyim?" dedi Vanessa.

"Evet, sensin."

Vanessa gülümsememeye çalıştı. "Pekâlâ! Hizmete hazırım."

İkisi birden gülmeye başladılar, ta ki kapı zili çalana kadar.

"Belki Griff'tir," diye fısıldadı Joan.

Joan plağın iğnesini kaldırırken Vanessa kalkıp banyoya geçti.

"Joan, aç kapıyı, benim," dedi bir ses.

Joan o sesi çocukluğundan beri tanıyordu; odasının kapısının ardında defalarca duymuştu. Barbara hep Joan'u bir şeyler için ikna etmeye çalışırdı; bir oğlandan aldığı hediyeği gizlemeye ya da borç vermeye.

"Geliyorum," dedi Joan. Kapıyı açtığı anda Frances'i Barbara'nın kollarında gördü. Küçük kızın bacakları Barbara'nın belinden aşağı sarkıyordu, kolları annesinin boynuna dolanmıştı. Başını Barbara'nın omzuna yaslamış, derin uykudaydı. Frances artık yedi buçuk yaşındaydı; çok büyümüş, iyiden iyiye bağımsızlaşmıştı ama o anda, bu hâliyle, Joan hâlâ ne kadar küçük olduğunu fark edip içten içe rahatladı.

"Ne oldu?" diye sordu.

Barbara doğruca Joan'un yatak odasına girip Frances'i yatağa yatırdı.

"Barb, ne yapıyorsun?"

"Şşş," dedi Barbara, kapıyı arkasından kapayarak. "Gitmem gerek, bu hafta sonu onu seninle bırakmam lazım."

"Nereye gideceksin? Neden bahsediyorsun sen?"

"Bir adam var," dedi Barbara.

Joan derin bir nefes aldı. “Yeni adam mı? Frank mı?”

“Hayır, Frank değil. Frank berbat bir adamdı. Beni yemeğe davet ettiği hâlde hesabı yarı yarıya ödememi beklediğine inana-biliyor musun? Her defasında hem de!”

“Eh, bana da hiç güvenilir biri gibi gelmemiştii zaten, Barb,” dedi Joan.

Barbara ona ters bir bakış attı ama konuyu uzatmadı. “Biriyle tanıştım. Çok ama çok özel biriyle. Adı Daniel.”

“Peki ama neden Franny’yi burada bırakman gerekiyor?”

“Ona Franny demenden nefret ediyorum.”

“Devam et lütfen.”

“Harika bir şey oldu,” dedi Barbara heyecanla. “Daniel aradı ve beni hafta sonu onunla New York’a gitmeye davet etti. Four Seasons’da kalacağız, beni Broadway’de bir oyuna götürecektir. Ne istersem izleyebileceğim. Bana ön sıralardan bilet alacak. Hatta Le Cirque’de rezervasyon yaptırabileceğini söyledi.”

“Ben... Orası neresi bilmiyorum,” dedi Joan.

“Restoran, Joan. Arada bir dergi okusan keşke.”

Joan kaşlarını çatı. O sırada banyodan bir ses geldi ve Joan gerildi.

“Bak, senden gerçekten bir iyilik istiyorum,” dedi Barbara. “Bunun büyük bir rica olduğunu biliyorum. Ama gerçekten ihtiyacım olmasa istemezdim. Onu seviyorum. Birkaç kez buluştuk ve her şey çok iyi gidiyor. Çok başarılı biri ve evlenmek istediğini açıkça söyledi. Benim için gerçekten iyi bir fırsat olabilir. Hayatımı yeniden düzene koymak için bir şans. Hem benim hem Frances için. Bu, benim için yeni bir başlangıç olabilir, Joan.”

“Yeni bir başlangıç mı?”

“Evet, her şeyi düzeltmek için.”

“Peki, hayatın o kadar kötü mü ki düzeltilmesi gerekiyor?”

Barbara kaşlarını çatı. “Joan, ciddi olamazsın.”

“Ciddiyim.”

“Sence ben hayatımın dışarıdan nasıl görüldüğünü bilmiyorumuyum? Frances’in bir babası yok. Bir anne olarak sekreterlik

işinde yarı zamanlı çalışarak zar zor geçiniyorum, anne babamdan borç alarak ayakta kalıyorum. Hayatımın böyle olması gerekmiyordu.”

Joan, Barbara’nın bir süredir anne babasından borç aldığını bilmiyordu; fark etmediği için kendine kızdı. Tabii ki borç alacaktı.

“Joan, ne olur,” dedi Barbara. “Bu adamın doğru kişi olabileceğini düşünüyorum. Bunu sık söylemem, biliyorsun, değil mi?” Cevabını beklemeden devam etti. “Daniel sözleşmeli avukat. Houston’daki köklü bir ailenin oğlu. Frances ve ben maddi olarak rahat ederiz. Bana sadece biraz zaman ver. Ona, onu mutlu edebileceğimi göstermek istiyorum.”

Joan omuz silkti. “Bu konuda neden seninle tartışıyorum bilmiyorum, Frances’in burada kalmasından mutlu olurum tabii ki.”

Barbara derin bir nefes aldı. “Teşekkür ederim. Zaten pazar günü bütün gün sende olacaktı, hatırlıyorsun değil mi? Yani bu akşam ve yarın fazladan kalmış olacak. Pazartesi öğleden sonra okuldan alırım.”

“Tamam, git, iyi eğlenceler,” dedi Joan.

“Teşekkür ederim, teşekkür ederim, teşekkür ederim, Joan. Sağ ol.”

“Önemli değil.”

“Seni seviyorum!”

“Ben de seni seviyorum.”

“Sen dünyanın en iyi ablasısın ve Frances’in sahip olabileceği en iyi teyzesin.”

“Peki, tamam,” dedi Joan. “Onu pazartesi okula götürürüm, sen okuldan alırsın.”

“Teşekkür ederim, seni seviyorum.”

Ve sonra da basıp gitti.

Joan ne olup bittiğini tam anlamadan banyoya yöneldi. Kapıyı açtığında Vanessa kapalı klozetin üzerine oturmuş, şampuan şişesinin arkasındaki içerik listesini okuyordu.

“J-o-j-o-b-a nasıl okunuyor sence?” diye sordu.

Joan derin bir nefes alıp, "Frances bu gece burada kalacak," dedi. "Hafta sonu boyunca benimle olacak."

Vanessa şişeyi düşün kenarına koydu. "Duydum. Eşyalarımı toplayıp gidiyorum."

"Teşekkür ederim, üzgünüm."

Vanessa, Joan'u şakağmdan öptü. "Önemli değil. Frances her şeyden önce gelir."

Vanessa eşyalarını toplamaya başladı. Joan sessizce onu izliyordu.

"Frances'le hafta sonu güzel vakit geçireceğiz ama kardeşimi anlayamıyorum."

"Haddimi aşmak istemem ama duyduklarına bakılırsa ben de anlamıyorum," dedi Vanessa. Kollarını Joan'un etrafına doladığında Joan kendini ona bıraktı. "Ama Frances çok şanslı. Çünkü senin gibi birinin onu bu kadar sevmesi büyük bir lütuf."

Joan başıyla onayladı ama içinden bir ses öyle olmadığını söylüyordu. Şanslı olan Frances değil, Joan'du. Frances'i sevmek Joan'a iyi geliyordu. Bu, Frances'e sunulan bir armağan değil, Frances'in Joan'a verdiği bir armağandı.

"Yani Barbara'ya inanmalı mıyım sence?" diye sordu Joan. "Onu bana bırakmasının nedeni gerçekten Frances'in geleceğini düşünmesi mi?"

"Bilmiyorum," dedi Vanessa. "Belki bunu zamanla anlarsın. Ama istersen sen uyuyana kadar burada seninle otururum. Hatta ayaklarını bile ovabilirim."

Joan kıkırdadı. "Yani *fena fikir değil*."

"Hadi gel," dedi Vanessa. Joan kanepeye oturdu, Vanessa da ayaklarını ovmaya başladı. Joan'un gözleri ağırlaşırken dünya bulanıklaştı. Ardından Vanessa'nın üstüne bir battaniye örttüğünü hissetti.

Sabah uyandığında Vanessa gitmişti. Karşısında Frances duruyordu, saçları dağılmıştı.

“Joanie, ben burada ne yapıyorum? Annem nerede?” diye sordu.

“Annenle konuşup hafta sonu boyunca burada kalabilir misin diye sordum,” dedi Joan, hâlâ uyku sersemiydi.

Frances bir anda Joan’un üstüne atladı, dizleri Joan’un kaburgalarına çarptı. Ama Joan umursamadı. Frances bu kadar mutluysen canının yanmasının önemi yoktu.

“Teşekkür ederim, Joanie! Teşekkür ederim!”

O pazartesi Joan, Frances’i okula bıraktıktan sonra doğrudan astronot toplantısına gitti. Ardından öğle arasında Spacelab ekibinden bir araştırmacıyla çalıştı. Saat üçte havaalanında olması gerekiyordu, Hank o öğleden sonra birlikte uçmayı teklif etmişti ama Joan gecikiyordu.

Eve gidip üstünü değiştirip havaalanına geçecekti. Tam çıkmak üzereyken –bomber ceketini giymiş, pilot gözlüğünü cebine koymuş, anahtarlarını eline almıştı ki– telefon çaldı.

Joan önce aramayı görmezden gelmeyi düşündü ama saate baktığında hattın diğer ucundaki kişinin kim olabileceğini hemen anladı.

“Alo?”

“Merhaba, ben Olive İlkokulu’ndan sekreter Rhonda. Joan Goodwin’le mi görüşüyorum? Frances Goodwin’in teyzesi misiniz?”

“Buyurun benim,” dedi Joan.

“Gelip Frances’i alabilir misiniz?” diye sordu kadın. “Okul kırk dakika önce dağıldı ama annesi henüz gelmedi. Ev telefonunu aradım fakat cevap veren olmadı.”

Joan derin bir nefes aldı. “Elbette, yirmi dakikaya oradayım.”

“Şu an müdür odasında benimle birlikte,” dedi Rhonda.

“Başka bir yere geçebilir mi?” diye sordu Joan. “Belki kütüphanede bekleyebilir? Kendini cezalandırılmış gibi hissetmesini istemem.”

“Anlıyorum hanımefendi ama Frances’le burada iyi vakit geçiriyoruz. Bulmaca çözerken bana yardım ediyor, gerçekten çok zeki bir çocuk.”

Joan gözlerini kapayıp derin bir nefes aldı. “Peki, lütfen ona birazdan orada olacağımı söyleyin. Öğleden sonrayı onunla geçirmek için sabırsızlanıyorum.”

Joan havaalanını arayıp Hank’e gelemeyeceğini haber verdi.

“Tamam,” dedi Hank. “Belki Donna ya da Griff’le giderim.”

“Teşekkür ederim, Hank, üzgünüm,” dedi Joan.

“Sorun değil, han’fendi, endişelenmeyiniz. Sadece bu haftanın sonuna doğru yoğun olabilirim, ay sonuna yetiştirmem gereken işler var.”

“Tamam, bir çaresine bakarım. Teşekkür ederim,” dedi Joan.

Kısa süre sonra müdürün odasına girdiğinde Frances nedense gözüne daha büyük göründü. Üzerinde sabah giydiği Wrangler kotu ve beyzbol tişörtü vardı. Ama saçları gün içinde bir şekilde yeniden yapılmıştı –Joan, Rhonda’nın yaptığından şüphelendi– şimdi düzgün bir atkuyruğuydu. Rhonda’yı SOS oyununda yendiği için sevinçle bağırıyordu.

“Pekâlâ, hadi bakalım, tatlım,” dedi Joan. “Harika bir öğleden sonra geçireceğiz.”

Frances, Rhonda’ya veda etti ve Joan’la birlikte arabaya yürüdüler. Joan sürücü koltuğuna oturduğunda emniyet kemerlerini taktılar ve Frances ilk kez fark ediyormuş gibi dönüp ona bakarak, “Vay canına, güzel ceketmiş,” dedi.

Joan eğilip onun başını öptü. “Nasılsın bakalım?”

“Yapma şunu,” dedi Frances. “Artık yedi buçuk yaşındayım.”

Joan başını onaylarcasma salladı. “Anlaşıldı.”

Joan, Frances’i Barbara’nın evine götürdü. Mutfığa geçtiler; Frances ödevini bitirmek için masaya oturdu.

“Bana Rice Krispies yapar mısın?” diye sordu Frances. “Annem geçen hafta bugün yapacağına söz vermişti, bütün gün aklımda Rice Krispies vardı.”

Joan dolapları karıştırdı. Çikolata parçaları ve renkli süslerin yanında bir kutu gevrek ve bir paket marshmallow buldu.

“Tabii ki,” dedi.

Kutunun arkasındaki tarifi okudu, ardından tereyağını ve marshmallowları eritmeye başladı. Mısır gevreğini karışıma eklerken nasıl olup da şu anda bir jetle havada takla atmak yerine tatlı yaptığını anlamaya çalıştı. Tatlılar soğuyunca Joan onları dilimledi ve bir parçasını ödevini bitiren Frances’e uzattı.

Frances tatlıya baktı. “Annem bunların içine çikolata parçaları koyar.”

“Ah, özür dilerim, bunu bilmiyordum,” dedi Joan.

“Şimdi koyabilir misin?”

“Şey...” Joan tatlıya bakarak düşündü. “Üstlerine birkaç tane koyabilirim ya da içine biraz bastırabilirim.”

“Hayır!” dedi Frances, sesini yükselerek. “Üstlerine değil! Annemin yaptığı gibi içlerine koymanı istiyorum!”

“Franny, artık koyamam,” dedi Joan. “Tatlılar çoktan dondu.”

“Neden böyle yaptın peki?” diye bağırdı Frances. “Neden onları mahvettin?”

“Bilerek yapmadım,” dedi Joan. “Bunu biliyorsun.”

“Aslında yememi istemiyorsun!”

“İstiyorum tatlım, elbette istiyorum. Ama iş işten geçti artık.”

“O zaman yeniden yap!”

“Frances, lütfen sakın ol.”

“Sakin olamam! Sakin olmak istemiyorum! Çikolata parçalarını içine koymanı istiyorum!”

Ve o anda Frances ayağını tabureden savurup doğrudan Joan’un bacağına vurdu.

“Frances!”

Frances bir kez daha vurdu.

Joan donakaldı, ne yapacağını şaşırmişti. Frances bir anda ağlamaya başladı.

NASA’da Joan’un görevi, her olasılığa karşı hazırlıklı olmaktı. Bu, bilinmeyen değişkenleri ortadan kaldırmak üzerine kurulu bir sistemdi. İş hayatında hep çok *hazırlıklı* ve olası felaketlere karşı hep donanımlı hissedirdi.

Ama Frances'in tek bir tekmesiyle Joan ne yapacağını bilemez hale gelmişti.

Frances çılgılık atmaya devam ederken Joan onunla göz göze gelmek için eğildi.

"Annemi istiyorum! O nasıl yapılacağını biliyor! Sen hiçbir şey bilmiyorsun!" Frances, kollarını savurarak ödev dosyasını yere fırlattı.

Joan ne yapacağını bilemedi, sadece eğilip Frances'i kollarına aldı ve onu göğsüne bastırdı.

"Bırak beni!" diye bağırdı Frances. "Bırak!"

Ama Joan bırakmadı. Frances ona vurup çırpındıkça sessiz kalıp sabırla bekledi. Sonunda Frances'in gücü tükendi, bedeni gevşedi ve ağlamaya başladı. Joan onun ağlamasına izin verdi. Frances sakinleştğinde Joan geri çekilerek döktüğü gözyaşlarına baktı.

Frances'in yüzü kıpkırmızıydı, gözkapakları şişmişti. Ama başını kaldırıp Joan'a baktığında gözlerindeki ifade Joan'un nefesini kesti.

Çocukların hep çok güçlü olduğu söylenirdi fakat Joan bunun sadece insanların kendini kandırmak için uydurduğu bir şey olduğundan şüphelenmeye başladı. Belki onlar da yetişkinler kadar kırılıyordu.

Joan elini Frances'in yanağına uzatıp usulca gözyaşlarını sildi.

O andan sonra Frances pek konuşmadı. Rice Krispies tatlısına da dokunmadı. Ama o gece yatma saatine kadar birlikte televizyon izlediler.

Sonra Frances banyoya gidip tek başına duş aldı.

Joan, Frances'in yatağına uzandı. Tavana yapıştırılmış plastik yıldızlara baktı. Yıldızlar karmakarışık; gökyüzündeki sıralama ile hiçbir benzerlikleri yoktu.

Joan hepsini tek tek oradan sökmek dışında bir şey düşünemedi.

Frances banyodan çıktığında üzerinde bol bir tişört vardı, saçları ıslaktı. Joan hâlâ katlanır merdivenin üstündeydi.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu Frances.

Joan aşağı indi. “Işığı kapat,” dedi.

Frances ışığı kapadığında yıldızlar parlamaya başladı. Frances tavana bakıp, “Yıldızların yerini mi değiştirdin?” diye sordu.

“Buraya gel,” dedi Joan, yatağın kenarını göstererek. Frances’i yerine yerleştirip yanına uzandı.

“Şu hizadaki yıldızları görüyor musun?” dedi Joan. “Tam üzerimizde, şu koca sepet gibi duranları?”

“Büyük Kepçe,” dedi Frances.

Joan gülümsedi. “Aynen öyle.”

“Kocaayı’nın bir parçası,” diye ekledi Frances.

“Büyükayı. Anlattıklarımı dinliyordun demek,” dedi Joan. “Peki, şu karşısındaki takımyıldız ne? Ters dönmüş gibi görünen?” Joan, biraz önce baktıkları yere işaret etti.

“Küçük Kepçe. Küçük... Ayı?”

Joan onu alnından öptü. “Aferin sana.”

“Diğerlerini de göster,” dedi Frances. Joan, Frances duş alırken düzenlediği diğer iki takımyıldızı da gösterdi: Kraliçe ve Çalgı.

“Bayıldım,” dedi Frances. “Teşekkür ederim.”

Joan ona iyi geceler demek için ayağa kalktı.

“Gitme, lütfen,” dedi Frances. “Tüm gece burada kal.”

“Buradayım. Aşağıda olacağım, uzağa gitmiyorum.”

O sırada Joan aşağıdan gelen kapı sesini duyunca rahatladı; Barbara sonunda eve dönmüştü. Frances’e bir şey söylemedi.

Frances başını iki yana salladı. “Hayır, gerçekten burada, benimle kalmanı istiyorum. Uyuyana kadar.”

“Tamam, peki,” dedi Joan, başını Frances’in yastığına koyarak.

O uzanırken Frances kolunu Joan’un boynunun altına yerleştirip onu öyle bir özgüven ve kararlılıkla kendine çekti ki Joan şaşırıp kaldı. Sanki çocuk olan Joan’dı, yetişkinse Frances. Frances Joan’un alnını öptü; tıpkı az önce Joan’un ona yaptığı gibi.

“Üzgünüm, Joan. Yaptığım şey için,” dedi gözleri kapanırken.

“Önemli değil, tatlım, biliyorum,” dedi Joan.

Sonunda Frances uykuya daldı.

Joan aşağı indiğinde Barbara mutfak masasında oturmuş, bir kadeh şarap içiyordu. Baştan aşağı muhteşem görünüyordu. Koyu renk saçları fönliydi, mavi elbisesi belini tam kavriyordu. Rujunun rengi biraz solmuştu ama kırmızılığını hâlâ koruyordu. Joan, Frances'in büyüdüğünde annesine çok benzeyeceğini fark etti; bir gün onun da tıpkı annesi gibi çekici bir güzelliği olacaktı.

"Bu saate kadar hangi cehennemdeydin?" diye sordu.

"Ah, hiç bana bulaşma," dedi Barbara. "Geçirdiğim günü bir bilsen."

"Geçirdiğin günü mü?"

"LaGuardia Havaalanı'ndan seni on kez aradım," dedi. "Uçağı-mı kaçırdım. Ne yapmamı bekliyordun? Dörtteki uçağa bindim."

"Senden çocuğunun ortada kalmadığından emin olmanı istiyorum," dedi Joan, sesini alçaltmaya çalışarak.

"Pekâlâ, belki de sana Noel'de aldığım telesekreteri kullanmayı öğrenmelisin!"

"Okul sekreteri Frances'le âdeta arkadaş olmuş, biliyor musun?" dedi Joan. "Çocuğu o kadar sık okuldan almayı ihmal ediyorsun ki kadınla birlikte bulmaca çözmeye başlamışlar."

Barbara başını iki yana salladı. "İşte yine Frances'le ikinizin ben-den ne kadar üstün olduğunuza dair hikâyelere başlıyoruz..."

"Ben öyle demek isteme--"

"Hayır, hayır, lütfen aydınlat beni," diye sözünü kesti Barbara. "Çocukluğumuz boyunca sen o kadar mükemmeldin ki ben en ufak bir hata yaptığımda beceriksiz gibi görünüyordum. Şimdi de annemle babam kızlarının astronot olmasıyla övünürken ben hiçbir şey olmaya devam edeceğim. Görünüşe göre bana annelik nasıl yapılır onu da sen öğreteceksin. Hadi bakalım, anlat Aziz Joan, anneliği senden öğrenmeye can atıyorum."

Joan ceketini aldı.

"Barbara, yeter artık," dedi. "Frances üzülüyor. Seni öznlüyor."

"O gayet iyi," dedi Barbara. "Frances özel bir çocuk. Ama sen bunu fark edemezsin tabii."

“Gayet de fark ediyorum.”

“Annem onun olgun bir ruhu olduğunu söylüyor,” dedi Barbara. “Yaşıtı çoğu kızdan daha fazla şeyle baş edebilirmiş.”

Joan başını iki yana salladı. “İyi geceler, Barb. Bunu bir daha yapma. Zaten uçuş eğitimlerinde gerideyim; bütün günümü senin yüzünden harcayamam.”

“Özür dilerim,” dedi Barbara soğuk bir sesle. “Ben de burada aile bağlarının daha önemli olduğunu düşünüyordum. Görüyorum ki senin için öyle değilmiş, bir dahaki sefere hatırlarım.”

Joan kapıyı sertçe çarptı ama hemen ardından pişman oldu; Frances’i uyandırmaktan korktu. Kendini olabildiğince sakinleştirerek arabasına yürüdü, sonra gaza bastı ve oradan uzaklaştı.

Eve vardığında gece yarısına kadar oturup telesekreterini kurdu.

~~~~~

Birkaç gün sonra Joan ve Vanessa’nın uçuşları iptal edilmiş, bazı astronotlar son dakika göreviyle Boeing’e gönderilmişti. Bunun üzerine ikisi de öğleden sonrayı boş geçirip dışarıda kızarmış tavuk yemeye gitmişlerdi.

Vanessa’nın arabasma döndüklerinde Joan saate baktı. “Beklediğimden uzun sürdü. Frances’i almam gerek,” dedi.

“Tamam, hemen seni bırakayım,” dedi Vanessa.

Joan başıyla onayladı. “Ya da onu birlikte alabiliriz.”

Vanessa sessiz kaldı. Joan ona baktığında gözlerini kapadığını gördü. Bazen böyle yapardı; sanki gözlerini kapayınca Joan’un göremediği bir yere kaçabiliyordu.

“Bilmiyorum, Jo,” dedi sonunda. “Çocuklarla nasıl konuşulur hiçbir fikrim yok. O tür şeyleri hiç beceremem.”

“Diğer insanlarla konuşmaktan ne farkı var ki?”

“Bilmiyorum!” dedi Vanessa, ellerini havaya savurarak. “Sana söyledim, bu işler bana göre değil. Ya saçma bir şey söylersem ve Frances benden hoşlanmazsa? Sonra o benden hoşlanmadığı için sen de benden hoşlanmazsan?”

Joan başını yana eğdi. "Bir insan nasıl senden hoşlanmaz? Bu imkânsız."

"Bilemezsin."

"Bu konuyu fazla büyütüyorsun. Çocuklar yetişkinlerden daha kolaydır."

"Çocuklar nelerden hoşlanır bilmiyorum. Ya da onlarla nasıl konuşmam gerektiğini. Okulda hangi dersleri sevdiğini mi sormalıyım? Bu sıkıcı mı olur? Küçümser görünmeden nasıl davranırım bilmiyorum."

Joan, Vanessa'nın elini tuttu. "Yedi yaşında olduğun günleri hiç hatırlamıyor musun?"

"Hatırlamıyorum," dedi Vanessa. "Çocuk olduğum zamanları bile zar zor hatırlıyorum."

Joan başıyla onayladı. "Pekâlâ," dedi. "Haklısın. Söyle bakalım, sevdiğin en çocukça şey ne?"

"Ne?"

"Yani seni çocukluğuna döndüren şey ne? Mesela ben Noel'i çok severim. Noel arifesinde yatağa girdiğimde ertesi sabahın parlak, ıslık ıslık ve heyecan verici olacağını bilmek hoşuma gider. Artık Noel Baba'nın bana hediye getirmeyeceğini bilmemin de bir önemi yok, yine de büyülü bir şeyin yaklaştığını hissederim."

"Noel Baba diye biri yok, biliyorsun değil mi?" dedi Vanessa.

"Ama dünyada Noel Baba'dan daha büyük harikalar da var, biliyorsun değil mi?"

"Harika mı? Sen az önce *harika* mı dedin?" dedi Vanessa. "Hayır."

"Peki ya doğum günleri? Çocukken geçirdiğin en güzel doğum gününü hatırlıyor musun?"

"Babam ölmeden önceki bir doğum günümde annem palyaço tutmuştu. Dört arkadaşımı davet etmiştim; hepsi çılgık çılgıca bağırmıştı ve sonrasında hepimiz kâbus görmüştük."

"Pamuk şekeri?"

"İğrenç."

"Tek boynuzlu atlar?"

"Hayal ürünü."

"Kimin umurunda?"

"Benim."

"Gökkuşakları?"

"Dalga boylarının bir fonksiyonu."

"İçindeki çocuğa ne oldu senin?" diye sordu Joan sonunda.

"Yok oldu!"

"Belli oluyor."

"Toza dönüştü, rüzgârda savrularak bulutlara karıştı, hem de senin Tanrı'nın eliyle," dedi Vanessa.

Joan güldü.

"Abarttım mı?" dedi Vanessa gülerek.

"Hayır, bayıldım," dedi Joan.

"Bak, senin önemsedığın insanlar benim için de önemlidir," dedi Vanessa. "Ama bir çocuğun hayatında gireceksen bunu ciddiye alman gerekir diye düşünüyorum. Yanında olman gerekir. Önce onu düşünmen gerekir. Benim öyle bir hayatım yok. Kimseyi hayal kırıklığına uğratmak istemem."

"Hiç..." dedi Joan, "çok basit bir şeyi gereksiz yere kasvetli hâle getirdiğini düşündün mü? Yapmamız gereken tek şey yeğenimi okuldan almaktı ve şu an geç kalıyoruz."

Vanessa güldü.

"Işıklardan sola döneceksin," dedi Joan. "Arabaya bindiğinde ona, *Merhaba, ben Joan'un arkadaşı Vanessa*, diyeceksin. Sonra okulda gününün nasıl geçtiğini soracaksın. Öğretmeninin adını soracaksın."

"Çok kolay bir şeymiş gibi söylüyorsun."

"Çünkü kolay. Hem bu benim için önemli. Bu yüzden yapacaksın."

Vanessa tekrar gözlerini kapadı, sonra açıp arabayı çalıştırdı.

"Mükemmel bir seçim," dedi Joan. "Bu arada Frances'i hafife alıyorsun. Zevkli müthiştir."

Okula vardıklarında Frances'i merdivenin trabzanında otururken buldular.

“Hey,” dedi Frances, Joan’u üstü açılabilir bir arabanın içinde görünce hayrete düştü.

“Bu benim arkadaşım Vanessa,” dedi Joan, arabadan inip koltuğunu öne katlayarak.

“Merhaba,” dedi Vanessa. “Ben Joan’un arkadaşı Vanessa.” Sonra hafifçe yüzünü buruşturdu. “Sanırım geçen yıl kampta kısaca tanışmıştık.”

Frances tatlı tatlı gülümsedi. “Ah, evet, seni tekrar görmek ne güzel.”

“Arka koltuğa geç,” dedi Joan.

Frances arka koltuğa geçip kitaplarını kenara koydu. Joan arabaya bindiğinde Vanessa arabayı çalıştırdı ve Joan’un yönlendirmesiyle yola koyuldu.

“Günün iyi geçti mi?” diye sordu Joan.

“Sayılır. Beden dersinde beyzbolun ayakla oynanan bir türünü oynadık ve Nicky’yi oyundan çıkarmaya çalıştım ama ıskaladım. Top, skor noktasına ulaşamadı bile. O kadar utanç vericiydi ki. Sonra Phil Magnusson bana kız gibi atıyorsun dedi. Bunun kaba bir şey olduğunu söyleyince bu kez bana ‘hercai menekşe’ dedi.”

Kırmızı ışıktaki durduklarında Vanessa birden arkasına döndü. “Saçmalamış o. Hercai menekşeler çok dayanıklı çiçeklerdir.”

“Ne demek o?” diye sordu Frances.

“Yani ancak bir aptal bunu hakaret olarak kullanır. Hercai menekşeler don vurduğunda bile hayatta kalabilirler.”

“Don vurması ne demek?”

Işık yeşile dönerken Vanessa gazı kökledi ve rüzgârı bastıran bir sesle,

“Yani toprak donduğunda. Ama asıl mesele şu ki, çoğu çiçek soğuktan ölürken hercai menekşeler yaşayabilir. Dayanıklılırlar. Güçlüdürler. Hem güzel hem de çelik gibi sağlamdırlar.”

“Gerçekten mi?” dedi Frances.

---

\* *Hercai menekşe* anlamına gelen “pansy” kelimesi İngiliz argosunda aynı zamanda *hanımevladı*, *muhallesi* çocuğu gibi anlamlara gelir. —çn

Joan dönüp baktığında Frances'in yüzünün parladığını gördü. Gözleri tamamen Vanessa'ya kilitlenmişti.

"Evet, yani sen gerçek bir hercai menekşesin bence," dedi Vanessa. "O çocuk da aptalın teki."

"Biz insanlara *aptal* dememeye çalışıyoruz," dedi Joan.

Vanessa aldırmadı. "Bir dahaki sefere sana öyle bir şey derse ne diyeceğini biliyor musun? *İstersem topu senin gibi uzağa fırlatmayı öğrenebilirim ama sen her zaman aptal kalacaksın.*"

"Frances, asla öyle bir şey deme!" dedi Joan hemen.

Frances çoktan gülmeye başlamıştı. "Ama o hep aptal kalacak," dedi kendi kendine, neredeyse kahkahalara boğularak. "Bu doğru."

Joan, sınıfta yaramaz bir öğrenciyi azarlayan bir öğretmen gibi Vanessa'ya baktı. Vanessa dudağını ısırıp sessizce, "Abarttım mı?" diye mırıldandı.

Joan başını aşağı yukarı salladı.

"Hey, bir fikrim var," dedi Vanessa. "*Milkshake* içmek isteyen var mı?"

Joan arkasına dönüp Frances'in tepkisine baktı.

"EVET!" diye bağırdı Frances. "ELBETTE İSTERİM!"

Restoranda Vanessa çilekli *milkshake* ve fıstık ezmeli-reçelli sandviç söyledi; sandviçi dört parçaya böldü.

"Ben çok küçükken, senden bile daha küçükken," dedi Frances'in karşısında otururken, "babam beni hep buraya getirirdi. Ve ne alırdık biliyor musun?"

"*Milkshake* mi?"

Vanessa, Frances sanki aklını okumuş gibi davrandı.

"Bunu nasıl bildin?"

"Ben olsam öyle yapardım."

"Evet, işte biz de öyle yapardık. Çilekli *milkshake*," dedi Vanessa. Frances'e bir parça sandviç uzattı. "Ve yanında hep fıstık ezmeli-reçelli sandviç alırdık, *milkshakee* batırmak için."

Frances güldü. "Sandviçi *milkshakee* mi batırıyordunuz?"

“Denemeden kötüleme,” dedi Vanessa.

Bir parça daha sandviç alıp kendi *milkshake*ine batırdı ve Frances’e uzattı.

Frances denediğinde gözleri faltaşı gibi açıldı. Joan, ağzı doluyken söylediği kelimeleri tam seçemese de, “Vay canına, bu gerçekten harika,” gibi bir şey demişti.

Vanessa kendine de bir tane yaptı. “Gördün mü?” dedi.

“Pekâlâ,” dedi Joan. “Ben de istiyorum.”

Bir parça kaptı ve Vanessa’nın *milkshake*ine batırdı.

“Gördün mü, Joanie?” dedi Frances.

Vanessa son sandviç parçasını Frances’e uzattı, Frances aldı, *milkshake*ine batırdı ve ağzına tıktı. “Bir dahaki sefere ben de aynı-sını sipariş edeceğim,” dedi. “Ve adını *Vanessa* koyacağım.”

Vanessa güldü ve Joan’a dönüp, “Şu hayatta ne güzel bir iz bırakıyorum, değil mi?” dedi.

Joan da güldü ama ona göre asıl iz olarak kalan şey tam da bu anlardı. Geçmişten bir parçayı alıp onu geleceğe taşıyabilecek biriyle paylaşma fırsatı. Dünyanın büyük kısmının bilimsel keşifler ya da büyük sanat eserleri gibi daha görkemli başarılarla odaklandığını biliyordu. Ama o anda, Joan’a göre çilekli *milkshake*ine batırılmış fıstık ezmesi-reçelli sandviç de gelecek nesillere bırakılacak kadar değerli bir şeydi.

## 1982 YAZI

Joan ve Vanessa, birbirlerini göremedikleri günlerde yatmadan önce telefonda konuşmayı alışkanlık hâline getirmişlerdi. O günler giderek sıklaşmış, gitgide daha da meşgul olmaya başlamışlardı.

Vanessa, görevlerde, Astronot Destek Ekibi'nin üyelerinden biri olan *Cape Crusader* olarak çalışıyordu. Astronot Destek Ekibi görevler için mekik hazırlıyor, mürettebatın koltuklarına yerleşmesine yardım ediyor ve görev tamamlandığında mekiği kapayıp güvene alıyordu. Bu da *Cape Canaveral*'da çokça zaman geçirdiği anlamına geliyordu.

Bu nedenle artık bir araya gelmeleri iyice zorlaşmıştı. Joan bazen haftalarca Florida'ya yaptığı o kaçamak telefon görüşmeleriyle yetinmek zorunda kalıyordu.

Ama şu anda ikisi de Houston'daydı ve Joan bu fırsat için minnettardı. Vanessa, barbeküde pişirdiği etleri kendi mutfak kapısından içeri taşıırken Joan masayı kuruyordu.

Vanessa tabağı masaya koyup Joan'a, "Hank diyor ki eğer programını değiştirebilirse yarın beni T-38'le uçurabilirmiş," dedi. "Ama bu durumda çarşamba günü seni uçuracak başka birini bulman gerekecek. Senden bunu istediğim için çok üzgünüm ama uçağın kontrollerini tamamen bana bırakacağını söyledi. Bu ay doğru düzgün uçma fırsatım olmadı. Senin için de uygunsa tabii, değilse yemin ederim vazgeçerim. Seni zor durumda bırakmak istemem."



“Hayır,” dedi Joan, başını iki yana sallayıp sandalyeye oturarak. “Yani sorun değil. Duke de bir ara beni uçurabileceğini söylemişti. Ona sorabilirim ama...”

“Ama ne?”

“Yarın öğleden sonra ikimiz de izinliydik, hatırlıyor musun? Kennedy Uzay Merkezi’ne dönmeden önce şehir dışındaki o Tex-Mex restoranına gitmek istediğini söylemiştin.”

Vanessa tekrar göreve çıkmadan önce görüşebilecekleri tek gündü.

“Aa, doğru,” dedi Vanessa. “O restorana gitmeyi gerçekten istiyorum ama...”

“Ama uçağı uçurmayı daha çok istiyorsun.”

Vanessa durdu ve ardından, “Evet, sanırım öyle,” diye itiraf etti.

Joan, Vanessa’yı iki yılı aşkın süredir tanıyordu; neredeyse bir yıl önce onu ilk kez öpmüş, adım adım onunla daha da yakınlaşmıştı.

Vanessa’ya böylesine teslim olması Joan’u hâlâ şaşırtıyordu. Onda kendini kaybetmemiş, aksine yeniden bulmuştu. Kendinden parçalar koparıp ona uymaya çalışmamış, sadece hayatında başka birine yer açmayı öğrenmişti.

Joan, vejetaryen olsaydı bile Vanessa için seve seve köfte pişirirdi.

Bu teslimiyet her zaman kolay değildi; birini sevmenin bu denli bedensel bir acı verebileceğini fark ettiğinde şaşırmıştı. Joan, Donna’nın Hank’e dokunabildiğini gördükçe Vanessa’ya dokunamadığı her an acı çekiyordu.

Kavga ettiklerinde içinde bir ateş yanıyordu; karın boşluğunda ve göğsünde harlanan bir şey.

Ve evet, kavga ediyorlardı. Donna ile Hank’in düğününden hemen önce, Vanessa aynı arabayla gitmek istemediğinde öfkesine yenik düştüğü o zaman gibi. Ya da Vanessa, daha önce çıktığı bir kadını onunla tanıştırdığında ağlamaya başladığı zaman. Bir de Joan, buluşmalarını bir kez daha iptal ettiğinde Vanessa’nın ceza niyetine takındığı o öldürücü sessizlik vardı. Ya da Joan’un,

Barbara'nun tartışmalı davranışlarını savunduğu zamanlarda patlak veren kavgaları.

İkisi de birbirine korkunç şeyler söylemişti. Joan hayatında ilk kez birini incitmek için gerçeğe dayanmayan şeyler söylemişti; sırf canının acısını dindirmek için. Ağzından çıkan sözlerden ötürü dehşete düşmüştü. "Tabii ki benim için yeğenim kadar önemli değilsin!" "Birinin hayatında nasıl kalınır bilmiyorsun! Hep bir ayağın kapıda!"

Vanessa da pek çok kez ne kadar özür dilerse dilesin Joan'un kalbinde hep izini taşıyacağı laflar etmişti. "Sen kız kardeşinin paspasısın!" "Çocuk gibisin, Joan. Ama bu senin suçun değil, çok toysun. Hatta bazen ergenleşiyorsun."

Nasıl oluyordu da iki insan birbirini bu kadar derinden yaralayıp yine de birlikteliklerine devam edebiliyordu, hatta daha da derine inebiliyordu? Joan, Vanessa'nın bu sözlerinin bazılarında ciddi olduğunu biliyordu. Yalnız kaldığında ağzından dökülenleri kısmen kastettiğini fark etmişti. Ancak buna rağmen bütün bu yaralar onları birbirine daha sıkı bağlayan bir dikiş gibiydi.

Birine kalbinizi bu kadar açtığınızda, sizi tüm çıplaklığınızla görmesine izin verdiğinizde nasıl kendinizi güvende hissedebildiniz ki? Ama tam da şu anda, Vanessa'yla konuşurken, nasıl oluyordu da hayatındaki en derin güven duygusunu hissedebiliyordu?

Biliminsarı tarafı bunun nedenini beynin inkâr ve bölümlere ayırma yeteneğiyle açıklayabilirdi. Ama içten içe biliyordu ki asıl sebep diğer her şeyi önemsiz görerek durumu kabullenmiş olmasıydı.

Vanessa onu seviyordu. Hep sevecekti. Bu ilişkiye son vermek gibi bir niyeti yoktu. Ve bunu kendi geleceğini riske atma pahasına yapıyordu.

"Evet, tabii ki," dedi Joan. "Kesinlikle Hank'le T-38'i uçurmalısın. Bu tartışılmaz."

"Emin misin?"

“Gerçekten,” dedi Joan. “Anlıyorum. Bunu yapmak zorundasın. Yapmazsan sana kızarım.”

Vanessa güldü ve o ses bile Joan’u mutlu etmeye yetti. Joan, Vanessa’yı arzuladığı hiçbir şeyden vazgeçmek zorunda kalmayacağı şekilde sevmek istiyordu. Asla değişmek zorunda kalmayacağı şekilde.

Ama belki de bu tam olarak doğru değildi.

Ertesi gün Vanessa uçuşunu yaptıktan sonra, gece geç saatte Joan’un dairesine geldi. Joan pijamalarını giymiş, yatağa girmeye hazırlanıyordu.

Vanessa pantolonunu ve sutyenini çıkardı, dişlerini fırçaladı ve Joan’un tişörtlerinden birini giyip yanına uzandı; soğuk bacaklarını Joan’un sıcak bedenine yasladı.

Uykuya dalmak üzerelerken, “Aylardır kendi cenazem hakkında rüya görmedim,” dedi.

“Gerçekten mi?” diye sordu Joan. “Neden acaba?”

Vanessa başını Joan’un boynuna gömerken, “Nedeni sensin,” dedi.

---

Joan ve Vanessa, üstü açık arabayla akşam yemeğinden dönüyorlardı; sıcak ağustos rüzgârı Joan’un saçlarını savuruyordu.

Joan, Vanessa’nın artık arabayı genellikle tek eli direksiyonda, diğer eli Joan’un dizinde sürdüğünü fark etti. Bazen Vanessa’nın geri manevra yaparken direksiyonu avuç içiyle çevirişini izlerdi. Bu, her seferinde içinde kıvılcımlar çaktırırdı.

Vanessa evinin önüne park etti ve motoru kapadı.

“Seni özel bir yere götürmek istiyorum,” dedi.

“Ben de hep...” dedi Joan. Sonra sesi alçaldı. “Kimsenin bizi göremeyeceği bir yere gitmek istiyorum. Güneşin altında seni öpebileceğim bir yere.”

Vanessa arabanın üstünü kapadı, birlikte içeri girdiler. Kapı ka-

panır kapanmaz Vanessa, Joan'ı duvara yasladı ve onu öptü. Joan, Vanessa'nın onu böyle itip çekiştirmesinden asla usanmıyordu.

"Ne istediğimi biliyor musun?" dedi Vanessa. "Hiç kimseyi tanımadığımız bir sahilde olmak istiyorum. Sen bikinilisin. Ben büyük bir örtü seriyorum. Her yer güneş kremi gibi kokuyor. Garsonlar bize French 75 kokteyli getiriyor. Denizi suyu ılık."

"Sonra birlikte denize giriyoruz. Kollarımı etrafına sarıyorum, dalgalar gelirken bacaklarımı beline doluyorum ve orada, seninle birlikte kalıyorum."

"Ve seni öpebiliyorum; kimse bakmıyor, kimse umursamıyor."

"Ben de bunu istiyorum," dedi Joan.

"Biliyor musun," dedi Vanessa, "arkadaşım Eileen'in Miami yakınlarında bir uçak pisti var. Bazen müşterisinin Hawker 400 jetini kullanıyor. Partneri Jacqueline'le birlikte Kosta Rika'ya kadar uçuyorlar. Belki bir gün biz de uçarız. Onlara katılırız."

"Ya da bir uçak kiralar, beni uçurursun," dedi Joan.

"Bunu söylemen ilginç bir tesadüf..."

"Yoksa beni bir yere mi uçuracaksın?"

"İster miydin?"

"Seni uçarken izlemek istiyorum. Pilotluk yaparken seni hiç yakından görmedim. Görmek istiyorum."

"Şu anda uzun bir yolculuk yapacak vaktimiz yok ama daha gerçekleştirilebilir bir fikrim var," dedi Vanessa gülümseyerek.

"Söyle," dedi Joan.

"Bir aydan biraz fazla süre sonra hafta sonu İşçi Bayramı tatili var."

Joan'un kalbi hızla atmaya başladı.

"Geçen yıl o zamanlar... Rockport'a gitmiştik," dedi.

"Evet, gitmiştik," dedi Joan.

"Ve harikaydı."

"Evet, öyleydi."

"Ben de o günü kutlamak için seni akşam yemeğine çıkarmayı düşündüm."

“Tamam,” dedi Joan. “İşçi Bayramı hafta sonunda beni yemeğe çıkar.”

“Ama öyle sıradan bir yere değil tabii,” dedi Vanessa ciddi bir edayla.

Joan da aynı tonda karşılık verdi, “Elbette, bu özel bir akşam yemeği,” dedi gülümseyerek.

Vanessa güldü. “Ya seni Montana’daki Glacier Parkı’na uçursam? Ve yıldızların altında yemek yersek?”

Joan’un yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı. “Ya gerçekten yaparsak, Vanessa Ford?” dedi. “Ya gerçekten yaparsak!”

Vanessa, uçağı arabasını sürdüğü gibi kullanıyordu: sessiz, odaklı ve kendinden emin. Kontrol kolunu hareket ettirme şekli bile huzur vericiydi.

Big Bend Ulusal Parkı’nın üzerinde uçarlarken Joan başını cama yaslamış, aşağıdaki görkemli dağ silsilesini izliyordu.

“Havada olmak çok güzelmiş,” dedi. “Hayatımın büyük kısmını aşağıda nasıl geçirdim bilmiyorum. Ne kadar aptalmışım.”

Vanessa güldü. “Bazen ayaklarım yere bastığında kendimi kaybolmuş gibi hissediyorum,” dedi. “Bu sana mantıklı geliyor mu?”

“Elbette,” dedi Joan.

“Burada, gökyüzünde, her şey daha kolay. Daha sessiz, daha az insan var. Kendim olabiliyorum; orada, aşağıda, bunu yapabileceğimden emin değilim.”

Joan başıyla onayladı. “Seni çok iyi anlıyorum.”

“Ama bence uçmak bana aynı zamanda... umut veriyor.”

“Umut mu?”

“Evet. Yani şu anda sen, seksen yıl önce imkânsız görülen bir makinenin içindesin. 1903’te *The New York Times*, insanların uçan bir makine icat etmesine en az bir ila on milyon yıl olduğunu yazmış.”

“On milyon yıl mı demişler gerçekten?”

“Evet. Yazının başlığı *Uçamayan Uçan Makineler*miş. Dünyanın en önemli mühendisleri, havadan ağır bir uçağın asla yapılamayacağını söylemiş.”

“Bunu hiç duymamıştım sanırım.”

“Ama o haberden altmış dokuz gün sonra Wright Kardeşler bunu başardı.”

Joan güldü, Vanessa da ona katıldı.

“Komik, değil mi? Hepsini aptal durumuna soktular. Ama işin garibi, ellerinde bir uçak yapılamayacağına dair iyi sebepler vardı. Pek çok kişi denemiş ve hepsi başarısız olmuştu. Samuel Langley mesela, Aerodrome’unu Potomac Nehri’ne çakmıştı. Yıllarca uğraştılar ama kimse motorlu uçuşun yanına yaklaşmadı bile.”

“Ama sonra Wright Kardeşler çözdü?”

“Wright kardeşler, Langley ve diğerlerinin çözemediği pek çok şeyi çözmüşlerdi; üç eksenli kontrol, denge, aklına ne gelirse. Ama yaptıkları en büyük keşif, uçuşun sadece makineyle ilgili olmadığıydı, asıl mesele pilottu.”

Joan gülümsedi, sonra gözlerini kapadı. “Tabii ya.”

“Yani mesele sadece uçabilen bir makine yapmak değil, *nasıl* uçuracağını da bilmekte yatıyordu. Pilotun varlığı. Pilotun makinenin bir parçası hâline gelmesi uçuşu mümkün kılan şey oldu.”

“Vay canına,” dedi Joan. “Tamam, tamam, anladım.”

Vanessa ona baktı. “Gerçekten anladın mı?”

“Evet, anlıyorum,” dedi Joan. “Sen normal bir insandan daha üstünsün. Uçarken yani.”

Vanessa’nın yüzü kızardı, önüne döndü ve kendi kendine başını aşağı yukarı salladı.

“Wright Kardeşler’in ne bir sponsoru ne de üniversite diploması vardı. Bir bisiklet dükkânları ve Katharine adında bir kız kardeşleri vardı. Katharine’in adı hak ettiğinden çok daha az anılıyor, oysa erkek kardeşler projelerini hayata geçirmek için uğraşırken her şeyleriyle o ilgileniyordu. Kardeşler sadece uçmayı öğrenip öğrenemeyeceklerini görmek istemişlerdi. Ve bu tutku-

larını hiç bırakmadılar çünkü uçma fikrini seviyorlardı. Sanırım 'umut veriyor' derken bunu kastediyorum. Çünkü bunu düşün­düğümde aklıma hep aynı şey geli--"

"Basitçe yapabileceğimiz başka neleri imkânsız sanıyoruz acaba?"

"Evet!" dedi Vanessa. "Tanrım, düşünsene, bu mümkünse başka neler mümkün olabilir? Mekik neler yapabilir, hayal ede­biliyor musun?"

"Sanırım bunu keşfedecek kişi sen olacaksın," dedi Joan.

Vanessa dudağını ısırdı. Joan'a bakmıyordu. "Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?"

Joan, Vanessa'nın sesinin ilk kez bu kadar kırılgan çıktığını duyuyordu.

Elini Vanessa'nın dizine koydu. "Gerçekten öyle düşünüyö­rum."

Vanessa başını onaylarcasına sallayıp derin bir nefes aldı. "Hey," dedi, sesi eski hâline dönmüştü. "Rotaya küçük bir sap­ma ekleyip seni Büyük Kanyon'un üzerinden uçurabilir miyim?"

"Bin kere evet," dedi Joan.

Bunun üzerine Vanessa başıyla onayladı ve uçağı öyle yu­muşak bir manevrayla döndürdü ki, Joan gözleriyle görmemiş olsaydı rotanın değiştiğini fark etmezdi bile.

Bir süre Vanessa'nın kontrol panelini ayarlayışını, hedefleri­ni yeniden belirleyişini izledi. Vanessa'nın göğsünün her nefeste kalkıp indiğini, ne kadar sakin, ne kadar kendinden emin ve ne kadar özgür olduğunu fark etti.

Uçak Büyük Kanyon'un üzerinden geçerken Joan alnını cama dayayıp aşağıdaki uğurumlara baktı. İnsanlık var olmadan önce milyonlarca yıl ayakta kalmış Dünya'ya hayran oldu; nasıl da acele etmeden serpilmişti.

Başını çevirip Vanessa'ya baktı ve uçağı Kuzey Yamacı'nın he­men üzerinde sabit tutarken yüzünde beliren o ani gülümseme­yi izledi. Eski irtifasına yükselirkenki sakinliğini. Kulaklarının hafifçe geriye çekilişini, gözlerinin yumuşamasını, omuzlarının

gevşemesini. Hepsi neredeyse fark edilmeyecek kadar küçük hareketlerdi. İşte bu, âşık olduğu kadındı.

Ve Joan, Vanessa'da hiçbir kusur bulamıyordu. Hiçbir şikâyet o ânın içinde önemsiz kalmaktan öteye geçemezdi. Joan, Tanrı'nın bir ruhu iki ayrı bedene bölüp sonra onları bir araya gelmek üzere dünyaya gönderdiğine hiç inanmamıştı. Bunu *yapabilecek* bir Tanrı'ya inanmıyordu.

Ama onları bu noktaya getiren bir Tanrı'nın varlığına inanıyordu. Hayatlarının kesişmesini sağlayan Tanrı'ya inanıyordu. Vanessa'nın Joan'ın verebileceği şeye ihtiyaç duymasını sağlayan Tanrı'ya. Joan'ı da onun ihtiyaç duyduğu şeye sahip kılan Tanrı'ya.

O Tanrı, milyonlarca yıl önce Kuzey Amerika tektonik levhalarını kaydırarak Colorado Platosu'nu yükselten, kadim deniz tabanlarını üç kilometre yukarı iten Tanrı'ydı. Joan, kayıtsız ve bilinçsiz bir kudretle Colorado Nehri'ni bu kayalıkların arasından geçiren Tanrı'ya inanıyordu.

O, babasız büyüyen küçük bir kızı uçağı olan bir aile dostuyla aynı ortamda buluşturan Tanrı'ydı. Joan'un yolunu Joshua Tree'ye düşürüp yıldızlara âşık olmasına sebep olan Tanrı'ydı. Onları bu âna, Büyük Kanyon'un üzerinde güvenle, birlikte uçtukları âna getiren Tanrı'ydı.

Ve Joan o Tanrı'yı seviyordu.

Daha sonra, Montana'ya vardıklarında Vanessa yıldızların altına, yere bir battaniye serdi. Joan'un teleskobunu özenle sarıp sarmalayıp yanında getirmişti. Bir de şarküteriden aldığı sepet dolusu yiyecek ve bir şişe maden suyu vardı.

"Bardakları unuttum," dedi Vanessa.

"Umurumda değil," dedi Joan.

Şişeyi sırayla birbirlerine uzatarak içtiler.

"Bak, orada Pegasus var," dedi Vanessa, doğuyu işaret ederek.

"Vanessa," dedi Joan. "Bunu sonsuza dek yapmak istiyorum."

Vanessa, Joan'a döndü ve gülümsedi. Sonra Joan'un şakağına bir öpücük kondurdu.

"Ne güzel olurdu, değil mi?" dedi.



## 1983 YAZI

**B**irlikteliklerinin ikinci yılının sonbaharını, kışını ve baharını Barzudan huzura doğru kayarak beraber geçirdiler.

Vanessa'nın eli koluna değdiğinde Joan'ın bir zamanlar duyduğu o coşku ve sızı artık dinmişti. Aralarındaki o ilk heyecan azalmış, gizemli hâlleri neredeyse kalmamıştı.

Ama Joan, artık korkmadığı için daha az heyecan hissettiğini biliyordu. Birbirlerinin yanında bu kadar güvende hissettirdiklerinde, aralarında tehlike diye bir şey olmuyordu.

Bu aşk değildi, Joan o kadarından emindi. Bu, çok daha derin bir şeydi. Evrende bilinen her şeyden farklı olarak sonsuza dek sürebilecek bir şeydi.

O haziran Joan ve Vanessa, Donna, Lydia, Griff ve Hank'le birlikte bir bardaydılar.

STS-7 fırlatılışına, Sally Ride'ın uzay mekiğiyle uçacak ilk Amerikalı kadın astronot olmasına iki gece kalmıştı.

Ertesi gün Vanessa ve Hank Edwards'a gidecekti. Donna ve Joan ise Cape Canaveral'a doğru yola çıkacaktı.

Ama Joan, en çok böyle zamanları severdi; fırlatmadan hemen önce kimsenin yapacak bir şeyinin kalmadığı o kısa süreliği sessizliği. Vanessa uzayla ilgili en iyi şarkımın hangisi olduğu konusunda gereğinden fazla hararetle bir tavırla tartışsa bile.

"Griff," dedi. "İyi ki Bowie'de hemfikiriz. Ama en iyisi 'Space Oddity'."

Griff başını iki yana salladı. "Ben dediğimin arkasındayım."  
Hank güldü.

"Starman'de mi ısrar ediyorsun?" dedi Vanessa. "Benimle kafa buluyor olmalısın!"

"Sizi üzmem istemem ama," dedi Hank, "benim favorim 'Rocket Man.'"

Vanessa ve Griff ona baktı.

"O ikinci sırada," dedi Vanessa.

"Doğru."

Sonra birbirlerine baktılar.

"Space Oddity' tam bir trajedi!" dedi Griff. "Kalp kırıcı. 'Starman' ise umut dolu, geleceğe kucak açıyor."

Vanessa başını iki yana salladı. "Tam da senlik, bayılırsın böyle şeylere."

"Pekâlâ, durumu kişiselleştirmeyelim," dedi Griff.

"Ben Tubes'tan 'Space Baby'yı seviyorum," dedi Donna. "Ya da şey, Kinks'in şarkısının adı neydi?"

"En azından Griff en iyinin Bowie olduğunu bilecek kadar zeki," dedi Vanessa.

Joan elini Donna'nın omzuna koydu. "Vanessa, David Bowie'den bahsediyorsa karışmamak en iyisi. O konuda biraz takıntılıdır."

"Hey!" diye çıkıştı Vanessa.

Joan birasından bir yudum aldı. "Biliyor musun, bir keresinde Frances Susam Sokağı izliyordu ve 'I Don't Want to Live on the Moon' diye bir şarkı çıktı. Edi söylüyordu.

Ay'a gitmek istediğini ama arkadaşlarını özleyeceği için orada yaşamak istemediğini anlatıyordu."

"Ciddi olamazsın," dedi Griff. "Uzayla ilgili en iyi şarkı seçimine önerin Edi ve Büdü'nün söylediği mi yani?"

Büdü o sahnede yoktu ama Joan bunun önemli olmadığını anlamıştı. "Ben sadece... duygulandım," dedi.

Vanessa ve Griff birbirlerine bakıp gülümsediler. “Duygulanmış,” dedi Vanessa.

“Cumartesi günü nelerin tehlikeye gireceğinin farkında değilmişsiniz gibi şakalar yapıyorsunuz,” dedi Lydia.

Herkes ona döndü. “Bir gün o mekiğin içinde sen olacaksın, Lyds,” dedi Donna. “Endişelenme.”

“Mesele o değil,” dedi Lydia.

“Hadi ama,” dedi Vanessa. “Sen hep bunu dert edersin.”

Lydia başını salladı. “Bu kez değil. Gerçekten değil.” Birasını kendinden uzaklaştırdı. “Arkadaşlar, cumartesi günü bir şey ters giderse...” dedi. “Sally yanlış bir zamanda hapsirse bile herkes bunu kadın olmasına bağlayacak. Sonra uzun süre hiçbirimiz oraya çıkamayacağız.”

Griff ve Hank sessizleşti.

Lydia’nın sesi giderek daha da ciddileşti. “Ülke genelinde küçük kızlar teneffüste topa uzandıkları için alay konusu olacaklar. Fen dersinde takdir alan genç kızlara ‘yedek bir planın olsun’ denecek. Hiç kimse Cadılar Bayramı’nda Sally kılığına girmeyecek. Kızların gelecekte kim olabileceklerine dair inançları daralacak. Eğer bu görev başarısız olursa –isteyerek ya da istemeyerek– o kızlara tüm bunları biz yapmış olacağız.”

Donna elini Lydia’nın omzuna koydu.

Lydia tamamen haklıydı. O mekiğin içinde dört erkek vardı. Ama aynı zamanda her Amerikalı kadın da oradaydı. Joan, Vanessa, Donna, Lydia –ve NASA’daki sayısız kadın– hep birlikte bir madeni paranın ucunda dengede duruyorlardı. Her şeyin ters gitmesi o kadar kolaydı ki... Eğer öyle bir şey yaşanırsa sonucu hızlı ve acımasız olacaktı. Bir dalga gibi gelip hepsini içine çekecekti.

Vanessa, Joan’u şaşırtarak uzanıp Lydia’nın elini tuttu. Sonra bırakıp geri çekildi.

“Öte yandan bu, fıstıkların da uzaya ilk gidişi olacak. O yüzden fıstıklar için dua edin,” dedi Lydia.

Joan’un içtiği su nefes borusuna kaçtı.

“Komik olduğumu söylemiştim,” dedi Lydia.

İki gün sonra STS-7 sorunsuz bir şekilde fırlatıldı. Altı gün sonra Joan, Görev Kontrol’deki tiyatro salonuna girip mekiğin Edwards’a güvenle inişini izledi.

O gece Joan eve, Vanessa’nın yanına döndüğünde bunu dile getirmeseler bile Joan ikisinin de hissettiğinin farkındaydı.

Sally başarmıştı. Artık herhangi bir kadın görevlendirilebilirdi. Onların vakti yaklaşıyordu.

~~~~~

Ağustos ayında NASA, iki yüzüncü yıl balon buluşması düzenliyordu. Joan, Barbara’yı arayıp Frances’i balonların uçuşunu izlemeye götürüp götüremeyeceğini sordu.

“Tabii. Ben de gelebilir miyim?” dedi Barbara.

“Bizimle gelmek mi istiyorsun? Johnson Uzay Merkezi’nde sıradan bir piknik olacak.”

“Evet, senin ne yaptığını görmek istiyorum. Nerede çalıştığını.”

“Ah,” dedi Joan. “O zaman gelmen harika olur.”

Joan telefonu kapadığında Vanessa’ya döndü. “Barbara gelmek istiyor.”

“Güzel düşünmüş, değil mi? Seninle bağ kurmak için uğraşıyor. Sanki son zamanlarda sana daha iyi davranıyor gibi,” dedi Vanessa.

Joan düşündü. “Evet, daha mutlu görünüyor sanırım.”

Joan, Daniel’la tanışmıştı. Bir hafta sonu Barbara, Frances ve Daniel’la akşam yemeğine çıkmışlardı. Joan restorana vardığında Daniel devasa kovboy şapkasını çıkarıp göğsüne bastırarak elini sıkmış ve gülümsemişti. Barbara’dan yaklaşık on yaş büyüktü, şakakları kırışmıştı. Görünüşte gayet kibar bir adamdı ama Barbara’nın özgüvenle karıştırdığı türden bir kendini beğenmişliği vardı.

“Muhtemelen düzenli bir seks hayatı olduğu içindir,” dedi Vanessa.

Joan başını iki yana salladı. “Kes şunu.”

“Of, hâlâ çok utangaçsın,” dedi Vanessa, Joan’un boynuna bir öpücük kondurup onu odaya doğru sürüklerken.

Joan o akşam neyle karşılaşacağını bilmiyordu. Ama Johnson Uzay Merkezi’nin ana otoparkında Barbara ve Frances’le buluştuğunda, Barbara’nın parmağındaki dev elmas yüzüğü hemen fark ettiyse de bir şey söylememeye karar verdi.

“Selam, tatlım,” dedi Frances’e.

Frances artık dokuz yaşındaydı ve Joan’un hem gurur duyduğu hem de biraz üzüldüğü bir olgunluğa bürünmüştü. Artık Joan’un kucağına oturmuyor, burunlarını birbirine bastırmıyor, kalabalık otoparkta bir uçtan diğerine kollarda taşınmıyordu. O şeylerin yerini artık pop müzik hakkında sohbetler ve aynı filmleri izleme isteği almıştı, hem artık Joan’a da daha az şey için ihtiyaç duyuyordu.

Frances daha küçükken Joan bazen onu o kadar uzun süre taşırdı ki sırtı ağrırdı. Frances ona sıkı sıkı sarılır, bazen Joan’un nefes borusunu ezer bazen de kaburgalarına tekme atardı. Şimdiyse Frances elini tutmasına bile zar zor izin veriyordu.

Joan, hayatın aslında çözülemeyen, tedavisi olmayan en büyük sorununun denge eksikliği olduğunu bütün benliğiyle hissediyordu. Bebek Frances’le beşinci sınıfa giden Frances’i aynı anda kucaklayamazdı. Yetişkin Frances’le tanışıp aynı anda bebek Frances’i kucağına alamazdı. İnsan, ne kadar isterse istesin, hayatta istediği her şeyi aynı anda elinde tutamazdı.

Joan kendine Frances daha küçükken her fırsatta elini tutuşunu, bebekken saçlarının kokusunu dakikalarca içine çektiğini hatırlattı. Her ânına tanıklık etmişti. Ona sunulan her ânı açgözlülükle, hatta biraz bencilce, doyasıya yaşadığı için şimdi bu kaybın yasını tutması mı gerekiyordu?

Hayır. Gerekmiyordu.

Joan, Frances'in her hâlini, her yaşını özlüyordu.

Ama Frances'i sevmek demek, her seferinde onun bir önceki hâline veda edip yeni hâline yeniden âşık olmak demektir.

Joan, tanıdığı her Frances'i özlüyordu. *Ama bu Frances...* Bu uzun boylu, ince, zekâ küpü Frances. Kulakları delik, Cyndi Lauper tişörtüyle dolaşan bu Frances, Joan'un bir gün mutlaka özleyeceği bir armağandı.

"Eskiden astronotları uzaya bu roketlerle gönderirlerdi," dedi Joan, sergilenen Mercury-Redstone'u işaret ederek. "Bu, uzaya çıkan ilk Amerikalıyı taşıyan roket. Şu da" –Saturn V'ye döndü– "Ay'a giden ilk astronotu fırlatan roket."

"Neil Armstrong," dedi Frances.

"Doğru."

"Sen de Ay'a gidecek misin?"

Barbara araya girerek, "Joan ondan çok daha önemli bir şey yapıyor," dedi.

Joan ona baktı.

"Bir gün, Dünya yörüngesine çıkıp bir uydu ya da teleskop yerleştirecek. İnsanların evrenimizi daha iyi anlamasına yardımcı olacak bir şey yapacak."

Joan afallamıştı. Barbara'ya bundan hiç bahsetmemişti.

"Joan teyzemizle çok gurur duyuyoruz," dedi Barbara.

"Elbette duyuyoruz!" dedi Frances.

Joan bir süre konuşamadı.

"Artık gitmeliyiz," dedi sonunda. Sonra, "İkinize de teşekkür ederim. Bu benim için çok kıymetli," diye ekledi.

Çimlerin üzeri insan doluydu ama Joan biraz ötede bir yer buldu; kalabalıktan uzakta rahatça oturup sohbet edebilecekleri bir yerdi. Haftalardır yağan yağmurdan sonra o akşam hava açık ve kuruydu.

Joan çimlerin üzerine bir battaniye serdi. Bir *sweatshirt*ü dü-rüp Frances için yastık yaptı. Barbara, elbisesinin eteğini dizlerine çekerek yanlarına oturdu ve birlikte güneşin batışını izlediler.

“İki yüz yıl önce Fransa’da ilk insan gökyüzüne uçtu,” dedi Joan. “Montgolfier kardeşlerin icat ettiği sıcak hava balonuyla. Balon kâğıttandı ama bugünkülere oldukça benziyordu.”

“Vay canına,” dedi Frances.

Joan onlara hiçbir şey söylemedi. Balon ekibinden bazı kişilerin, astronotlar birliğindekileri havada onlara eşlik etmesi için davet ettiğini de anlatmadı. Dahası, bu teklif gelir gelmez Vanessa’nın hevesle elini kaldırdığını da söylemedi.

Yani o an Joan dışında kimse Vanessa’nın biraz ötede havalanmaya hazırlandığını bilmiyordu.

“Bir şey daha var,” dedi. “Bu etkinlik, uzay uçuşlarının yirmi beşinci yılını anmak için yapılıyor.”

“Senin yaptığın şey gibi mi?”

“Benim de yapmak istediğim şey gibi, evet. Ama burada çok fazla astronot var, gitmek isteyen de bir o kadar çok. Her seferinde yalnızca birkaç kişi seçiliyor.”

“Bir gün seni seçecekler,” dedi Barbara. “Ve bence bu yakında olacak.”

Joan, mutsuzken başkalarının mutluluğunu izlemenin zor olduğunu biliyordu. O hâlde bunun tersi de doğru olmalıydı; insan mutluyken başkalarının da mutlu olmasını isterdi. Barbara’nın bir anda onunla bu kadar gurur duymasının tek açıklaması bu olabilirdi.

Eğer öyleyse belki de Barbara başından beri haklıydı. Çevresindekilere iyi gelebilmek için Daniel’la bir hayat kurması gerekiyordu. İyi bir ruh hâliyle Frances’e bakabilmek için.

“Teşekkür ederim,” dedi Joan. “Umarım öyle olur.”

Barbara derin bir nefes aldı, sonra elini kaldırıp parmağında ki yüzüğü gösterdi. “Beni tebrik etmemene şaşırdım,” dedi.

Joan yüzüğe baktı, sanki ilk kez görüyormuş gibi yaptı. “Aman Tanrım, Barb, harika!”

“Teşekkür ederim, beş karat,” dedi Barbara.

Joan, elmas yüzükler hakkında pek bir şey bilmiyordu; yalnızca elmasların doğasını biliyordu. Biliminsanları uzun zamandır

elmasa benzeyen minerallerin başka gezegenlerde bulunabileceğini düşünüyordu. Gerçekten de 1967’de Arizona’daki Canyon Diablo meteorunda “lonsdaleit” adında bir madde keşfedilmişti; Dünya’ya çarpmış bir göktaşının parçasıydı bu ve bilinen her el-mastan daha sert, daha saf bir yapıdaydı.

Bu da demek oluyordu ki Batı kültürlerinde aşkın ve sadaka-tin simgesi olarak kullanılan taş, evrendeki en güçlü madde de-ğil, yalnızca insanların Dünya’da bulabildiği en sert, en dayanıklı şeydi. Tarih boyunca insanlığın ulaşabildiği en güçlü şey.

Dil, iletişim kurmamızı sağlardı. Ama aynı zamanda söyleye-bileceklerimizi –hatta belki ne hissedebileceklerimizi– sınırlardı. Sonuçta adım bilmediğimiz bir duyguyu nasıl tanıyabilirdik ki? *Belki bilim de böyledir*, diye düşündü Joan. Karşımızdakine onunla birlikte yaşamak istediğimizi ifade ediş biçimimiz bile dünyada mümkün olduğunu sandığımız şeylerle sınırlıydı. Evren hakkın-da daha fazlasını bilseydik kimbilir daha neler söyleyebilirdik?

“Senin adına çok sevindim,” dedi. “Bunu istediğini biliyo-rum.”

“O gerçekten çok iyi bir adam,” dedi Barbara.

Joan başını aşağı yukarı salladı. “Öyle olduğuna inanıyorum. Ve bunu duyduğuma çok sevindim.”

“Ne hakkında konuşuyorsunuz?” diye sordu Frances.

“Evleniyorum, tatlım,” dedi Barbara. “Daniel ve ben evleni-yoruz.”

“Ah.”

Joan, Frances’in elini sıktı ve Barbara’nın bu haberi daha önce, evde yalnızken Frances’e söylememiş olmasına şaşırıldığını belli etmemeye çalıştı.

“Daniel üvey baban olacak. Artık hepimiz bir aile olacağız. Ve onunla birlikte yaşayacağız. Hani o büyük ev vardı ya, havuz-lu olan, seni götürmüştüm, hatırlıyor musun?”

“Havuzum mu olacak?” diye sordu Frances.

“İstediğin her şeye sahip olacaksın,” dedi Barbara, Frances’in yanağını okşayarak.

Balonlar birer birer yükselmeye başladı. "Bak!" dedi Barbara. "İşte gidiyorlar!"

Kırmızı-sarı olan vardı, mavi-yeşil çizgili olan, birkaçı da gökkuşağı rengindeydi. Hepsi birden havalanmaya başladı.

Vanessa, American Express balonunda olacağını söylemişti ama Joan hangisi olduğunu tam seçemedi. Yine de içinde Vanessa olma ihtimaliyle yükselen her bir balon için heyecan duydu. Tam olarak hangisi olduğunu bilmediğinden Vanessa her yerdeydi sanki.

"Biliyor musun, Frances. İlk sıcak hava balonundan uçak ıca-dına kadar tam yüz yirmi yıl geçti," dedi Joan. "Uçakla yapılan ilk uçuşla, insanın uzaya gidişi arasında sadece elli sekiz yıl vardı."

Barbara ona baktı.

"Wright kardeşlerle ilgili bir kitap okuyorum," dedi Joan. Bu, Barbara'ya, *Bir pilotu seviyorum*, demeye en yakın cümleydi.

"Peki o zaman," dedi Barbara gülümseyerek. "Önümüzdeki elli sekiz yılda neler yapabileceğimizi bir düşün." Frances'in saç-larını örmeye başladı ve birlikte gökyüzünü izlediler.

Joan başını kaldırdı. Vanessa gökyüzünde bir yerlerdeydi. Joan yukarı bakıyorsa Vanessa da aşağıya bakıp onu bulmaya çalışıyor olmalıydı.

"Vay canına," dedi Barbara.

"Uçmak istiyorum," dedi Frances. "Bir gün."

"O zaman bir gün uçacaksın," dedi Joan.

"Kimbilir," dedi Barbara. "Belki bir gün Daniel sana bir uçak alır."

"Bir göreve atanman için sabırsızlanıyorum. Okuldaki herke-se, *Teyzem uzaya gidiyor*, diyebileceğim," dedi Frances.

Sıcak hava balonları başlarının üzerinde yükselmeye devam ederken güneş batıyor, yıldızlar yavaş yavaş ortaya çıkıyordu. Joan, Frances'in elini tuttu. Eskisi kadar küçük değildi ama yine de Joan'un kine göre çok minikti. Frances hâlâ çok küçüktü. Joan

onun nasıl bir yetişkin olacağını görmek için sabırsızlanıyordu ama aynı zamanda bu ânı, tam da bu hâliyle durdurmak, sonsuza dek saklamak istiyordu.

Joan, Frances'in elinin üstüne bir öpücük kondurdu. "İkinizin de burada olmasına çok sevindim," dedi.

Sonra başını geriye yatırıp sanki ilk kez görüyormuşçasına saf bir hayranlıkla gökyüzüne baktı.

~~~~~

Ilık bir eylül gecesi, pazartesi akşamı saat altıydı.

Vanessa ile Joan, Joan'un dairesindeydi; Donna, Lydia ve Griff'le birlikte Frenchie's'te akşam yemeğine çıkmak üzereydiler. Ama sonra Joan'un telefonu çaldı.

Joan mutfığa gidip telefonu açtı.

Ve işte o sesti. Astronotlara hükmeden, sanki onlar sıradan tanrılar olmuş da kendisi Zeus'muş gibi konuşan ses.

"Yarın sabah ilk iş yanıma uğrayabilir misin?" dedi Antonio.

"Tabii ki," dedi Joan. "Bir sorun mu var?"

"Hiçbir sorun yok," dedi Antonio. "Sadece gelir gelmez bana uğra."

Joan telefonu kapayıp Vanessa'ya döndü. Vanessa buzdolabına yaslanmış, onu izliyordu.

"Antonio mu?" diye sordu Vanessa.

"Yarın sabah ilk iş beni görmek istiyor. Nedenini söylemedi."

Vanessa başını yana eğdi. "Hâli tavrı nasıldı?"

"Çok sakindi, sanki önemsiz bir konuymuş gibi. Her zaman ofisine çağırdığı gibi işte."

"Belki de uçuş görevi alıyordur."

"Lydia ya da Griff'ten önce mi? Hadi ama."

Vanessa omuz silkti. "İmkânsız değil."

"Pek olası da değil."

Vanessa cevap vermedi. Bunun yerine Joan'un tezgâhından bir şişe kırmızı şarap kapıp açtı ve bir kadehe döktü. "Bu gece evde kalalım. Plak dinler, sevişiriz," dedi.

Joan, âşık olduğundan beri umursamaz birine dönüşmüştü. “Evet,” dedi. “Evde kalalım.”

Ertesi sabah saat yedi kırk yedide Joan, Antonio’nun kapısında idi.

Oysa Antonio’nun genelde sekizden önce ofise gelmediğini biliyordu.

Kapının önünde sabırla bekledi. Ta ki onu elinde evrak çantasıyla koridorda yürürken görene kadar.

“Gel içeri,” dedi Antonio, ofisinin kapısını açarak.

Antonio, 1 numaralı binanın, büyük pencereleri kampüsün her yerini gören köşe ofisini kullanıyordu. Joan bir anlığına geleceği görür gibi oldu: Artık astronot olmadığında kim olabileceğine dair bir görüş. Belki bir gün o da Antonio gibi olurdu. Akademik hayata dönmek istemiyordu. NASA onu istediği sürece burada kalmak istiyordu. Ama bunun için önce işin astronot olma kısmını başarması gerekiyordu.

Antonio yerine yerleşirken Joan oturup bekledi.

Antonio çantasını bıraktı, ceketini koltuğunun arkasına astı. Oturdu, defterlerini masaya yerleştirdi ve gözlerini Joan’a çevirdi.

“Joan Goodwin, seni görmek her zaman çok güzel.”

“Teşekkür ederim, efendim.”

“Söyle bakalım,” dedi. “Uzaya gitmeye ne dersin?”

“Ne?”

Antonio gülümseyerek arkasına yaslandı. “Uzaya diyorum,” dedi bu kez yavaşça, “gitmeye ne dersin?”

“Harika olur derim,” dedi Joan. “Çok isterim, efendim”

“Böyle diyeceğini tahmin etmiştim.”

Uzun bir sessizlik oldu. Joan fark etmeden öne eğilmişti. Antonio’nun yüzüne bir gülümseme yerleşti, göz kenarları kırıştı.

“Seni STS-LR7 görevine atıyoruz. Komutanın John Donahue olacak, eğitimde onunla epey vakit geçirdiğini biliyorum.”

“Evet efendim, hayatta kalma eğitimindeki eğitmenlerden biriydi.”

“Bu onun ikinci görevi olacak, yani emin ellerdesin. Pilotunuz Greg Menkin olacak. Uzmanlarsa sen, Mark Simons ve Harrison Moreau. *Discovery* ile uçacaksınız, fırlatmayı 1984’ün kasım ayında yapmayı planlıyoruz. Yani eğitiminiz için bir yıldan fazla zamanınız var.”

“Ben... ne diyeceğimi bilemiyorum.”

“*Kabul ediyorum* diyebilirsin,” dedi adam.

“Evet, elbette kabul ediyorum,” dedi Joan.

“Güzel. Mekiğin Spacelab bölümüne atanacaksın. Modülün iç işleyişi için artık vazgeçilmez bir üyesin. Hepinizin yürüteceği bir dizi deney olacak ancak özellikle güneş araştırmalarıyla ilgili kısmı senin yürütmeni istiyoruz. Sadece bu da değil, uzmanlığın ve duruşun açısından da ekibin çok önemli bir parçası olacağını düşünüyoruz. Her ekibe sakın, dengeli biri gerekir; başarıyı da başarısızlığı da birlikte göğüslemeyi bilen biri. Ve STS-LR7 ekibi için bu role en uygun kişi sensin. Bu yüzden seni seçtik.”

“Gerçekten onur duydum.”

“STS-LR7 görev atamaları yakında resmi olarak açıklanacak. Bildiğin gibi, tüm astronot ekibi görevlendirilmek için sabırsızlanıyor. Bu atamayı mürettebatınla aranızda gizli tutmanızı rica ediyorum, en azından resmi duyuru yapılana kadar. Duyuru yapıldığında, henüz görev almamış olanların moralini yüksek tutmamda bana yardımcı olmanı istiyorum.”

“Tabii ki, efendim. Eğitim süresince bunu en öncelikli görevim olarak görürüm.”

“Biliyorum, Goodwin. Bu tutumun kararımda etkili oldu. NASA’nın bu görevde tam olarak senin gibi insanlara ihtiyacı var. Aramızda olduğun için çok şanslıyız.”

Ayağa kalktı ve elini uzattı. Joan da kalkıp adamla tokalaştı.

“Teşekkür ederim, efendim. Sizi gururlandıracağım.”

“Bundan hiç şüphem yok.”

Joan ofisten ayrıldığında yüzündeki ifadeyi kontrol etmekte zorlanıyordu.

Ellerini bir türlü sakinleştiremeyince tuvalete girdi ve kapıyı arkasından kapadı. Yoğun duygular altında eziliyordu. Sonunda içindikiler taşı.

Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Ofiste ağlamak öylesine iyi gelmişti ki. İçine atmaksa korkunçtu.

Joan derin bir nefes alıp ciğerlerindeki havayı dışarı saldı ve gözyaşlarının yüzünden süzülmesine izin verdi.

Başarmıştı. Bir göreve atanmıştı. Grubundaki ilk görevdi bu. Uzaya gidiyordu.

Ağlaması dindikten sonra kabinden çıktı, lavaboda ellerini yıkadı. Aynada kendine baktı.

Gözleri şişmişti, yanakları kızarıktı. Atkuyruğu dağılmaya yüz tutmuştu. Rimeli akmıştı.

Çoğu insana göre bir astronot muhtemelen böyle görünmüyordu. Ama o artık bir astronottu ve uzaya gidiyordu. O hâlde bu tanım değişmek zorundaydı.

Yüzündeki kızarıklık sönene kadar bekledi, nefesini topladı ve tuvaletten çıktı. Masasına doğru giderken koridorda Vanessa'yla karşılaştı.

Vanessa kaçamak bakışlarla yüzünü okumaya çalıştı. Kaşları merakla kalktı.

Yanından geçerken Joan, "Kasım '84," dedi.

Vanessa'nın yüzü aydınlandı.

Ve sonra ikisi de hiç duraksamadan farklı yönlerle doğru yürüyüp gittiler.

O gece Joan, Vanessa'nın evine gidip kapıyı çaldı.

Vanessa kapıyı açtı, birlikte içeri girdiler. Ama Joan kapıyı kapatırken Vanessa'nın bileğinden tutup onu kendine çekti.

"Önce benim gitmemi gerçekten sorun etmiyorsun, değil mi?" diye sordu. "Eğer baş etmekte zorlanıyorsan bunu anlayışla karşılarım."

Vanessa başını iki yana salladı. "Görev almadığım her gün alacağım haberleri merak etmekten içim içimi yiyor," dedi. Vücudunu Joan'a yaslayıp iki eliyle yüzünü kavradı. "Ama bunun seninle ilgisi yok."

Onu öptü, sonra gözlerinin içine baktı.

"Ben NASA'daki en havalı astronota âşık oldum," dedi. "Sence bunun olacağını bilmiyor muydum?"

Uçuş ekipleriyle ilgili duyuru, sonraki pazartesi günü astronotların katıldığı toplantıda yapıldı.

Donna, ellerini Joan'un omuzlarına koyup sıktı. Vanessa gülümseyerek sessizce alkışladı. Lydia'nın çenesi gerildi. Joan'a bakmadı bile. Sadece başını sert, hızlı ve neredeyse hastalıklı bir edayla aşağı yukarı sallayıp durdu.

Toplantıdan sonra Joan onu koridorda yakaladı.

"İyi misin?" diye sordu.

Lydia ona döndü. "İyiyim, Joan."

"Seçilmek istediğini biliyorum."

"İyiyim, Joan. Tebrikler."

Ama üç gün sonra, gece dokuz civarı, Joan odasında tek başınayken kapısı çaldı.

Vanessa, Alabama'da, su tankında çalışıyordu. Joan ise o sırada Vanessa'nın yüzünü çizmeye çalışıyordu. Birlikte geçirdikleri bunca zamana rağmen onu bir türlü doğru şekilde çizememişti. Vanessa ara sıra ondan çizimlerini göstermesini isterdi ama Joan henüz tek bir denemeyi bile ona göstermemişti.

O akşam da farklı değildi. Yine olmamıştı. Hep saçlarında takılıyordu. O saçları bir kalemle nasıl yansıtabilirdi ki? Hep hareket hâlindeydiler. Bunu çizebilmek imkânsızdı.

Joan çizim defterini kapatamadan kapı tekrar çaldı. Eşyalarını komodinın üzerine koyup ayağa kalktı ve gidip kapıyı açtı.

"İçeri girebilir miyim?" dedi Lydia.

"Tabii, gel," dedi Joan kapıyı iyice açarak.

Lydia, Joan'un dairesine baktı. Joan artık orayı onun gözlerinden görebiliyordu: Biraz dağınık, biraz yaşanmış, biraz da zarif.

Lydia kanepenin yanında durdu. "Oturabilir miyim?"

"Elbette. Bir şey içer misin, su falan?"

"Hayır."

"Peki."

Lydia oturdu. "Yeni kanepa alman lazım," dedi. "Bunun yayları yumuşamış."

"Ben böyle seviyorum," dedi Joan, karşısındaki koltuğa otururken. "Ne oldu?"

Lydia bir süre sessiz kaldı. Lydia'nın bazı insanlara itici gelen bir garipliği vardı ama bu Joan'u hiç rahatsız etmiyordu. Joan, Lydia'yla yalnız kalmanın daha kolay olduğunu hissediyordu, Donna ya da Vanessa gibi onun yanında huzursuz hissetmiyordu.

Lydia dirseklerini dizlerine dayayıp başını eğdi. Sonra tekrar başını kaldırıp Joan'a baktı; gözleri yumuşaktı, hafif nemliydi. Joan onun bakışına karşılık vermekte zorlandı.

"Neden ben değilim?" dedi Lydia.

Joan içini çekti. "Bilmiyorum."

"Ben olmalıydım," dedi Lydia, sesi hafifçe titremişti.

"Hayır, Lydia, öyle değil."

"Senin hak ettiğini biliyorum," dedi Lydia. "Bunu inkâr etmiyorum."

"Güzel," dedi Joan.

"Ama ben senden daha çok çalışıyorum."

"Hayır, çalışmıyorsun."

"Peki, o zaman ben senden daha zekiyim."

"Hayır, değilsin."

Lydia bunu düşündü, sonra başını yeniden eğip yere baktı.

"Niye buradasın, Lydia? Niye bunu bana soruyorsun?" dedi Joan. "Neden seni değil de beni görevlendirdiğini gidip Harrison'a sormuyorsun?"

Lydia başını onaylarcasına salladı, yere bakmaya devam ediyordu. Sonra başını kaldırdı. "Ben..." dedi ama sonra tekrar eğdi

başını. Ardından hızla toparlanıp devam etti. "Seninle tartışmıyorum, Joan. Ben..." Başını kaldırıp Joan'un gözlerinin içine baktı. "Senden tavsiye istiyorum."

Joan'un bedeni gevşedi. "Ah."

"Oraya çıkmak istiyorum..." dedi Lydia.

"Çıkacaksın," dedi Joan.

"Dur – lütfen bitirmeme izin ver."

Joan sustu.

"Oraya, uzaya ilk çıkan olmak istiyorum ve evet, sinirlenmemin nedeni de biraz bu. Ama Joan, asıl mesela bundan da öte... Ben bu işte iyi olmak istiyorum. Altın rozet için değil. Bunu iyi yapmak istiyorum çünkü işe yarar biri olmak istiyorum. Becerilerimi ekibe faydalı olacak şekilde kullanmak istiyorum. NASA'nın ihtiyaç duyduğu kişi olmak istiyorum. Bunu gerçekten istiyorum."

Joan başıyla onayladı.

"Onların seni Spacelab için seçtiğini biliyorum ve bunu anlıyorum. Ama eğer beni isteselerdi Marty'yi Spacelab'a gönderip Harrison'ın yerini bana verirlerdi. RMS konusunda en uzun eğitimi ben aldım. Bu yüzden bana göre Harrison'ı önce göndermelerinin mantığı yok. Başka bir nedeni olmalı. Henüz tam anlamadığım bir şey var. Ya da öğrenmem gereken başka bir şey," dedi Lydia. "Antonio'nun güvenebileceği, gerçekten iyi bir astronot olabilmek için."

"Antonio adına konuşamam," dedi Joan. "Ama bence sen zaten öğrenmeye başladın."

Lydia başını kaldırıp baktı; gözleri biraz daha aydınlanmıştı. "Neyi öğrenmeye?"

"Bunun seninle ilgili olmadığını," dedi Joan. "Böyle kararlar görevin iyiliği için verilir, kişilerin değil. Benden tavsiye istiyorsan bence yanıldığın konu bu. Sen buradaki diğer herkesten daha zeki ya da daha çalışkan değilsin. Zekisin ve heveslisin, evet ama seninle aynı derecede zeki ve hevesli insanların arasındasın. Bu ekipte kimseden daha iyi değilsin. Öyle olman da gerekmiyor."



Öyle olmaya *çalışmamalısın*. Eğer kendini diğerlerinden üstün görürsen zor olana hazırlanamazsın çünkü aklın sürekli hayali bir yarışı kazanmaya odaklı olur.”

Lydia gözlerini kapayıp başını onaylarcasına salladı. Bir süre hiçbir şey söylemedi.

“Yani diyorsun ki daha az Amerikalı, biraz daha Sovyet ol,” dedi sonunda.

Joan güldü. “Kesinlikle öyle bir şey demedim!”

“Tabii tabii,” diye güldü Lydia. “Tam da bunu dedin. Bak şimdi, herkese senin bana bir Sovyet gibi düşünmem gerektiğini söylediğini anlatacağım. Sonra sen görevden alınacaksın, ben de senin yerini alacağım. Sonunda işi çözmüş olacağım.”

Lydia ayağa kalktığında Joan hâlâ gülüyordu. “Sandığımdan çok daha kolaymış! Hiçbir şey öğrenmeme gerek yokmuş!”

Joan da ayağa kalktı ve düşünmeden Lydia’nın yanına gidip ona sarıldı.

“Bu ne şimdi?” diye sordu Lydia.

“Sana sarılıyorum.”

“Neden?”

“Bilmiyorum.”

Lydia geri çekilmedi. Sarılmasına karşılık verdi. “Bundan hiç hoşlanmadım.”



## 1983 SONBAHARI

**O**sonbaharda Frances baleye başlamış, Barbara ve Daniel ise mahalledekiler için her pazar akşamı evlerinde küçük buluşmalar düzenler olmuştı.

Bu yüzden o pazar öğleden sonra, Joan ve Barbara, kokteyl karışımları ve buz almak için bale stüdyosunun karşısındaki markete uğradı.

“Biliyor musun,” dedi Barbara içecek reyonunda, “Daniel ve ben, bu kadar insanı ağırlamak ne kadar yorucu olursa olsun, bunu her hafta yapmamız gerektiğine karar verdik. Komşular için çok anlamlı oldu.”

Joan gülümsedi ve başıyla onayladı. Barbara dünyadaki yerini yeniden tanımlıyordu ama Frances’in mahallede bir arkadaş edindiğini duymak Joan’u duygulandırmıştı.

Joan, Barbara’nın istediği greyfurt suyunu alıp sepete koydu. Barbara da gazoz seçiyordu. “Çok komik çünkü birçok komşu düğüne davet edilmeyi bekliyor ama onlara bunun için artık çok geç olduğunu söylemek zorunda kalıyoruz,” dedi Barbara gülerek.

Joan, şişelerin devrilmemesi için sepettekileri düzenlerken, “Ah evet,” dedi, “bu arada söylemeyi unuttum, benim davetiye hâlâ gelmedi.”

Barbara alışveriş arabasını itti. “Kusura bakma,” dedi. “Davetiye basımı çok pahalıydı ve her gün konuştuğumuz için senin davetiye bekleyebileceğini düşünmedim.”

"Ah," dedi Joan. "Peki."

"Saç ve makyaj için öğlen kilisede olman gerekecek. Düğün yemeğinde senin için tavuk söyledim, balık değil; *halibuttan* nefret ettiğini biliyorum."

"Teşekkür ederim."

"Ve tabii ki davetlin yok, sadece sen geliyorsun."

"Davetli getiremiyor muyum?" dedi Joan. "Sonuçta baş nemedim."

Barbara başını yana eğdi. "Yirmi yıldır bir randevuya bile çıkmadın."

Joan ona baktı. "Birin bana eşlik etmesini istemem yasak mı?"

"Kimi getirecektin ki?" dedi Barbara gülerek ve bir paket buz aldı. "Bütün gece annem ve babamla oturacaksın zaten."

Barbara buzu sepete koydu ve kasaya doğru yürümeye başladı. Joan da peşinden gitti, her adımı bir öncekinden daha ağırdı.

"Bütün gece annem ve babamla oturmayacağım," dedi Joan.

"Hiç erkek arkadaşın var mı peki?"

"Arkadaşlarım var, Barb. Beni ne sanıyorsun sen?"

"Düğünüme getirmek istediğin bir adam mı var yani?"

"Belki," dedi Joan. "Ya da bir kız arkadaşımı getirebilirim. Eğleneceğim birini."

"Bir kadını mı getirmek istiyorsun?"

Joan'un omuzları kasıldı, midesine bir ağrı saplandı.

"Bu söylediğin sadece saçma değil, aynı zamanda rezalet," dedi Barbara. Kasaya yürürken Joan'a doğru eğildi ve alçak bir sesle, "Bir kadınla gelersen seni... biliyorsun işte... öyle biri sana-caklarının farkındasm, değil mi?" dedi.

Barbara sanki bunu inanılmaz komik bulmuş gibi güldü, sonra da kasadaki görevliye döndü. Alışveriş arabasını boşaltıp kasiyerle havadan sudan konuşmaya başladı.

Joan öylece durmuş, ona bakıyordu. Barbara'nın birine bıçak saplayıp ardından hiçbir şey olmamış gibi davranmasının bu kadar kolay olmasına şaşırmişti.

Barbara bütün alışveriş poşetlerini sepete yerleştirip ona bak-

tığında hâlâ yerinden kımıldamamıştı. "Joan, ne yapıyorsun? Hadi gidelim."

Frances'i baleden aldılar. Eve dönüş yolunda Joan, kız kardeşine bir kez bile bakmadı.

Daniel'ın evine vardıklarında Frances hemen televizyonun olduğu oturma odasına koştu. Daniel ise mutfaktaydı, barbekü için hazırlık yapıyordu.

"Alışveriş nasıl geçti?" diye sordu.

"Aradığımız her şeyi bulduk," dedi Barbara. "Ama biri düğüne davetli getiremeyeceği için biraz alındı."

Daniel bakışlarını Joan'a, sonra Barbara'ya çevirdi. "Ne demek istiyorsun?"

"Bunu konuşmamıza gerek yok," dedi Joan.

"Sen baş nedimesin," dedi Daniel. "Elbette birini davet edebilirsin."

"Sorun değil," dedi Joan.

"Ama onun davet edecek kimsesi yok ki. Hayatında bir kez bile bir düğüne biriyle gitmedi. Eskiden beni davet ederdi ama bu kez meşgul olacağım," diyerek güldü Barbara.

"Barb haklı aslında," dedi Joan.

"Kız arkadaşını getirmek istiyormuş," dedi Barbara, sanki dünyanın en komik şeyini anlatıyormuş gibi.

"O, benim arkadaşım olan bir kadın. Ama bu gerçekten önemli değil, konuyu kapatalım," dedi Joan.

Daniel, Barbara'ya baktı, sonra başıyla yemek odasını işaret etti. "Bir dakika konuşabilir miyiz?" dedi.

Barbara şaşkın bir ifadeyle Daniel'in peşinden gitti. Bu sırada Joan aldıkları buzlu buzluğa koydu.

Bir süre sonra geri geldiklerinde Barbara'nın yüzünde sahte bir gülümseme vardı.

"Joan," dedi, sesinde neredeyse yapay bir sıcaklıkla. "Düğünümüze dilediğin kişiyi davet etmeni çok isteriz."

Daniel, Joan'un yanından geçerken elini kısa bir an omzuna koydu.

Joan kafası karışmış hâlde öylece durdu. Çünkü kardeşinin tavrındaki bu değişim ve nezaket hoş olsa da karşısındaki gerçek Barbara gibi gelmiyordu.

“Şey... teşekkür ederim,” dedi.

“Bazen unuttuyorum sanırım,” dedi Barbara. “Senin hayatın benimkinden çok farklı. Bu kadar mutlu çiftin arasında yalnız olmanın ne kadar zor olduğunu tahmin edebiliyorum. Güzel bir gece geçirmeyi hak ediyorsun.”

Hayır, o hâlâ aynı Barbara’ydı.

Eve dönüş yolunda bunun saçma bir hayal olduğunu bilmesine rağmen Joan, Barbara’nın düğününde Vanessa’nın ona dans teklif ettiğini hayal edip durdu.

Joan evet diyordu. Ayağa kalktıklarında şarkı hızlıydı ama piste vardıklarında yavaşlıyordu. Vanessa, Joan’u kendine çekiyor, ikisi birlikte salınıyorlardı. Vanessa, “Ailen benden hoşlanıyor mu sence?” diye soruyor, Joan da, “Bence evet,” diyordu. Ve o anda, o gün yaşanan her şeyin bir gün onlar için de mümkün olabileceğini biliyorlardı.

Joan, Vanessa’nın evine vardığında onu düğüne davet etmemeye karar verdi. Birlikte düğüne gitmek mantıklı değildi. *Yapamazlardı.*

Ama sonra, akşam birlikte dişlerini fırçalarlarken, farkında bile olmadan yaşadıklarını Vanessa’ya anlatıverdi.

“Beni davet etmek mi istedin?” diye sordu Vanessa, diş macununu lavaboya tükürürken.

“Adını söylemedim,” dedi Joan. “Sadece bir arkadaş getirebilir miyim diye sordum. Tam da tahmin ettiğin gibi sonuçlandı işte.”

Vanessa bunu düşündü ama bir şey söylemedi.

“Senden gelmeni istemiyorum,” dedi Joan. “Biliyorum, bu kadar dikkat çekmek istemezsin. Ailemle tanışmanın öncelik listende olmadığım da biliyorum. Gerçekten anlıyorum.”

Vanessa yüzünü el havlusuyla silip tezgâha yaslandı.

"Bazen merak ediyorum da..." dedi. "Annen nasıl biri?"

Joan güldü. "Annem öyle çok merak edilecek biri değildir. Hayli... tahmin edilebilir biridir. Biraz sadedir ama iyi anlamda."

"Biri benim için böyle dese onu öldürürdüm."

"Biliyorum ama annem böyle şeylerden alınmaz. Gerisini sen düşün."

"Bu uysal kadını tanımam lazım," dedi Vanessa.

"Ben öyle demedim," dedi Joan. "O sadece toplumun ondan beklediği şeyleri yapıp bunu çok doğal gösteriyor. Hiç de silik biri değildir aslında."

"Yine de merak ettim," dedi Vanessa. "Hem anneni hem de matematikçi babam."

Joan güldü.

"Bence gitmeliyiz," dedi Vanessa.

"Ciddi misin?" diye sordu Joan.

"Bunun akıllıca olduğunu düşünmüyorum," dedi Vanessa, sonra gözleri parladı. "Ama umurumda değil. O aptal kardeşine de aldırmıyorum. Gelmek istiyorum."

Joan kahkaha attı. Vanessa'nın bu kararlılığına şaşırmişti.

"Frances de orada olacak, değil mi?" diye sordu Vanessa.

"Evet," dedi Joan. "Gece boyunca orada olur."

"Harika. O zaman onunla dans ederim. Ayağımın üstünde durabilir."

"Bilemiyorum," dedi Joan. "Çok iyi dans eder."

"Tamam o zaman," dedi Vanessa. "Ben onun ayaklarının üstünde dans ederim."

Vanessa yatağa doğru yürüyüp örtüyü açtı.

"İnsanların ne düşüneceğinden korkmuyor musun?" diye sordu Joan yatağa girerken. "İkimizin orada birlikte olmasından?"

Vanessa ışığı kapadı. Joan yatağın ortasına doğru kaydı. Vanessa kolunu, Joan'un boynunun altına yerleştirdi.

“Birçok kadın düğünlere kadın arkadaşlarını götürüyor,” dedi Vanessa. “Sonuçta başını omzuma koyduğun romantik bir dans edecek değiliz.”

Joan bir süre sessiz kaldı. Sonra, “Bu haksızlık,” dedi. “Gerçekten haksızlık.”

“Evet, hayatım,” dedi Vanessa. “Öyle.”

O gece uyumadan önce Joan, “Mutluluğu bulmak ne kadar zor. İnsanların, azıcık bile mutluluk bulabilenleri kıskanmasını anlayamıyorum,” diye fısıldadı.

“Çünkü sen, çok sevdiğin bu dünya için fazla iyisin.”

Frances düğünde çiçek dağıtan kız oldu. Daniel’ın arkadaşı Robert yüzükleri taşıyordu. Vanessa, dolabındaki tek elbiseyi giymişti: lacivertti ve sade bir modeli vardı. Üzerine bir blazer ceket, altına loafer ayakkabılar geçirmişti.

Joan, Barbara’nın yanında durmuş, kendi buketini ve Barbara’ninkini elinde tutuyordu. Rahip sevgiden söz ederken Joan’un kalbi sıkıştı. Bakışlarını Vanessa’ya çevirdi, sondan ikinci sıradaydı. Göz göze geldiklerinde Vanessa’ya gülümsedi.

Barbara ve Daniel birbirlerine yemin ederken Joan, Vanessa’ya gülümsemeye devam etti. Onun bu gülümsemenin ne anlama geldiğini anlayacağını umdu.

*Ben de sana bütün bunların sözünü veriyorum.*

Düğün yemeğinde Joan, masada Vanessa’nın yanına oturmuştu. Diğer yanında Frances, karşılarındaysa Joan’un anne babası vardı. Garsonlar şarap doldururken Joan, babasının annesinin alnına bir öpücük kondurduğunu fark etti. Daha önce nasıl görmemişti bunu? Nasıl olmuştu da onların aşk hikâyesini fark etmemişti?

Orkestranın solisti, “Bay ve Bayan Davenport!” diye seslendi. Barbara ve Daniel salona girdiğinde Joan, Barbara’nın pren-

ses model gelinliğini çıkarıp sade, dantelli bir elbise giydiğini gördü.

“Annem çok güzel görünüyor,” dedi Frances.

“Evet, gerçekten öyle,” dedi Joan.

“Siz ikiniz birbirinize çok benziyorsunuz,” diye fısıldadı Vanessa, Joan’un kulağına. Joan’un göğsüne bir sıcaklık yayıldı.

Barbara, dans pistinin ortasında Daniel’la dururken yüzü mutlulukla parlıyordu. Kasabadaki en gözde bekârlardan biriyle evlenmişti; artık işini bırakıp ev hanımı olabilirdi, büyük bir eve taşınıyordu, bir de şehir kulübü üyeliği kazanmıştı. Elbette mutlu olacaktı.

Joan o anda bu durumun Barbara’nın *alçak Dünya yörüngesi* olduğunu fark etti.

Ama Daniel, Barbara’yı kendine doğru çekerken, Joan kardeşinin yüzünde farklı bir ifade yakaladı. Daha önce Barbara’da hiç görmediği bir bakıştı bu fakat anlaması zor değildi: Daniel’ı seviyordu. Daniel da aynı anda başını eğip yanağını Barbara’nın alnına yasladığında Joan bu sevginin karşılıklı olduğunu anladı.

Gözlerini kapadı, kalbi sevinçle dolmuştu. Bu sevinci açıkça görebilen Vanessa’ya baktı.

“Ondan nefret ediyorum,” dedi Frances.

“Ne?” diye sordu Joan.

“Daniel çok aptal biri. Ondan nefret ediyorum.”

“Frances!” diye uyardı annesi, başını sallayarak. “Tatlım, çok ayıp, öyle söylenmez.”

Vanessa, Joan’un üzerinden Frances’e doğru eğilip, “Hey, koridordaki düğün pastasını gördün mü? Gidip kimse fark etmeden üzerindeki kremadan biraz alalım mı?” diye fısıldadı.

John, “Öyle bir şey yapamazsı—” diyecek oldu.

Frances gülerek ayağa fırladı. “Evet, yaparım!” dedi. Vanessa Joan’a göz kırptı ve Frances’le birlikte gizlice ortadan kayboldular.

Joan’un annesi ona doğru eğildi. “Davranışları beni endişele-  
niyor,” dedi. “Barbara, Daniel’a kaba davrandığını söyledi.”

Joan başını iki yana salladı. “Bence sadece alışma sürecinde.



Annesinin sadece kendine ait olduğuna inanarak büyümüş bir çocuk için zor olmalı.”

Annesi onaylarcasına başını salladı. “Elaine de kendi torunun aynı sorunları yaşadığını söylemişti. Kızı yeniden evlendiğinde bir yıl boyunca her gün olay çıkarmış.”

“Umarım kısa zamanda bir denge kurmayı başarırlar,” dedi Joan.

“Vanessa harika biri. Güzel arkadaş seçmişsin,” dedi Joan’un babası.

Joan yutkundu ve başıyla onayladı. O anda onlara Vanessa’nın sadece bir arkadaş olmadığını söylemeyi öyle çok istedi ki. Joan ağzını açıp Vanessa’nın yanında yatmanın gününün güzel geçtiğini anlamasının tek yolu olduğunu söylemek istedi. Elini Joan’unkine dokundurduğunda kalbinin nasıl yavaşladığını, Vanessa’yı tanımadan önce herkesin bu kadar mutlu görünmesini anlayamadığını.

Ama o sıralar “Ahlaki Çoğunluk” yine Reagan için kampanya yürütüyordu. Anita Bryant, birkaç yıl önce Houston’a gelmiş, Joan gibilerin çocukların yakınında olmaması gerektiği konusunda insanları ikna etmeye çalışmıştı. Birkaç yıl önce Billie Jean King eşcinsel olduğunu açıklamış, ardından bir gecede milyonlarca dolarlık sponsorluklarını kaybetmişti. Üstelik şu sıralar ülkenin dört bir yanında insanlar AIDS’i ahlaki yoksunluğun cezası olarak görmeye başlamıştı.

Joan’un ailesi Teksas’ta yaşamıyordu elbette; Pasadena, Kaliforniya’daydılar. Kennedy ve ardından Johnson için kapı kapı gezip oy toplamışlardı. Ama Joan aslında kendi gibi biriyle hiç tanışmadıklarını biliyordu, tanışmışlarsa bile farkına varmamışlardı. Onun bu yanını nasıl anlayabilirlerdi ki? Ailesi Joan’u yanlış anlamıştı; tıpkı Joan’un da kendini yıllarca yanlış anladığı gibi.

Annesiyle babası Joan’un evlenmek istemediğini *sanıyorlardı*. Oysa Joan, *onların* ve Barbara’nın sahip olduğu şeyi istediğini söylemek istiyordu. Donna ve Hank’in sahip olduğu şeyi. Şu lanet olası ülkedeki her evlilikte olan şeyleri o da istiyordu.

Var olma hakkı. Sevme, gurur duyma, mutlu olma hakkı.  
*Yaşama hakkı.*

“Evet, Vanessa gerçekten çok tatlı biridir,” dedi.

Frances ve Vanessa masaya geri döndüklerinde Frances artık Daniel’dan nefret ettiğini büsbütün unutmuş gibiydi.

“Pastayı bulamadık,” dedi Vanessa gülümseyerek. “Ama brownie tepsisini bulduk ve birazını aşırdık.”

“Çok güzeldi!” dedi Frances.

Joan güldü.

Barbara ve Daniel bütün gece dans ettiler. Çok geçmeden Barbara topuklularını çıkardı, makyajı akmaya başlamıştı. Daniel, sarhoş ama neşeyle, Barbara’nın jartiyerini dişleriyle çıkardı. O sırada Joan ve Vanessa, Frances’i otele götürmeyi teklif ettiler.

Frances, otel lobisinden kendi başına yürüyerek asansöre bindi. Ama doğru kata geldiklerinde Vanessa onu kucaklayıp taşıdı. Frances artık Joan’un kollarına sığmayacak kadar büyümüştü. Joan, Frances’in gözlerini kapayıp kendini Vanessa’nın kollarına bırakışını izlerken içten içe gülümsedi.

Vanessa, Frances’i yataklardan birine yatırdı. Joan da Frances’in ayakkabılarını çıkarıp üstüne battaniye örttü.

“Ben onunla kalırım,” dedi alçak sesle. Frances’in odasında Joan’un anne babası uyuyacaktı ama Joan beklemekte sakınca görmüyordu. “Sen gidebilirsin.”

“Mümkün değil,” dedi Vanessa. “Ben de kalmak istiyorum.”

Balkonda iki sandalye ve petekli camdan bir sehpa vardı. Joan minibardan iki bira aldı, birlikte balkona çıktılar. Şişe açacağı yoktu.

“O iş bende,” dedi Vanessa. Birayı balkon korkuluğuna dayadı, ardından elini hızlı ve emin bir hareketle indirip kapağı açarak şişeyi Joan’a uzattı.

“Vay canına,” dedi Joan, onun yanında durup korkuluğa yaslanarak. “Seninle ilgili her şeyi bildiğimi sanıyordum ama bunu yapabildiğini bilmiyordum.”

Vanessa kendi birasının kapağını da aynı şekilde açtı. "Her kadının gizemli yanları olmalıdır," dedi gülümseyerek.

"Ben gizem istemiyorum," dedi Joan.

Bir süre sessiz kaldılar. Sonra Vanessa boğazını temizleyip kısık sesle, "Üzgünüm," dedi. "Sana onların sahip olduklarını veremem."

Joan başını kaldırıp ona baktı.

Vanessa gözlerini kapadı. "Sanki..." Başını iki yana salladı. "Seni beni sevmeye ikna etmeseydim belki de daha fazlasına sahip olabilirdin, hayatın daha kolay olurdu."

Joan, Vanessa'nın elini tuttu. "Bence seni sevmemde hiçbir söz hakkın yoktu," dedi. "Hatta benim bile yoktu. Bu, ben daha kendime izin bile vermeden aniden oldu."

Vanessa gülümsedi ama Joan onun aslında ciddi olduğunu anlayabiliyordu.

"Sana elimden gelen her şeyi veririm," dedi Vanessa. "Ama hiçbir zaman kız kardeşinin ya da Donna'yla Hank'in sahip olduklarını veremem."

"Bunun doğru olduğunu sanmıyorum," dedi Joan.

"Seninle caddede el ele yürüyemem," dedi Vanessa. "Sinemaya gittiğimizde seni kollarıma çekemem. Seni dansa kaldıramam."

Joan başıyla onayladı.

"Tanıdığımız herkesin önünde durup seni sevmenin ne kadar güzel bir şey olduğunu söyleyemem," dedi Vanessa.

Joan çocukken dedesinin, babasını daha bebekken terk ettiğini öğrenmişti. O zamanlar babasız büyümeyi akli almamıştı. Bir keresinde babasına, dedesini özleyip özlemediğini sormuştu. Babası da ona, "Hiç sahip olmadığın bir şeyi özleyemezsin," demişti. O zaman kulağa mantıklı gelmişti. Sonu belli, keskin bir cümleydi. Hoşuna gitmişti.

Ama doğru değildi, öyle değil mi?

Donna ve Hank her pazartesi sabahı tüm astronotların katıldığı toplantıya aynı arabayla geldiklerinde, Joan hep sahip olmadığı bir şeyin özlemini çekiyordu.

“Bunu elde edemeyeceğimi daima biliyordum,” dedi Vanessa. “Ama... Senden o ihtimali çaldığımı düşünmekten nefret ediyorum.”

Joan bir süre ona bakamadı. Fakat gece dışarıda, yıldızların altında bu tür ağır konular konuşmanın güzel yanı da buydu: Yukarı, gökyüzüne bakmak.

“Bunları neden şimdi söylüyorsun?” diye sordu.

“Çünkü bugün o düğünde, imkânım olsa seninle evleneceğimi fark ettim,” dedi Vanessa.

Joan ona döndü. Tanrım, diye düşündü, karşımda o varken yıldızlar kimin umurunda?

“Bir saniye bile düşünmeden seninle evlenirdim,” dedi Vanessa. “Hayatımda hiç kimseye karşı böyle hissetmedim. Burada ne işim var benim? Kız kardeşinin düğününde? Ailenle tanışmak falan? Buraya gelmek saçmaydı. Ama ben... Mümkün olan her şekilde hayatının bir parçası olmak istiyorum.”

Joan başını onaylarcasına salladı. Bir şey söylemek için ağzını açtı ama son anda vazgeçti; bunun yerine etrafına, ağaçlara, diğer balkonlara baktı. Sol tarafta, köşe odanın balkonunda bir kadınla bir erkek duruyordu. Adam ellerini korkuluğa koymuş, kadın arkadan adama yaslamıştı. Adam kadının geldiğini fark edince bir elini kadının beline dolayıp onu kendine çekti. Joan o adamın kadını, kendisinin Vanessa’yı sevdiği kadar sevip sevmediğini merak etti.

Adam için bu çok basit bir şeydi. Önemsizdi! Kadına böyle, herkesin görebileceği bir yerde sarılmak ona hiçbir şeye mal olmuyordu. Adam kadının başına bir öpücük kondurdu. Acaba iki yıldır birlikte miydiler? Yoksa geçen hafta bir barda mı tanışmışlardı?

“Bizim hayatımız diğer çiftlerin hayatından farklı görünecek, hatta şu anda bile öyle görünüyor. Ama böyle yaşayan pek çok kadın var.”

Vanessa başıyla onayladı. “Evet, ama onların çoğu senin gibi devlet kurumlarında, göz önünde çalışan insanlar değil.”

"Hayır, biliyorum," dedi Joan. "Elbette biliyorum."

"Sadece... bunların hiçbirini istemediğimi düşünme. Yani, daha önce hiç istemedim. Ama şimdi istiyorum. Seninle."

"Gerçekten mi?"

Vanessa ona bakıp sol elini tuttu. "Seninle küçük bir bungalovda yaşamak isterdim. Gevşeyen mutfak dolabı kapaklarını sen söylemeden sıkar, her hafta sonu kahvaltıda canın ne isterse onu hazırlardım. Hatta mümkün olsaydı senin soyadını alırdım. Ya da istersen kendi soyadımı sana verirdim."

Joan'un gözleri doldu, dudakları titremeye başladı. Tüm bunların anlamı neydi? Sahip olamayacağını bile bile bunları duymanın?

"Sana istediğin her şeyi verirdim," dedi Vanessa. "Bunun bedeli her şeyimizi kaybetmek olmasaydı."

"Senden böyle bir şeyi asla isteyemem," dedi Joan, başını iki yana sallayarak. Süzölmeye başlayan gözyaşlarını elleriyle sildi.

"İşte bu yüzden sana vermeye degeceğini biliyorum," dedi Vanessa.

Joan gözlerini kapadı.

"Seni seviyorum," dedi Vanessa. "Ve üzgünüm."

"Biliyorum," dedi Joan. "Sorun değil."

"Hayır, sorun," dedi Vanessa. "Bu durum komple sorun. Ama... söylemeye çalıştım şey, bu fedakârlığı yapmaya hazır olduğum. Sadece senin de yapabileceğinden emin olmak istiyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Her sabah uyanıp yine, yeniden seni seçebilirim. Yanımda yatıyorsan elini tutarım. Yanımda değilsen seni *bulurum*. Eğer şanslıysam ömrümün geri kalanını seni arayarak geçiririm. Sırf söz verdiğim için ya da sen *orada* olduğun için değil, istediğim için. Her gün yanında olmak isterim. Her gün. Sonsuza dek."

"Gerçekten mi?"

Vanessa, Joan'un saçının bir tutamını kulağının arkasına sıkıştırdı. "Her sabah uyanıyorum ve *Tanrım, evet, işte bu kadın, diyorum.*"

Joan gülümsedi, gözyaşlarını sildi.

“Eğer bu senin için yeterliyse,” dedi Vanessa, “ölene dek sana bunu verebilirim.”

Bir hafta sonra Joan midesini üşüttüğü için işe gidemedi. Vanessa’ya yanına gelmemesini söyledi çünkü ertesi gün Cape Canaveral’a gitmesi gerekiyordu. O gece kapı çalmadı ama telefonu çaldı.

“Kapının önüne tavuklu şehriye çorbası bıraktım,” dedi Vanessa. “Yanında kraker, zencefilli gazoz ve kurabiye de var.”

“Ne?” dedi Joan. “Az önce buraya mı geldin?”

“Ankesörlü telefondayım.”

Joan, karşı kaldırımında duran Vanessa’yı görebilmek için telefonun kablosunu pencereye kadar uzattı. Vanessa da pencereye dönüp ona el salladı.

Joan aynı şekilde karşılık verdi.

“Sana söylemem gereken bir şey var,” dedi Vanessa.

“Ne oldu?” diye sordu Joan.

“Antonio bu sabah beni aradı.”

Joan’un gözleri büyüdü. “Ne dedi?”

“STS-LR9. Steve komutan pilotum. Ekipte Hank, Griff, Lydia ve ben varız. Senin uçuşundan altı hafta sonra, 1984 Noel’inden hemen sonra.”

“Yani uzaya gidiyorsun,” dedi Joan gülümseyerek.

Vanessa da güldü. “Evet. Uzaya gidiyorum.”

## 1984 İLKBAHARI VE YAZI

Önümüzdeki birkaç ay boyunca Joan'un görev için yaptığı eğitim öylesine yoğunlaştı ki Frances'i daha seyrek görür oldu. O sırada Vanessa da Alabama'daki su tankında yaptığı eş zamanlı eğitimlerle öylesine meşguldü ki ikisinin haftalarca birbirini görmediği oluyordu.

Ama Joan kendini tamamen işe vermişti. Mürettebatla simülasyonlara katılıyor, sayısız fiziksel teste giriyor ve Spacelab'ı güneş deneylerine hazırlıyordu. Bazı geceler kendini yatağa zor atıp derin bir uykuya dalıyor, sabahları uyanmaktan çok yeniden hayata döner gibi kalkıyordu.

Yine de...

Ne kadar yorgun olursa olsun, Antonio'nun ofisine gidip daha fazla görev istedi.

"Görev Kontrol'de biraz zaman geçirmek istiyorum," dedi Joan oturur oturmaz.

Antonio şaşırmış görünüyordu.

"Son birkaç görevde her mürettebattan birinin bunu yaptığını biliyorsunuz," dedi Joan. "Bunun büyük bir faydası olduğunu görüyorum. Görev Kontrol'le nasıl daha iyi iletişim kuracağımızı bilmemiz gerekiyor. Aramızdan en az birinin bu işi gerçekten yapmış olması işimizi kolaylaştırır. Ve o kişi ben olmalıyım diye düşünüyorum."

Söylediklerinin hepsi doğrudu. Ama Antonio'ya söylemedi-

ği şey, son zamanlarda o koltukta oturmaya ne kadar can attığıydı.

Son aylarda yapılan simülasyonlar sırasında Joan kendini hoparlörün diğer ucundaki tek sese kulak verirken bulmuştu. Bu ona üniversite yıllarını, derste hocayı dinlerken aynı zamanda bir gün kendisinin de ders anlatacağını hayal ettiği zamanları hatırlatmıştı. Karşıdaki kişi için öyle sabit, güven veren bir ses olmak nasıl bir his olurdu acaba?

“Bunu değerlendireceğim,” dedi Antonio. “Ama bu görevin özellikle senin için gerekli olduğundan emin değilim.”

“Kusuruma bakmayın, efendim,” dedi Joan öne doğru eğilerek. “Ama tam da ihtiyacınız olan kişi benim.”

“Nedenmiş o?” diye sordu Antonio. Ne etkilenmişti ne de kuşkuyla bakıyordu.

Joan derin bir nefes aldı. O sabah duştayken tüm gerekçelerini hazırlamıştı.

“Çünkü mürettebattaki en soğukkanlı kişiyim. Simülasyonlardaki kalp atış ve tansiyon değerlerime bakabilirsiniz, hatta dört yıl önceki ilk değerlendirmelerimle de karşılaştırabilirsiniz. Ayrıca astronot birliğindekilerle istikrarlı ilişkileri olan biriyim. Herkesle iyi geçinirim; pilotlar Hank ve Duke’tan, görev uzmanı Lydia’ya kadar. Hızlı düşünebilirim, reflekslerim güçlüdür. Bunu hem simülasyonlarda hem de astronot seçmelerinde bizzat gördünüz. Üstelik ekibim için ne gerekiyorsa yaparım. Emirleri yerine getiririm. Her zaman da getirdim.

“CAPCOM koltuğunda güvenilir, sakın, hızlı düşünen ve söyleneni yapan birine ihtiyaç var. O kişi benim.”

“İnsanlar seni çok rahat biri sanıyor,” dedi Vanessa, Antonio’nun kabul ettiğini duyunca. “Ama aslında her konuda şaşırtıcı derecede kararlısın. Kimse senin ne kadar iddialı olduğunu fark etmiyor.”

“Kolay pes etmem,” dedi Joan. “Bir şeyi istiyorsam peşini bırakmam.”



Vanessa başıyla onayladı. "Azim. Kadınlarda değeri bilinmeyen ama erkeklerde fazla abartılan bir özelliktir."

Joan güldü.

Bir cuma öğleden sonra, Joan kamp çıkışı Frances'i alıp alışveriş merkezine götürdü. Yemek katında durup patates kızartması aldılar.

O sırada Frances, "Bütün hafta sonunu seninle geçirebilir miyim?" diye sordu.

"Bütün hafta sonunu mu?" dedi Joan.

Bunun imkânsızlığı kafasında hemen belirivermişti. Cumartesi akşamı Antonio'nun evinde barbekü vardı, çocuklar davetli değildi. Pazar günü simülasyonlarda nelerin ters gittiğini konuşmak üzere öğle yemeğinde Harrison'la buluşacaktı. Pazartesiye en iyi anlaştığı uçuş direktörü Jack onu gözlemci olarak davet etmişti. Fakat asıl sorun, Frances evdeyken Vanessa'yla yalnız zaman geçirmesinin imkânsız olmasıydı. İki bir arada olamazdı.

"Bunu başka bir hafta sonu yapalım, tatlım, bu hafta olmaz," dedi Joan. "Yeni odan için heyecanlı değil misin?"

Daniel hırdavatçıdan boya örnekleri getirmiş, Frances de lavanta grisini seçmişti. Barbara ise Macy's'ten bir yatak odası takımı almıştı. Geniş yatak, güzel bir şifonyer. Oda gerçekten çok güzel olmuştu.

"Pek sayılmaz," dedi Frances. "Odam sıkıcı. Orada tek başıma sadece kitap okuyorum. Annemle Daniel hiç evde olmuyor, Joanie."

"Ne demek istiyorsun?"

"Hiç evde olmuyorlar. Her gece dışarı yemeğe gidiyorlar. Annem bana tost yapıp sonra da yatmaya hazırlan diyor. Ben hazırlanırken onlar da gidiyor. Sabah olana kadar onları görmüyorum."

"Ah," dedi Joan. Frances on yaşındaydı, beşinci sınıfı bitirmişti. Joan, kendi anne babası onu evde tek bırakıp Barbara'nın

sorumluluğunu verdiğinde kaç yaşında olduğunu hatırlamaya çalıştı. Muhtemelen daha büyüktü. Ama belki de aynı şey değildi.

Yemeklerini bitirdikten sonra Joan, Frances'i yeni arkadaşı Rebecca'ya doğum günü hediyesi almaya götürdü.

Aslında Joan, Frances'i eve bırakacaktı ama bunun yerine elini tuttu ve "Madem buradayız, bir film izleyelim mi?" dedi.

Frances heyecanla zıplayarak kabul etti. Joan ankesörlü telefondan Barbara'yı aradı.

"Bu gece Frances bende kalabilir mi?" dedi. "Sabah geri getiririm."

"Lütfen kalsın," dedi Barbara. "Beni öldürüyor."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Joan.

"Ne demek istiyorsun mu? Zıvanadan çıktı, Joan! Daniel'a karşı aşırı saygısız, sürekli durup dururken ağlıyor. Ona açık açık söyledim –Daniel da söyledi– bu evde saygı bekliyoruz. 'Evet efendim', 'hayır efendim', 'teşekkür ederim' gibi basit şeyler. Ama söz dinlemiyor!

"Dün gece Daniel arayıp restorandan tatlı ister mi diye sorduğunda Frances 'ölmeyi tercih ederim' dedi. Bunu, ona mükemmel bir oda hazırlayan, evini açan adama söyledi. Ona doğum gününden bile önce müzik seti almayı planlıyordu. Sırf hoşluk olsun diye! Ama artık buna layık mı emin değilim. Ben onu böyle yetiştirmedim. Hatırlıyor musun, küçükken ne kadar tatlıydı? Tam bir melekti."

"Sence dışlanmış hissediyor olabilir mi? Yeni hayatına uyum sağlayamıyordur belki?"

Barbara uzun süre sessiz kaldı. Joan hattın koptuğunu sandı. "Hâlâ orada mısın?"

"O daha on yaşında," dedi Barbara. "Yetişkin hayatımın bir parçası değil."

"Tamam," dedi Joan. "Onunla konuşmaya çalışırım."

"Teşekkür ederim. Gerçekten bu işi çözmem gerekiyor."

Joan başını iki yana sallayıp telefonu kapadı. "Peki," dedi

Frances'e. "Annen seni özleyecek ama izin verdi. Dondurma, film, akşam yemeği, sonra da bende kalmaya ne dersin?"

"Vanessa da gelebilir mi?" diye sordu Frances.

Joan gülümsedi. "Hemen arayayım."

Joan, tüm hafta sonu Frances'i misafir edip aynı anda Vanessa'yla zaman geçirmeyi nasıl becereceğini bilmiyordu. Ama bu akşamki plan şimdilik mükemmel görünüyordu.

"Frances'in fikriydi," dedi Joan, Vanessa düşünürken.

"Frances Emerson Goodwin ne isterse yaparım," dedi Vanessa gülerek. "Yirmi dakikaya sinemada buluşuruz."

Üçü birlikte *The NeverEnding Story*'yi izlediler. Filmten çıktıklarında Frances'le Vanessa'nın gözleri dolu doluydu.

"Siz ikiniz fazla sulu gözsünüz," dedi Joan gülümseyerek.

"Sen Atreyu gibisin," dedi Frances, Vanessa'ya bakarak.

"Gerçekten mi?"

"Evet, tıpkı onun gibisin."

"Vanessa nasıl Atreyu gibi olabilir?" diye sordu Joan.

"Çünkü," dedi Frances, Vanessa'ya bakarak, "sen krallığı kurtarmak için her şeyi yapabilecek birisin." Sonra Joan'a dönüp, "Öyle değil mi, Joanie?" diye sordu.

Joan, Vanessa'ya bakıp gülümsedi.

"Sakız makinesi için bozuk para alabilir miyim?" diye sordu Frances.

Joan bir bozukluk uzattı, Frances hemen koşarak uzaklaştı.

"Tanrım," dedi Vanessa gülümseyerek. "Çocuklar bazen insanı şoka uğratacak şeyler söylüyor."

Joan güldü. "Çünkü kalpleri çok saf."

"Söylediği şeyin doğru olup olmadığından emin değilim ama..."

"Ama ne?" diye sordu Joan.

Vanessa başını iki yana salladı. "Sandığı kişi olabilmek güzel olurdu. Hepsi bu."

Sonra üçü birlikte İtalyan yemeği yemeye gittiler. Frances yine Joan ve Vanessa'yla vakit geçirmekten ne kadar hoşlandığını, eve gitmeyiye ne kadar istemediğini anlattı.

Joan ne diyeceğini bilemedi ama önce Vanessa konuştu. “Beni iyi dinle, küçükhanım. Bazı insanlar için çocukluk, hayatlarının en güzel dönemidir ve sonra, geri kalan ömürlerini o günlere dönmeye çalışarak geçirirler. Ama bizim gibiler için durum farklı. Çünkü bizim için hayatın en güzel kısım daha başlamadı. Ama geliyor. Eli kulağında. Hayatını kendi ellerine aldığı anda, işte o zaman yükseleceksin.”

Frances öne eğildi. “Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?”

“Öyle olduğunu *biliyorum*,” dedi Vanessa. “Bunu senin gözlerinde görebiliyorum.”

“Sence ben astronot olabilir miyim?” diye sordu Frances.

“Eğer istersen, tatlım,” dedi Vanessa gülümseyerek. “Belki bir gün Ay’a bile ayak basabilirsin.”

~~~~~

Joan, görev için eğitimde olmadığı bütün zamanlarını Görev Kontrol Merkezi’nde mesai yaparak geçiriyordu.

Bunlar, günlerinin ve gecelerinin en önemli zamanlarıydı.

O odadaki uğultuyu, konsol başındaki mühendisleri tanımayı seviyordu. Sanki etrafı görev uzmanlarıyla çevriliymiş gibiydi. Hepsi bilim meraklısıydı, gösterişçi değil.

Ama aynı zamanda programını da fazlasıyla sıkıştırmıştı. O akşam işten sonra Frances’in kitaplarını Barbara’ya bırakması gerekiyordu, Donna ve Griff’le buluşmak için de geç kalmıştı.

Barda buluşacaklardı, Joan aslında gitmek istemiyordu ama gitmek zorunda hissediyordu. Kendine bir soda söylemesi, sonra da bardağını Donna’nın votka ve toniğiyle değiştirmesi gerekiyordu. Böylece Donna içki içiyormuş gibi görünecek, kimse de neredeyse altı aylık hamile olduğunu fark etmeyecekti. Hank dışında NASA’da bunu sadece Joan ve Vanessa biliyordu.

Şaşırtıcıydı ama Donna’nın karnı henüz belli olmuyordu. Uçuş kıyafetinin ya da bol bir gömleğin altında rahatlıkla saklanabiliyordu ki bu da iyi bir şeydi. Çünkü NASA’daki üst düzey

yetkililer, hamile olduğunu öğrendikleri anda tıbbi bir engeli olmasa bile Donna'nın görevlerini kısıtlayacaklardı.

Örneğin artık T-38'de uçamayacaktı. Bu da bebeğini doğurana kadar görev için nitelik kazanamayacağı anlamına geliyordu. Donna'nın hamileliği, doğrudan ve dolaylı olarak, *yıllarca* mekik görevlerine atanmasını engelleyecekti. Bu sırada da Hank'in uçuşuna altı aydan az kalmıştı.

Joan, bara vaktinde gidip Donna'nın içkisini sipariş edebilmek için orada olmak istiyordu. Böyle bir sırta ortak edilmek ona bir onur gibi geliyordu, bu yüzden elinden geleni yapmak istiyordu. Ama zaten geç kalmıştı ve tam da o sırada Barbara, "Biraz konuşmamız gerek," diyerek onu oturma odasına çekti.

"Ne oldu, Barb?" dedi Joan. Oturmadı.

"Lütfen otur," dedi Barbara, cam sehpanın karşısındaki beyaz deri döşemeli koltuğa otururken.

Joan oturdu.

"Sana bir konuda özür borçluyum."

Joan başını yana eğip ona dik dik bakmamaya çalıştı ama pek başarılı olamadı.

"Son birkaç yılda Frances'le benim için yaptığın onca şeyden dolayı sana yeterince teşekkür etmedim," dedi Barbara. "Aslında sadece son birkaç yılda değil, Frances'in hayatı boyunca."

Bu, yıllar önce delicesine arzuladığı bir hediyein sonunda kendisine uzatılması gibiydi. Oysa Joan artık böyle hediyeler dilememeyi, bunların yoksunluğunu duymamayı öğrenmişti. Bu yüzden şimdi, o hediye alınca ne yapacağını bilemedi.

"Ah," dedi sadece.

"Frances doğduğunda kendimi kaybetmişim, çok öfkeliydim," dedi Barbara. "Öyle bir duruma düştüğüm için dünyaya kızgındım. Ve... o günlerde sana güvenebileceğimi biliyordum. Uzun zamandır sırtımı hep sana dayıyorum ve şey... Daniel bunu fark etmemi sağladı. Çocuğumu büyütürken sana ihtiyaç duyduğum için utandım ve bu yüzden hiçbir şey olmamış gibi davrandım. Ama çok yanlış yaptım. Özür dilerim."

“Vay be,” dedi Joan. “Bu...”

“Sen Frances’e ikinci bir anne oldun. Bunu her kız kardeş yapmazdı. Yani teşekkür ederim. Bu iyiliklerinin karşılığı olarak sana bir haber vermek istiyorum.”

Joan bir şeyin gelmekte olduğunu hissedebiliyordu ve o an geldiğinde bunu daha önce fark etmediği için kendine kızdı.

“Frances yatılı okula gidiyor.”

Joan ciğerlerindeki havanın çekildiğini hissetti. “Ne? Barb, hayır.”

“Evet, gidiyor.”

“O daha ortaokula bile başlamadı.”

“Bazı okullar altıncı sınıfta başlıyor. Eylül başında Dallas’taki Landingham Hazırlık Okulu’na gidecek. Bir sürü çocuk oraya gidiyor ve çok seviyor.”

“Bunu neden yapıyorsun?”

“Çünkü şu anki durumu kontrol altına alamıyorum.”

“Biraz zaman tanıman gerek.”

Barbara, Joan’u çileden çıkaran bir sabırla başını salladı.

“Bunu ona yapabildiğine inanamıyorum,” dedi Joan.

“Yatılı okula giden bir sürü çocuk var, Joan. Abartma.”

“O daha on yaşında. Sınıfındaki en küçük çocuklardan biri. Henüz hazır değil.”

“Sorun çıkaracak kadar büyük amaç.”

“Şu an sadece kafası karışık. Senin evlenmen onu sarstı, hayatı değişti. Şimdi zamanı değil, Barbara. Yatılı okul uygun bile olsa şu an doğru zaman değil.”

“Joan, lütfen—”

Joan’un kalp atışları hızlandı. “En kötüsü de ne biliyor musun? Sen bunun doğru bir zaman olmadığını benden daha iyi biliyorsun.”

“Ben mi? Neden bahsediyorsun? Daniel’la nasıl konuştuğundan haberin var mı, Joan? Kabul edilemez bir şey bu. Bana davranışlarından bahsetmiyorum bile. Daniel gerçekten endişeleniyor. Disipline ihtiyacı var. Belki şimdiye kadar yanlış yaptım.

Onu çok şımarttım. Tek başına bir anne olduğum için kendimi suçlu hissediyordum. Bir düzene ihtiyacı vardı ve biz de bunu ona verdik ama Frances bu düzeni kabul etmiyor. O okula gittiğinde etmiş olacak. Bu iyi bir şey. Onun için en iyisi bu.”

“Gitmek istiyor mu peki?”

“Tabii ki istiyor. Ne sandın sen?”

Bu Joan’a imkânsız geliyordu. Doğruca Frances’in odasına gitti. Frances masasının başında ödevini yapıyordu.

“Annen bana Landingham’a gideceğini söyledi. Bunu gerçekten istiyor musun, tatlım?”

“Evet,” dedi Frances. “Annem, orada bir sürü çocuk olduğunu söyledi. Her akşam arkadaşlarımla birlikte yemek yiyeceğim.”

Joan yeğenine bakıp derin bir nefes aldı. Frances son zamanlarda çoğu akşam yemeğini bir başına yiyordu.

“Oda arkadaşım olacak, eminim çok eğlenceli olur. Hafta sonları geziye gidiliyormuş. Broşürde yedinci sınıfta Washington, D.C.’ye gideceğimiz yazıyor.”

Joan başıyla onayladı. “Gerçekten istiyor musun peki?”

“Seni özleyeceğim ama annem bazı hafta sonları eve gelebileceğimi söyledi. Hatta birkaçında senin evinde de kalabilirim diye düşündüm.”

“Tabii ki. Elbette kalabilirsin.”

“Heyecanlıyım.”

Barbara bunu nasıl bu kadar ustaca yapabilmişti? Joan’un bunu durdurmasının hiçbir yolu yoktu.

Gülümsedi. “Artık büyüdüğünü biliyorum ama başının tepesinden bir kez öpebilir miyim?” diye sordu. “Sadece bu kez?”

Frances güldü, sonra başını eğdi.

Joan, Frances’in saçının ayırımına bir öpücük kondurdu.

“Seni seviyorum, Frances,” dedi.

“Ben de seni seviyorum.”

Joan kapıyı kapadı. Aşağı inmeden önce kendini toparlamaya çalıştı.

“Yani bu kadar mı?” dedi Joan, elini kapı koluna koyarken. “Karar verildi? Artık konuşulmayacak mı?”

“Bize yaptığın her şey için minnettarım, gerçekten,” dedi Barbara. “Daha önce yeterince açık ifade etmemiş olabilirim. Ama çocuğum mutsuz. Onun, kendini ait hissedebileceği bir yer bulmasını istiyorum.”

Joan’un içinden Barbara’yı omuzlarından itip yere devirmek geldi. Bağırarak, onu sarsarak, aklını başına getirmek istedi. Yukarı çıkıp Frances’e, ait olduğu bir evde kalmayı hak ettiğini söylemek istedi.

Ama bunun yerine dişlerini sıkarak kapıdan çıkıp gitti.

Frances’in yatılı okula gideceği sabah Joan, Vanessa’nın yatağında uyanıp daha kendine gelemeden ağlamaya başladı.

Frances doğduğundan beri ondan on günden fazla ayrı kalmamıştı. Şimdiyse önünde Frances’i sadece tatillerde göreceği bir gelecek uzanıyordu. Barbara her ne kadar bunun Frances için iyi olduğunu söylese de yeğenini bu kadar özlemek Joan’un kalbini paramparça edecekti.

Vanessa, Joan’a bir mendil uzattı. Joan gözyaşlarını sildi.

“Bazı hafta sonları eve gelir,” dedi Vanessa.

“Biliyorum,” dedi Joan. “Onu çok özleyeceğim ama alışırım. Sadece...”

“Berbat ebeveynlik yapıyorlar,” dedi Vanessa sonunda.

Joan şaşkınlıkla ona baktı.

“Sen hep *dolaylı* konuşuyorsun,” dedi Vanessa. “Annen bile olan bitenin farkında ama dile getiremiyor. Oysa sen getirebilirsin. Barbara’yla Daniel’in yaptığı şeyin berbat olduğunu sesli olarak söyleyebilirsin.”

“Barb bunun Frances için daha iyi olacağını düşünüyor,” dedi Joan.

Vanessa kaşlarını çatı. “Peki sen Frances için bunun daha iyi olacağını düşünüyor musun?”

“Elbette hayır.”

“Peki, Barbara bir saniyeliğine bile durup düşünseydi hâlâ bu fikirde mi olurdu?”

Joan başım iki yana salladı. “Bazı çocuklar için bu iyi bir fikir olabilir. Ama Barb kendine karşı dürüst olsaydı çocuğunun yalnızlıktan böyle davrandığını, ilgiye ve sevgiye ihtiyacı olduğunu görürdü. Daha uzağa gönderilmeye değil.”

“Kesinlikle.”

“Ama ben Barbara değilim,” dedi Joan. “Sonuçta Frances benim çocuğum değil. Ben sadece teyzesiyim.”

“Evet ama sıfatların ne önemi var?” dedi Vanessa. “Bazı teyzeler ilgisizdir, bazılarıysa doğduğu günden beri yeğenlerinin yanındadır. Benim iki büyükannem vardı, birini hiç görmedim, diğeri öldüğünde üç gün boyunca ağladım. Önemli olan sıfat değil, aradaki bağdır. Sen o çocuğu bu dünyadaki her şeyden çok seviyorsun. Frances de bunu biliyor. Önemli olan da bu.”

Joan başıyla onayladı. “Ona nasıl veda edeceğimi bilemiyorum.”

“Ona söylemen gerekeni söyleyeceksin. Ona idare edeceğini söyleyeceksin, bundan emin olmasan bile. Onun da iyi olacağını söyleyeceksin, bundan emin olmasan bile. Ve daima yanında olacağını.”

O sabah Joan, Barbara, Daniel ve Frances’le birlikte kahvaltı etti. Bir saat içinde yola çıkacaklardı.

Barbara ve Daniel arabayı hazırlarken Joan Frances’in odasında onun yanına oturuyordu.

“Ben Clarefield Yurdu’ndayım,” dedi Frances. İlk kampüs ziyaretinden aldığı broşürü elinde tutuyordu. “Şurada, arka planda görülüyor.”

Frances, kampüs meydanına benzeyen bir alanın arkasındaki tuğla yurt binasını işaret etti.

“Tüm kızların kalmak istediği binaymış,” dedi.

Yemekhaneye çok yakın ve en yeni bina olduğu için her oda-

da ayrı banyo ve daha fazla ankesörlü telefon var. İstedğim zaman seni arayabilirim bence.”

Joan başıyla onayladı. “Harika görünüyor.”

“Oda arkadaşımın adı Tabitha. On bir yaşında. Çoğu çocuk on bir yaşında zaten. Tabby’yle birlikte odamızı posterlerle süslemeye karar verdik. Tıpkı benim gibi o da Cyndi Lauper’ı seviyor. Bence harika olacak.”

Joan, Frances’in yüzünü izleyip hüznün izlerini aradı ama göremedi.

“Annemle Daniel birkaç hafta içinde veli toplantısı için gelecekler,” dedi Frances. “Annem, bana yiyecek içecek paketleri göndereceklerini söylüyor. Her cuma falan.”

“Güzel,” dedi Joan yavaşça. “Sevindim.”

“Şükran Günü’nde eve geleceğim.”

“Şimdiden sabırsızlanıyorum.”

“Keşke mekiğin kalkışını görebilseydim,” dedi Frances.

“Biliyorum ama okulda o kadar eğleneceksin ki aklına bile gelmeyecek. Sen fark etmeden ben gidip dönerim. Şükran Günü’ne kadar da dönmüş olurum. O hafta sonu seni alırım, birlikte sinemaya gideriz. Şimdiden ne izlemek istediğini planlamaya başla.”

Dakikalar hızla akarken Joan zamanı yavaşlatmak için yanıp tutuşuyordu. Frances’in çocukluğu boyunca hep böyle hissetmişti. *Dur. Burada kal. Bu kadar hızlı büyüme.*

Barbara kapı aralığında belirdi.

“Dinle, tatlım,” dedi Joan. Frances’in yanında ağlamamak için kendini zor tutuyordu. “Sanırım artık gitmeliyim, siz de birazdan yola çıkacaksınız.”

“İki dakikaya aşağı gel, olur mu, hayatım?” dedi Barbara.

Frances başıyla onayladı.

Barbara çıktıktan sonra Joan, Frances’e sımsıkı sarıldı. Sanki bu sarılış, önlerinde onları bekleyen tüm zamana yetecekmiş gibi.

“Seni seviyorum, doğru kararlar ver, Şükran Günü’nde görüşürüz,” dedi Joan.

“Joanie,” dedi Frances, Joan kapıya vardığında.

“Evet?”

“Çok eğleneceğim, değil mi?”

Joan’un boğazı düğümlendi. Bu doğru gelmiyordu. Hiçbir şey doğru gelmiyordu. Ama ne yapabilirdi ki? Bu işe bir son verme şansı yoktu. İki ay sonra kendi görevi için yola çıkacaktı. Gözlerini kapayıp derin bir nefes aldı.

“Harika vakit geçireceksin,” dedi yumuşakça. “Ve ben her zaman sadece bir telefon uzağında olacağım. Gece gündüz fark etmez. Aradığında hep açacağım, tamam mı?”

Joan son bir kez daha yanına koşup Frances’in saçının tepesine bir öpücük kondurdu ve sonra vedalaşıp gitti.

O salı günü Joan’un ekibi görevleri için tam kapsamlı bir simülasyona hazırlanıyordu.

Joan, orta güvertedeki koltuğuna oturup kemerini taktı. Kalkışa hazırlanan komutanla pilotu dinledi. Oradaydı, gelecek her şeye hazırdı.

Ama aklının yarısı Frances’teydi.

Frances’in kampüse vardığında neler hissettiğini düşünüyordu. Frances ve Tabitha iyi anlaşıyorlar mıydı? Üst sınıflar gözünü korkutmuş muydu? Barbara ve Daniel’a veda ederken üzülmüş müydü?

Joan, Frances’i özgür, mutlu, arkadaşlarının arasında hayal etmeye çalıştı. Oranın Frances’in hep hayalini kurduğu yer olmasını diledi.

Sekiz buçuk dakika sonra simülasyondaki “yörüngedeydiler”. Joan kemerini çözdü ve elinden geldiğince mikro yerçekimindeymiş gibi davranmaya başladı. Yerçekimi hâlâ hepsini yere bastırıyor olsa da gerçekten uzaydaymış gibi süzülerek simülasyondaki sorunları çözmeye çalıştı.

Ne çok “mış gibi” yapması gerekiyordu.

1984 SONBAHARI

Joan ve Vanessa, doğumu her an başlayabilecek olan Donna'yla birlikte Outpost'taydı.

"Fırlatma hakkında ne hissediyorsun?" diye sordu Donna, Joan'a.

Joan birasından büyük bir yudum aldı. Buz gibi bir biranın tadını dört gözle beklemediği günleri hatırlayıp buna inanmakta zorlandı.

"Korkuyor musun?" dedi Donna.

"Ben mi?" diye sordu Joan.

"Evet. Altı haftadan az kaldı. Erkekler uzaya çıkmaktan korkmadıklarını dile getiriyor ama bence yalan söylüyorlar. Sen dürüstçe söylersin diye düşündüm."

Son haftalarda Joan çıkacağı görevin gitgide daha bir farkına varır olmuştu. Yakıt tankına ve tehlikeli derecede narin iki katı yakıt iticisine bağlı bir uzay aracına binecekti. En ufak bir terslikte bir daha asla Dünya'ya dönemeyebilirdi.

"Evet," dedi sonunda. "Sanırım korkuyorum."

"Korkmak... mantıklı bir tepki," dedi Vanessa.

"Ben de korkuyorum," dedi Donna. "Henüz görevim belli bile değil ama korkuyorum."

"Ben de korkuyorum," dedi Vanessa.

Vanessa'nın görevi, Noel'den iki gün sonrasına planlanmıştı. Tarih yaklaştıkça eğitimi de hızlanmıştı. Joan'la haftalarca birbir-

lerini görmedikleri oluyordu, hatta son günlerde telefonda bile konuşamıyorlardı.

Joan, öylesi yalnızlığın nasıl bir şey olduğunu hatırlamakta zorlanıyordu. Frances'siz. Vanessa'sız. Yeniden koşuya başlamıştı ama pek faydası olmuyordu.

"Ama aynı zamanda *hazır* da hissediyorum," dedi Vanessa. "Sanırım neyle yüzleşmem gerekiyorsa onunla yüzleşmeye hazırım. Benden ne istenirse istensin, o bedeli ödemeye hazırım. Korkuyorum ama hazırım."

"Cesaret," dedi Joan. "Sende cesaret var."

Vanessa ona bakıp gülümsedi. "Sanırım var, haklısın."

Joan biraz fazla uzun bir an boyunca ona baktı, ardından ciddiyetle hafifçe gülümsedi.

Donna onlara baktı. O ânın büyüsünden çıkan Joan sonunda Donna'nın yüzüne döndüğünde, gülümsemesini bastırdığını gördü. Gözlerinde Joan'un hemen anladığı bir parıltı vardı.

Donna *biliyordu*.

Belki de *uzun zamandır biliyordu*.

Ama umursamıyordu.

Donna sodasından bir yudum alarak ikisine bakarken dudaklarının köşesi belli belirsiz yukarı kıvrıldı. O anda Joan, kalbinin şişip patlayacak kadar dolduğunu hissetti.

Donna biliyordu. Donna, Joan'u *her şeye rağmen sevmeye devam edecekti*, hatta belki de onu *tam bu yüzden* sevmişti.

Joan onun yanındayken güvendeydi. İyiydi.

Hayatı boyunca kendine hep bu soruyu sormamış mıydı zaten? *Ben iyi miyim?* Her zaman bulunduğu ortamlarda etrafına bakmış, insanları gözlemlemiş, onlara benzemeye, nereye uyum sağlamadığını, nereye uyum sağlayabileceğini anlamaya çalışmıştı. İyi olup olmadığını anlamaya çalışmıştı.

Ve şimdi iyiydi.

Gerçekten iyiydi.

Joan bir şey –herhangi bir şey– söylemek istese de dilinden tek bir hece bile dökülmedi.

“Sen asıl Hank’le birlikte seni bekleyen şeyden korkmalısın,” dedi Vanessa, kaşlarını kaldırarak. “O muhteşem ama yıkıcı bomba her an gelip hayatını altüst edebilir.”

Donna güldü. “Ondan korkmuyorum. Ben NASA’nın ve dünyanın bana neyi yapamayacağını söylemesinden korkuyorum. Anne olduktan sonra, *Çocuğunu evde bırakıp uzaya mı gidiyorsun?* diyecekler. Oysa babalar yirmi yıldır bunu yapıyor. *Anneler uzaya gitmeli mi? Sen çalışırken çocuğuna kim bakıyor? İşte bunların konuşulmasından* korkuyorum. Ama anne olmaktan korkmuyorum.”

“Neden?” diye sordu Joan.

“Çünkü birini sevmek çok güzel bir his,” dedi Donna. “Dünyadaki her şeyden daha iyi bir his. Hatta gökteki her şeyden daha iyi bir his olduğuna bile bahse girerim.”

Donna, dört gün sonra, sekiz saat süren doğumun ardından Thea’yı dünyaya getirdi. O gece Hank herkesi arayıp haber verdi. Vanessa’yı aradığında saat iki olmuştu. Vanessa yarı uykulu hâlde telefona cevap verirken Joan yatakta doğruldu.

“Ah, tebrikler, Hank. Donna’ya onunla gurur duyduğumuzu söyle,” dedi Vanessa. “Yani, ben gurur duyuyorum demek istedim.”

Joan, telesekreterinde büyük ihtimalle Hank’ten gelen bir mesajın olduğunu biliyordu.

Hafta sonu kocaman bir peluş ayı ve dondurulmuş lazanyayla Hank’le Donna’yı ziyarete gittiler.

Arabayla evin önüne vardıklarında Jimmy dışarı çıkıyordu.

“Vay, güzel,” dedi Jimmy, Vanessa’yı arabadan inerken görünce. Vanessa’nın elinde lazanya vardı. Joan ise peluş ayıyı arabanın arka koltuğundan çıkarmaya çalışıyordu. “Kadınların böyle *birbiriyle ilgilenmesi* yani.”

“Sen de yemek getirebilirdin,” dedi Vanessa. Jimmy güldü.

Vanessa lazanyayı tutuyordu, Joan eliyle onun önden girmesini işaret etti.

Vanessa içeri girdikten sonra Jimmy arabasının kapısında durup Joan'a döndü.

"Erken," dedi Jimmy, "yani sabah için, değil mi?"

Pazar sabahı saat dokuzdu.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Joan.

"Yok bir şey," dedi Jimmy. "Sadece siz ikiniz hep birliktesiniz ya. Sabahın erken saatinde, gecenin bir vaktinde..."

Joan ona baktı. "Ah, yazık," dedi küçümseyici bir tonda. "Küçük Jimmy Hayman'ın hiç arkadaşı olmamış belli ki."

Jimmy gözlerini kısarak ona baktıktan sonra arabasına binip gitti.

Joan sonunda peluş ayıyı arka koltuktan çıkardı ve kalp atışlarını yavaşlatmaya çalıştı. Bunu Vanessa'ya sonra anlatacaktı. Donna o kadar mutlu görünüyordu ki tadını kaçırmak istemedi. Hank ve Vanessa yaklaşan görevleri hakkında keyifle sohbet ediyor, Thea ise Joan'un kollarında çok huzurlu duruyordu. Frances'in küçücükken ne kadar hafif olduğunu, bazen onu düşüreceğinden korktuğunu hatırladı.

O gün o kadar güzel geçmişti ki Joan erken saatlerde olanları aklından attı. Yapacak çok şey vardı. Jimmy Hayman hakkında endişelenmeye vakti yoktu.

Ekimin geri kalanı öyle hızlı geçti ki Joan'un başı dönüyordu. Bir şeyi bu kadar uzun süre bekleyip bir an önce gerçekleşmesi için bu kadar yanıp tutuştuktan sonra her şeyin göz açıp kapayıncaya kadar yaklaştığını görmek ona inanılmaz geliyordu.

Mürettebatın son birkaç ayda tamamladığı simülasyonlar sorunsuz geçmişti. Joan, kendini olabildiğince hazır hissediyordu. Ancak kasımın başlarında, kalkış günü yaklaştıkça sanki sırtlandığı yükün artmaya başladığını hissetti.

Karantinaya girmeden bir gece önce Vanessa'nın gelmesini bekliyordu ki telefon çaldı.

Arayanın Barbara olduğunu anlayınca, fırlatmadan önce son

kez arayıp ablasının hâlini hatırını soracağını düşündü. Ama öyle değildi. Barbara, Şükran Günü'nü konuşmak için aramıştı.

"Barb, şu anda Şükran Günü'ne ne getireceğimi düşünecek hâlde değilim. Odaklanmam gereken çok daha önemli şeyler var."

"Joan, zaten onu söylemek için aradım. Bu yıl Şükran Günü yemeğini biz vermiyoruz. Annemle babam da gelmiyor. Bu sene yemek olmayacak."

"Ne?"

"Daniel beni Gstaad'a götürüyor."

Joan şaşkına döndü. "Anlamadım."

"Tüm aileye evsahipliği yapmak zorunda değilim, biliyor-sun. Bu benim sorumluluğum değil."

"Tamam ama Frances'i neden yanında götürüyorsun? Şükran Günü'nde sadece birkaç gün izinleri var. Bir çocuğu dünyanın öbür ucuna götürüp dört günde geri getiremezsin."

"Saçmalama. O okulda kalıyor."

Joan ahizeyi sıkıca kavradı. "Ne demek okulda kalıyor?"

"Eve gelmeyi kendisi istemedi," dedi Barbara.

"Buna asla inanmıyorum."

"İster inan ister inanma, Joan. Ben ona kurallarına uymak şartıyla eve gelmek mi istersin yoksa okulda kalmak mı istersin diye sordum, kalmak istediğini söyledi. Biz de Gstaad'a gitmeyi ayarladık."

"O öyle istediye bile kızcağızı tatilde yalnız bırakamazsın."

"Bak, öncelikle bu Noel değil, Şükran Günü. Kimse Şükran Günü'nü sevmez. İnsanlar sadece kutlanması gerektiği için kut-luyor. Hem yalnız kalmayacak. Okulda Şükran Günü programı var, birçok çocuk orada kalıyor. Arkadaşlarının çoğu da yanında olacak. Zaten bu yüzden kalmak istiyor."

"Buna inanmıyorum. Frances'in böyle bir karar vermesi için bir şey olmuş olmalı. Ne oldu?"

"İstersen aç ona sor. Veli toplantısına gittik ve berbattı, Joan."

Frances, Barbara ve Daniel'in oradan erken ayrıldığını Joan'a

anlatmıştı ama Joan daha fazlasını öğrenememişti. "Berbat olsa kaç yazar!" dedi.

"Ayak bileğime tekme attı!"

"Ne? Neden öyle bir şey yapsın? Frances durup dururken öyle bir şey yapmaz."

"Bilmiyorum ama artık hep onun tarafını tutmaktan sıkıldım. Bana tekme attı diyorum. Daniel'a da onunla evlenmemiş olmamı dilediğini söylemiş. Neden böyle yaptığını anlamıyorum, okulda her şey yolunda gidiyordu. Notları çok iyi. Ödevlerini genelde herkesten önce bitiriyor. Öğretmenleri arkadaşlarıyla çok iyi anlaştığını söylüyor. Herkes onu seviyor. Hatta okul çapında yapılan kompozisyon yarışmasını bile kazanmış. Gerçekten kazanmış!"

"Bu harika."

"Yani, anlamıyorum. Anlamak için de uğraşmayacağım. Okuldayken gayet uslu davranıyor. O zaman orada kalsın."

"Tabii uslu davranır çünkü onlara kızgın değil."

"Tanrı aşkına, Daniel'a neden kızsın ki? Adam ona ne yaptı?"

"Frances duruma öyle bakmıyor. Onun tek gördüğü, senin bir anda tüm ilğini ondan çekip Daniel'a yöneltmen."

"Yemin ederim bazen çocuk gibi davranıyorsun," dedi Barbara.

"Ağır ol."

"Ciddiyim. Olayları bir çocuğun bakış açısından anlayabiliyorsun çünkü hâlâ çocuksu bir tarafın var."

"Bu söylediklerin sınırı aşıyor."

"Kötü niyetle söylemiyorum ama düşün biraz. Liseden sonra hiç biriyle çıktın mı? Gerçekten birini öptün mü? Yetişkin bir ilişki nasıl olur biliyor musun? Elbette Daniel'la aramdaki şeyi anlayamazsın çünkü sen hiç öyle bir şey yaşamadın."

"Frances'i nasıl yetiştirdiğimi de asla anlayamazdın. Bunu seni kırmak için söylemiyorum ama uzun zamandır senin tarafından yargılandığımı hissediyorum. Çok uzun zamandır. Artık her şeyi olduğu gibi görmeye başladım. Beni yargılamanın nedeni, ye-

tişkin bir ilişkide olmanın nasıl bir şey olduğunu bilmemenden kaynaklanıyor. Aşkın ne anlama geldiğini bilmiyorsun. Belki de hiç bilemeyeceksin. Belki de buna uygun değilsin. Bu senin suçun değil. Artık senin aklıma girmene izin vermeyeceğim.”

“Barbara, bu tamamen...”

“Ne? Hoşuna gitmeyebilir ama söylediklerimin hiçbir kısmı yanlış değil.”

“Yanlış.”

“Hangi kısmı?”

Joan ona, birini sevmenin ne demek olduğunu gayet iyi bildiğini, öpüştüğü, çıktığı, Barbara’nın asla bilmediği bir hayatı olduğunu söylemek istedi. Ama aynı zamanda bunların hiçbirini yaşamamış olsaydı bile söz hakkı olacağını da. Hiç âşık olmasa bile bu hayatta bir değeri olacaktı. Hayatı Barbara’nunkinden farklı diye çocuk sayılmazdı. Ona, bu dünyada Barbara’nın o küçük kafasıyla asla anlayamayacağı kadar dolu dolu, zengin hayatlar yaşayan pek çok insan olduğunu söylemek istedi.

Ama bu konuşmayı zihninde canlandırdığında, sonunun ne-reye varacağını o kadar net görüyordu ki devam etmeye değmeyeceğine karar verdi.

“Boş ver, değmez,” dedi.

Barbara, toplumun “yanlış” dediği ne varsa hepsini yapmıştı. Ama Joan hep yanında durmuş, onu korumuş, desteklemişti. Barbara hamileyken kaç gece onun gözyaşlarını silmişti? Bebeğin babasız olmasıyla ilgili biri alaycı bir şey söylediğinde kaç kere onu teselli etmişti?

Toplumun kuralları er ya da geç herkesi buluyordu: fazla büyük, fazla küçük, fazla sessiz, fazla güçlü, yeterince güçlü değil. Barbara toplumca dışlandığında, bunun ne kadar büyük bir haksızlık olduğunu hiç sorgulamamıştı, sadece yeniden kabul edilmek için umutsuzca çırpınmıştı.

Joan’u olduğu gibi seven insanlar elbette olacaktı. Donna, Griff. Belki anne babası. Hatta Frances, diye umut ediyordu. Ama Barbara onlardan biri olmayacaktı.

Dünya Barbaralarla doluydu ve asıl mesele de buydu zaten.

Joan, vedalaşmadan telefonu kapadı. Frances'in yatılı okul hattını üç kez aradı ama hep meşguldü.

Daha sonra Barbara, Joan'un telefonu yüzüne kapamasını asla affedemeyeceğini söyleyecekti.

Ama Joan da Barbara'yı sevgisine aynı içtenlikle karşılık vermediği için asla affedemeyecekti. Frances'i Joan'un sevdiği gibi sevemediği için.

Ertesi sabah Joan yataktan kalkmakta zorlandı. Vanessa'nın bedeni öylesine sıcaktı ki o sıcaklık Joan'u sarmalayarak kalkmasını engelliyordu.

"Gitmem gerekiyor," dedi Joan.

Uçak pistine gidip T-38'e binerek Cape Canaveral'a uçuşması gerekiyordu. Bir hafta boyunca ne Vanessa'yı ne de başka birilerini görebilecekti.

Kalkış sabahına dek sadece erkeklerden oluşan bir ekiple birlikte olacaktı.

Joan yatakta yumuşacık yastığına gömülüp bacaklarını gevşetirken bu noktaya nasıl geldiğini anlamaya çalıştı.

Daha dün birinci sınıflara Kopernik'i anlatan astrofizik doçenti değil miydi? Her akşam eve dönüp altı yaşındaki Frances'e yemek ısıtır, hafta sonları da birlikte vakit geçirirlerdi.

Ama Joan küçük adımlar atarken dünya kendi eksenini etrafında dönmeye devam etmişti. Günler haftalara, haftalar aylara karışmıştı; insanlar bunun için saat ve takvim kullanıyordu. Hepsinin temeli de aslında yıldızlardı.

Dünya, Güneş'in etrafında dönerken Güneş'in sıcak kucağına yönelirdi.

Yaz sonbahara, sonbahar kışa dönerdi. Sonra bu döngü yeniden başlardı. Kış ilkbahara, ilkbahar yaza geçerdi. Tüm bunların ortasında, yıldız tozundan doğan bebekler büyüyüp yürürdü. Konuşmayı, haftanın günlerini, ayları, mevsimleri öğrenirdi.

Sonra başlarını kaldırıp nereden geldiklerini görmek için gökyüzüne bakarlardı.

Yetişkinlerse günlerinin çoğunu yere bakarak geçirirdi. Âşık olurlar, hata yaparlar, yeni şeyler öğrenirler, yorululardı. Sevdiklerini kaybeder, kendilerine yenilirler, değişirler ya da hiç değişmezlerdi. Yeni işlere başlar, sevgililerinden ayrılır, hayallerindeki o tek şeyi elde ederlerse nihayet mutlu olacaklarına inanırlar.

Günler geceye karışmaya, dünya dönmeye, Samanyolu boyunca süzölmeye devam ediyordu. İşte bu yüzden zaman asla yerinde durmuyordu.

Yine bu yüzden, küçücük de olsalar Joan'un seçimleri sonunda muazzam bir bütünü oluşturdu. Geçen dört yılda değişen mevsimlerle birlikte Joan her şeyi bulmuş oldu.

Sevdiği bir şey, sevdiği bir insan ve içinde gizli kalmış parçalar.

"Elveda, sevgilim," dedi Joan, Vanessa'nın şakağını öperken.

"Elini çabuk tut ve evine dön," dedi Vanessa.

Vanessa'yı bırakmanın canını bu kadar yakması harika bir histi.

"Fırlatmaya on... dokuz... sekiz... yedi..."

Joan uçuş giysisini giymiş, kaskını takmıştı. Orta güvertede, sırtüstü uzanmış şekilde koltuğuna sıkıca bağlanmıştı. Harrison da dahil ekipteki dört erkek uçuş güvertesindeydi. Yükseliş sırasında Joan'un dışarıyı görebileceği hiçbir pencere yoktu; karşısında yalnızca dolapların gri yüzeyleri vardı.

"Altı... beş... ana motor çalıştırıldı..."

Mekik ateşlendi, güverte canlanıp titremeye başladıkça kemikleri sarsıldı. Bu sarsıntı Joan'a garip bir rahatlık verdi.

Bir gece önce doğru dürüst uyuyamamıştı, adrenalin damarlarında dolaşıp durmuştu. Fakat sabahı yavaş geçmişti; adım adım, disiplinli. Heyecana kapılmaya ya da acele etmeye

yer yoktu. Her madde tek tek kontrol edilmeli, Fırlatma/Görev Kontrol'le eşzamanlı doğrulanmalıydı.

Dışarıya yansıttığı Joan –soğukkanlı, disiplinli astronot– ile içindeki Joan –tutkulu, deliler gibi heyecanlı kadın– arasındaki fark o kadar büyüktü ki bunu dengelemek neredeyse imkânsızdı.

Ta ki şu âna kadar. Şimdi nihayet içiyle dışı bir olmuştu. Joan günlerdir ilk kez kendi içinde bir denge kurduğunu hissediyordu.

“...dört... üç... iki... bir... sıfır... ve uzay mekiği *Discovery* fırlatılıyor.”

Roketler ateşlendiğinde Joan bir patlama yaşamış gibi sarsıldı; bedeni havaya fırladı.

Bu hissi Frances'e nasıl tarif edeceğini düşündü. Bir kasırgaya kapılmış gibiydi, damarlarındaki bütün kan başının arkasına doğru çekiliyordu.

Discovery katı yakıtlı roketleri bıraktı. Mekik yükseldikçe yükseldi, yerçekimine karşı koymak için saatte yirmi yedi bin kilometrenin üzerine çıkarken Joan, midesinde yoğun bir basınç hissetti. Ana motorlar kapandığında iki güçlü ses duyuldu; sıvı hidrojen ve oksijeni tükenmiş dev yakıt tankı bırakılmıştı. Sonra birden sessizlik çöktü.

Sarsıntılar, uğultular, basınç; hepsi kaybolup yerini ürkütücü bir dinginlik aldı.

Joan'un bedeni yerçekimsiz ortama geçişle birlikte hafifledi, aniden dayanılmaz bir canlılık hissetti, gövdesiyle alt bedeni sanki yer değiştiriyordu. Koltuğundaki emniyet kemerini çözdü.

“Yörüngedeyiz,” dedi Komutan Donahue'nin sesi.

Joan'un midesi ayaklarının dibindeydi sanki, başı göğsüne çökmüştü. Eldivenlerinden birini çıkarıp havaya bıraktı ama sonra ne yaptığını fark edip süzülüp gitmesine izin vermeden önce ona bağlı ipi yakaladı. Kaskını çıkarıp derin bir nefes aldı.

Uzay boşluğunu, karanlıkla ışığın Dünya'nın yüzeyinde birbirine geçtiği o *terminatör çizgisini* görebilmek için pencereye doğru süzölmeye çalıştı.

Ama gözleri çift görmeye başlamıştı; kalitesiz bir video kaydı tekrar tekrar oynuyormuş gibiydi. Midesi hem dolu hem boştu, boğazı daralmıştı. Midesinden gelen yakıcı bir şeyin göğsüne doğru yükseldiğini hissetti.

Uzaya çıktıktan sonraki ilk bir saat içinde mürettebatın çoğunluğu görevine başlarken Joan üç kez kustu.

Bu durum Dünya'nın çevresinde her dönüşte devam etti. Her gün doğumunda, her günbatımında kustu. Artık alıştığı zaman ölçüsü doksan dakikalık dönüşlerdi.

İlk yirmi dört saatte onu teselli eden tek şey Harrison'ın da kusuyor olmasıydı.

O bir gün boyunca kustu.

Joan ise üç gün boyunca.

O günlerde Spacelab modülüne ilerleyip deneylerini yürütse de zihin bulanıklığıyla savaşıyordu. Zihni dağınıktı, gözleri bir noktaya odaklanmakta zorlanıyordu.

Parmaklarını bile sayamıyordu. Hatta bir ara kollarının nerede olduğunu, onları nasıl hareket ettireceğini bile anlayamaz hâle gelmişti. Spacelab'ın içinde iki kez tüm gücünü toplayarak –sanki Dünya'da bir arabayı kaldırıyormuş gibi– kendini kapaktan dışarı çekmek zorunda kalmıştı. Üçüncü gün, öylesine şiddetli bir baş ağrısı başlamıştı ki gözlerini açık tutamaz hâle gelmişti.

Biz ne yapıyoruz burada? diye düşündü Joan. *Burada olmayı hak ettiğimize gerçekten inanıyor muyuz?*

"Gözünü görebildiğin en küçük şeye dik ve sakın hareket etme," dedi Harrison, uyku tulumlarının içinde asılı hâlde uymaya çalışıyorlardı.

Joan inledi. Deneylerini tamamlamaya kararlıydı ama düşündükçe daha da kötü hissediyordu.

"Pencereden bakma, bu araç tutmasına benzemez," dedi Harrison.

"Biliyorum," dedi Joan. "Gözlerimi kapalı tutmaya çalışıyorum."

“Hayır,” dedi Harrison. “Benim yaptığımı yap. Tırnağına bak. Ne kadar dayanabiliyorsan o kadar bak.”

Joan altı buçuk saat boyunca tırnağına baktı.

“Nasıl gidiyor, Goodwin?” diye sordu Donna, dördüncü gün kulaklıktan. Onun CAPCOM olarak sesini duymak büyük bir mutluluktu. Joan, Donna’nın bu kadar çabuk işe dönmesinin hiç de kolay olmadığını biliyordu. Ama tam da Donna’dan bekleyeceği bir şeydi bu. Joan, kendi içinde o gücü bulup bulamayacağından emin değildi ama Donna bulabildiği için seviniyordu. Donna’nın, istediği her şeyi dünyadan bir anda almayı başaracağını biliyordu. “Biraz daha iyi hissediyor musun?” diye sordu Donna.

Joan ona her şeyi anlatmak istedi. *Bak, Donna, diye düşündü. İnsanların uzaya çıkmasının doğru olduğundan artık emin değilim. Ve korkuyorum; hayatımı dayanamayacağım bir şeye hazırlanarak geçirmiş olmaktan korkuyorum. Eğer bunu bir daha yapmak istemezsem ne yaparım, kim olurum bilemiyorum.*

Ama şimdi bunun zamanı değildi. Daha sonra bunları konuşmak için vakti olacaktı. Bunun yerine sadece, “Yaşayacağım, merak etme,” dedi.

Beşinci gün, yani görevin bitimine çok az bir zaman kala Joan kendini pencereden dışarı bakabilecek kadar iyi hissetti.

Önünde Dünya’nın büyük, parlak okyanuslarının derin maviliği uzanıyordu. Günler sonra ilk kez derin bir nefes aldı.

İşte oradaydı.

Dünya.

Pasifik Okyanusu üzerinde gündüz vaktiydi.

Amerika Birleşik Devletleri’nin batı kıyısına baktı; yeşil ve solgun kahverenginin tonları birbirine karışmış, bembeyaz bulut desenleriyle süslenmişti. Baja Kaliforniya’yı seçebiliyordu ama Amerika ile Meksika sınırının tam olarak nerede olduğunu kestiremiyordu. Çizgilerle, sınırlarla ayrılmış ülkeleri değil, bütün, bölünmemiş hâldeki kara kütlelerini görüyordu.

O anda, sadece Amerikalı uzay kaşiflerine “astronot”, Sovyetler’de eğitim alanlaraysa “kozmonot” denmesinin ne kadar komik olduğunu düşündü. Rusya, Amerika’yla bu kadar iç içe geçmişken hâlâ bu ayrımın yapılmasına şaşıtı.

Aklı *Sputnik 1*’e gitti.

Yedi yaşında, babasıyla birlikte gece gökyüzüne bakarken o uyduyu teleskobuyla görmüştü. O an içinde bir şey kıpırdanmış, insanlığın bir şeyleri göğe gönderebilmiş olması onu şaşırtmıştı. O hafta haberlerde sürekli “Ruslar” bir uydu fırlattı, Amerika onlara yetişmek zorunda sözlerini duymuştu.

Ama Joan şimdi pencereden Dünya’ya bakarken bütün bunların bir yarış olarak görülmesinin ne kadar saçma olduğunu fark etti. Apollo programının açık ya da gizli hedefi ne olursa olsun, uzayda elde edilen başarıların aslında hepimize ait olduğunu düşündü.

İnsanlar bir uyduyu uzaya yerleştirmeyi başarmıştı.

İnsanlar Ay’a gitmişti.

Elbette, o anda mekikteki herkes Amerikalıydı. Ama uzay mekiği programının Amerika’nın zaferi olarak görülmesi, olması gereken asıl zaferin yanında küçücük kalıyordu.

Bakın, biz insanlar ne yaptık.

Etrafımıza –ayaklarımızın altındaki toprağa, gökyüzündeki yıldızlara, bir tüyün binadan düşerkenki hızına– bakıp kendi kendimize uçmayı öğrendik.

Joan’a göre bu, Rachmaninoff’un bestelediği herhangi bir şey, Leonardo da Vinci’nin *Vitruvius Adam*’ı, Çin Seddi ya da Mısır piramitleri kadar görkemli bir başarıydı.

Uzay kimseye ait değildi ama Dünya herkese aitti.

“Ne kadar küçük,” dedi Harrison, süzülerek yanına geldiğinde.

Joan başıyla onayladı. “Yüz milyar galaksiden oluşan bir evrende, yüz milyar yıldızdan oluşan bir galakside, orta boy bir yıldızın etrafında dönen orta boy bir gezegen.”

“Ve o gezegende yaklaşık beş milyar insan,” dedi Harrison.

Joan yine başıyla onayladı.

“Tek insanın bile bir anlamı olduğuna inanmak o kadar zor ki,” dedi Harrison. “Bunu öncesinde de biliyordum ama şimdi gerçekten anladım. İnsan hayatı... anlamsız.”

Joan ona baktı.

Nasıl oluyordu da yan yana duran iki insan aynı manzaraya bakıp bu kadar zıt iki sonuca varabiliyordu?

Joan Dünya’ya tekrar baktığında hayatının taşıyabileceği tek anlamın, ona kendi *verdiği* anlam olduğunu fark ederek sarsıldı.

Dünya’yı çevreleyen o ince, mavi, puslu halkayı inceledi. Atmosfer çok kadar narin, çok önemsiz görünüyordu. Ama sevdiği herkesin yaşamını sürdürmesini sağlayan da yine oydu.

Zeki yaşam formu Joan’un hayatının anlamıydı.

İnsanlar onun hayatının anlamıydı.

Frances ve Vanessa onun hayatının anlamıydı.

Harrison uzaklaştı ama Joan pencerede kalıp aşağıda Dallas’ı bulmaya çalıştı. Frances’i, o anda nerede olduğunu düşündü; arkadaşlarıyla mıydı yoksa hokey mi oynuyordu? Houston’da, Johnson Uzay Merkezi’nde kendi uçuş hazırlıklarıyla meşgul olan Vanessa’yı düşündü.

Mutlu muydular? Kötü bir gün mü geçirmişlerdi? Ona ihtiyaçları var mıydı?

Teksas’ta olup biten her şey evren için önemsizdi. Joan bunu hep biliyordu. Oysa onun için öyle çok şey ifade ediyordu ki! Bu düşünce Dünya’nın daha canlı, ıslıl ıslıl ve bir o kadar da telaşlı görünmesini sağladı. Atmosferin o ince çizgisinin Joan’un gördüğü en güzel şey hâline gelmesini sağladı.

Şimdi bu güzelliği hissetmek, koklamak, tadına bakmak istiyordu. Ellerinde tutmak istiyordu.

Joan eve gitmek istiyordu.

1984
ŞÜKRAN GÜNÜ'NDEN BİR GÜN ÖNCE

“Joanie, Kaliforniya’ya inişini izledim. Eve döndüğünü görmek beni öyle mutlu etti ki. Yukarıdayken güvende olduğumu biliyordum ama evde olduğunu bilmek içimi çok rahatlattı. Seni seviyorum.”

“Joanie, belki şimdiye kadar dönmüşsündür diye düşündüm, yani eve. Müsait olursan belki Şükran Günü’nde seni arayabilirim.”

“Hey Joanie, yine ben. Bu kadar sık aradığım için özür dile-
rim. Sanırım ben sadece... beni arayabilir misin? Ben—”

Diğer ekip üyelerinin ayaklarının altındaki katı zemine yeniden alışması biraz zaman alsa da Joan’un yerçekimine yeniden uyum sağlaması hiç zor olmamıştı.

Yine de o sabah dairesine ilk adımını attığında, bir şeylerin tuhaf olduğunu hissetti. Sanki çocukluk odasına dönmüş ya da üniversitede kullandığı eski arabayı sürmeye çalışmış gibiydi. Etrafındaki eşyalar onundu, evet ama eski ona aitlermiş gibi geliyordu.

Ancak telesekretere basıp Frances’in sesini duyduğunda gerçekten yeniden *dünyaya döndüğünü* hissetti.

Joan üçüncü mesajı dinlemeyi bile bitirmeden telefonu kapıp Frances’in yurdunu aradı. Telefon çok uzun süre çaldı.

"Alo?"

"Frances?"

"Joanie?"

"Telefonu sen açtın!" dedi Joan.

"Evet, koridorda benden başka kimse yok."

"Yani orada sadece sen mi varsın?" diye sordu Joan. "Annen Şükran Günü için birçok öğrencinin okulda kalacağını söylemişti. Yemekhanede büyük bir etkinlik olacaktı, öyle demişti."

"Şey..."

Joan, Frances'in sesinin titremeye başladığını duydu. "Evet, her yıl yapıyorlarmış. Ama bu yıl diğer çocukların hiçbiri kalmadı. Sadece ben varım."

"Ne demek sadece sen varsın?"

"Sadece ben ve Bayan Green. Ama o çok tatlı biri. Öğretmenim değil, o yüzden ders falan yapmıyoruz. Yarın üçte buluşup hindili sandviç yiyeceğiz."

"Şaka yapıyorsun."

"Hayır ama sorun değil. Sorun değil," dedi Frances, sesi neşeliymiş gibi çıksa da kırgınlığını saklayamıyordu. "İçinde kızıl-cık sosu da varmış."

"Franny..."

"İyiym, Joanie."

İşte o zaman Frances ağlamaya başladı.

"Tatlım, geliyorum," dedi Joan.

"Hayır, gerek yok."

"Frances," dedi Joan, sesi kararlıydı. "Seni almaya geliyorum. Seni eve getireceğim."

Frances bir süre sessiz kaldıktan sonra zar zor duyulan, fısıltı gibi bir sesle, "Tamam," dedi.

"Beni iyi dinle," dedi Joan. "Ben Dünya'nın üç yüz yirmi kilometre yukarısında tur attım. Ama tek istediğim eve dönmekti, senin yanına. Bunu anlıyor musun? Bunu gerçekten anlıyor musun? Dünya'nın ne kadar büyük olduğu umurumda değil. Benim için evrenin merkezi sensin. Bunu anlıyor musun?"

“Tamam,” dedi Frances yeniden. Bu kez Joan boğazının düğümlendiğini duyabiliyordu.

Frances küçükken sorunları zor ama basitti. Uyuyamazdı. Dudağı patlardı. Büyük B harflerini düzgün yazamazdı.

Ama artık on yaşındaydı, altıncı sınıfa başlamasına birkaç ay kalmıştı. Sorunları daha ağır, daha karanlıktı. Joan artık tatlı bir sözle, bir şakayla ya da biraz buzla bu sorunları çözemiyordu. Frances’in tek başına kilometrelerce uzakta olması ve ağlaması Joan’a kendini tamamen çaresiz hissettiriyordu. Bu şekilde yaşamayı kabul edemiyordu.

“Dört saatten az bir sürede orada olacağım. Eşyalarını topla.”

“Annemin imzası olmadan okuldan çıkamam.”

Joan iç çekti. “Kahretsin.”

“Üzgünüm.”

“Senin suçun değil.”

Joan durumu değerlendirdi. “Tamam, belki biraz daha uzun sürebilir. Ama geleceğim. Eşyalarını hazırla.”

“Tamam,” dedi Frances. “Joanie?”

“Evet?”

“Seni seviyorum.”

“Ben de seni seviyorum, tatlım. Hem de tahmin edebileceğinden çok daha fazla.”

Joan, Barbara’nın evinin kapısına yumruğuyla vururken kulakları uğulduyordu. Öyle sert vuruyordu ki camlar titredi.

“Tanrım, Joan,” dedi Barbara kapıyı açtığı anda.

“Barbara, yemin ederi—”

Barbara gözlerini devirdi. “Tahminimce yine dramatik bir numara yaptı?”

“Diğer çocuklarla kalmak istediğini söylemiştin.”

Barbara kapıyı açık bırakıp içeri girdi. Joan onu takip etti.

“Joan, benden ne istiyorsun?”

“Daniel nerede?”

“Seyahat çeklerini” almaya gitti.”

“Akıl alır gibi değil! Avrupa’ya gitmek de nereden çıktı? Bunu yapma. Frances’in eve gelmesine izin ver.”

Barbara derin bir nefes aldıktan sonra başını iki yana salladı.
“Hayır.”

“Kızın Şükran Günü yemeğini bir öğretmenle yiyor. Hem de hazır sandviçle.”

“Menüde kızılıcık soslu hindi sandviçi var! Ama siz ikiniz olayı sanki korkunç bir şeymiş gibi göstermeye çalışıyorsunuz. Frances manipülatif bir çocuk oldu çıktı! Senin buna inanmana da hiç şaşırmıyorum. Her zamanki gibi onun tuzağına düşüyorsun, Joan. Cidden safsın.”

Joan’un içinde kopan öfke fırtınasını kontrol etmesi imkânsızdı. “Senin derdin ne, Barbara?” diye bağırdı.

“Benden ne istiyorsun?” diye bağırdı Barbara.

“Kızına bakmanı istiyorum!”

“Bakıyorum! Onun başını sokacak bir evi, yiyecek yemeği, iyi bir okulu var!”

“Ama yalnız!”

“Joan, ben ne yapabilirim? Daniel hiçbir zaman çocuk istemedi. Ama üvey baba olmayı denemekten mutlu olacağını söyledi. Denedi de! Gerçekten denedi. Ama Frances her şeyi zorlaştırdı!”

“Çocuk istemeyen bir adamla neden evlendin o zaman? Bir çocuğun var!”

“Ben elimden gelenin en iyisini yapıyorum! Daniel’la tanışmadan önce çoğu gece yalnızlıktan, yorgunluktan ağlayarak uyuyordum. Sence bir yandan çocuğa bakarken diğer yanda evde konserve fasulye yiyebileceğimiz kadar para kazanmak kolay mıydı? Üniversite diploması olmayan bekâr bir anne için bu dünya kolay mı sanıyorsun?”

“Sana borç para verebilirdim.”

“Ben senin paranı istemedim! Bir hayat istedim! Beni seven,

* Özellikle nakit taşımak istemeyen yolcuların geçmişte sıkça kullandığı, ön ödemeli güvenli bir ödeme aracıdır. —çn

faturaları ödeyen, bana güzel bir yuva veren, çocuğumun harika bir eğitim almasını sağlayan bir adam istedim; böylece kızımın da hayatı benim gibi bitmeyecekti! Benim istediğim bu, Joan! Ben senin sadakanı istemiyorum.”

“Yani olay bu mu? Çocuklarla baş edemeyen bir adam seçtin diye kızını okulda bırakıp eve gelmesine izin bile vermiyorsun?”

“Onunla nasıl baş edeceğimi bilmiyorum! Katlanılmaz biri oldu çıktı!”

“O sadece kırgın!”

“Ben artık onunla uğraşmak istemiyorum!”

Joan geri çekildi. Barbara birkaç kez gözlerini kırptırdıktan sonra kanepeye çöküp hıçkırarak ağlamaya başladı. Joan donakaldı, nasıl ağlamaya cüret edebildiğini anlamıyordu.

Joan, Barbara’nın kafa yapısının bu kadar basit olmasına şaşmıştı. Bütün kötülüklerin onun başına *geldiğini* düşünmek, bütün dünyanın *onun* etrafında döndüğüne inanmak, yalnızca onun *duyguları* önemliymiş, başkalarının hislerinin hiçbir değeri yokmuş gibi davranmak, konuları çarpıtarak her durumda mağdur rolü oynamak ve hiçbir zaman aynaya bakıp suçun onda olduğunu kabul etmemek epey konforlu olmalıydı.

“Frances senin kızın,” dedi sonunda.

“Biliyorum,” dedi Barbara ağlamaya devam ederek. Ellerini yüzüne kapadı. Joan onu teselli etmek falan istemiyordu.

“Bir yolunu bulup bunu düzelteceksin,” dedi Joan.

“Yapamam. Daniel, onun davranışlarından sonra artık burada kalmasını istemiyor.”

“Ona bunun saçmalık olduğunu söyle. Dönem sonuna kadar okulda kalsa bile sonra ne yapacaksın? Noel’de de mi gelmesine izin vermeyeceksin?”

Barbara cebinden bir mendil çıkarıp gözlerini sildi. “Daniel bir süre Avrupa’da kalmak istiyor.”

“Ne?”

“Noel için Kopenhag, yılbaşı için Paris. Yıl başında Londra’da birkaç görüşmesi var, yıl sonuna kadar orada kalırsınız diye düşündük.”

Joan başını öne eğdi. Ne kadar aptaldı. Burnunun dibinde neler olup bittiğini fark edemeyecek kadar aptaldı. Ama insan kendi kız kardeşinin bu denli alçalabilmesini öyle kolay kolay kabullenemiyordu. Joan, ahlaki değerlerin doğuştan geldiğine inanıyordu, dolayısıyla Barbara'nın da onunla aynı değerlere sahip olduğunu varsaymıştı. Belki de bu yüzden, şimdiye dek ne kadar az ortak noktaları olduğunu görememişti. "Ne tür görüşmeler?" dedi Joan sonunda.

"Ne?"

"Daniel diyorum, Londra'da ne gibi görüşmeler yapacak?"

Barbara bakışlarını kaçırdı. "Onu oraya transfer ediyorlar. Baharda gidecek."

Joan başını iki yana sallayıp gözlerini kapadı. Bir süre karanlıkla bakıştı, sonra gözlerini ve ağzını aynı anda açtı. "Lütfen bana bunu uydurduğunu söyle."

"Uydurmuyorum."

"O zaman ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum."

"Frances'i terk etmene izin vermem. Ne yapacaksın?"

"Kız yatılı okulda, Joan. Tanrı aşkına, kimsenin onu terk ettiği falan yok."

"Ağlıyor. Orada bir başına. Kimsenin onu sevmediğini düşünüyor."

Barbara ellerine gömdüğü başını iki yana salladı. "Elbette seviyorum." Sonra hüngür hüngür ağlamaya başladı.

"Kızını seviyorsan o zaman bunu ona göstermen gerekiyor. Ona bakarak," dedi Joan. "Başka bir alternatif yok."

Barbara ayağa kalktı ve öfkeyle, "O iş öyle basit değil!" diye haykırdı.

"Evet, basit!"

"Hayır, değil! Yirmi yaşından beri her şeyi tek başıma yapıyorum ve bu karmaşanın ortasında bir hayat kurmaya çalıştığım için bana bok gibi davranılmasından bıktım artık!"

"Frances bir karmaşa değil! Onun hakkında böyle konuşmayı kes artık!"

“O benim kızım, istediğimi söylerim!”

“Onu hak ettiğinden bile şüpheliyim. Yıllardır böyle düşünmemek için uğraştım ama artık başka ne düşüneceğimi bilmiyorum. O senin ona verdiğiinden daha fazlasını hak ediyor.”

“O zaman al onu!” dedi Barbara. “Çok akıllı olduğunu sanıyorsun, değil mi Joan? Ah, senden ne güzel anne olurdu! Tabii hayat sana bir çocuk yapacak kadar sevebileceğin bir adam verseydi. Hadi o zaman bundan sonra ona sen bak. Eminim ikiniz de buna bayılırsınız.”

“Barbara, böyle şeyler söyleme. Bu bir oyun değil.”

Ama bir oyundu, değil mi? Hem de Barbara’nın çok uzun zamandır kazandığı bir oyun.

“Ciddiyim!” dedi Barbara. “Frances hiçbir zaman beni seni sevdiği kadar sevmeydi. İkinizin arasında hep özel bir bağ vardı. Benim için sorun değil. Beni hor görmeden birlikte mutlu olabilirsiniz.”

“O seni hor görmüyor. Sana tapıyor.”

Barbara gülüp sonra başını iki yana salladı. “Benden nefret ediyor. Beni bencil, aptal bir kadın sanıyor; tıpkı senin sandığın gibi. Bunu bana açık açık hissettiriyor. Bir gün sen de onun bu yüzünü göreceksin, Joan. O zaman anlayacaksın. Bu iş sandığın gibi eğlenceli değil. Kızım benden nefret ediyor. Bir gün senden de edecek. O gün geldiğinde iş işten geçmiş olacak. Çünkü özrünü kabul etmeyeceğim. Ama o zamana kadar, buyur, senin olsun. Tamamen senin olsun.”

Joan ona baktı. Barbara’nın yüzünde ne öfke ne de üzüntü vardı. Sadece kaskatı bir ifade. Gözleri cansızdı, sanki içi boşalmış gibiydi.

Barbara hep bunu planlamıştı. Joan onun kurtuluş biletiydi.

“Gerçekten bu çocuğu Şükran Günü’nde yalnız mı bırakacaksın?”

“Evet,” dedi Barbara. “Dünyanın onun etrafında dönmediğini öğrenme zamanı geldi. Artık benim hayatımın da başlaması gerekiyor. Evet, bırakacağım. Ama sen onun annesi olmak istiyorsan buyur ol.”

Joan'un bir yanı Barbara'ya bu tatmini yaşatmak istemiyordu. Barbara çocuğunu bırakıp Avrupa'ya kaçacaktı. Tüm sorumluluk Joan'un omzuna kalacaktı. Bu işe dahil olmamalıydı.

Ama Frances, Barbara'nın verebileceği her şeyden daha fazlasını hak ediyordu. Sevildiğini, önemsendiğini hissetmesi gerekiyordu. Birinin gerçekten yanında olması gerekiyordu.

O anda Joan'un aklında tek bir şey vardı: Frances'i geri almak. Her akşam onunla ödev yapmak. Hafta sonları sinemaya gitmek. Dahası, Frances'in Joan'un başının üstüne küçük bir öpücük kondurmasına izin verdiği o nadir anlardan birkaçını daha yaşamak.

Joan böyle daha fazla an yaşamak için her şeyi yapardı. Zaten zaman öyle hızlı akıyordu ki her şey parmaklarının arasından kayıp gidiyormuş gibi hissediyordu.

Sırf Barbara'ya ders vermek uğruna bunun ellerinden kayıp gitmesine –Frances'in bir kere daha yüzüstü bırakılmasına– izin vermeyecekti.

“Okula bir mektup yazacaksın,” dedi Joan. “Beni onun vasisi olarak yetkilendirip onu okuldan almama izin vereceksin. Şimdi, hemen.”

“Bunu yapmayacağımı mı sanıyorsun? Yaparım,” dedi Barbara.

“Yap o zaman, Barbara. Şimdi!”

Barbara mutfağa gitti, Daniel'ın isminin yazılı olduğu antetli kâğıda bir şeyler karaladı ve Joan'a uzattı. “İkinizi de artık görmek istemiyorum,” dedi. “Olay çıkardı ve sen de hemen bu oyuna geldin.”

“Yarın havaalanından onu arayıp Şükran Günü'nü kutlayacaksın. Aramazsan otele varana kadar her saat seni ararım. Anladın mı? Daniel'ın bu durumun büyümesinden memnun olmayacağını sen de biliyorsun. Ben olsam öğlene kadar arar, en az on dakika konuşur ve o konuşmanın her bir dakikasının kıymetini bilirim.”

“Teşekkür ederim, Joan. Kendi kızımı Şükran Günü'nde aramayacağımı düşündüğün için gerçekten teşekkürler. Ben ne canavar kadınmışım be!”

"Belki de öylesindir," dedi Joan. Sonra kapıyı öyle sert çarptı ki kapı geri sekip tekrar aralandı. Joan arkasına bile bakmadı.

Okula vardığında Frances yanında yirmili yaşlarının sonlarında görünen bir kadınla lobide oturuyordu.

"Merhaba," dedi Joan, Frances ayağa kalkıp gülümserken.

"Siz Joan olmalısınız," dedi kadın. "Hepimiz sizin büyük hayranınız. Sizinle ve yaptığınız her şeyle gurur duyuyoruz. Fizik öğretmenimiz Bay Marlon Ryan sizinle tanışma fırsatını kaçırdığına üzülecek. Sizinle tanışmak gerçekten büyük bir zevk."

"Ah, teşekkür ederim, çok nazıksınız. Sanırım Bayan Green oluyorsunuz?" dedi Joan.

"Evet, ta kendisi."

"Pekâlâ, Frances'i eve götürmek istiyorum," dedi Joan ve Barbara'nın yazdığı notu uzattı.

Bayan Green kâğıdı dikkatle inceledi. "Peki," dedi, sonra Frances'e dönüp gülümsedi. "Şükran Günü'n kutlu olsun, Frances. Pazartesi günü görüşürüz."

"Şey..." dedi Joan. "Görüşemeyeceksiniz."

"Ne?" dedi Frances.

"Arabada konuşuruz," dedi Joan. "Ama şimdilik eşyalarını toplayalım. Sadece hafta sonu için değil."

Frances'in odasına gittiler. Joan, odanın bu kadar düzenli olmasına hayran kaldı. Frances yatağını jilet gibi yapmış, kitaplarını masasında dik biçimde sıralamıştı.

Joan, Frances'e dönüp, "Kullanabileceğimiz bir spor çantan var mı?" diye sordu.

Frances başıyla onaylayıp yatağının altından üç çanta ve bir kutu çıkardı.

"Harika, sen kıyafetlerini topla, ben yastığını ve battaniyeni alırım."

İşleri bittiğinde Frances ders kitaplarını da alıp almayacağını

sordu ama Joan başını iki yana salladı. "Ama annen bir kompozisyon yarışması kazandığını söyledi."

"Evet," dedi Frances. "Kazandım."

"Peki kompozisyonun burada mı?"

"Şey... evet," dedi Frances.

"Onu geride bırakamayız. Al hadi."

"Tamam..." Frances çekmecesini açtı, birkaç kâğıt alıp açık çantasına yerleştirdi.

"Pekâlâ, ufaklık," dedi Joan. "Geri sayımın sonuna geldik. Gidiyoruz."

Frances güldü. Yüzünde o gülümsemeyi görmek Joan'a çok iyi geldi.

"Çok bayat bir espriydi, Joan."

Dönüş yolunda Joan ve Frances bir lokantada durdu; birer fıstık ezmeli-reçelli sandviçle çilekli *milkshake* sipariş edip bölüştüler.

Artık gece dokuz civarı olmuştu. Frances yorgun görünüyordu. Gözleri kızarmış ve şişmişti. Dudakları çatlamıştı. Joan, onu kollarına almak istedi ama bunu yaparsa Frances'in tamamen dağılmasından korktu. Dünya'ya geri dönmek gerçekten yorucuydu.

Joan, Frances'e bakarken göğsünde bir sızı hissetti.

Ama bunun yanında adını koyamadığı bir hüznün de vardı. Belki hayal kırıklığı. Belki de hesaplaşma. Aydınlanma olduğu kesindi. Barbara'ya güvenmek için elinden geleni yapmıştı. Şimdiyse Barbara'nın, o güvene layık olmak için asla çaba göstermediğini görüyordu.

Barbara gerçek yüzünü çoktan belli etmişti. Eğer Joan bunu hâlâ göremiyorsa bu da onun hatası olurdu.

"Dinle, tatlım," dedi Joan, ikisinin de dokunmadığı patates kızartmalarına bakarak. "Bazı şeyler oldu."

"Anladım çünkü okula dönmeyeceğimi söyledin," dedi Frances.

"Annenle konuştuk ve sonunda onu ikna ettim," dedi Joan. "Bence bu senin için çok heyecan verici bir şey olacak."

“Neymiş o?”

“Benimle yaşamaya ne dersin?”

“Hafta sonu için mi?”

“Kalıcı olarak.”

“Senin evinde mi yaşayacağım?”

“Evet. İki odalı bir ev bulmam gerekecek tabii. İlk başta kanepeye yatacağım ya da bir yatak alırız, emin değilim. Ama bunu hemen hallederim.”

“Nerede yattığım umurumda değil,” dedi Frances. Gözleri dolmuştu, kelimelerle birlikte yaşlar da yüzüne akmaya başladı. “Seninle olmamı... gerçekten istiyor musun?”

“Ah, hayatım,” dedi Joan, elini uzatıp onun elini tuttu. “Seni her şeyden çok istiyorum.”

Frances başını dirseğinin kıvrımına gömdü ve bedeni titremeye başladı. Joan, yanına gidip ona sarıldı. Frances’in ağlaması bir türlü dinmeyince sonunda hesabı masaya bıraktı, çilekli *milkshake*in bulunduğu teneke bardağı aşırıp Frances’i arabaya götürdü.

“Devlet okuluna yeniden kaydını yaptıracacağım, tamam mı?” dedi Joan, arabaya bindiklerinde.

Frances başını onaylarcasma salladı.

“Nasıl yürüyeceğini tam olarak bilmiyorum ama birlikte halledeceğiz.”

Frances yine başıyla onayladı. “Joanie,” dedi kısık bir sesle. “Teşekkür ederim.”

“Bana teşekkür etme, tatlım. Asıl ben sana hayatımda olduğun için teşekkür etmeliyim.”

Frances, Joan’a doğru eğildi, Joan da vites kolunun üzerinden uzanarak onu kendine çekti. Frances ilk on yılını nereye ait olduğunu bilemeden geçirmişti ama Joan bundan sonraki on yılda Frances’in kendisine ait olduğunu bilmesini sağlayacaktı.

“Dinle beni, Frances Emerson Goodwin,” dedi Joan, Frances’in çenesini tutup yüzünü kendine çevirerek. “Seni ölene dek seveceğim, duyuyor musun beni? Ne söylersen ya da ne

yaparsan yap, hiçbir şey bunu değiştiremeyecek. Ben senin hep sığınabileceğin kişi olacağım.

“Sen varlığınla hayatıma değer katıyorsun. Sana bütün kalbimle söz veriyorum, asla yalnız olmayacaksın. Her sabah uyan-
dığında ve her gece yatağa girdiğinde, seni tüm kalbiyle seven
birinin var olduğunu bileceksin. Yeğenim olduğunu biliyorum,
Frances. Ama sen her zaman *benim* oldun.”

Ertesi gün Barbara saat on bir buçukta aradı.

“Şükran Günü’n kutlu olsun, anne,” dedi Frances, Joan’un
mutfağında dururken. “Daniel’la iyi eğlenceler dilerim. Umarım
güzel bir tatil geçirirsiniz.”

Joan, ocakta kaynayan yabanmersinlerinin başında durmuş,
onu izliyordu. Frances on yaşında olmasına rağmen nasıl bu
kadar karakterli olabiliyordu? Belki de bunda şaşıracak bir şey
yoktu. Karakter denilen şey kırılmak ve yeniden iyileşmekle şe-
killeniyorsa Frances de kırılıp iyileşmişti.

“Teşekkür ederim, ben de seni seviyorum, anne,” dedi
Frances ve telefonu kapadı.

Demek böyle olacaktı. Barbara sanki hiçbir şey olmamış gibi
davranacaktı. Ne özür dileyecek ne geri adım atacaktı. Joan’un
tek umudu bir gün Barbara’nın yaptıklarının ağırlığını hissedip
pişman olmasıydı. Frances’in iyiliği için. Belki o gün geldiğinde
kızının güvenini yeniden kazanmak için çabalarla.

Ama olur da o günler gelmezse Joan elbette Barbara’nın yeri-
ni almaktan onur duyacaktı. Frances’in hayatının geri kalanında
yanında olacaktı. Kolay olmayacağını biliyordu. Şimdiden haya-
tının her ayrıntısını yeniden düzenlemesi gerektiğini fark etmişti
– artık her şeyin bir B planı olmalıydı. Yine de bunu seve seve
yapacaktı. Çünkü bütün yüküne rağmen bu kararın hem küçük
hem büyük şekillerde hayatını sonsuza dek değiştireceğini bili-
yordu.

O öğleden sonra Vanessa, Joan ve Frances'i almaya geldi. Üçü birlikte Donna ve Hank'ın evine, Şükran Günü yemeğine gittiler.

Donna, Joan göreve gitmeden önce onu ve Vanessa'yı bu yemeğe davet etmişti. Joan arayıp Frances'in de gelip gelemeyeceğini sorduğunda Donna öyle heyecanlanmıştı ki hemen kabul etmişti.

"Evet!" demişti. "Zaten benim de buraya gelip bebeği pışıpıslayacak birine ihtiyacım vardı! Bir molaya ihtiyacım var ve Hank de bütün öğleden sonrayı hindiye tütsüleyerek geçirecek."

Donna ve Hank'ın evine vardıklarında, daha araba yolundayken tütsü kokusunu aldılar. Donna onları kocaman kucaklayarak karşıladı. Thea öğle uykusundaydı. Donna hemen Frances'i peçeteleri katlamakla görevlendirdi.

Griff ocağın başındaydı, üzerinde "Bu Zevksiz İnsanları Kim Davet Etti?" yazan kareli bir önlük vardı. Masadaysa taze fasulye ayıklayan Lydia oturuyordu.

"Lydia burada ne yapıyor?" diye fısıldadı Vanessa.

Donna elini sallayarak onu geçiştirdi. "Hank, senin görev ekibinde olduğu için onu da davet etmem gerektiğini söyledi. Steve ve Helene de birazdan gelecekler, bu yüzden onun da gelmesi iyi olur dedim. Bugün ona karşı hoşgörölü olmaya çalıştım ama gelir gelmez evimizin küf gibi koktuğunu ve buna bir çare bulmamız gerektiğini söyledi. O yüzden şu an bende hoşgörü falan kalmadı."

Joan gülerek masaya yaklaştı ve Lydia'ya fasulyeleri ayıklamada yardım etmeye başladı. Frances de hemen yanında oturmuş, peçeteleri katlıyordu. Lydia, Joan'un varlığını neredeyse hiç fark etmemiş gibiydi. Hank, bira almak için içeri girdiğinde elini Joan'un omzuna koyarak onu selamladı ve Frances'le tanıştı.

"Yeniden Dünya'da olman güzel," dedi Joan'a.

O anda Lydia elindeki fasulyeleri düşürdü. "Tamam, içimde tutamayacağım artık," dedi. "Duyduğuma göre bütün uçuş boyunca kusmuşsun."

Donna kahkaha attı. Vanessa dudağını ısırıldı. Griff karıştırdığı tencereyi bırakıp Joan'a döndü.

"Ben de duydum onu," dedi utanmış bir ifadeyle.

Donna ellerini kaldırdı. "Ben bu işe karışmıyorum."

"Joanie, doğru mu bu?" diye sordu Frances.

Joan etrafına bakıp herkesin cevabını beklediğini fark etti.

"İlla bilmek istiyorsanız," dedi sonunda, "evet, doğru. Doğrudan havaya kustum."

Frances kahkahalarla güldü. Ortamdaki yetişkinler de onunla birlikte gülmeye başladı.

"Şaka yapıyorum tabii ki, kusma torbalarını kullandım. Hem de çok ama çok fazla kusma torbası kullandım," dedi Joan, Frances'in tepkisi onu sevindirmişti. Frances o kadar çok gülmüştü ki sonunda sesi kısılmış, yüzü kızarmıştı. "Ama şunu herkes bilsin ki mide bulantılarının beni durdurmasına izin vermedim! Şimdi de burada, siz güzel insanlarla birlikte olmaktan çok mutluyum," diye ekledi ve bunu söylerken kollarını Frances'in omzuna dolayıp sıkıca sarıldı.

"Bravo, bravo!" dedi Vanessa, kadehini kaldırarak.

Daha sonra herkes Donna ve Hank'in yemek masasının etrafında toplandı; Frances, Joan'la Vanessa'nın arasına sıkışmıştı. Griff, yeni biriyle tanıştığını ve yakında onlarla tanıştırmayı düşündüğünü anlatırken Donna onunla alay etti.

Lydia ise sürekli masadakilerden patates püresini uzatmalarını istiyordu ama kimse onu duymayınca sonunda ayağa kalkıp masanın öbür ucuna gitti ve patates püresi kâsesini alarak yerine döndü.

"İsteyen gelip kendisi alsın," dedi.

"Lydia," dedi Vanessa, son derece ciddi bir ses tonuyla, "Patates püresi kâsesini bana verir misin?" diye sordu.

Thea uyanınca Frances onunla oturma odasında oturup onu sallamaya başladı. Hank de yanlarına gidip onlarla oturdu.

Joan, Frances'in Hank'e, "Uzay mekiğini uçurmak nasıl bir şey?" diye sorduğunu duydu. Hank gülerek, "Bilmiyorum ufaklık ama öğrenmek için sabırsızlanıyorum," dedi.

Steve ve Helene çocuklarıyla birlikte geldiklerinde herkes onları alkışladı. Vanessa yerini Steve'e, Joan da Helene'e bıraktı. Hank ve Griff de sandalyelerini çocuklara verdiler. Joan, bu tabloyu izlerken gülümsedi.

Bir kez daha grubun merkezinde büyük bir masa vardı, çoğu kenarda ayakta duruyordu. Griff, Joan'a dönüp, "Bu tam olarak o astronot toplantılarına benziyor," dedi.

Joan güldü. "Her zamanki gibi aklımı okuyorsun," dedi.

Herkes cevizli turta ya da muzlu puding yerken Vanessa, Joan'un bakmadığını sandığı bir anda Frances'in hem cevizli turta hem muzlu puding yemesine izin verdi. Joan gülümseyerek başını iki yana salladığında Vanessa kahkaha attı.

Griff, Frances'e bir sihir numarası öğretti. Hank çocuklara kelime oyunlu fıkralar anlattı.

Daha sonra, Joan ve Lydia bulaşıkları yıkarken, Lydia verdiği tavsiyeler için Joan'a teşekkür etti.

"Bu ekiple işler gerçekten iyi gidiyor," dedi boş tabakları kaldırırken. "Sen olmasaydın böyle olmazdı sanırım."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi Joan, tabakları bulaşık makinesine yerleştirirken.

"Sen..." Lydia duraksadı. "Sen benim buradaki en iyi arkadaşımsın, Joan."

Joan ona baktı, sonra Lydia'nın koluna dokundu ama Lydia gözlerini kaçırdı.

"Tabakları yanlış yerleştiriyorsun," dedi Lydia sonunda, Joan'un elindeki tabağı alıp onu kenara itti. "Kim öğretti sana bulaşık makinesine tabak yerleştirmeyi?"

Joan başını iki yana salladı. O sırada Vanessa'nın tüm konuşmayı izlediğini fark etti. Vanessa kaşlarını kaldırıp omuz silkti. Joan gülmeye başladı.

Artık gitme vakti geldiğinde Joan, Donna'yı Thea'nın odasında buldu. Donna küçük kızı kucağında sallayarak uyutmaya çalışıyordu. Yüzünde öyle huzurlu bir ifade vardı ki Joan, onun artık istediği her şeye sahip olduğunu düşündü.

Joan, uzaya tekrar gitmek istemiyordu. Belki de bu, Frances için hayatında yer açmıştı. Ama Donna'nın yere ihtiyacı yoktu. Kendi yolunu bulacaktı. Bir gün uzaydan eve döndüğünde kızına her şeyi anlatacaktı.

Donna kapıdaki Joan'a bakıp gülümsedi. Joan el sallayıp iyi geceler diledi.

Bu, Joan'un anne babası ve Barbara olmadan geçirdiği ilk Şükran Günü'ydü.

Ama ilk kez gerçekten kendini evde hissettiği Şükran Günü de buydu.

O gece Vanessa, Joan ve Frances'i Joan'un dairesine kadar bıraktı. Frances yatmadan önce dişlerini fırçalamaya gitti. Yatılı okul onu birdenbire olgunlaştırmıştı. Artık birçok şeyi kendi başma yapıyor, Joan'a göre yaşına biraz fazla ciddi gelen kitapları okumakta ısrar ediyor, neredeyse hiç tişört giymiyor, hep kısa etekler ve elbiseler tercih ediyordu. Ama hâlâ biri tarafından üzeri örtülmeden uyuyamıyordu. Joan bunun için minnettardı.

"Bir saniyeye geliyorum," dedi Frances banyoya giderken.

"Bugün güzel bir gündü," dedi Vanessa, Frances duyma mesafesinden çıkınca.

"Evet, öyleydi," dedi Joan, Vanessa'nın elini tutarak. "Ama seni özledim, tam karşımda oturuyorken bile."

"Ben de seni özledim," dedi Vanessa sessizce.

Bir süre birbirlerine baktılar. Vanessa o gece orada kalamayacağını biliyordu. Uzun bir süre artık eskisi gibi geceler olmayacaktı. Yakında bir plan yapmaları gerekecekti.

"İyi geceler, Franny!" diye seslendi Vanessa.

"İyi geceler!" diye karşılık verdi Frances lavabodan.

Vanessa kapıdan çıkarken Joan elini tuttu ve bir anlığına onu durdurdu.

"Bunun nasıl yürüyeceğini bilmiyorum," dedi. "Frances hep burada olacak."

“Biliyorum ama bir yolunu buluruz,” dedi Vanessa. “Bizim gibiler her zaman bir yol bulmuştur. Yine bulacağız.”

Sonra Joan’un yanağına bir öpücük kondurdu.

Joan gözlerini kapayıp derin bir nefes aldı.

O pazartesi günü Joan bir görüşme talep etmek için Antonio’nun ofisine gitti. Uzay görevlerinden kalıcı olarak ayrılıp artık yalnızca Görev Kontrol Merkezi’nde çalışmak istediğini söyleyecekti.

Onu şaşırtan şey, sekreterinin masasının yanından geçerken Antonio’nun onu görüp hemen içeri davet etmesi oldu.

“Aklında ne var, anlat bana,” dedi Antonio öne eğilerek.

Joan, ona kısa süre önce yeğenini yanına aldığını, artık bir nevi tek ebeveyn hâline geldiğini ve uzun süre gezegenden ayrılamayacağını söylemedi elbette. Bunun yerine hem daha doğru hem de daha anlamlı bir şey söyledi.

“Benim yerim yeryüzü. Artık ayaklarımın ikisi de yere basmalı ve yıldızlara buradan bakmalıyım. Yukarıdan değil.”

Evren hakkında öğreneceği çok şey vardı ve bunların hepsini Dünya’da, NASA’daki bu yerde öğrenmek istiyordu.

Antonio onu dikkatle dinledi. “Doğrusunu istersen seni birkaç göreve daha göndermeyi umuyordum,” dedi. “Uzayda uyum sorunları yaşamana rağmen araştırmandan çok memnun kaldık.”

“Anlıyorum, efendim,” dedi Joan.

“Ama Jack’ten önceki görevlerde büyük yardımının dokunduğunu duydum. Sanırım seni Görev Kontrol ekibine dahil etmeye sıcak bakacaktır,” dedi Antonio.

“Eğer bunu değerlendirirseniz minnettar olurum,” dedi Joan.

Antonio başıyla onayladı. “Değerlendireceğim,” dedi.

“Elbette değerlendireceğim.”

“Teşekkür ederim,” dedi Joan. Ayağa kalktı. Antonio onu kapıya kadar uğurladı ama kapı koluna uzandığında duraksadı ve kapıyı açmadı.

“Senden bir konuda yardım isteyecektim,” dedi Antonio.
“Küçük bir şey.”

“Tabii ki,” dedi Joan.

“Bildiğin gibi,” dedi Antonio, “herhangi bir göreve atanmak belirli bir seviyede güvenlik izni gerektirir.”

“Elbette,” dedi Joan.

“Ve güvenlik izinleri, nasıl desem...” Antonio doğru kelimeyi bulmakta zorlanıyordu. “Ahlaken tehlikeli olduğuna inandığımız kişilere verilemez,” dedi sonunda.

Bu cümle Joan’un midesine yumruk gibi indi.

“Evet, efendim.”

“Yargılamak amacıyla söylemiyorum ama bu durum kişileri şantaja açık hâle getirir. Örneğin yüksek borcu olan ya da kumar problemi yaşayan insanların güvenlik iznini iptal etmemiz gerekir, bu da onların uçmasını imkânsız hâle getirir. Aile fertlerinden birinin suç örgütleriyle bağlantısı olan astronotlar da aynı şekilde. Ayrıca, cinsel yönelimi toplumca ‘sapkın’ görülmesi de astronotlarımızı şantaja açık hale getirebilir.”

Joan ve Vanessa çok şey istemiş, çok ileri gitmişti; saf saf istediklerini elde edebileceklerini sanmışlardı.

Yıldızların arasındaki o “tanrıların” hikâyesi de böyle değil miydi? Joan, ömrü boyunca onlara baktığı hâlde hikâyelerini tam anlamıyla dinlememiş, onlardan ders çıkarmamıştı. Hepsi sonunda kibirlerinin bedelini ödemişti.

“Bir konuda açık olmak istiyorum,” dedi Antonio. “Astronotlarımın özel hayatında ne yaptığı beni şahsi olarak ilgilendirmez. Benim görev alanım yalnızca ABD hükümetini ve kamu çıkarını ilgilendiren konularla sınırlıdır.”

“Elbette,” dedi Joan.

“Ekibimi korumak istiyorum. Bir keresinde bana bazı astronot arkadaşlarıyla özel ilişkiler kurduğunu söylemiştin. Belki bunu bir hatırlatma niteliğinde çevrendeki astronotlara iletmeyi kabul edersin?”

“Evet, efendim.”

“Herhangi bir astronotumuzun güvenlik iznini kaybetmesi bölüm için yıkıcı bir darbe olur ve NASA’nın geneline gölge düşürür,” dedi Antonio. “Ve ben... şey, Goodwin, umarım hiçbir zaman o noktaya gelmeyiz.”

“Anlıyorum, efendim,” dedi Joan.

“Teşekkür ederim,” dedi Antonio ve kapıyı açtı. “Seni önümüzdeki gizli görevlerde de katkıda bulunmak üzere Görev Kontrol Merkezi’ne önermek için can atıyorum. Eminim bu denetimlerden de alınının akıyla çıkacaksın.”

“Teşekkür ederim, efendim,” dedi Joan.

O öğleden sonra dersleri başlayan Frances’i ilk gününde okuldan almaya gitti ancak gün boyu başka ne yaptığını hatırlayamadı.

~~~~~

İki hafta boyunca Joan, beynindeki her hücreyi devreye sokarak bir plan yapmaya çalıştı.

Ama ne yapması gerektiğini zaten biliyordu.

Buna rağmen yapacağı şeyden köşe bucak kaçıyordu.

Her sabah Frances’i okula bıraktıktan sonra vaktini olabildiğince uçuşlarda geçirmeye başladı. Kampüs dışında yapılabilecek tüm toplantıları katıldı. Frances’in okul bölgesinde iki odalı daireler bakmak için randevular ayarladı, böylece yıl bitmeden taşınabileceklerdi.

Telefon çaldığında Vanessa’nın telesekretere mesaj bırakmasını bekliyor, sonra da sadece Vanessa’nın evde olmayacağını bildiği saatlerde arayıp ona mesaj bırakıyordu.

Frances’le birlikte Noel ağacı seçmeye ve süs almaya gittiler. Ağacı birlikte süslediler. O sırada Frances, Joan’a okuluna gelip uzaya gitmenin nasıl bir şey olduğunu anlatıp anlatamayacağını sordu.

Joan bu teklifle çok mutlu oldu; Frances’i gururlandırma düşüncesi onu heyecanlandırmıştı. “Elbette!” dedi. Ama içinde varlığını bildiği o sevinci *hissedemiyordu*.

Artık neredeyse hiçbir şeyi hissedemiyordu.

Yalnızca Frances uyuduktan sonra gecenin bir yarısı yatakta yatıp o derin hüzne teslim olarak sessizce ağlıyordu.

Antonio'nun ofisinden çıktığı andan itibaren bir sonraki adımın ne olacağını biliyordu. Ama bununla yüzleşemiyordu.

Vanessa'dan kaçmak başta kolay olmuştu; programı son derece yoğundu, görevine haftalar kalmıştı. Ama gitmeden önce Joan'u görmek için ısrar ettikçe işler zorlaşmaya başlamıştı.

"Gitmeden bir gece önce yanına geleyim," dedi Vanessa, Joan sonunda telefonu açtığında. "Çünkü ikinizi de son bir kez daha görmem gerekiyor."

"Tabii, elbette," dedi Joan.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Vanessa.

"Evet, her şey harika. Seni görmek için sabırsızlanıyoruz," dedi Joan ama bunu söylerken kendi idam fermanını imzalıyor-muş gibi hissetti.

O akşam Vanessa neşe içinde, elinde bir pizzayla çıkageldi ve Frances'in ödevine yardım etti. Joan'un kalbi öfkeyle çarpıyordu.

Ertesi sabah Hank, Griff, Lydia, Steve ve Vanessa, ay sonundaki görev hazırlıkları için Cape Canaveral'a uçacaktı. Belki de bu konuşmayı Vanessa dönene kadar erteleyebilirdi.

Üçü birlikte Scrabble oynadılar. Joan hiçbir kelime bulamıyor, Vanessa ise ona şaşkın bakışlar atıyordu.

"Çıkış kelimesindeki Ç harfini üç kat harf puanına koyabileceğini fark etmedin mi?" diye sordu Vanessa.

"Ah," dedi Joan. "Üzgünüm."

"Benim işime geldi!" dedi Frances; Joan'un Ç harfini kullanarak "çerez" kelimesini yazdı ve oyunu kazandı.

"Peki, tatlım," dedi Joan. "Dişlerini fırçala, pijamalarını giy, birazdan gelip iyi geceler öpücüğünü vereceğim."

Frances odaya gitti.

"Pekâlâ, ne oluyor, Joan?" dedi Vanessa.

"Hı?" Joan masayı toplamaya başladı ama yanından geçerken Vanessa onu kolundan tuttu.

"Joan, ne oluyor?" diye tekrarladı.

"Ne demek istediğini bilmiyorum," dedi Joan.

"Joanie!" diye seslendi Frances. "Yatağımı açmama yardım eder misin?"

Joan odaya gidip kanepeyi açtı. Frances'i yatırdı, üstünü örttü ve iyi geceler diledi.

Kapıyı sessizce kapadığında Vanessa mutfak tezgâhına yaslanmış, ona bakıyordu.

"Jo," dedi Vanessa. "Ne oluyor? Ciddiyim."

Joan gözlerini kapadı. Gözlerini açtığı anda Vanessa'nın çenesi kasılmıştı.

"Sanırım," dedi sessizce, "Frances varken yürütemeyeceğiz."

Ağzından çıkan sözler Joan'u bile şaşırttı, oysa günlerdir bu âni prova ediyordu. Başını ellerinin arasına gömdü.

"Ne diyorsun sen?" dedi Vanessa.

"Bunu nasıl sürdüreceğiz?" dedi Joan. "Artık geceleri senin evinde kalamam. Sen de bende kalamazsın. Sanırım... bu artık gerçekçi değil. Biz. Sen ve ben."

Vanessa'nın çenesi kasıldı, gözleri buğulandı. Joan ise o an ölmek istedi.

Vanessa dudaklarını büzüp başını sallayarak, "Ne zamandır bunu düşünüyorsun?" diye sordu.

"Şükran Günü'nden beri," dedi Joan.

"Yalan söylüyorsun," dedi Vanessa.

"Sadece nasıl söyleyeceğimi bilmiyordum," dedi Joan.

"Yani benden kaçıyordun, öyle mi? Sırf ayrılacak cesaretin olmadığı için?"

"Hayır," dedi Joan. Sonra, "Belki. Her halükârda artık yürümeyecek."

"Katılmıyorum," dedi Vanessa, kollarını göğsünde kavuşturup.

"Peki ne yapacağız? Haftada bir dadı tutup üç kasaba öteye akşam yemeğine mi gideceğiz? Sonra da dadı gitmeden eve dönmek için zamanla mı yarışacağız?"

“Evet!” dedi Vanessa, alçak sesle ama neredeyse bağırarak. “Aynen öyle yapacağız! Ben seni eve bırakırım. Haftada bir gece senin yanında kalırım, sonra Frances uyanmadan kaçırım. Bunu yapabiliriz!”

“Bu bir ilişki değil!” dedi Joan, sesini alçak tutmaya çalışarak.

“Bizim sahip olabileceğimiz tek ilişki bu!” dedi Vanessa. “Ama seninle olabilmek için her şeye razıyım! Bunu göremiyor musun?”

“Senden bunu isteyemem.”

“Ben istiyorum! Sırf seni öpmek için haftada bir kez gizlice evine girerim, gerekirse Frances üniversiteye gidene kadar buna devam ederim. Ne gerekiyorsa yaparım. Seni istiyorum, Joan! Seni sonsuza kadar istiyorum. Daha önce de söyledim, neye mal olursa olsun umurumda değil.”

Joan nefes almakta zorlamıyordu. Mutfak sandalyesine çöküp başını masaya yasladı.

“Jo, anlamıyorum,” dedi Vanessa. “Neden bize bunu yapıyorsun?”

Joan başını kaldırıp ona baktı. Vanessa’nın gözleri yaşlıydı, sesi titriyordu. “Lütfen yapma bunu. Ne olur.”

Joan’un bedeni gevşedi, sonra ağlamaya başladı.

“Biliyorlar,” dedi sonunda Joan.

“Ne?”

“Biliyorlar. NASA biliyor.”

Vanessa’nın yüzü bembeyaz kesildi. “Hayır, bilmiyorlar.”

“Evet, biliyorlar. Çok mu belli ettik bilmiyorum. Ya da biri söyledi. Birkaç ay önce Jimmy bir imada bulunmuştu, o zaman pek önemsememiştim. Şimdi önemsemem gerektiğini anlıyorum. Belki de Antonio’ya gitmiştir. Nasıl öğrendikleri önemli değil, biliyorlar işte.”

“Bu imkânsız,” dedi Vanessa. “Steve bana Antonio’nun hiçbir şeyden haberi olmadığını söyledi.”

“Steve yanılmış.”

“Ama nasıl?”

“Belki Antonio da Donna ya da Jimmy’nin fark ettiği şekilde

fark etti," dedi Joan. "Yani, üç yıldır birlikteyiz ve muhtemelen biz farkında değiliz ama belli ediyoruz."

Vanessa başını iki yana salladı. "Belki onu yanlış anladın."

"Hayır," dedi Joan. "Görev Kontrol işi hakkında konuşmak için ofisine gitmiştim. Çıkmadan hemen önce bana astronotların güvenlik izinlerinin önemini hatırlattı. *Cinsel sapkınlık* gibi görünen durumların bu izinleri tehlikeye soktuğunu söyledi. Çünkü böyle durumlar insanı şantaja açık hâle getirirmiş."

Vanessa irkildi. "Evet, tabii ki açık hâle getirir çünkü insanlar bizim yaşadığımız şeyi utanç verici buluyor! Eğer gizli tutmak zorunda olmasaydık kimse bize şantaj yapmazdı," dedi. "Bunu hiç düşündü mü peki?"

Joan başını iki yana sallayıp derin bir nefes aldı.

Vanessa pes etmedi. "Neden özellikle *sana* söyledi bunu? Bununla neyi ima ediyordu?" dedi.

"Çünkü astronot birliği içinde birçok kişiyle *özel* ilişkilerim olduğunu bildiğini ve bu bilgiyi duyması gerekenlere iletebileceğime güvendiğini söyledi."

"Beni kastediyordu," dedi Vanessa.

"Evet, seni kastediyordu."

Vanessa elini ağzına götürdü.

"Peki ne yapacağız?" dedi.

"Benim yaptığımı," dedi Joan. "Olması gereken bu."

Vanessa gözlerini kapadı. Joan onun göğsünün kalkıp inişini izledi.

"Ayrılmamız gerek," dedi Joan. "Frances buradayken üçümüzün vakit geçirmesi her şeyi daha da açık edecek. Ayrılmamız gerek."

"Hayır--"

"Mecburuz," dedi Joan kararlı bir sesle. "Bu görev için sorun olmaz belki çünkü çok yakında gidiyorsun. Ama bundan sonrakki görevlerin risk altında. Benden ayrılmazsan bir daha asla uzay mekiğine binemezsin."

Vanessa hiçbir şey söylemedi. Parmaklarını tezgâha vurmaya



başladı, tekrar tekrar, ritmik biçimde vuruyordu. Joan başını masaya dayadığı kollarına gömdü.

“Yani bunu mu istiyorsun?” dedi Vanessa. “Senden ayrılmamı mı istiyorsun?”

“Evet,” dedi Joan. “Bunu istiyorum.”

“Belki de kendi işini kaybetmekten korkuyorsun,” dedi Vanessa. “Artık bakman gereken bir çocuk varken işsiz kalmaktan korkmanı anlarım.”

Joan küçümseyici bir şekilde burnundan güldü. “Hayır.”

“O halde neden daha önce söylemedin?” dedi Vanessa. “Neden benden kaçmak yerine anlatmadın?”

*Çünkü sensiz nasıl yaşayacağımı bilmiyorum. Çünkü seni sevmenden önce kim olduğumu bile hatırlamıyorum.* “Çünkü...” dedi Joan ama cümleyi tamamlayamadı.

“O zaman—”

“Ama bu karar kesin,” dedi Joan. “Gitmek zorundasın. Bu konuyu seninle konuşmaya cesaret edebilmem için önce bunu gerçekten yapabilecek kadar güç toplamam gerekiyordu. Ama artık biliyorum, bunun başka yolu yok. Hiçbir konuda bu kadar net olmamıştım.”

Joan gözlerini kapadı. Açtığında Vanessa tam karşısında durmuş, ağlıyordu.

“Jo, lütfen—”

“Vanessa, bu tartışmaya açık değil. Bunca yıldır uğraştığın her şeyi riske atmaya izin veremem. Bitti.”

Vanessa başını öne eğdi.

“Lütfen beni arama,” diye devam etti Joan. “Lütfen bir daha buraya gelme.”

“Bunu nasıl yaparsın—”

“Bir gün biriyle tanışacaksın,” dedi Joan. “Bu işin içinde olmayan biriyle. Onunla bunu gizli tutabilirsin. Bizim ilişkimizden daha güvenli olur. Hak ettiğin her şeyi elde edebilirsin. Ama bunları benimle birlikte yapamazsın.”

“Ben—”

Joan bu konuşmaya bir saniye daha dayanamazdı. Bitmesi gerekiyordu. Ayağa kalktı.

"Vanessa, git artık," dedi.

"Joan--"

"Gitmen gerek. Evimden gitmeni istiyorum."

"Peki ya Frances..." dedi Vanessa, yüzünden süzülen bir damla yaşla. "Onunla vedalaşmama bile izin vermiyorsun."

"Biliyorum," dedi Joan. "Elimden geldiğince her şeyi ona anlatacağım. O iyi olacak."

Vanessa gözlerini Joan'a dikti.

Ama Joan haklıydı, ikisi de bunu biliyordu.

Vanessa'nın gözleri kısıldı, dudakları gerildi. "Benim de söz hakkım olmalıydı," dedi.

Joan başını iki yana salladı. "Söylenecek hiçbir şey kalmadı."

"Ne kadar iğrenç bir şey yapıyorsun, farkında mısın?" dedi Vanessa.

"Umurumda değil," dedi Joan.

Vanessa hiçbir şey söylemeden anahtarlarını kapıp kapıya yöneldi. Bir anlığına Joan, kapıyı çarpacağını sandı ama çarpmadı.

Vanessa kapıyı sessizce kapadı. Joan, bunu Frances'i uyandırmamak için yaptığını biliyordu. Vanessa'nın peşinden gitmek, ona onsuz yaşamayacağını söylemek istiyordu, yeğenini bu kadar seven bir kadını kaybedemeyeceğini.

Ama kapı yerine oturduğunda Joan salonun ortasına çöküp ağlamaya başladı. Hıçkırıklar göğsünden bacaklarma kadar bütün bedenini sarsıyordu. Bir süre sonra yerden kalkmaya çalıştı ama hâlâ ağlıyordu. Gözyaşlarının haliya bıraktığı ıslak izleri görebiliyordu; yerde sadece birkaç dakika geçirmişti ama orası bile nemlenmişti.

Sonra telefon çaldı.

Joan ahizeyi kaldırdığında tek kelime duydu.

"Hayır."

Joan'un nefesi yavaşladı, gözyaşlarını silmeye çalıştı.

"Hayır, Joan," dedi Vanessa'nın sesi.

“Neredesin?” diye sordu Joan.

“Sokağın karşısındaki ankesörlü telefondayım çünkü aptallık edip beni içeri almayacağını düşündüm,” dedi Vanessa.

Joan pencereye koştu.

Orada, ankesörlü telefonun yanında başını kaldırmış ona bakıyordu. “Hayır. Duyuyor musun beni? Hayır,” dedi Vanessa.

“Vanessa, bunu yapma, onlar–”

“Seni dinledim,” diye bağırdı Vanessa. “Ama sen beni hiç dinlemedin. Şimdi konuşma sırası bende. Cevabım hayır. Kesinlikle hayır. Antonio’nun ne dediği umurumda değil. Benden ne alabilirlerse alsınlar, umurumda değil. Bir daha asla o lanet uzay mekiğine adım atamayacak olsam bile umurumda değil. Hayır, Joan. Seni ve Frances’i bırakmayacağım. Bırakmayacağım. Bana ne yapmam gerektiğini de söyleyemezsin.”

Joan gözyaşlarını sildi, Vanessa’nın ankesörlü telefonun başında öfkeyle bağırışını izledi.

“Bana söz hakkım olmadığını söylemeye hakkın yok,” diye devam etti Vanessa. “Ve bu gece bana bunu yapmaya da hakkın yoktu.”

“Özür dilerim,” dedi Joan, “ama–”

“Ben bunu istemedim!” diye bağırdı Vanessa. “Yeğeninle kaynaşmayı, aptal kardeşinle uğraşmana yardım etmeyi, anne babanla tanışmayı ben istemedim! Birlikte dünyanın bana asla izin vermeyeceğini sandığım bir hayat kurabileceğimizi hayal etmeyi. Bunu ben istemedim! İsteyen sendin!”

“Ben–”

“Şimdi de bir herif seni korkuttu diye her şeyden vaz mı geçeceksin? Hayır! Bunu kabul etmiyorum. Seni seviyorum. Frances’i de seviyorum ama sırf korktuğun ya da benim için daha iyi olacağını sandığın için onu benden uzaklaştırmaya izin vermem.”

“Tek istediğin mekik kullanmak,” dedi Joan.

“İstediğimdi,” dedi Vanessa. “Geçmiş zaman. Ama sen beni değiştirdin. İsteklerimi, hayatımda mümkün olabilecek her şeyi değiştirdin.”

Vanessa nefesini kontrol etmekte zorlanıyordu. "Bir insana bunu yapmak... Onları hak etmediklerini sandıkları şeyleri hak ettiklerine inandırmak ve sonra da ellerinden almak ne kadar korkunç bir şey."

"Üzgünüm," dedi Joan. "Çok üzgünüm."

Pencereden dışarı bakan Joan, Vanessa'nın ona baktığını gördü. "Lütfen beni göndermeye çalışma," dedi Vanessa, artık hıçkırıyordu. "Lütfen."

"Ama hayal ettiğin her şeyi kaybedebilirsin."

"Bırak kaybedeyim," dedi Vanessa. "Bırak ne istiyorlarsa alsınlar. Yeter ki seni almasınlar."

Joan'un gözlerinden yaşlar süzüldü.

"Yukarı gelir misin?" diye sordu.

"Beni içeri alıp konuşmama izin verecek misin?" dedi Vanessa.

"Evet," dedi Joan. "Elbette."

İki dakika sonra Vanessa, Joan'un kapısının önündeydi. Yüzü kıpkırmızıydı. Joan, Vanessa'yı böyle ağlatmaktan nefret etti. Ama durumu inkâr etmek hiçbir şeyi çözmeyecekti.

"Ben kendim için endişelenmiyorum," dedi. "İşimden olsam bile fark etmez. Gerekirse başka bir üniversitede iş bulur, birinci sınıflara ders veririm. Umurumda değil. Ama sen, bunca emek verdiğin şeyi bir çırpıda bırakamazsın."

"Sana söyledim," dedi Vanessa. "Umurumda değil."

"Ama benim umurumda," dedi Joan. "Belki sen mantıklı olanı yapacak kadar kendini düşünmüyorsun ama ben seni koruyamazsam kendimi asla affetmem."

Vanessa Joan'un yüzündeki yaşları sildi.

"Benim için en iyisini bildiğini sanıyorsun ama aslında bilmiyorsun."

Joan iç çekti. "Ama..."

"Ne olacağını bilmiyorum," dedi Vanessa. "Ancak mesele sen ya da uzay mekiği arasında seçim yapmaksa o zaman siktir et uzay mekiğini."

Joan başını öne eğdi ve gülmeye başladı. Sonra başını kaldırıp Vanessa'ya baktı.

"Âşık olduğum kadın bunu asla söylemezdi," dedi.

Vanessa çarpık bir gülümsemeyle ona baktı.

"O zaman sanırım âşık olduğun kadın ben değilmişim," dedi.

Üç yıldan uzun bir zaman önce Vanessa, Joan'u ilk kez şimdi önünde durdukları kapıya doğru itmişti. Joan ona hep yalnız kalacağını düşündüğünü söylemişti. Vanessa da diğer insanların sahip olduğu şeylere asla sahip olamayacağını.

Ama belki ikisi de yanılmıştı.

Joan onu kendine çekti ve kapıya yaslayıp öptü.

"İkimiz de aptalız, biliyor musun?" dedi.

Vanessa gülümsedi. "Biliyorum."

"Peki planın ne?" diye sordu Joan.

"Henüz bir planım yok," dedi Vanessa. "Ama bulacağım."

"Gerçekten bulacak mısın?"

"Bulacağım."

"O hâlde şununla başlayalım," dedi Joan. "Çaktırmadan buradan çık git. Karantinadayken beni arama. Böylece seni LR9 görevine çıkmaktan alıkoyacak bir nedenleri olmaz. Döndüğünde bir yolunu buluruz."

"Tamam," dedi Vanessa, Joan'un boynuna bir öpücük kondurarak. "En azından CAPCOM'luk yapacaksın. Yani yakında sesini duyabileceğim."

"Seni bekleyeceğim," dedi Joan. "Hatta."

## 29 ARALIK 1984

“Houston, beni duyuyor musun? Lydia’nın ne kadar zamanı kaldığını sordum?” diye seslendi Vanessa, yük bölmelerinden. Derin nefesler alıp veriyor, sakın kalmaya çalışıyordu. Ama yük bölmesi kapağının tam olarak kapanamayabileceği gerçeği içini kemiriyordu. *Nasıl? Nasıl? Buraya nasıl gelmişlerdi?* Daha birkaç saat önce Hank’le Steve, kimin barbeküsünün daha iyi yandığına dair şakalaşıyorlardı. Griff ise kahvaltısını bir poşetten içmenin rezilliğinden yakınıyordu. Şimdi herkes gitmişti. Bir tek o ve Lydia kalmıştı. *Nasıl?*

“Yörüngeden çıkış fırsatını kaçıırırsak Lydia hayatta kalabilir mi?” diye sordu Vanessa.

Joan cevap vermedi. Ama Vanessa yanıtı biliyordu. Hepsi biliyordu.

Sonunda Joan konuştu. “Lydia’nın hayatta kalıp kalamayacağını bilmiyoruz,” dedi. Ardından sanki bir itirafta bulunuyormuş gibi sesini alçalttı. “Ama uçuş doktoru hayatta kalmasının pek mümkün olmadığını düşünüyor.”

*Lanet olsun.*

Vanessa elini kaskına vurdu. *Tak. Tak. Tak. Tak. Tak.*

“Yani Griff’i kaybettik,” dedi. “Yük bölmesi kapaklarımı onarmak için bir dakika daha harcarsam Lydia’yı da kaybedebilirim.”

“Evet,” dedi Joan. Vanessa, Joan’un sesini sabit tutmak için ne kadar zorlandığını açıkça duyabiliyordu. “Ama bunun senin hayatta kalman için tek yol olduğuna inanıyoruz.”

“Fakat kapakları tamir edebileceğimin hiçbir garantisi yok,” dedi Vanessa.

“Anlıyoruz. Ancak atmosfere giriş sırasında kaç kilit açık kalırsa mekik dayanabilir, bunu tam olarak bilmiyoruz. Seni kaybetmeyi göze alamayız.”

Vanessa başını iki yana salladı. *Nasıl olur da bu gerçekten yaşanıyor olabilirdi?*

“Beni duyuyor musun, Ford?” dedi Joan sesini yükselterek. “Seni kaybetmeyi göze alamayız dedim.”

“Bir şeyi netleştirmek istiyorum,” dedi Vanessa. “Kalıp kapakları onarmaya çalışsam da mekik büyük olasılıkla dayanmayıp infilak edecek. Yani senin tahminin de bu, değil mi?”

“Bizce *Navigator*’ı yere indirme şansımız, senin kapakları onarmayı denemene bağlı,” dedi Joan.

Vanessa o anda burada, yörüngede öleceğini anladı. Uzay mekiği *Navigator*’ın içinde.

Gençlik yıllarında yaşadıklarını düşündü; o zamanlar tehlikeyle nasıl da dans ettiğini, ölüme meydan okuduğunu. *Ne kadar da aptalmışım meğer.*

Şu anda ölüm ona hiç olmadığı kadar yakındı ve her bir zerreyle ölüme karşı direnmek istiyordu.

Gençken uyuşturucu kullandığı, uçakları dağların üzerinde fazla alçaktan uçurduğu günlerde annesi bir keresinde ona ölmeye mi çalıştığını sormuştu. Bir gece mutfak masasında hıçkıra hıçkıra ağlamış, Vanessa’ya yaşamına sahip çıkması için yalvarmış, onu çocuksuz bırakmamasını istemişti.

Vanessa şimdi annesinin onu görebilmesini öyle çok isterdi ki. Kendine ne kadar inanılmaz bir hayat kurduğunu ve o hayatı yaşayabilmek için ne kadar çabaladığını.

Tek istediği eve dönmekti. Eve gidip annesinden özür dilemek. Joan’u ve Frances’i bulmak.

*Joan. Joan. Joan. Joan. Joan.*

“Eğer yük bölmesi kapağını tamir etmeye çalışırsam, hatta onları kapatmayı başarsam bile Lydia’nın öleceğini kesin olarak biliyorum,” dedi Vanessa.

“Ne demek istediğini anlıyoruz. Ama sen yük bölmesi kapaklarını onarmazsan mekik büyük olasılıkla yere inemeyecek. Bu da Lydia’nın kurtulamayacağı anlamına geliyor,” dedi Joan. Vanessa, sesindeki güce ve dürüstlüğe hayran kaldı.

Mandalların kapanma şansıyla Lydia’nın hayatta kalma şansını karşılaştırabilecek belirli bir istatistik yoktu. Yani bu sorunun somut bir cevabı da yoktu. Şu an Vanessa’yı dinleyen herkes bunu biliyordu.

“Lydia beni kurtardı,” dedi Vanessa. “Mekiği kurtardı. Hepimizi kurtarmaya çalıştı.”

“Katılıyorum,” dedi Joan.

Vanessa bekledi, sonra Joan gün boyu kullandığından daha yumuşak bir sesle yeniden konuştu. “Biliyoruz. Biliyoruz,” dedi ve ardından, “Ama seni kaybedemeyiz,” diye ekledi.

Vanessa gözlerini kapadı. Nefesinin hızlandığını hissediyordu. O kapakları onarmayı denemek istiyordu. Eve gidip Dünya’nın toprak ve yağ kokusunu içine çekmek istiyordu. Annesine kavuşmak, Joan’un yüzünü yeniden görmek istiyordu.

Joan’un yüzünü yeniden görebilmeyi öylesine çok istiyordu ki... Tanrı’ya Joan’un yüzünü yeniden görebilmek için yalvardı.

~~~~~

Joan, Vanessa söylemeden önce olacakları anlamıştı.

Görev Kontrol Merkezi’ndeki herkesten önce ne olacağını biliyordu.

Bunun *yaşanabilecek* tek şey olduğunu da biliyordu.

Kontrol odasına kargaşa hâkimdi. Ray ve Jack, Lydia’nın ne kadar zamanı kaldığı konusunda hararetle konuşuyorlardı. RMU, atmosfere yeniden girişte mekiğin dayanıp dayanamayacağına dair olasılıkları hesaplarken bilgisayarlar cızırdıyor, ekranlar yanıp sönüyordu.

Ama Joan, gözlerini telemetri ekranından ayırmadan öylece bakıyordu.

Kasları bir anlığına gevşemişti, ruhunun bedeninin derinliklerine çekildiğini hissediyordu.

Vanessa'yı, birazdan yapacağı şeyi neden yapacağını bilecek kadar seviyordu.

Ama aynı zamanda *öfkeden deliye dönmüştü*.

Vanessa gözlerini kapayıp içindeki karanlığa baktı. Joan'un konuşmadığını fark ettiğinde bunun nedenini anlamıştı; ona düşünmesi için zaman tanıyordu.

Cevabı bulduğunda –ki bu cevap çok açıktı– Vanessa bunun yapabileceği en zalimce şey olduğunu biliyordu. Sevdiği kadına yapabileceği en gaddarca şeydi.

Ama başka bir seçim yaparsa kendini affedemeyeceğini de biliyordu.

Joan'a bir söz vermişti. Her sabah uyanıp yeniden onu seçeceğine dair bir söz. Sonsuza dek.

Ama şimdi o sözü bozmak zorundaydı.

"Lydia'yı ölüme terk edemem," dedi Vanessa.

"Biliyorum," diye fısıldadı Joan. "Biliyorum."

Vanessa, Joan'un sesindeki kaygıyı duyabiliyordu. Mikrofondan ona uzanıp elini tutmak, ondan özür dilemek istedi. Ona, eğer yeniden seçme şansı olsaydı sırf bu acıdan korumak için onunla tanışmanın verdiği mutluluktan bile vazgeçebileceğini, hatta her şeyini feda edeceğini söylemek istedi.

"Üzgünüm, hayatım," demek istedi, hıçkırıklarının arasında. "Çok üzgünüm."

Ama bunu diyemezdi.

Vanessa'nın yapmak üzere olduğu şey, hayatına mal olmasa bile NASA'daki kariyerini bitirecekti. Fakat Joan'un hayatı devam edecekti. O, mükemmel bir CAPCOM'du. Vanessa bunu mahvedemezdi.

Bu yüzden sadece, "Houston, yapacağım şeyin neden olacağı acıdan derin bir pişmanlık duyuyorum," diyebilirdi.

Karşıdan hemen bir yanıt gelmeyince konuşmaya devam etti. "Ama Lydia'yı kurtarmak için elime geçen son fırsatı denemeden yaşayamam."

Eğer yük bölmesi kapaklarını yeterince güvenli şekilde kapabilirse ikisini birden kurtarabilecekti. Fakat denemeye devam ederse yalnızca kendisini kurtarabilecekti.

"Navigator," dedi Joan. Sesi güçlü çıkıyordu ancak Vanessa çatallanmaya başladığını hissetti. "Senden yük bölmesi kapakları üzerinde çalışmaya devam etmeni istiyoruz. En azından seni sağ salim eve getirebilmemiz için. Jack'in şu anda verdiği emir bu. Duyuyor musun, Vanessa Ford? Bu, Jack'in emri."

Vanessa başını onaylarcasına salladı, gözlerini kapadı.

Joan'un söylediği o cümle zihninde yankılandı.

Bu, Jack'in emriydi.

Aletleri toplamaya başladı, hepsini takım çantasına yerleştirdi. "Anlaşıldı, Houston," dedi. "Ama kapaklar şu anda olduğu gibi kalırsa Lydia'nın kurtulma ihtimali daha yüksek."

"Navigator, tüm--"

"Eğer hayatta kalırsam NASA bana ne isterse yapabilir," dedi Vanessa. "Beni kınasınlar, işten atsınlar, tutuklasınlar, umurumda değil. Kokpite dönüyorum ve yeniden giriş prosedürlerini başlatıyorum."

"Navigator, buna yetkin yok--"

"Herkes beni dinlesin, şu an kimseyle bu konuyu tartışmıyorum," dedi.

Joan'un, kimsenin onu fikrinden caydıramayacağını anlaması gerekiyordu. Yoksa Joan bugün olacak her şeyin suçunu kendinde arayacaktı. Yıllar boyunca bugünü tekrar tekrar hatırlayıp Vanessa'yı caydırmak için başka ne diyebilirdim diye kendini yiyip bitirecekti. Vanessa'nın buna izin vermeye niyeti yoktu.

Vanessa, Joan'un bunun kaçınılmaz olduğunu anlamasını istiyordu.

O doğduğu anda bu son zaten yazılmıştı.

"Şu anda pek çok kişinin beni dinlediğini biliyorum," dedi Vanessa. "Protokolü çiğnediğimin farkındayım. Bu kaydı daha sonra dinleyecek olan herkes için söylüyorum: Bunu tek başıma yapıyorum. Kararı ben verdim. Joan değil. Jack değil. NASA'dakiler değil.

“Bu aracı indirebilecek tek kişi var. O da benim. Bu yüzden kararı ben vereceğim. Benim kararım sa Lydia Danes’in hayatını kurtarmayı denemek. Karar verildi. Başka hiçbir tartışmayı kabul etmeyeceğim.”

Joan artık ağlıyordu. Vanessa onun nefesinin kesildiğini duydu. “Navigator–”

“Joan,” dedi Vanessa yumuşak bir sesle. “Ne olacağını bilmiyoruz, tamam mı? Önümüzdeki birkaç saatin neler getireceğini bilmiyoruz. Yük bölmesi kapaklarındaki eğriliğin aerodinamik etkilerini bilmiyoruz. Atmosfere yeniden girişte ne olacağını da kesin olarak bilmiyoruz. Mekik, geçmişte imkânsız sandığımız pek çok şeye dayandı. Şu anda bu riski alıyorum. Çünkü Lydia onu eve götürmem için bana ihtiyaç duyarken burada kapaklarla vakit kaybedemem. Onlarla uğraşmayacağım. O yüzden bunu benden tekrar isteme. Lydia’yı eve getirmek için bir turdan az süremiz kaldı. Bir dakikamı bile alırsan ikimizin de hayatını daha fazla tehlikeye atarsın.”

Bir süre sessizlik oldu.

“Anlaşıldı,” dedi Joan sonunda.

Vanessa, bu kararı verenin Joan olmadığını biliyordu. Görev Kontrol Merkezi’nde Jack’in Joan’a baktığını ve başını onaylarcasına salladığını hayal etti.

Öte yandan o sözleri söylemenin Joan’un içini parçaladığını da biliyordu.

Yine de Joan onun için o sözleri söylemişti.

~~~~~

Joan, Görev Kontrol Merkezi’ndeki konsolunun başında oturuyordu, nefes alamıyordu. Bedeni artık nefes almayı istemsiz bir refleks olarak yapmayı bırakmıştı. Bunun yerine birkaç saniyede bir hıçkırarak nefes alıyor, ardından sertçe veriyordu. Sonra yine soluğunu tutuyordu.

Bu durum yarım saattir böyleydi. Görev Kontrol’deki herkes, hasar görmüş bir mekikteki bilinci yerinde tek astronotun emre itaatsizliğini nasıl idare edeceklerini çözmeye çalışıyordu.

Jack ve ekibin geri kalanı, Vanessa söylemeden önce Joan'un zaten bildiği gerçeği kabullenmişlerdi.

"Yapabileceğimiz tek şey erken yörüngeden çıkışı desteklemek," demişti Jack, Vanessa emirlere karşı gelerek hava kilidine girdiğinde. "Ayrıca elimizden geleni yapıp *Navigator*'ın mevcut koşullar altında atmosfere yeniden girişte dayanmasını sağlamak."

Şu anda mühendisler Vanessa'nın verdiği belirsiz verilerle atmosfere yeniden girişte mekiğin ne oranda dayanabileceğini hesaplamaya çalışıyordu.

Joan, konsolunun başında oturmuş, nefesini düzene sokmaya uğraşıyordu.

Daha önce hiç böyle bir şey yaşadığını hatırlamıyordu.

Ama daha önce bir sandalyede oturup gerçekte bütün hayatı tehlikeyken sıradan bir meslektaşını kaybetmekten korkuyormuş gibi de yapmamıştı.

Yörüngeden çıkış ateşlemesi birkaç dakika içinde başlamak zorundaydı. Son hazırlıklar tamamlanıyordu. Joan odada etrafına bakınırken bir kez daha hıçkırarak nefes aldı.

Antonio kontrol odasına girmişti. Ellerini arkasında birleştirmiş hâlde sağ tarafta durmuş, telemetri ekranına bakıyordu.

Gözlerini çevirip Joan'a baktı ve yaşlı gözlerle başını aşağı yukarı salladı. Joan, kaşlarının arasındaki çizgiden Vanessa için endişelendiğini anlamıştı.

Joan, Antonio'ya büyük bir öfke duyuyordu. Aynı zamanda mekiğe de. İçinde küçük bir kıvılcım gibi başlayan bu öfke koca bir yangına dönüşüyordu.

Ama bundan da öte, hiç bu kadar uzun süren bir korku hissetmemişti. Sanki sonu olmayan bir düşüşün içindeydi. Nabızı, derisini döver gibi atıyordu.

Fakat şu anda kimsenin onun öfkesine, korkusuna ya da paniğine ihtiyacı yoktu. Soğukkanlılığına ihtiyacı vardı.

CAPCOM olmasına ihtiyaçları vardı.

Vanessa eve döndüğünde Joan ona vargücüyle, sesi kısılın-

caya kadar bağıracaktı. Sonra da kollarına atılıp hıçkıra hıçkıra ağlayacaktı.

Ama şimdilik Vanessa Ford'un ihtiyaç duyduğu CAPCOM olacaktı.

Bunu onun için yapabilirdi. Yapmak zorundaydı.

Onu sevmenin tek gerçek yolu buydu.

---

Vanessa pencereden dışarı, Joan'un adını mutlaka bileceği bir yıldızla bakıyordu. Ama görüşü bulanıklaşmıştı. Yerçekimsiz ortamda gözyaşları akıyor, kirpiklerinin altında birikip orada asılı kalıyordu.

Görüşünü netleştirmek için kolunu kaldırıp iniş tulumunun koluyla yüzünü sildi.

Yanındaki koltukta baygın hâlde oturan Lydia'ya döndü. Bir an onun elini tutup sıkıca kavradı.

"İşte gidiyoruz," dedi Lydia'ya.

"*Navigator*, burası Houston," dedi Joan. "Yörüngeden çıkış ateşlemesini şimdi başlatmamız gerekiyor."

İşte beklediği sesi duymuştu.

O sakın, dingin sesi.

Belki de Vanessa dünyadan çok fazla şey istemiş, sınırlarım sonuna kadar zorlamıştı.

Ama şu anda yanında Joan'un sesi olduğuna göre demek ki bir şeyi doğru yapmıştı.

---

"Houston, burası *Navigator*. Yörüngeden çıkış ateşlemesini başlatmaya hazırım."

Joan, kendine ateşlemenin bu işin en kolay kısmı olduğunu hatırlattı. Sanki Vanessa arabayı çalıştırmaya hazırlanıyormuş gibi davranıyorlardı. Oysa asıl mesele ondan sonra, mekik atmosfere yaklaşırken yaşanacaktı. Joan, henüz bunu düşünmek bile istemiyordu.

“Başlayalım,” dedi Jack. Elini havaya kaldırıp hazır olduğunu işaret etti. “Yer Kontrol, yörüngeden çıkış ateşlemesi için hazır mıyız?”

“Hazırız.”

“Yönlendirme?”

“Hazır.”

“Uçuş Dinamiği?”

“Hazır.”

“İtki Sistemleri?”

“Hazır.”

“Yönlendirme ve Yolculuk Kontrol?”

“Hazır.”

“Uzaktan Yönlendirme Sistemi?”

“Hazır.”

“Yaşam Destek?”

“Hazır.”

“Uçuş Faaliyetleri?”

“Hazır.”

“Veri İşleme?”

“Hazır.”

“İletişim?”

“Hazırız.”

“Yardımcı İtki?”

“Hazırız.”

“Doktor?”

“Hazır.”

Jack, Joan’a bakıp başıyla onayladı. “Yörüngeden çıkış ateşlemesi için onay verildi.”

“*Navigator*, burası Houston,” dedi Joan. “Yörüngeden çıkış ateşlemesi için izin verildi.”

“Anlaşıldı,” dedi Vanessa. “Yörüngeden çıkış ateşlemesine başlıyorum.”

Görev Kontrol’deki herkes –yerde, yönetici bölümünde, hatta arkadaki tiyatro salonunda olanlar bile– tedirgin gözlerle telemetri ekranlarına bakıyordu.

Öncelikle Vanessa'nın *Navigator*'ı doğru konuma getirmesi gerekiyordu. Mekik ters dönüp kuyruğunu gitmek istediği yöne çevirmeliydi.

Görev Kontrol'deki herkes nefesini tutmuş, ekrandaki verileri izliyordu.

Mekik yavaşça doğru pozisyona geçti.

"Uçuş, İtki Sistemleri konuşuyor. Ateşleme için konfigürasyon uygun."

Ortak bir nefes verildi, odada bir anlık rahatlama oldu.

Joan konuştu: "*Navigator*, ateşleme için konfigürasyon onaylandı."

"Anlaşıldı, Houston. Uygun konfigürasyonla ateşlemeye başlıyorum."

Üç dakikalık ateşleme boyunca Joan'un zihnine geleceğin gölgesi sızmaya çalıştı. Gözlerini bir an bile kırpmadan karşıya bakıyor, sonrasında olacakları aklına getirmemeye çalışıyordu.

Ateşleme sona erdiğinde kendini yeniden âna odaklanmaya zorladı.

"Uçuş, Yönlendirme konuşuyor. Ateşleme başarılı. Denge ayarı gerekmiyor."

"Anlaşıldı," dedi Joan. "Ateşleme başarılı, *Navigator*. Denge ayarı gerekmiyor."

"Anlaşıldı, Houston. Denge ayarı gerekmiyor."

Joan, bir an için kendine Vanessa'nın Dünya'ya ayak bastığını hayal etme izin verdi.

Jack ana hatta, "Harika iş çıkardınız, millet! Ateşleme tamamlandı, şimdi sonrası için çalışıyoruz. İtki Sistemleri, sapma var mı?"

"Olumsuz, Uçuş. Hiçbir sapma yok."

Jack başıyla onayladı.

Bundan sonrasında ne yapılacağını mekik biliyordu. Yerleşik yönlendirme sistemi, itici motorları ateşleyerek *Navigator*'ı ters ve geriye dönük pozisyondan öne, burun aşağı dönük konuma getirip atmosfere girişe hazırlayacaktı.

Her şey kusursuz işlese bile Dünya atmosferine giriş tehli-

keliydi. Yeniden girişte oluşan basınç, mekiğin dış yüzeyinin sıcaklığını 1700 dereceye kadar çıkarabiliyordu. Bu, korumasız bir uzay aracını ve içindekileri tamamen yakmaya yetecek bir sıcaklıktı.

Ama mekik, ısıya dayanıklı paneller ve koruyucu katmanlarla kaplıydı; giriş manevrası mükemmel yapılır ve yük bölmesi kapakları sıkıca kapalı olursa bu ısıya dayanabilecek şekilde tasarlanmıştı.

Joan kendine, mekiğin bu tür zorluklara karşı tahmin edilen- den daha fazlasına dayanıklı olduğunu hatırlattı. Bunu önceki görevlerde görmüşlerdi. Tutunduğu tek dal buydu.

"Houston, burası *Navigator*."

Joan doğrulup öne eğildi. "Seni duyuyoruz, *Navigator*."

"Hint Okyanusu'nun üzerindeyim."

"Onaylandı, seni Hint Okyanusu üzerinde görüyoruz."

"Atmosfere yeniden giriş bir saatten az bir sürede başlayacak."

"Onaylandı, *Navigator*."

"Goodwin, bağlantıyı--"

"Ford, duyuyor musun? Sinyalini kaybettik."

"Hayır, buradayım. Sadece... Şey, bir şey söylemek istiyorum. Öncesinde... İnsanların dinlediğini biliyorum. Beni duyduklarını biliyorum ama... Herkese ne kadar üzgün olduğumu söyler misin?" dedi Vanessa.

"Anlaşıldı," dedi Joan.

"Hayır, lütfen dinle beni," dedi Vanessa. "*Çok üzgünüm.*"

Joan gözlerini kapadı.

"Uzay hakkındaki şarkılardan hangisinin daha iyi olduğuna dair tartıştığımız zamanı hatırlıyor musun?"

"Elbette hatırlıyorum," dedi Joan.

"O konuda ne kadar takıntılıydım," dedi Vanessa. "Kendimi çok aptal hissediyorum. Griff'e ne kadar kızmıştım."

"O seni anlıyordu," dedi Joan. "Onun seni anladığını biliyorsun, değil mi?"



“Biliyorum. Elbette biliyorum.”

Joan’un göğsü sıkıştı ama hemen kendini toparladı.

“Sanırım ikimiz de –Griff ve ben– seni dinlemeliydik,” dedi Vanessa. “Baştan beri hep sen haklıydın.”

“Ford, benim seçtiğim şarkı *Susam Sokağı*’ndandı,” dedi Joan.

Vanessa gülmedi. “Evet, ama... aslında o kadar basitti, değil mi? Buraya çıkıyorsun ve o ya da bu nedenden dolayı tek istediğinin eve dönmek olduğunu fark ediyorsun.”

Joan bir süre sessiz kaldı. Jack arkadan yaklaşıp hemen yanında durdu. Joan ona bakmaya cesaret edemedi; onun anlayıp anlamadığını görmek istemiyordu.

“Goodwin, beni duyuyor musun?” dedi Vanessa.

“Elbette,” dedi Joan başını aşağı yukarı sallayarak. “Evet, duyuyoruz. Anlaşıldı.”

“Eve dönmek istiyorum.”

“Biliyoruz,” dedi Joan. “Biliyoruz.”

“Sadece Lydia olmadan yapamam. Yaparsam vicdan azabından kurtulamam.”

Joan ne diyeceğini bilemedi.

*Bu yanını sevmeden seni sevdiğimi nasıl iddia edebilirim?*

“Ford’a iletmeni istediğim bir mesajım var: Onu tekrar gördüğümde sırtına vurup tebrik edeceğim, Antonia da onu anında görevden alacak. Ve bunların ikisi de aynı anda olacak,” dedi Jack.

Joan ona baktı. Jack’in gözleri kan çanağına dönmüştü. Yüzündeki gülümseme o kadar zorlama, o kadar sahteydi ki altındaki acıyı net olarak görebiliyordu.

Ama yine de mesajı ilettili.

Vanessa gülmeye çalıştı. “Kim var orada?” diye sordu. “Uçuş merkezinde, sanırım şimdiye epey misafiriniz toplanmıştır.”

Joan etrafına baktı. Ne söylemesi gerektiğini bilemiyordu.

Jack araya girdi. “Ona herkesin burada olduğunu söyle. Onun için buradalar. Donna’yla küçük kızının da burada olduğunu söyle. Helene’in de. Ona bütün astronotlar birliğinin şu anda ruhen onunla birlikte olduğunu söyle. Herkesin onu desteklediğini.”

Joan başıyla onaylayıp iletişim hattına döndü. "Ford, tanıdığın hemen hemen herkes burada," dedi.

"Annem biliyor mu?" diye sordu Vanessa. Sesindeki neşeli tonu korumaya çalışsa da Joan giderek kontrolünü yitirdiğini duyabiliyordu.

Joan, Jack'e baktı. O da başını onaylarcasına salladı. "Evet," dedi Joan. "Annen biliyor."

"Muhtemelen korkuyordur."

*Evet, kesinlikle dehşete kapılmıştır. Önümüzdeki bir saati nasıl atlatacağını bile bilmiyordur.*

"Korktuğunu sanmıyorum," dedi Joan. "Kızının neler yapabileceğini biliyor. Ne kadar güçlü biri olduğunu da."

"Evet," dedi Vanessa. "Belki."

Joan, geleceğin ağırlığının bir kez daha üzerlerine çöktüğünü hissetti. Bir şeyler söylemezse hayatı boyunca bunun yüküyle yaşayacağını biliyordu.

"Sen yürekli bir kadınsın, Vanessa Ford," dedi. "Tahmin edildenden daha da yürekliisin. Olağanüstü bir karakterin var. Baban da seninle gurur duyardı."

Vanessa bir an sessiz kaldı. Sonra, "Joan, sana bir şey sorabilir miyim?" dedi.

"Dinliyorum," dedi Joan.

"Hayır, Joan," dedi Vanessa. "Sana bir şey sormam gerekiyor. O şeyi sormamda sakınca var mı?"

Joan, yardım edebilirmiş gibi Jack'e baktı ama Jack de onun kadar çaresizdi. Vanessa'nın ne demek istediğini yalnızca Joan anlayabiliyordu.

"Evet," dedi Joan. "Ne istersen."

Vanessa derin bir nefes verdi. "Frances'e yük bölmesi kapaklarını onarmayı gerçekten istediğimi söyler misin? Ama aynı zamanda içten içe kararsız kaldığımı da iletir misin?"

Joan, gözlerine dolan yaşların dökülmesini engellemek için yanağının içini ısırdı.

"Joan? Beni duydun mu?" diye sordu Vanessa.

“Duydum,” dedi Joan. Ve sonra, “Duydum, Vanessa,” diye ekledi. Sesini sabit tutmaya çalışıyordu. “Ona söyleyeceğim. Elbette söyleyeceğim.”

“Onun ya da başka birinin –şu anda bunu dinleyen herhangi birinin– benim yaşamaya değer bir şeyim olmadığını sanmasını istemem. Çünkü var. Gerçekten var. Tamam mı? Sence herkes bunu anlamış mıdır?”

Joan derin bir nefes aldı ve Jack’le göz göze geldi. Ağlamaya başladı. Jack başını hafifçe aşağı eğdi, o kadar kısa bir hareketti ki Joan neredeyse fark etmedi. Ama bakışları buluştuğunda Joan onun ne demek istediğini anladı.

Sözcüklere gerek yoktu. Duygu yeterince –belki de kelimele-  
rin ötesine geçecek kadar– güçlüydü.

Jack elini Joan’un omzuna koydu. “Ona ne söylemen gereki-  
yorsa söyle,” diye fısıldadı.

~~~~~

Vanessa bağlantının kopup kopmadığını merak etti ama sonra Joan’un sesi geri geldi.

“Hatırlıyor musun,” dedi Joan, “bana bir keresinde mavi ren-
gini hiç görmemiş birine maviyi tarif etmekten bahsetmiştin?”

Vanessa gülümsedi. “Evet, hatırlıyorum.”

“İşte, bence şu anda mavi renk tam da şöyle bir şey,” dedi Joan. “Bence sen eve dönüp kendi yatağında uyumak istiyorsun. Dışarı çıkıp *milkshake* içmek, fıstık ezme-reçelli sandviç yemek istiyorsun. Marlon Brando ve Paul Newman filmleri izlemek istiyorsun. David Bowie’nin sıradaki albümünü merak ediyorsun. Joni Mitchell’in plaklarını dinlemek, sesi azıcık açıp gece yarısı tavana bakarak düşünmek istiyorsun. Çimenlerin üzerine bir örtü serip yıldızlara bakmak, bütün cevapların orada olup olmadığını düşünmek istiyorsun. On yaşındaki bir kızla mutfak masasında Scrabble oynamak istiyorsun. Düğünlere gidip romantik danslar etmek istiyorsun. Küçük bir evde yaşamak, dolap kapaklarının menteşeleri kırıldığında onları onarmak istiyor-

sun. Sevdiğin kişiyi de yanına alıp sabahın ilk ışıklarında Rocky Dağları'nın üzerinde uçmak istiyorsun. Burada olup imkânsız sandığımız şeyleri nasıl başarabileceğimizi görmek istiyorsun.

"Ve bence, bütün bunlardan daha çok istediğin tek şey," dedi Joan, "hayatını tehlikeye atmak pahasına mürettebattaki arkadaşlarını kurtarmak için elinden gelen her şeyi yaptığını bilmek istiyorsun."

Vanessa ağlamamak için kendini zor tuttu. Hatta sesi titremesin diye nefes alıp verişini düzeltmeye çalıştı.

"Dahası, bence bunu yapmalısın," dedi Joan. "Çünkü sen kahramanlardan gelen bir soyun devamısın. Şanslıyız ki bugün STS-LR9 görevinde bir kahramanımız var. Benim düşündüğüm bu. Tamam mı? Ben..."

Joan cümlesini tamamlayamadı. Yeniden denedi, "Ben..." Ama sonra sustu.

"Sorun yok," dedi Vanessa.

Ama artık ağlıyordu ve doğru düzgün konuşamıyordu.

Navigator'ın Pasifik'in büyük kısmını geçtiğini, Kaliforniya kıyılarına yaklaştığını görebiliyordu. Mekik her an yoğun atmosfere girip iyonlaşma kaynaklı iletişim kesintisine uğrayabiliirdi. Bir şeyleri düzeltmek için fazla zaman kalmamıştı. Artık bunlarla yaşamayı kabullenmek gerekiyordu.

"Bana bir iyilik yapar mısın?" dedi Vanessa. "Lütfen anneme onu sevdiğimi söyle. Aşağıdakilerin hepsine onları sevdiğimi söyle. Onları gerçekten sevdiğimi. Hank, Steve, Griff ve Lydia'nın da aynı şeyi hissettiğini biliyorum. Donna'ya, Helene'e, herkese söyle. Bu yükü yıllarca üzerinizde taşımayın. Biz taşımanızı istemezdik."

"Vanessa, sen..." Joan yine cümlesine devam edemedi.

"Dinle, sorun yok," dedi Vanessa. "Çok şey istedik, değil mi? Yıldızlara dokunmak istedik ve bunu yaptık. Evrenin ya da senin hep söz ettiğin şu Tanrı'nın bize bundan fazlasını verebileceğini sanmıyorum. O yüzden sorun yok. Tamam mı, Joan? Benim için ne kadar önemli olduğunu bildiğin sürece sorun yok."

Joan'un ağladığını biliyordu. Nereden bildiğini bilmiyordu ama hissediyordu. Fakat bu talihsiz günde Vanessa ilk kez hiç üzülmüyordu.

Nasıl üzülebilirdi ki?

Dünya'dan tek bir istekte bulunmuş, muhteşem zekâsıyla parlayan o güzel gülüşlü, harika gökbilimcinin sevgisini hak edebilmeyi dilemişti. Dünya'dan, kendisine gurur duyabileceği bir miras bırakma şansı vermesini dilemişti. Ve bunların hepsini elde etmişti.

"Neden en iyi şarkının 'Space Oddity' olduğunu söyleyip durduğumu biliyor musun?" diye sordu Vanessa.

"En sevdiğin kısmı yüzünden," dedi Joan.

"Evet," dedi Vanessa. "*Karıma, onu çok sevdiğimi söyleyin...* diyor ya hani?"

"Ve sonra, *O zaten biliyor, diyor,*" dedi Joan.

"Evet," dedi Vanessa. "İşte o kısım şarkının en güzel yeri. Ama sence biliyor mu? Kadın gerçekten biliyor mu?"

"Biliyor," dedi Joan. "Kesinlikle biliyor."

"Tamam," dedi Vanessa. "Bu bana yeter."

On yedi saniye sonra *Navigator* ile iletişim kesildi.

Joan başını ellerinin arasına almıştı. Jack ellerini onun omuzlarına koydu.

Bu beklenen bir durumdu. Mekiğin çevresinde oluşan iyonize plazma tabakası yüzünden telemetri ve ses dahil tüm iletişim kesiliyordu. Sıcak atmosfer sinyalleri yutuyordu. Her inişte olduğu gibi yaklaşık on dakika süren bu zaman diliminde geriye yalnızca gergin bir sessizlik kalmıştı.

Görev Kontrol'deki herkes suskun suskun ekranlara kilitlenmiş, en küçük bir işareti bekliyordu.

Ne ses ne de telemetri geri dönmüştü. C-bandı verileri gelmiyordu. Radar, atmosfer içinde mekiğe dair hiçbir iz göstermiyordu.

"Şimdiye sinyalin geri dönmesi gerekirdi," dedi Jack.

Görev Kontrol'deki herkes ayağa kalkmış, elleri ağızlarında, nefeslerini tutmuştu. Saatlerdir korktukları o an gelmişti.

Bu doğru olamazdı.

Joan nefes alamıyordu.

"*Navigator*, burası Houston, beni duyuyor musun?" dedi.

Sessizlik.

Jack, "UHF'e geç," dedi.

Joan analog frekansa geçti. "*Navigator*, yanıt ver. Beni duyuyorsan yanıt ver, *Navigator*."

Yine sessizlik.

Joan'un midesi kasıldı.

Bunun olmaması gerekiyordu. Hayır. *Hayır*. Vanessa doğru olanı yapacak ve hayatta kalacaktı! Olması gereken buydu!

Hayır, Joan'un ona söylemesi gereken o kadar çok şey vardı ki...

Vanessa'ya onu sevdiğini söylemeliydi. Bu kelimeleri açıkça dile getirmeliydi. Kim dinliyor olursa olsun, NASA ne düşünürse düşünsün.

Frances'in ona ihtiyacı olduğunu söylemeliydi.

Vanessa karantinaya girdiği günden beri aklından geçen her şeyi söylemeliydi. Gerekirse NASA'dan istifa edeceğini, birlikte bir aile olabileceklerini, Frances'e beraber bakabileceklerini... Frances üniversiteye gittiğinde küçük bir kasabaya taşınıp sakin bir hayat kurabileceklerini ya da belki kırsalda bir evde birlikte yaşayabileceklerini. Belki de San Francisco'ya taşınır, belirli caddelerde el ele yürürlerdi.

Birkaç gün önce aklına gelen o fikri de Vanessa'ya söylemeliydi. Altmışlı yaşlarına geldiklerinde Joan arka bahçede teleskopla gökyüzünü izleyecek, Vanessa sabahları pervaneli uçağını uçacaktı. Birlikte bir köpek bile sahiplenebilirlerdi.

Vanessa başından beri haklıydı. Joan bunu da söylemeliydi. Pes etmemeleri gerektiğini, Vanessa için dünyaya karşı durmaya kararlı olduğunu söylemeliydi. Onlara ve onlar gibi insanlara bu şekilde davranan dünyaya karşı var gücüyle savaşacağını, pes etmeyeceğini söylemeliydi.

Çünkü Joan biliyordu ki sonunda onlar kazanacaktı. Hepsi kazanacaktı. Dünyanın değiştiğini görene kadar mücadele edeceklerdi. Çünkü eninde sonunda dünya Joan'un içten içe bildiği o gerçeği kabullenecekti.

Onun hayatı ancak Vanessa'ninkine dokunduğunda anlam buluyordu.

Aşkın her koşulda yeterli olmayacağı söylenirdi. Ama Joan o anda aşkm onlar için yeterli olabileceğini biliyordu. Gerçekten olabilirdi. Bunu Vanessa'ya söylemeliydi.

Ve hiçbir şeyin –Vanessa'nın eve dönememesinin bile– onu sevdiği kadından vazgeçiremeyeceğini bilmesini sağlamalıydı.

Ona bunu söylemeliydi.

Ah, bunu söylemeliydi.

"*Navigator*," dedi Joan, gözyaşları içinde ayağa kalkarak. "*Navigator*, lütfen. Lütfen yanıt ver. Lütfen, lütfen, *Navigator*." Artık yalvarıyordu. Kime yalvardığını bile bilmeden.

Sessizlik. Jack yeniden omzuna dokundu ama Joan onu itti. "Hayır! Hayır! *Navigator*! LÜTFEN! Duyuyor musun beni? NAVIGATOR!"

Bütün binada duyulan tek ses Joan'unkiydi. Herkes sessizce başını önüne eğmişti.

"Lütfen, Vanessa, gitme."

Herhangi bir ses, en ufak bir titreşim, bir işaret bekledi. Fakat sessizlik öylesine keskin bir hâl almıştı ki Joan'u paramparça edebilirdi.

Ve sonra herkesin anladığı şeyi o da idrak etti.

Onlar gitmişti.

Gitmişlerdi.

Vanessa gitmişti.

Vanessa, Kaliforniya semalarında bir yerde ölmüştü. Hayatı boyunca umduğu o insanın ta kendisi olduğunu kanıtlayarak. Joan geride kalmıştı.

Bacaklarının dermanı kesildi. Yer ayaklarının altından çekilirken masaya doğru yığıldı. Artık kendi ağırlığını taşıyamıyordu. Kalbi göğsünde içe doğru çökmeye başlamıştı.

Ama sonra birden Joan'un içine tarifsiz bir huzur doldu.

Vanessa'yı tanımak ve onu sevmek ne büyük bir armağandı!

Evrenin  ekillenme biimi –Tanrı'nın kurduğu düzen– Vanessa'nın otuz yedi yıl boyunca burada olmasını sağlamıştı.

Ama o yılların yalnızca dördü Joan'a bah edilmi ti.

Vanessa'yı gerçekten anlayabilen birkaç insan arasından yalnızca Joan onun ruhuna dokunabilme şansına eri mi ti. Ona, o yüzü ömrü boyunca çizme  ansı verilmişti. Günlerini saçlarının dokusunu yakalamaya çalışıp ba aramayarak geçirme  ansı.

O anda Joan birden gelen bir farkındalıkla –elinden kaçıp gitmeden önce sıkı sıkıya tutunmak zorunda olduğu bir farkındalıkla– tek bir şeyi anladı. Tanrı ona olağanüstü bir şey vermişti; hayal gücünün de ötesinde bir sevgi ve yaşam.

Küçük,  nemsiz Joan. Be  milyar insandan yalnızca biri. Milyarlarca galaksiden birinin içindeki küçük bir yıldızn etrafında dönen küçük bir gezegende yaşayan sıradan bir insan. Joan bu kadar  nemsizken Tanrı'nın ona verdiklerine bakın! Ona verilenlere, ondan asla alınamayacak olanlara bakın!

Vanessa artık yoktu, yıldızlara karı mı tı.

Ve bu, Joan'un her nefesi daha büyük bir i tahla almasını sağlayacaktı.

Ne tuhaf bir dünyaydı bu?

Joan kulaklığında bir cızırtı duydu. Duyar duymaz da öne atıldı.

Jack'in ekranlara döndüğünü gördü. Aynı anda bütün göstergeler güncellenmeye başladı.

“–ston, burası *Navigator*. Duyuyor musunuz?”

Joan'un ciğerlerine bir anda hava doldu. “Vanessa? Vanessa, orada mısın?”

Sonra Vanessa'nın sesi geldi. Net, güçlü, canlı.

“Houston, burası *Navigator*. Lydia Danes hayatta. Az sonra Edwards'a ini  yapıyorum.”

Salonda bir anda çığlıklar koptu. Tezah ratlar öylesine y k-sekti ki Joan yerinden sıçradı.

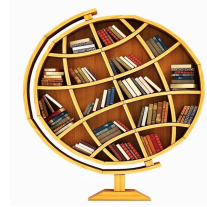
“Navigator,” dedi Joan. “Seni duyuyoruz.”

Vanessa sevinçle tiz bir nefes verdi.

“Merhaba,” dedi.

Joan derin bir nefes aldı. “Merhaba.” Gözlerini kapadı ve gülümsedi.

Belki de dünyadan çok fazla Şey istememiŐlerdi. Belki de gerçekten istedikleri her Şeye kavuŐacaklardı.



TEŞEKKÜRLER

Son birkaç yıldır aileme bu kitabı “sanatsal özgürlüğe” adanmış diyem diye şaka yapıyordum. Joan ve Vanessa’nın dünyasını oluştururken tarihsel olarak gerçeğe olabildiğince sadık kalmak inanılmaz derecede zordu. Bir yazar olarak olgunlaştığım an, eserimin hiçbir zaman kusursuz olamayacağını kabullendiğim andı. Ben kusurluyum, dünyayı anlama kapasitem sınırlı. Dolayısıyla bu kitap da öyle. Ama şansım yaver giderse belki bu kusurların arasından okurlarımın ruhuna dokunan bir şey çıkar.

Bu hikâyenin teknik doğruluğunu okuduğum kitaplara –bir kısmı bu teşekkür yazısında listelenmiştir– ve karşılıklarına deli bir fikirle çıkan bir yabancıya yardım etmeyi kabul eden insanlara borçluyum.

Paul Dye, senin kadar cömert bir insanın bana zaman ayırıp uzay mekiğindeki ve Görev Kontrol’deki hayatın detaylarını anlatması benim için büyük bir şanstı. Bu süreçte senden çok şey öğrendim; yalnızca uzayda ölümcül bir felaketi nasıl kurgulayacağımı değil, NASA’daki insanların dünyaya yaklaşımını da. Teşekkür ederim.

Jeffrey Kluger, bana zaman ayırdığın için inanılmaz minnettarım. Joan’un uzay yolculuğuna duyduğu sevginin büyük bir kısmı seninle keşif tutkusunun değeri hakkında konuştuğumuz o gün şekillendi.

Corey Powell ve Mike Massimino, bilime ve günlük detaylara dair yardımınız için çok teşekkür ederim.

Kari Erickson, bu kitabın her aşamasında gösterdiğin uzmanlık için müteşekkirim. Senin sayende bu kitap daha iyi bir eser oldu.

Jennifer Hershey, sen hayatımı ve yazarlığımı değiştirdin. Yalnızca bu kitabın ortaya çıkmasına yardım ederek değil, beni anlayarak, neye ihtiyaç duyduğumu fark ederek de çok şeyi değiştirdin. Kara Welsh, Kim Hovey, Jennifer Garza, Emily Isayeff, Taylor Noel, Wendy Wong, Bonnie Thompson, Robert Siek, Susan Turner, Angela McNally ve Ballantine'daki inanılmaz ekibe emekleriniz için teşekkür ederim. Böyle tutkulu, yetenekli insanlarla çalıştığım için kendimi çok şanslı hissediyorum.

Theresa Park ve Celeste Fine, tuttuğunuzu koparmanızı büyük bir hayranlıkla izliyorum. Bana hep güvenli ellerde olduğumu hissettirdiniz için teşekkürler. Andrea Mai, Emily Sweet, Abigail Koons, Ben Kaslow-Zieve, Kathryn Toolan, John Maas, Charlotte Sunderland ve Haley Garrison, sizinle her görüşmemizde çok heyecanlanıyorum ki evden çıkmayı ne kadar sevmediğimi biliyorsunuz, o yüzden ne demek istediğimi anlamışsınızdır.

Brad Mendelsohn, sürekli yakınsam da bana katlanıyorsun! Ve sanki hiç sorun değilmiş gibi davranıyorsun. Delice fikirlerimi gerçeğe dönüştürmeme yardım ettiğin için teşekkür ederim. Sylvie Rabineau ve Stuart Rosenthal, yanımda olduğunuz için çok şanslıyım; bu ayrıcalığı asla hafife almıyorum. Stephen Fertelmes ve Michael Geiser, alışılmışın dışında ihtiyaçlarımı anlayabildiğiniz için teşekkür ederim. Ne olağanüstü bir ekiple çalışıyorum ama!

Julian Alexander, Venetia Butterfield, Ailah Ahmed ve Soho Agency UK ile Hutchinson'daki harika insanlara. Böylesine samimi ve tutkulu bir yayıneviyle çalışabildiğim için çok şanslıyım. Leo Teti, Joaquín Sabaté ve Umbriel'deki (selamlar, Facu!) diğer herkes, işime bu kadar sahip çıkmanız benim için çok değerli.

Ve kardeşim Jake Jenkins, hakkımda kötü konuşanları susturup beni savunmaktan asla vazgeçmediğin için teşekkür ederim. Umarım bir gün senin gördüğün kadar iyi bir yazar olabilirim.

Rose Reid ve Sally Hanes'e – Alex, Lilah ve benim için yaptığınız her şeye teşekkür ederim. Yazmaya zaman ayırabiliyorsam bu çoğu zaman sizin sayenizde oluyor. Son birkaç yılda beni sabırla dinleyip kafamda her şey yerine oturana kadar yanımda oldunuz.

Julia Bicknell ve Kate Sullivan'a, bu kitabı ilk okuyanlardan oldukları için teşekkür ederim. Kim olduğumu, tüm karmaşıklıkla görebildiniz ve kendim olmam için bana inanılmaz konforlu bir alan sundunuz. Julia Furlan, Ashley Rodger, Colin Rodger ve Emily Giorgio, beni sadece bir yazar olarak değil, bir insan olarak da gördüğünüz için teşekkür ederim. Bu benim için kelimelerle ifade edemeyeceğim kadar anlamlı.

İç çeker Ve şimdi sıra sende, Alex Reid. NASA belgelerini benimle birlikte inceleyip kitapları okudun, her şeyi tartıştık, bana sayısız fikir verdin. Ama hepsinden öte, iki kadın arasındaki bu aşk hikâyesinin her taslağını okuyup neden yazmak istediğimi anladın. Her adımda beni cesaretlendirdin. Senin tarafından anlaşılabilirlik için kendimden hiçbir parçayı saklamak zorunda kalmadım. Böyle sevmek, işte en büyük armağan bu.

Ve son olarak, her zamanki gibi Lilah'ya. Joan ve Vanessa'nın hikâyesini tamamladığım gün sana anlattım. Her kelimesini dinledin. Şaşırdın, gülümsedin ve sonunda ağladın. Yazar olarak yazdığım hiçbir şey kimseyi bu kadar tatmin etmemişti. Sana hikâye anlatan kişi olabildiğim için ne kadar şanslıyım, değil mi? Sana hep hikâyeler anlatacağım. Sonsuza dek anlatacağım. Ve seninkileri de dinleyeceğim. Hepsini. Çünkü uzayın uçsuz bucaksızlığı ne kadar büyüleyici olursa olsun, benim yerim burada, senin yanında. Uzaklardan yıldızlara bakarken evimin senin yanın olduğunu biliyorum. Sen, sonsuza dek benim Frances'imsin.